

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZIMEK

PROJEKT DO UCHWALENIA

Ozimek 2022

WYKONAWCA:

e-GIS Pracownia Urbanistyczno-Projektowa Sp. z o.o.

ul. Bednarska 24/29, 93-030 Łódź

email: egis.lodz@gmail.com

I. WPROWADZENIE	8
1. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZIMEK JAKO ELEMENT SYSTEMU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO	8
1.1. Studium jako element krajowego i regionalnego systemu planowania przestrzennego	8
1.2. Studium jako element lokalnego systemu planowania	8
2. CELE ROZWOJU	11
II. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	12
1. WYTYCZNE Z PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO DOTYCZĄCE GMINY OZIMEK	12
2. WYTYCZNE ZE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO DO 2020 ROKU DOTYCZĄCE GMINY OZIMEK	14
3. GMINA OZIMEK W STRATEGII ROZWOJU POWIATU OPOLSKIEGO	14
III. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	18
1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU.....	18
1.1. Podstawowe informacje o gminie	18
1.2. Dotychczasowa struktura przestrzenna	20
1.3. Obszary otwarte	21
1.4. Uzbrojenie terenów.....	21
1.5. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	22
2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY.....	27
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	28
3.1. Położenie fizyczno-geograficzne	28
3.2. Budowa geologiczna	29
3.3. Zasoby surowcowe.....	30
3.4. Warunki podłoża budowlanego.....	31
3.5. Warunki hydrograficzne i hydrogeologiczne	32
3.5.1. Główne zbiorniki wód podziemnych.....	32
3.5.2. Jednolite części wód podziemnych.....	33
3.5.3. Wody powierzchniowe	33
3.6. Warunki klimatu lokalnego.....	34
3.6.1. Warunki termiczne	35
3.6.2. Zachmurzenie i nasłonecznienie	35
3.6.3. Warunki wilgotnościowe	35
3.6.4. Warunki wietrzne	36
3.6.5. Opady atmosferyczne.....	36
3.6.6. Klimat lokalny – topoklimat	36
3.7. Warunki glebowe i rolnicza przestrzeń produkcyjna	37
3.8. Lasy.....	40
3.9. Charakterystyka szaty roślinnej, flory oraz fauny	41
3.10. Uwarunkowania środowiskowe.....	43
3.10.1. Stan powietrza atmosferycznego.....	43
3.10.2 Stan czystości wód powierzchniowych	45

3.10.3. Stan czystości wód podziemnych	50
3.10.4. Zagrożenie środowiska przez odpady	51
3.10.5. Zagrożenia środowiska przez hałas i promieniowanie elektromagnetyczne.....	52
3.10.6. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	54
3.11. Ochrona przyrody	56
3.11.1. Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrawsko- Turawskie	56
3.11.2. Obszar Natura 2000 Zbiornik Turawa PLB160004	56
3.11.3. Stanowisko dokumentacyjne Trias	57
3.11.4. Użytek ekologiczny Antoniów	57
3.11.5. Pomniki przyrody	57
3.11.5. Stanowiska chronionych gatunków roślin i zwierząt	58
3.12. Obszary proponowane do objęcia ochroną	59
3.12.1. Rezerwat Krasiejów	59
3.12.2. Użytek ekologiczny „Glinianki”	59
3.12.4. Użytek ekologiczny „Mała Panew w Krasiejowie”	60
3.12.5. Użytek ekologiczny „Kompleks stawów w Poliwodzie”	60
3.12.6. Planowane poszerzenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrawsko-Turawskie	60
3.12.7. Pozostałe obszary cenne przyrodniczo	61
3.13. Korytarze i węzły ekologiczne.....	61
3.14. Uwarunkowania przestrzenne związane z możliwościami turystycznego wykorzystania obszaru gminy	62
4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	63
4.1. Rys historyczny i krajobraz kulturowy.....	63
4.2. Zasoby ochrony konserwatorskiej	65
4.2.1. Obiekty objęte ochroną.....	65
4.2.2. Stanowiska archeologiczne	66
4.2.3. Gminna Ewidencja Zabytków	68
4.2.4. Historyczne układy urbanistyczne i ruralistyczne.....	77
5. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM ORAZ OKREŚLONE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANICE KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH	78
6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ZDROWIA.....	79
6.1. Szkolnictwo.....	79
6.2. Zasoby kulturowe	80
6.3. Organizacje pozarządowe	81
6.4. Ochrona zdrowia	82
6.5. Sport i rekreacja	82
6.6. Bezpieczeństwo publiczne	83
6.7. Działalność gospodarcza, bezrobocie	83
7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU WŁASNOŚCI TERENÓW	84
8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA.....	85
8.1. Zagrożenie powodziowe.....	85
8.2. Zagrożenia bezpieczeństwa publicznego	85
9. UWARUNKOWANIA WNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	86

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA	86
11. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	86
12. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	86
13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	87
13.1. Uwarunkowania wynikające ze stanu komunikacji	87
13.2. Zaopatrzenie w wodę	93
13.3. Gospodarka ściekowa	94
13.4. Zaopatrzenie w gaz	95
13.5. Elektroenergetyka.....	96
13.6. Zaopatrzenie w ciepło.....	98
13.7. Uwarunkowania wynikające z diagnozy telekomunikacji i łączności publicznej	99
13.8. Gospodarka odpadami	100
14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY OZIMEK.....	101
14.1. Analiza ekonomiczna.....	101
14.1.1 Dochody i subwencje.....	101
14.1.2. Wydatki budżetu gminy.....	103
14.1.3. Wykonanie budżetu Gminy Ozimek.....	104
1.4. Podsumowanie analizy budżetu Gminy Ozimek.....	105
14.2. Analiza środowiskowa	105
14.3. Analiza społeczna.....	106
14.3.1. Liczba ludności i jej zmiany	106
14.3.2. Rozwój budownictwa mieszkaniowego.....	112
14.3.3. Warunki mieszkaniowe	115
14.4. Prognoza demograficzna.....	118
14.5. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.....	119
IV.KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	121
1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY	121
2. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM.....	122
3. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY	122
3.1. Karty terenów	124
3.2. Tereny wyłączone spod zabudowy i o ograniczonych możliwościach zabudowy dla których nie określa się parametrów i wskaźników urbanistycznych	134
3.3. Tereny rolne - kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	135
3.4. Tereny lasów - kierunki i zasady kształtowania lasów i leśnej przestrzeni produkcyjnej	136
3.5. Tereny cmentarzy (ZC).....	137
3.6. Tereny zieleni urządzonej (ZP).....	137
3.7. Tereny wód powierzchniowych śródlądowych (W).....	137
4. WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	137
4.1. Ogólne kierunki i zasady ochrony środowiska przyrodniczego.....	137
4.2. Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	138

4.3. Ochrona powierzchni ziemi	139
4.4. Ochrona powietrza atmosferycznego	140
4.5. Ochrona klimatu akustycznego.....	140
4.6. Ochrona zieleni urządzonej i zadrzewień	140
4.7. Ochrona lasów.....	141
4.8. Obszary występowania surowców mineralnych chronionych przed innym niż eksploatacja zagospodarowaniem	141
4.9. System powiązań ekologicznych – tereny otwarte	142
4.10. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym.....	142
4.11. Kierunki i zasady ochrony przyrody na obszarach prawnie chronionych na podstawie przepisów odrębnych.....	142
4.11.1. Obszar Natura 2000 Dolina Małej Panwi PLH160008.....	142
4.11.2. Obszar Natura 2000 Zbiornik Turawa PLB160004.....	142
4.11.3. Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrowsko-Turawskie”	143
4.11.4. Stanowisko dokumentacyjne „Trias”	145
4.11.5. Użytek ekologiczny	146
4.11.6. Pomniki przyrody	146
4.12. Obszary i obiekty proponowane do objęcia ochroną ze względu na wartości przyrodnicze.....	147
4.13. Krajobraz kulturowy	148
5. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	149
5.1. Strefa „A” – ścisłej ochrony konserwatorskiej.....	149
5.2. Strefa „B” – pośredniej ochrony konserwatorskiej	150
5.3. Strefa „K” – ochrony krajobrazu kulturowego	151
5.4. Ochrona zespołów budowlanych oraz obiektów architektury i budownictwa wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków	152
5.5. Strefy ochrony archeologicznej	152
6. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI	153
6.1. Kierunki rozwoju systemów komunikacji drogowej.....	153
6.1.1. Utrzymanie istniejących powiązań zewnętrznych krajowych i regionalnych	153
6.1.2. Utrzymanie istniejącej hierarchii dróg publicznych i stopniowe doposażanie ich zagospodarowania (w stopniu odpowiednim do klasy i przeznaczenia drogi).....	154
6.1.3. Zapewnienie obsługi komunikacyjnej terenów zurbanizowanych i przeznaczonych pod zainwestowanie	154
6.1.4. Odpowiednie kierowanie ruchem budowlanym, lokalizując nową zabudowę w bezpiecznej odległości od dróg publicznych zgodnie obowiązującymi normami;	155
6.1.5. Poprawa parametrów dróg oraz bezpieczeństwa i komfortu podróżowania	155
6.1.6. Obniżenie uciążliwości dróg dla obszarów sąsiednich	155
6.1.7. Preferowanie ruchu rowerowego w przemieszczeniach na bliskie odległości w tym rozbudowa systemu ścieżek rowerowych;	155
6.1.8. Zapewnienie odpowiednich ilości miejsc parkingowych;	155
6.2. Kierunki rozwoju komunikacji kolejowej.....	156
7. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	157
7.1. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę.....	157
7.2. Kierunki rozwoju systemów odprowadzania ścieków sanitarnych	158
7.3. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w ciepło.....	158
7.4. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w gaz	159
7.5. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w energię elektryczną	159
7.6. Kierunki rozwoju i funkcjonowania systemu gospodarki odpadami	160
7.7. Kierunki rozwoju telekomunikacji.....	161

8. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	161
9. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM	162
10. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	162
11. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE	162
12. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	163
13. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY	164
14. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 r. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY	164
15. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI	164
16. OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	164
17. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI	164
18. OBSZARY ZDEGRADOWANE	164
19. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	165
20. WYMOGI OBRONNOŚCI I OCHRONY CYWILNEJ	165
21. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE	166
22. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII (W TYM O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 500 kW), A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU	166
23. WPŁYW UWARUNKOWAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 10 UST.1 USTAWY, NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY, O KTÓRYCH MOWA W ART. 10 UST. 2 USTAWY	166
24. INTERPRETACJA ZAPISÓW USTALEŃ STUDIUM	167
25. OBJAŚNIENIE ZMIAN W NOWYM OPRACOWANIU W STOSUNKU DO POPRZEDNIEJ EDYCJI STUDIUM	167
V. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ	168
VI. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM	168

I. WPROWADZENIE

Wstępne analizy (zarówno stanu prawnego, aktualnych uwarunkowań, potrzeb rozwoju) wykazały konieczność wprowadzenia zasadniczych zmian merytorycznych dokumentu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek przyjętego Uchwałą Nr XLI/367/14 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 24 marca 2014 r. Opracowując niniejsze studium uznano, że zmiany nie mogą dotyczyć poszczególnych ustaleń. Mają one równocześnie uwzględniać zmieniające się potrzeby i możliwości rozwojowe gminy, jak również obejmować pełny zakres i formę studium określoną w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. jak i rozporządzeniu w sprawie zakresu projektu studium w części tekstowej i graficznej. Konsekwencją tego było opracowanie tekstu i rysunków studium stanowiących nowe opracowanie, w którym wykorzystano część zapisów ze studium z 2014 r.

Elementy, z jakich składa się Studium, są ściśle określone w art. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 293, 471, 782, 1086, 1378, z 2021 r. poz. 11.) oraz w § 4 ust.1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r., nr 118, poz. 1233).

1. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OZIMEK JAKO ELEMENT SYSTEMU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

1.1. Studium jako element krajowego i regionalnego systemu planowania przestrzennego

Potrzeba koordynacji działań w zarządzaniu gospodarką przestrzenną zarówno na poziomie lokalnym jak i ponadlokalnym wymaga uściślenia roli poszczególnych elementów krajowego systemu planowania przestrzennego i ich wzajemnych powiązań.

Zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ozimek ma obowiązek uwzględnienia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy. Uwarunkowania te, szczególnie w przypadku, gdy planowane są ponadlokalne inwestycje publiczne, będą miały często decydujące znaczenie dla rozwoju gminy.

1.2. Studium jako element lokalnego systemu planowania

Studium jest wymagane ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. i ma służyć określeniu polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Sporządza je Burmistrz Ozimka, a uchwała Rada Miejska w Ozimku. Studium nie jest aktem prawa miejscowego i nie stanowi podstawy wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz ustalania lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Ustalenia tego dokumentu jakkolwiek obowiązują zarówno Radę Miejską, Burmistrza, jak i organy i jednostki podlegające Radzie, nie mają jednak mocy obowiązującej w stosunku do podmiotów samodzielnie gospodarujących na obszarze gminy. Ustalenia Studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:

- 1) nie jest aktem prawa miejscowego;
- 2) jest elementem lokalnego systemu planowania strategicznego, w którym następuje konkretyzacja przestrzenna celów sformułowanych w strategii rozwoju gminy;

- 3) jest aktem kierownictwa wewnętrznego wiążąc organy i jednostki samorządu lokalnego oraz organy, które je uzgodniły i zaopiniowały.

Prace planistyczne nad Studium mają charakter ciągły, a aktualność jego zapisów podlega okresowej ocenie przeprowadzanej co najmniej raz w kadencji samorządu.

Zgodnie z wymaganiami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w Studium uwzględniono uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- 1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- 2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- 3) diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy;
- 4) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- 5) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 6) rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych;
- 7) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem;
- 8) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- 9) potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniając w szczególności:
  - a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
  - b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
  - c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
  - d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;
- 10) stanu prawnego gruntów;
- 11) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- 12) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- 13) występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 14) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- 15) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- 16) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- 17) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

Zgodnie z zapisem ustawy w Studium określono w szczególności:

- 1) uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 lit. d:
  - a) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego;
  - b) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;
- 2) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;

- 3) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 4) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 5) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- 6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa;
- 7) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej;
- 8) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- 9) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- 10) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- 11) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- 12) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120);
- 13) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
- 14) obszary zdegradowane
- 15) granice terenu zamkniętego i jego strefy ochronnej, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności bezpieczeństwa państwa;
- 16) rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu,
- 17) inne obszary problemowe, wynikające z uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie Ozimek.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ma służyć w zarządzaniu rozwojem gminy, w celu maksymalnego wykorzystania instrumentów gospodarki przestrzennej dla realizacji celów społeczno-gospodarczych. Jest dokumentem określającym zarys polityki przestrzennej i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględniający uwarunkowania (czyli czynniki i ograniczenia) rozwoju przestrzennego.

Do dokumentów określających politykę władz gminy zalicza się ponadto Strategię Rozwoju Gminy Ozimek, Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Ozimek. Stanowią one wraz ze studium pierwszy poziom szeroko pojętego planowania w gminie.

Drugi poziom systemu planowania w gminie tworzą opracowania o charakterze operacyjnym, a wśród nich mogą znaleźć się między innymi: Program Ochrony Środowiska, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej itp.

Na trzecim poziomie lokalnego systemu planowania znajdują się akty i opracowania o charakterze regulacyjnym, takie jak plany miejscowe, decyzje administracyjne (decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzje o pozwoleniu na budowę), które pośrednio lub bezpośrednio służą realizacji celów rozwoju i działań określonych w ww. dokumentach o charakterze politycznym i operacyjnym.

Studium jako dokument przyjmowany uchwałą Rady Miejskiej podlega ocenie formalno-prawnej przeprowadzanej przez Wojewodę.

2. CELE ROZWOJU

Zostały one sformułowane w Strategii Rozwoju Gminy Ozimek na lata 2016-2022. Wyodrębniono **cele strategiczne** oraz **operacyjne**, które mają przyczynić się do osiągnięcia stanu wyrażonego w powyższym zapisie misji strategii. Cele operacyjne złożone są z kolei z grup przedsięwzięć. Są one następujące:

1) CEL STRATEGICZNY 1 - GMINA OZIMEK MIEJSCEM PIERWSZEGO WYBORU DO ZAMIESZKANIA

- a) Cel Operacyjny 1.1 Funkcjonalne obszary oraz rozwinięta infrastruktura Gminy Ozimek:
- 1.1.1 Budowa, przebudowa i remont bezpiecznych tras komunikacyjnych: dróg, chodników, dróg i ścieżek rowerowych wraz z oznakowaniem,
  - 1.1.2 Rozwój terenów zielonych w mieście,
  - 1.1.3 Rewitalizacja miasta oraz zagospodarowanie publicznych przestrzeni sportu, rekreacji i integracji i ich wyposażenie w bezpieczny i nowoczesny sprzęt i urządzenia,
  - 1.1.4 Budowa i aranżacja małej infrastruktury turystycznej i odpoczynkowej,
- b) Cel Operacyjny 1.2 Wysoki standard warunków życia seniorów:
- 1.2.1 Budowa lub adaptacja zasobów komunalnych na mieszkania dla seniorów,
  - 1.2.2 Stworzenie potencjału komunalnego do prowadzenia działalności gospodarczych związanych z usługami świadczonymi dla seniorów (klastry i Inkubatory).

2) CEL STRATEGICZNY 2 - INNOWACYJNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA GMINY OZIMEK

- a) Cel Operacyjny 2.1 Rozwinięte obszary aktywności gospodarczej na terenie Gminy Ozimek:
- 2.1.1 Wsparcie tworzenia gospodarczych inkubatorów przedsiębiorczości,
  - 2.1.2 Wyznaczenie i promocja obszarów rozwoju gospodarczego,
  - 2.1.3 Tworzenie i promocja edukacji oraz instytucji otoczenia i wsparcia biznesu.
- b) Cel Operacyjny 2.2 „Gmina Ozimek” – wypromowana w regionie stabilna marka:
- 2.2.1 Tworzenie spójnego i nowoczesnego systemu informacji i promocji,
  - 2.2.2 Wdrożenie systemu pomocy publicznej oraz zachęt gospodarczych,
  - 2.2.3 Budowa i wdrażanie marki „Gmina Ozimek”,

Realizacja w latach 2016-2022 założonych celów doprowadzi do pozytywnej zmiany obszaru i postaw mieszkańców tego terenu. Analiza SWOT wskazała, iż słabą stroną gminy jest sytuacja w której wykupione tereny inwestycyjne nie są zagospodarowane gospodarczo.

Duży obszar gminy poddany różnym formom ochrony przyrody gwarantuje zachowania środowiska naturalnego w niezmienionym stanie, ale też konieczność sprostania obowiązkom, wynikającym z konieczności ochrony przyrody oraz stosowania się do zaleceń zrównoważonego rozwoju. W konsekwencji – zgodnie z zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek - na większości obszaru możliwości rozwoju przemysłu jest ograniczona.

II. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. WYTYCZNE Z PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO DOTYCZĄCE GMINY OZIMEK

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego sporządzony i przyjęty przez Sejmik Województwa Opolskiego w 2019 r. poprzez przyjęcie uchwały Nr VI/54/2019 z dnia 24 kwietnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2019 r., poz. 1798 z dnia 14 maja 2019 r.).

Z punktu widzenia cech funkcjonalnych w strukturze przestrzennej województwa Gmina Ozimek została zaliczona do strefy centralnej, obejmującej obszary wzdłuż głównej jednostki fizyczno-geograficznej regionu, tj. rozległej doliny Odry.

Ze względu na obszary funkcjonalno-przestrzenne województwa gminę zaliczono do miejskiego obszaru funkcjonalnego (MOF) oraz Aglomeracji Opolskiej w ranchach stref funkcjonalno-przestrzennych z powiązaniem funkcjonalnymi (pasma) w postaci korytarza transportowego o znaczeniu krajowym i regionalnym przebiegającym przez Gminę Ozimek.

Ze względu na przynależność do poszczególnych obszarów funkcjonalnych gmina została zaliczona do „Wiejskich obszarów funkcjonalnych”. Są to jednostki terytorialne zdominowane i sklasyfikowane jako rolnicze, leśne lub naturalne, odznaczające się przy tym niską gęstością zaludnienia. Zgodnie z definicją GUS, obszary wiejskie są wyodrębnione na podstawie podziału terytorialnego według krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju TERYT, tj. zalicza się do nich gminy wiejskie oraz część wiejską gmin miejsko-wiejskich. W ramach ww. obszaru funkcjonalnego gminę zaliczono do „Wiejskiego obszaru funkcjonalnego wymagającego wsparcia procesów rozwojowych”. Są to gminy prezentujące najniższe wartości standaryzowane go wskaźnika syntetycznego kapitałów intelektualnego, fizycznego i administracyjnego, które odznaczają się dominacją funkcji rolniczej i ofertą miejsc pracy głównie w sektorze usług publicznych oraz uzupełniająco w innych sektorach, niską dostępnością do podstawowych usług publicznych, które w znikomym stopniu uczestniczą w procesach rozwojowych.

W odniesieniu do „Obszarów funkcjonalnych szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej” gmina należy do obszarów użytkowanych rolniczo o wysokich walorach przyrodniczych (HNV).

W ramach „Obszarów kształtowania potencjału rozwojowego wymagające programowania działań ochronnych” na obszarze gminy znajdują się obszary kształtowania i ochrony zasobów wodnych oraz obszary cenne przyrodniczo. Gmina znajduje się również w obszarze rozwoju funkcji turystycznej w ramach obszarów kształtowania potencjału rozwojowego wymagające programowania działań ochronnych.

Obszar gminy charakteryzuje się spadkiem liczby ludności w latach 2006-2016 na poziomie 0-2% w ramach wydzielonych „Obszarów o wysokim natężeniu negatywnych zjawisk demograficznych”.

W projekcie studium należy uwzględnić zasady zagospodarowania oraz uwarunkowania i kierunki rozwoju przestrzennego o znaczeniu ponadlokalnym, ujęte w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego. Kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Ozimek, powinno odbywać się z uwzględnieniem poniższych zasad:

- 1) zachowania ładu przestrzennego — przejawiającej się prowadzeniem efektywnej i racjonalnej polityki przestrzennej i planistycznej, umożliwiającej uzyskanie harmonijnej całości uwzględniającej w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne;
- 2) racjonalnego kształtowania sieci osadniczej, uwzględniającego potrzeby i możliwości rozwojowe gminy oraz dążenie do spójności struktury funkcjonalno-przestrzennej, zwartości jednostek osadniczych oraz uzyskania równowagi terenów zabudowanych i terenów zieleni;

- 3) preferencji intensyfikacji zabudowy na terenach zainwestowanych wraz z ich regeneracją (odnową) — oznaczającej intensyfikację procesów inwestycyjnych na terenach już zagospodarowanych i przeciwdziałanie zajmowaniu nowych obszarów pod zabudowę;
- 4) budowania tożsamości regionalnej poprzez zachowanie dziedzictwa kulturowego — polegającej na pielęgnowaniu tradycji kulturowych, dbaniu o materialną spuściznę historyczną, eksponowaniu krajobrazu kulturowego i przyrodniczego i zacieśnieniu więzi społeczności lokalnych;
- 5) spójności i ciągłości przestrzennej przy wyznaczaniu obszarów planistycznych i ich strefowaniu —w celu wykorzystania lokalnych i regionalnych potencjałów rozwojowych przy jednoczesnej minimalizacji sytuacji konfliktowych, polegającej na wskazaniu, poszanowaniu i ochronie obszarów cennych przyrodniczo i kulturowo (objętych ochroną prawną i planowanych do ochrony) przy wyznaczaniu wielofunkcyjnych obszarów rozwoju;
- 6) stymulowania rozwoju — społecznego, gospodarczego i przestrzennego, z wykorzystaniem istniejącego potencjału gospodarczego, kadr i zasobów naturalnych.

W rozwoju przestrzennym gminy Ozimek należy uwzględnić m.in. wielofunkcyjny rozwój obszaru oraz zachowanie i ochronę obszarów dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego. Dla obszarów wiejskich należy przewidzieć rozwój wielofunkcyjny, w tym rozwój rolnictwa wyspecjalizowanego i ekologicznego oraz funkcji turystyki i rekreacji,

Miasto Ozimek jako lokalny ośrodek rozwoju przeznaczony do obsługi mieszkańców gminy w zakresie usług podstawowych, wymaga wzmocnienia funkcji gospodarczych i społecznych oraz poprawy ładu przestrzennego. W rozwoju przestrzennym gminy należy uwzględnić również:

- 1) przebieg drogi krajowej nr 46 relacji Kłodzko - Szczekociny. Docelowo planowana jest budowa drogi ekspresowej S46 wzdłuż drogi krajowej nr 46 z ewentualnym wykorzystaniem niektórych odcinków drogi, wraz z postulowaną budową obejścia miejscowości Grodziec;
- 2) przebieg drogi wojewódzkiej nr 463 relacji Bierdzany - Zawadzkie planowanej do parametrów klasy GP wraz z postulowaną budową obejścia miejscowości Dylaki;
- 3) przebieg pierwszorzędnej jednotorowej linii kolejowej nr 144 relacji Tarnowskie Góry — Opole postulowanej do budowy drugiego toru;
- 4) ochronę i wzmocnienie węzłowych obszarów przyrodniczo-krajobrazowych, w tym:
  - a) Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”;
  - b) projektowany rezerwat przyrody „Krasiejów”;
  - c) regionalne korytarze ekologiczne w dolinie rzek Małej Panwi oraz Libawy.
- 5) występowanie złóż kruszyw naturalnych, w tym: złoża piasków formierskich: Dylaki, Grodziec I,
- 6) modernizację istniejącej linii elektroenergetycznej 110 kV relacji Groszowice —Ozimek;
- 7) przebieg dwutorowych linii energetycznych wysokiego napięcia 110 kV relacji Dobrzeń -Ozimek, Blachownia - Ozimek i Ozimek - Zawadzkie;
- 8) przebieg jednotorowej linii energetycznej wysokiego napięcia 110 kV relacji Ozimek Kluczbork;
- 9) stacje GPZ Ozimek oraz GPZ Huta Małapanew;
- 10) przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Tarnów Opolski- Ozimek wraz ze stacjami redukcyjno - pomiarowymi,
- 11) ochronę zachowanych kulturowych elementów przestrzeni, w tym ustanowiony pomnik historii „Most żeliwny w Ozimku”,
- 12) potrzebę podnoszenia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, poprzez realizację działań technicznych i nietechnicznych, w tym ochronę przed zabudową obszarów szczególnego zagrożenia powodzią rzek Mała Panew i Libawa,
- 13) ochronę zasobów wodnych, w tym głównych zbiorników wód podziemnych GZWP 334 Dolina Kopalna Małej Panwi oraz GZWP 335 Krapkowice - Strzelce Opolskie wymagających wzmożonej ochrony zasobów wodnych.

2. WYTYCZNE ZE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO DO 2030 ROKU DOTYCZĄCE GMINY OZIMEK

Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego „Opolskie 2030” roku została przyjęta przez Sejmik Województwa Opolskiego uchwałą Nr XXXIV/355/2021 z dnia 4 października 2030 r.

Wizja regionu w 2030 r. zakłada, że Opolskie w 2030 roku to region cenionej jakości życia wynikającej z unikalnego i uniwersalnego łączenia różnorodności: dynamiki i równowagi, nowoczesności i tradycji oraz otwartości i integracji.

Hierarchiczny układ poziomów planowania strategicznego, przyjęty w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego składa się z 3 celów strategicznych, oraz celów operacyjnych i kierunków działań. Większość z wyzwań, celów strategicznych oraz operacyjnych odnosi się pośrednio do obszaru Gminy Ozimek.

Strategie rozwoju szczebla krajowego i regionalnego wyznaczają obszary strategicznej interwencji (OSI), na które ukierunkowane będą działania rozwojowe i wsparcie w programach rozwoju. OSI w województwie opolskim pokrywają się ze strukturami funkcjonalno-przestrzennymi, w ramach których następuje integracja funkcjonalna. Uwzględniają istniejące lub potencjalne powiązania funkcjonalne, a także różnią się między sobą szczególnymi warunkami społecznymi, gospodarczymi i przestrzennymi.

Obszar Gminy Ozimek został zaliczony do OSI Subregion Aglomeracja Opolska (AO) – obszar największej w regionie koncentracji potencjału społeczno-gospodarczego i problemów na styku społeczeństwo – gospodarka – środowisko. AO obejmuje zwarty przestrzennie kompleks terytorialny 21 gmin, w tym stołeczne miasto Opole i powiązane z nim funkcjonalnie (ekonomicznie, społecznie, komunikacyjnie, infrastrukturalnie, środowiskowo) miasta i wsie. Posiada on wspólne systemy organizacyjne (Stowarzyszenie Aglomeracja Opolska) i techniczne oraz wspólne cele rozwojowe, określone w strategii ponadlokalnej. Odnacza się wysokim poziomem urbanizacji oraz koncentracją funkcji administracyjnych, przemysłowych, usługowych i mieszkalnictwa.

Według strategii miasto Ozimek będzie wspierane jako ośrodek tracący funkcje społeczno-gospodarcze. Mając na uwadze dotychczasowe doświadczenie, potrzeby oraz zgłaszaną wolę dalszej współpracy w AO jako głównym ośrodku wzrostu, innowacyjności i nauki, powinny być podejmowane w jeszcze większej skali niż dotychczas projekty integrujące subregion. Przyczyni się to do zwiększenia konkurencyjności nie tylko tego obszaru, ale całego województwa.

3. GMINA OZIMEK W STRATEGII ROZWOJU POWIATU OPOLSKIEGO

Strategia Rozwoju Powiatu Opolskiego przyjęta uchwałą Nr XVII/101/16 Rady Powiatu Opolskiego z dnia 28 stycznia 2016 r. W ramach strategii wskazano wizję rozwoju „Powiat opolski – miejsce, w którym warto żyć, pracować i inwestować”.

Założenia Strategii Rozwoju Powiatu Opolskiego znajdują swoje odzwierciedlenie w celach strategicznych, operacyjnych, proponowanych działaniach i priorytetach inwestycyjnych. W Strategii określono pięć głównych celów strategicznych związanych z następującymi obszarami: ochroną środowiska, rozwojem zasobów ludzkich, gospodarką i rynkiem pracy, infrastrukturą techniczną oraz infrastrukturą społeczną.

Tabela 3. Cele strategiczne i cele operacyjne w Strategii Powiatu Opolskiego na lata 2015 -2025

		CELE OPERACYJNE	PLANOWANE DZIAŁANIA I PRIORYTETY INWESTYCYJNE
		CEL STRATEGICZNY	I. Czyste środowisko naturalne
1.2 Promocja innowacyjnych technologii niskoemisyjnych			
2. Zwiększanie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii	2.1 Opracowanie koncepcji, programów i planów związanych z OZE		
	2.2 Zastosowanie energii opartej na OZE, w szczególności z wiatru, wody, ciepła z ziemi, słońca w obiektach użyteczności publicznej		
	2.3 Promocja projektów inwestycyjnych opartych na OZE		
3. Ochrona i promocja różnorodności biologicznej i dziedzictwa naturalnego	3.1 Rewitalizacja obszarów dziedzictwa naturalnego, w tym parków zabytkowych		
	3.2 Zachowanie i odtwarzanie zadrzewień		
	3.3 Rekultywacja i renaturyzacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych		
	3.4 Realizacja kampanii edukacyjno – informacyjnych związanych z wykorzystaniem zasobów przyrodniczych terenu powiatu opolskiego, w tym obszarów NATURA 2000		
CEL STRATEGICZNY	II. Aktywne i bezpieczne społeczeństwo		1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i ubóstwu
		1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i dotkniętych ubóstwem, poprzez programy stypendialne i projekty rozwojowe	
	2. Rozwój usług opiekuńczych i wychowawczych	2.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury i wyposażenia jednostek opiekuńczych i wychowawczych	
		2.2 Działania edukacyjnoprofilaktyczne ukierunkowane na wzmocnienie kondycji rodziny	
		2.3 Wsparcie rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz wsparcie pieczy zastępczej	
		2.4 Rozwój usług opiekuńczych nad osobami zależnymi, w tym starszymi i niepełnosprawnymi	
	3. Podnoszenie jakości edukacji, w tym kształcenia zawodowego	3.1 Rozwój kompetencji kluczowych dzieci i młodzieży oraz postaw niezbędnych do funkcjonowania na rynku pracy	
		3.2 Rozwój bazy dydaktycznej szkół i placówek oświatowych, w tym tworzenie warunków do szkolenia dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo	
		3.3 Rozwój kwalifikacji i umiejętności kadry pedagogicznej	
		3.4 Programy stypendialne dla dzieci i młodzieży szczególnie uzdolnionej	
		3.5 Specjalistyczna diagnostyka psychologiczno – pedagogiczna i wsparcie dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	
	4. Wspieranie wielokulturowego dziedzictwa i tożsamości	4.1 Wsparcie działalności osób i organizacji społecznych upowszechniających historię, tradycję, kulturę i tożsamość lokalną	
		4.2 Rozwijanie i promocja wielokulturowości Powiatu Opolskiego	
	5. Wspieranie osób starszych w kierunku	5.1 Tworzenie programów aktywizujących osoby starsze, w tym programów edukacyjnych	
		5.2 Promocja zdrowego i aktywnego stylu życia	

	zdrowego i aktywnego trybu życia		
		6. Poprawa bezpieczeństwa publicznego i systemu ostrzegania przed zagrożeniami naturalnymi	6.1 Szkolenia służb i administracji w zakresie ochrony przeciwpowodziowej i zapobieganie zagrożeniom życia i zdrowia 6.2 Promocja i edukacja bezpiecznych zachowań oraz kampanie edukacyjne w zakresie reagowania na zjawiska kryzysowe
			6.3 Rozwój narzędzi monitoringu oraz powiatowego systemu identyfikacji zagrożeń i szybkiego ostrzegania ludności 6.4 Modernizacja systemów koordynacji działań w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń
	III. Innowacyjna gospodarka i rynek pracy	1. Budowanie relacji partnerskich i wspieranie powiązań biznesowych	1.1 Wspieranie lokalnych przedsiębiorstw w poszukiwaniu partnerów gospodarczych i nawiązywaniu kontaktów biznesowych, w tym zagranicznych
			1.2 Promocja gospodarcza, w tym promocja przedsiębiorczości i lokalnych przedsiębiorców
			1.3 Przygotowanie terenów pod aktywność gospodarczą
		2. Dostosowanie edukacji do rynku pracy	2.1 Projekty współpracy szkół i placówek z przedsiębiorcami i pracodawcami
			2.2 Kształcenie praktyczne uczniów, organizacja staży, praktyk i kursów zawodowych, w tym we współpracy z pracodawcami
			2.3 Doskonalenie i doksztalcanie nauczycieli kształcenia zawodowego
2.4 Poradnictwo zawodowe			
2.5 Promocja kształcenia zawodowego oraz współpracy szkół z pracodawcami			
3. Promowanie równych szans na rynku pracy oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększania szans na zatrudnienie		3.1 Wsparcie Powiatowego Urzędu Pracy w Opolu w zakresie działań na rzecz osób pozostających bez zatrudnienia	
	3.2 Realizacja programów aktywizacji zawodowej		
	3.3 Promocja równych szans na rynku pracy, w szczególności kobiet, osób niepełnosprawnych i wykluczonych		
IV. Nowoczesna infrastruktura techniczna	1. Poprawa jakości i nośności systemu dróg powiatowych	1.1 Budowa/przebudowa/remont dróg powiatowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w szczególności prowadzących do miejsc atrakcyjnych gospodarczo i turystycznie	
		1.2 Poprawa parametrów technicznych dróg powiatowych	
		1.3 Budowa/przebudowa/remont przepraw mostowych i innych obiektów inżynierskich na drogach powiatowych	
		1.4 Poprawa bezpieczeństwa na drogach powiatowych poprzez budowę chodników, bezpiecznych przystanków, zatok autobusowych i oświetlenia ulicznego	
		1.5 Modernizacja oświetlenia ulicznego w celu zmniejszenia jego energochłonności	
	2. Poprawa dostępności	2.1 Działania partnerskie i wsparcie w kierunku budowy dodatkowego węzła autostradowego na terenie powiatu opolskiego	

V. Infrastruktura społeczna przyjazna ludziom i środowisku	komunikacyjnej i transportu publicznego	2.2 Działania partnerskie i wsparcie w kierunku zintegrowanego systemu komunikacji zbiorowej
		2.3 Działania partnerskie i wsparcie w kierunku wprowadzenia biletu zintegrowanego w komunikacji zbiorowej
	3. Rozwój i promocja ekologicznych form transportu	3.1 Budowa/przebudowa/remont infrastruktury dla ruchu rowerowego i pieszego
		3.2 Oznakowanie ścieżek/szlaków rowerowych i pieszych
		3.3 Programy edukacyjno - promocyjne ekologicznych form transportu, w tym turystyki rowerowej
	4. Wsparcie infrastruktury ochrony przeciwpowodziowej i zapobieganie zagrożeniom życia i zdrowia	4.1 Wsparcie w zakresie budowy/przebudowy/remontu infrastruktury przeciwpowodziowej, w tym szczegółowych i podstawowych urządzeń melioracyjnych
		4.2 Doposażenie i unowocześnienie zaplecza technicznego i wyposażenia służb ratowniczych, policyjnoprewencyjnych i administracji zespolonej
	5. Rozwój usług informatycznych w administracji Powiatu Opolskiego	5.1 Projekty z zakresu e-administracji i rozwój elektronicznych usług publicznych szczebla powiatowego
		5.2 Usprawnianie procesów zarządzania w administracji, w tym rozwój umiejętności i wiedzy urzędników z zakresu stosowania elektronicznych usług publicznych
		5.3 Zakup sprzętu i wyposażenia do prowadzenia usług z zakresu e- administracji
	1. Inwestycje w infrastrukturę społeczną i zdrowotną	1.1 Budowa/przebudowa/remont infrastruktury społecznej i zdrowotnej
		1.2 Wyposażenie infrastruktury społecznej i zdrowotnej w specjalistyczny sprzęt i aparaturę medyczną
	2. Poprawa jakości i dostępu do usług medycznych i opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi	2.1 Budowa/przebudowa/remont obiektów przeznaczonych dla osób zależnych (min. domy pomocy społecznej, dzienne domy pomocy, miejsca opieki całodobowej)
		2.2 Wsparcie opieki długoterminowej
		2.3 Działania profilaktyczne, w tym programy edukacyjne i promocja zdrowia
	3. Zachowanie, ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego	3.1 Przebudowa/remont/renowacja obiektów zabytkowych, w tym dostosowanie do wymogów bezpieczeństwa i potrzeb osób niepełnosprawnych
		3.2 Konserwacja/remont wyposażenia obiektów zabytkowych
		3.3 Zagospodarowanie terenu wokół obiektów zabytkowych, wraz z infrastrukturą towarzyszącą
		3.4 Wsparcie podmiotów zewnętrznych w pracach konserwatorskich, restauratorskich i robotach budowlanych przy zabytkach nieruchomości/ruchomych znajdujących się na obszarze powiatu opolskiego
3.5 Promocja dziedzictwa kulturowego i tworzenia systemu informacji o zabytkach		

	4. Zwiększenie dostępu do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, w tym dla osób niepełnosprawnych	4.1 Wsparcie podmiotów zewnętrznych i organizacji społecznych w zakresie upowszechniania kultury i sztuki
		4.2 Wsparcie podmiotów zewnętrznych i organizacji społecznych w zakresie upowszechnienia kultury fizycznej i sportu
		4.3 Promocja i wspieranie osób w działalności społecznej, charytatywnej, w obszarze kultury, sportu i zdrowego stylu życia
		4.4 Współpraca pomiędzy organizacjami pozarządowymi a sektorem publicznym, m.in. związana z rozwojem oferty kulturalnej, turystycznej i sportowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Powiatu Opolskiego na lata 2015 - 2025

Kluczową rolę we wdrażaniu Strategii Powiatu Opolskiego na lata 2015-2025 odgrywać będzie Rada i Zarząd Powiatu Opolskiego przy udziale pracowników Starostwa Powiatowego w Opolu, jednostek podległych i administracji zespolonej w oparciu o Ustawę o samorządzie powiatowym. Wdrażanie Strategii odbywać się będzie z udziałem partnerów zewnętrznych, w tym z Gminą Ozimek. Planowane działania inwestycyjne wskazane w powyższej tabeli odnoszą się pośrednio do obszaru gminy.

Projekty rozwojowe realizowane będą w ramach dostępnych programów zewnętrznych, umożliwiających uzyskanie wsparcia finansowego. Konieczne jednak jest zapewnienie wymagalnego wkładu własnego Gminy Ozimek.

III. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU

1.1. Podstawowe informacje o gminie

Gmina Ozimek jest gminą miejsko-wiejską położoną we wschodniej części województwa opolskiego, w powiecie opolskim,

Opisywana jednostka od wschodu graniczy miejsko – wiejskimi gminami Dobrodzień i Kolonowskie, od południa z gminą Izbicko oraz miastem i gminą Strzelce Opolskie, od zachodu z gminą Chrzastowice, a od północy z gminami Zębowice i Turawa.

Od miasta wojewódzkiego siedzibę gminy – miasto Ozimek dzieli odległość ok. 20 km. Jednocześnie znajduje się ona ok. 90 km na północny- zachód od stolicy województwa śląskiego – Katowic.

Według Urzędu Statystycznego, strukturę terytorialną gminy stanowi 14 miejscowości (łącznie z miastem) tworzących 13 sołectw. Powierzchnia gminy wynosi ok. 123 km².

Obszar gminy wg. danych GUS z dnia 31.12.2020 r. zamieszkiwały 19 543 osoby. Liczba ludności Gminy Ozimek stanowi ok. 15,8% liczby ludności powiatu opolskiego i ok 2% liczby ludności województwa opolskiego. Gęstość zaludnienia w gminie to 156 osób/km² i jest prawie dwukrotnie wyższa niż dla powiatu – 81 osób/km² oraz wyższa niż dla województwa – 104 osoby/km².

Tabela 1.1. Podział administracyjny gminy Ozimek

Lp.	Sołectwo	Wsie / części wsi/ przysiółki wchodzące w skład sołectwa	Obręb geodezyjny (nazwa)	Powierzchnia obrębu geodezyjnego
1.	Ozimek (miasto)	Ozimek (miasto)	Ozimek (0091)	ok. 3,2 km ²

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ozimek

2.	Antoniów	Antoniów (wieś)	Antoniów (0001)	ok. 8,2 km ²
		Niwa Schodzieńska (część wsi Antoniów)		
3.	Biestrzynnik	Biestrzynnik (wieś)	Biestrzynnik (0004)	ok. 19,4 km ²
		Paliwoda (przysiółek wsi Biestrzynnik)		
		Wydzieracz (przysiółek wsi Biestrzynnik)		
4.	Dylaki	Dylaki (wieś)	Dylaki (0005)	ok. 9,4 km ²
		Michalanka (część wsi Dylaki)		
5.	Chobie	Chobie (wieś)	Chobie (0017)	ok. 2,9 km ²
		Kuziory (przysiółek wsi Chobie)		
6.	Grodziec	Grodziec (wieś)	Grodziec (0051)	ok. 20,3 km ²
7.	Krasiejów	Krasiejów (wieś)	Krasiejów (0079)	ok. 18,8 km ²
		Kopalnia (część wsi Krasiejów)		
		Nieznowice (część wsi Krasiejów)		
		Potasznia (część wsi Krasiejów)		
		Zamoście (część wsi Krasiejów)		
		Myślina (przysiółek wsi Krasiejów)		
8.	Krzyżowa Dolina	Krzyżowa Dolina (wieś)	Krzyżowa Dolina (0082)	ok. 9,4 km ²
9.	Mnichus	Mnichus (wieś)	Mnichus (0094)	ok. 4,6 km ²
10.	Schodnia	Schodnia (wieś)	Schodnia (0126)	ok. 8,6 km ²
11.	Nowa Schodnia	Nowa Schodnia (wieś)	Nowa Schodnia (0127)	ok. 0,8 km ²
12.	Szczedrzyk	Szczedrzyk (wieś)	Szczedrzyk (0130)	ok. 19,8 km ²
	Jedlice	Jedlice (wieś)		
	Pustków	Pustków (wieś)		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy i Miasta w Ozimku oraz PODGiK w Opolu.

1.2. Dotychczasowa struktura przestrzenna

Gmina Ozimek jest gminą miejsko-wiejską, co w bezpośredni sposób wpływa na sposób zagospodarowania przestrzeni i przeznaczenia pod poszczególne funkcje. Istniejące zagospodarowanie przestrzenne jest jednym z najistotniejszych czynników rzutujących na sformułowanie zasad przestrzennego rozwoju gminy.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna Ozimka kształtowała się przez wiele wieków i miały na nią wpływ uwarunkowania o różnej genezie. Do najważniejszych czynników należą: uwarunkowania historyczne, uwarunkowania przyrodnicze (w tym pokrycie terenu – lasy, ukształtowanie terenu) oraz trwałe elementy zagospodarowania zarówno naturalne jak antropogeniczne, takie jak: rzeki, drogi wysokich klas technicznych, tereny kolejowe, zamknięte tereny wojskowe, które stanowią bariery przestrzenne.

W Ozimku są nimi rzeka Mała Panew, droga krajowa 46, tereny kolejowe. Są one do przekroczenia jedynie w miejscach wyznaczonych przepraw: mostów, wiaduktów, przejść dla pieszych, przy czym linia kolejowa PKP stanowi barierę o relatywnie niskiej uciążliwości (sporadyczny ruch pociągów) i nie jest tak istotna jak DK 46.

Struktura przestrzenna Gminy Ozimek świadczy o tym, że powstała ona przez połączenie w jeden organizm jednostek osadniczych, miasta Ozimka i gmin wiejskich.

W strukturze gminy wyróżnia się 13 jednostek strukturalnych o następujących podstawowych funkcjach:

- 1) miasto Ozimek z Nową Schodnią – lokalny ośrodek wielofunkcyjny,
- 2) Antoniów – funkcja mieszkaniowa,
- 3) Biestrynnik - funkcja rolnicza, osadnicza i znaczące predyspozycje do funkcji turystycznych (m.in. agroturystyka),
- 4) Chobie - funkcja rolnicza, osadnicza i predyspozycje do funkcji turystycznych (m.in. agroturystyka),
- 5) Dylaki - funkcja rolnicza, osadnicza i predyspozycje do funkcji turystycznych (m.in. agroturystyka),
- 6) Grodziec - funkcja rolnicza, osadnicza i znaczące predyspozycje do funkcji rekreacji i wypoczynku, funkcja wytwórcza,
- 7) Jedlice – funkcja przemysłowa oraz w niewielkim stopniu osadnicza,
- 8) Krasiejów - funkcja rolnicza, osadnicza i turystyczna,
- 9) Krzyżowa Dolina – funkcja rolnicza i predyspozycje do rozwoju funkcji agroturystycznej,
- 10) Mnichus – funkcja rolnicza i agroturystyczna,
- 11) Pustków – funkcja rolnicza,
- 12) Schodnia – funkcja rolnicza,
- 13) Szczedrzyk – funkcja osadnicza, wytwórcza, rolnicza i rekreacyjna.

W strukturze przestrzennej samego miasta dominują dwie funkcje terenów :

- 1) zabudowa mieszkaniowa z usługami różnego typu i różnej wielkości usytuowana po północnej i północno – zachodniej części miasta,
- 2) tereny zabudowy techniczno – produkcyjnej zlokalizowane na południe i południowy – zachód rzeki Mała Panew.

Ściśle związanymi z miastem są wsie: Antoniów, Krasiejów, Nowa Schodnia i Schodnia. Ze względu na praktyczne wyczerpanie się rezerw rozwojowych miasta (zwłaszcza w zakresie budownictwa mieszkaniowego), stanowią one naturalne zaplecze jego rozwoju.

Procesy urbanizacyjne, zwłaszcza w ostatnim dwudziestolecu, wyrażające się m. in. rozwojem zabudowy mieszkaniowej wzdłuż głównych dróg spowodowały zatarcie wyraźnych granic pomiędzy niektórymi jednostkami. Zatarciu uległy granice pomiędzy miastem Ozimkiem i Schodnią, Antoniowem, Jedlicami, Krasiejowem oraz

granice pomiędzy sołectwami Schodnia i Pustków czy Szczedrzyk i Pustków. Pozostałe sołectwa (wsie sołeckie) otoczone kompleksami terenów rolnych i lasów wyraźnie wyodrębniają się w strukturze gminy.

1.3. Obszary otwarte

Położenie geograficzne, ukształtowanie terenu oraz doliny rzek, mają znaczący wpływ na rodzaj i charakter zieleni występującej w Gminie Ozimek. Największą powierzchnię zajmują lasy oraz grunty orne, łąki oraz pastwiska, które ulegają sukcesywnemu zalesianiu. Naturalny system zieleni uzupełniony jest przez parki, skwery, cmentarze, sady oraz zieleń towarzyszącą zabudowie zagrodowej i mieszkaniowej. Tereny zieleni urządzonej pełnią funkcje rekreacyjne, ekologiczne i zdrowotne wpływając na łagodzenie lub eliminację uciążliwości życia na terenach zabudowy. Kształtują ponadto układy urbanistyczne, wprowadzają ład przestrzenny oraz nadają specyficzny i indywidualny charakter miejscowości.

System przyrodniczy gminy Ozimek ma charakter leśno-rolniczy, gdyż ponad połowę jej obszaru stanowią lasy (7277 ha lasów na 12 600 ha powierzchni całej gminy). Gmina należy do jednych z najbardziej zalesionych w województwie Na przestrzenny układ form przyrodniczych, składają się:

- 1) duże, zwarte kompleksy leśne na skrzydłach doliny Małej Panwi, pełniące rolę lokalnych węzłów ekologicznych i oddziałujące na bezpośrednio przyległe obszary.
- 2) korytarze ekologiczne - elementy tranzytowe, składające się z mało zniekształconych, stanowiących połączenie rozproszonych kompleksów leśnych i zieleni śródpolnej, sprzyjający migracji flory i fauny i zapewnienie ciągłości przestrzennej dla sąsiednich ekosystemów.

Dotychczasowy sposób zagospodarowania terenów jest w dużym stopniu zgodny z uwarunkowaniami wynikającymi ze specyficznych cech środowiska gminy Ozimek. Tereny dolin rzecznych są głównie użytkowane jako łąki, pastwiska oraz lasy. Zabudowa mieszkalna położona w dolinach rzek może być narażona na niekorzystne warunki klimatyczne, związane z gromadzeniem się zanieczyszczeń, spływem zimnego powietrza i znaczną wilgotnością powietrza. Warunki te mają niekorzystny wpływ na zdrowie mieszkańców.

Obszary otwarte czyli: pola uprawne, łąki, zadrzewienia, nieużytki, wody otwarte itp. oraz lasy zajmują znaczącą część terenu gminy. Większość z nich pełni rolę produkcyjną, stanowiąc podstawę funkcjonowania lokalnego rolnictwa, leśnictwa, ogrodnictwa, hodowli. Jednocześnie obszary otwarte pełnią coraz bardziej dostrzeganą i docenianą rolę pozaprodukcyjną związaną z tworzeniem bazy przyrodniczej gminy i walorów krajobrazu. Walory te coraz częściej mają już swój wymiar promocyjny i ekonomiczny jako potencjalne środowisko rozwoju nowych funkcji, jak na przykład usługi turystyczne.

Największe konflikty pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi i sposobem użytkowania terenu występują w obrębie obszarów narażonych na występowanie wezbrań. Niedopasowanie sposobu zagospodarowania terenu do jego naturalnych cech może w przyszłości powodować duże straty materialne, zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, a także może przyczyniać się do pogorszenia jakości i degradacji środowiska przyrodniczego.

Niezgodne z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi zagospodarowanie terenu występuje miejscami na terenach potencjalnie zagrożonych powodzią.

Na obszarze gminy występują 4 udokumentowane złoża kopalin, które nie podlegają obecnie eksploatacji.

1.4. Uzbrojenie terenów

W granicach gminy niemal wszystkie tereny pełniące funkcje mieszkaniowe, usługowe, produkcyjne, pozostają w zasięgu sieci wodociągowej z systemu lokalnych wodociągów miejskich i wiejskich. Poziom zaspokojenia potrzeb jest oceniany pod względem ilościowym, jako wystarczający. Obszar miasta i gminy jest w pełni zwodociągowany. Stan techniczny sieci ocenia się jako dobry.

W mieście z kanalizacji korzystało w 2019 r, 99,3% mieszkańców gminy, natomiast w gminie jedynie 87,1%. Stan gospodarki ściekowej w Gminie Ozimek jest zadawalający. W miejscowościach nieposiadających, bądź częściowo posiadających kanalizację sanitarną odprowadzanie ścieków realizowane jest tam głównie w systemach indywidualnych, których uciążliwość jest tym większa im silniejszy jest stopień zurbanizowania terenu. Na terenie gminy funkcjonuje jedna gminna oczyszczalnia ścieków w miejscowości Antoniów .

Przeważająca część obszaru gminy jest odwadniana przez spływ powierzchniowy do rzeki Małej Panwi . Funkcje odwadniające spełnia również system rowów otwartych i układ podziemnych urządzeń melioracyjnych.

Odbiorniki są uregulowane całkowicie lub częściowo i na ogół problemy z odprowadzaniem wód deszczowych w gminie nie występują. Lokalne podtopienia gruntów ornych i użytków zielonych na terenie gminy występują w dolinach niewielkich rzek, przy wysokich stanach wód.

Energia elektryczna dostarczana jest do gminy przez sieć napowietrzną magistralną średniego napięcia (15kV) i stację transformatorowo - rozdzielczą GPZ Ozimek oraz GPZ Bierdzany. Odbiorcy przemysłowi zasilani są ze stacji GPZ 110/15/15kV Małapanew. Do sieci magistralnych średniego napięcia łączących powyżej wymienione GPZ podłączone są stacje transformatorowe 15/0,4kV, z których zasilani są odbiorcy liniami elektroenergetycznymi niskiego napięcia. Istniejący system zasilania liniami 15kV zaspokaja obecne i perspektywiczne potrzeby elektroenergetyczne, przy założeniu umiarkowanego tempa rozwoju gminy i standardowych przerw w dostarczaniu energii.

Na obszarze Gminy Ozimek potrzeby cieplne odbiorców zaspakajane są przez: energię ciepłą z miejskiego systemu ciepłowniczego PGKiM Sp. z o.o.. Ponadto na terenie gminy znajduje się kilkanaście niewielkich kotłowni lokalnych, które dostarczają ciepło na potrzeby budynków. System ciepłowniczy pozostałej części miasta i gminy oparty jest na indywidualnych źródłach ciepła - małych kotłowniach domowych, opalanych przede wszystkim, węglem i drewnem oraz w niewielu przypadkach olejem opałowym bądź gazem ziemnym ze zbiorników naziemnych. Z takich rozwiązań korzysta większość mieszkańców gminy w celu ogrzania pomieszczeń i podgrzania c.w.u.

Znaczna część zasobów mieszkaniowych charakteryzuje się niską wydajnością energetyczną budynków, a niski stan techniczny sprawia, że wydatki związane z bieżącym utrzymaniem wzrastają. Jednocześnie w ostatnich latach wzrasta liczba przeprowadzonych termomodernizacji obiektów prywatnych. Z uwagi na rozproszenie zabudowy, w przeważającej ilości zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej w dalszej perspektywie nie przewiduje się scentralizowanego systemu dostawy ciepła poza obszarem miasta Ozimek, głównie ze względów ekonomicznych.

Na terenie Gminy Ozimek zgazyfikowane jest miasto Ozimek. Gaz ziemny dostępny jest także częściowo na terenie miejscowości Schodnia oraz na terenie BA Glass Poland Sp. z o. o. Zakład w Jedlicach (dawniej Huta Szkła Jedlice S.A.).

1.5. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Proces rozwoju zabudowy obszarów wiejskich, w oparciu o plany miejscowe miał niewielki wpływ na kształtowanie struktury przestrzennej gminy do 2009 r.. Obecnie planowana zabudowa na obszarach nieobjętych zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wybudowana na podstawie wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu nie jest zjawiskiem powszechnym, gdyż w latach 2009-2012 oraz roku 2017 gmina opracowała miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego o dużych powierzchniach obejmujące poszczególne miejscowości. Odmienne sytuacja przedstawia się w mieście Ozimek, którego znaczna powierzchnia jeszcze do 2020 r. nie była objęta ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto ustaleniami miejscowych planów nie są objęte obszary w miejscowościach Krzyżowa Dolina, Mnichus, Chobie oraz po części w Schodniej.

Tabela 2. Wykaz obowiązujących planów miejscowych w Gminie Ozimek

Rok	Lp.	Nr uchwały data uchwalenia	Nazwa planu miejscowego	Ogłoszono w dniu DZ. URZ. WOJ. OPOL.	Pow. (ha)	Pokrycie MPZP
1995	1.	XIX/123/95 z dnia 1995-12-18	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. Dzierżonia 4 w Ozimku, obejmującego działkę 365/2	Nr 2, poz. 12 z dnia 1996-02-14	0.5872	0,004%
1996	2.	XXX/211/96 z dnia 1996-10-28	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu, obejmującego obszar ulicy Powstańców Śląskich w Antoniowie, stanowiącego działkę nr 902/200 km 1 drogi krajowej regionalnej nr 463	Nr 50, poz. 180 z dnia 1996-12-21	1.0188	0,01%
	3.	XVII/180/96 z dnia 1996-06-10	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stałych miejsc postojowych w Ozimku w rejonie: Leśnej, Słowackiego, Sikorskiego	Nr 18, poz. 79 z dnia 1996-07-07	1.0081	0,02%
	4.	XXVII/181/96 z dnia 1996-06-10	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego w Ozimku przy ul. Wyzwolenia	Nr 18, poz. 80 z dnia 1996-07-07	0.2400	0,02%
	5.	XXVIII/188/96 z dnia 1996-07-15	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego w Ozimku przy ulicy Wyzwolenia	Nr 28, poz. 1219 z dnia 1996-08-28	0.9657	0,03%
	6.	XXIX/199/96 z dnia 1996-09-16	w sprawie zmiany w planie przestrzennego zagospodarowania Gminy Ozimek	Nr 44, poz. 158 z dnia 1996-11-15	0.1780	0,03%
	1997	7.	XLI/291/94 z dnia 1997-10-27	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego regionu ul. Sikorskiego w Ozimku	Nr 32, poz. 186 z dnia 1997-12-08	1.4165

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ozimek

	8.	XLII/297/97 z dnia 1997-11-17	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczonego pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, położonego we wsi Schodnia Stara	Nr 32, poz. 188 z dnia 1997-12-08	0.2532	0,04%
1998	9.	XLIX/342/98 z dnia 1998-04-06	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego przy ul. Brzeziny w Ozimku	Nr 13, poz. 69 z dnia 1998-05-18	0.4799	0,04%
1999	10.	XIV/88/99 z dnia 1999-09-27	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ozimek, w obrębie wsi Antoniów	Nr 41, poz. 275 z dnia 1999-11-04	0.8208	0,05
	11.	VIII/58/99 z dnia 1999-03-29	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek w obrębie wsi Krasiejów	Nr 20, poz. 70 z dnia 1999-06-30	4.4347	0,09%
	12.	X/64/99 z dnia 1999-05-17	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego przy ulicy Brzeziny w Ozimku	Nr 20, poz. 69 z dnia 1999-06-30	0.1776	0,09%
2001	13.	XXXIX/256/2001 z dnia 2001-10-29	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek - wsi Schodnia Stara	Nr 124, poz. 1368 z dnia 2001-12-19	0.1641	0,09%
2002	14.	XLIX/324/2002 z dnia 2002-09-30	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego w Ozimku, w rejonie ulicy Leśnej, na działce gruntowej nr 177/24	Nr 115, poz. 1497 z dnia 2002-12-02	0.1014	0,09%
2003	15.	X/84/03 z dnia 2003-09-29	W sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 1 miasta Ozimek, wsi Schodnia Nowa, części wsi Schodnia Stara i Antoniów, na działkach nr 645/98 i nr 1009/76 we wsi Antoniów	Nr 97, poz. 1871 z dnia 2003-12-04	0.3213	0,09%
	16.	X/83/03 z dnia 2003-09-29	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ozimka, wsi Schodnia Nowa oraz części wsi Schodnia Stara i wsi Antoniów	Nr 94, poz. 1833 z dnia 2003-11-28	0.1361	0,09%

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ozimek

2008	17.	XXV/221/08 z dnia 2008-09-29	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ozimka – Schodnia Nowa w granicach administracyjnych, części wsi Schodnia Stara oraz części wsi Antoniów po wschodniej i zachodniej stronie ulicy Powstańców Śląskich do skrzyżowania z ul. Dylakowską	Nr 88, poz. 2088 z dnia 2008-11-25	1.8854	0,11%
	18.	XXV/222/08 z dnia 2008-09-29	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ozimka – Schodnia Nowa w granicach administracyjnych, część wsi Schodnia Stara oraz część wsi Antoniów po wschodniej i zachodniej stronie ulicy Powstańców Śląskich do skrzyżowania z ulicą Dylakowską	Nr 89, poz. 2095 z dnia 2008-11-26	0.3645	0,11%
2009	19.	XXX/279/09 z dnia 2009-01-26	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Krasiejów	Nr 21, poz. 362 z dnia 2009-03-31	572.8924	4,66%
	20.	XXXI/289/09 z dnia 2009-02-27	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Szczedrzyk i Pustków (część obrębu Szczedrzyk oraz część obrębu Schodnia)	Nr 26, poz. 446 z dnia 2009-04-10	541.2396	8,95%
2010	21.	XLII/400/10 z dnia 2010-02-22	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Parku Triasowego DINOPARK w Krasiejowie	Nr 29, poz. 431 z dnia 2010-03-12	68.1341	9,49%
	22.	XLIII/408/10 z dnia 2010-03-29	w sprawie uchwalenia zmiany "Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta Ozimek - Schodnia Nowa w granicach administracyjnych, części wsi Schodnia Stara oraz części wsi Antoniów po wschodniej i zachodniej stronie ul. Powstańców Śląskich do skrzyżowania z ulicą Dylakowską " dla obszaru obejmującego działki nr 370/10, 370/15, 370/16 i część działki nr 390/1	Nr 44, poz. 593 z dnia 2010-04-23	0.3857	9,50%
	23.	XLIV/420/10 z dnia 2010-04-26	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Dylaki	Nr 64, poz. 851 z dnia 2010-06-11	380.2431	12,51%

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ozimek

2011	24.	XII/ 120/11 z dnia 2011-10-24	w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Szczedrzyk i Pustków (część obrębu Szczedrzyk oraz część obrębu Schodnia)	Nr 136, poz. 1652 z dnia 2011-12-07	2.5634	12,53%
2012	25.	XXIV/232/12 z dnia 2012-10-12	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Biestrzynnik	poz. 1752 z dnia 2012-12-11	433.5847	15,98%
2013	26.	XXXIV/313/13 z dnia 2013-09-23	W sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla m. Ozimek - Schodnia Nowa w granicach administracyjnych, części wsi Schodnia Stara oraz części wsi Antoniów po wschodniej i zachodniej stronie ul. Powstańców Śląskich do skrzyżowania z ul. Dylakowską	poz. 2172 z dnia 2013-10-11	0.1242	15,98%
	27.	XXXIV/312/13 z dnia 2013-09-23	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Szczedrzyk i Pustków (część obrębu Szczedrzyk oraz część obrębu Schodnia)	poz. 2171 z dnia 2013-10-11	0.1497	15,98%
2016	28.	XXIII/150/16 z dnia 2016-05-23	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Jedlicach	poz. 1300 z dnia 2016-06-14	3.4545	16,01%
2017	29.	XXXIV/216/17 z dnia 2017-02-27	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Grodziec	poz. 796 z dnia 2017-03-14	756.9031	22,01%
2020	30.	XXIV/217/20 z dnia 2020-09-28	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta Ozimka, Nowej Schodni, części wsi Antoniów oraz części wsi Schodnia	poz. 2958 z dnia 03.11.2020 r.	843,2637	28,71%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy i Miasta w Ozimku

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Ład przestrzenny to takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne (art.2 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Na aktualny stan ładu przestrzennego w mieście i gminie Ozimek, który wyraża się w postrzeganym krajobrazie kulturowym, składają się:

- 1) krajobraz wynikający z istniejącej urbanistyki i architektury;
- 2) walory krajobrazowe rolniczej przestrzeni produkcyjnej;
- 3) walory krajobrazowe mozaiki terenów leśnych;
- 4) naturalne ukształtowanie terenu, stawy, doliny rzek;
- 5) krajobraz kulturowy wynikający z dawnych tradycji budowlanych;
- 6) szczególne walory krajobrazowe terenów chronionych;
- 7) elementy industrializacji takie jak: napowietrzne linie elektroenergetyczne WN, SN, NN, maszty przekaźnikowe.

Na wstępie należy zaznaczyć, że na obecny stan ładu przestrzennego w gminie znaczący wpływ mają tereny prawie chronione na podstawie przepisów o ochronie przyrody:

- 1) Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrowsko-Turawskie,
- 2) Stanowisko dokumentacyjne Trias,
- 3) Obszar Natura 2000 Zbiornik Turawa PLB160004,
- 4) Pomniki przyrody,
- 5) Użytek ekologiczny Antoniów.

Niezależnie od metody oceny walorów krajobrazowych badanego terenu, należy stwierdzić, że zachowały się one dosyć dobrze jedynie w części leśnej i lokalnie dolinnej. Na obszarze centralnym krajobraz został znacznie przekształcony, w szczególności za sprawą silniejszego rozwoju industrializacji i urbanizacji.

Substancja budowlana na terenach wiejskich generalnie harmonizuje z otoczeniem przyrodniczym i można stwierdzić, że oblicze całości komponuje się jak na zabudowę stosunkowo mocno przekształconego i zagospodarowanego Śląska. Na terenie gminy oprócz linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV brak jest innych negatywnych dominant krajobrazowych np. w postaci linii najwyższych napięć 220 kV i 400 kV.

Na terenie gminy nie występują krajobrazy pierwotne. Największe obszary krajobrazów naturalnych o najkorzystniejszej strukturze przestrzennej dla funkcjonowania procesów przyrodniczych zlokalizowane są w dolinie Małej Panwi, Myśliny i Libawy.

Podkreślić należy, iż dolina Małej Panwi mimo znaczących przekształceń, charakteryzuje się dużymi walorami ekologicznymi. Rozwój funkcji rolniczej (grunty orne) na tych obszarach oraz prace związane z ochroną przeciwpowodziową prowadziły do uruchomienia negatywnych procesów w efekcie, których znacząco przekształcono lub zupełnie zlikwidowano naturalne i półnaturalne biocenozy. Negatywne zmiany szaty roślinnej doprowadziły do degradacji korytarza ekologicznego, ograniczania korzystnego wpływu na mikroklimat, dewastacji walorów krajobrazowych i ograniczenia możliwości podtrzymania równowagi ekologicznej terenów przyległych. Jednocześnie ekosystemy dolinne charakteryzują się znaczącym potencjałem restytucyjnym i jako tereny, które nie będą podlegały presji inwestycyjnej, mogą być wykorzystane w przyszłości jak obszary odbudowy półnaturalnych zbiorowisk łąkowych, szuwarowych i wodnych. Z tych względów w procesach zagospodarowania

przestrzennego dolina Małej Panwi powinna podlegać szczególnym rygorom i gwarantować możliwość restytucji walorów przyrodniczych.

Ustalenia studium i planów miejscowych powinny być szczególnie rygorystyczne w strefach zurbanizowanych na tych obszarach, co dotyczy zarówno funkcji, jak i form urbanistyczno-architektonicznych. Niejednokrotnie bowiem realizacja funkcji potencjalnie naruszających ład przestrzenny, w tym produkcyjno-usługowych przy zachowaniu odpowiedniej formy może dobrze wkomponowywać się w historyczne założenia ruralistyczne. Z drugiej strony realizacja trywialnych funkcji osadniczych przy złej formie może stwarzać chaos przestrzenny. Na obszarach wsi należy zwracać na te zagadnienia szczególną uwagę. Uzasadnione wydaje się na tych terenach wprowadzenia zakazu lokalizacji obiektów budowlanych o wysokości > 20 m. Niekorzystne dla ochrony walorów krajobrazowych jest rozbudowa funkcji gospodarczych w pobliżu eksponowanej osi dolin rzecznych.

Elementami punktowymi degradującymi krajobraz są stacje bazowe telefonii, pojedyncze silosy paszowe i zbożowe w gospodarstwach rolnych. Elementami obszarowymi są instalacje przemysłowe zakładów produkcyjnych, a także ciepłowni i innych zakładów usługowych.

Dla terenów zachowanych zabytkowych układów ruralistycznych oraz zabytkowych zespołów zabudowy, powinno się stosować zalecenia ochronne sformułowane w studium oraz gminnym programie ochrony zabytków.

Na obszarach chronionych ze względu na zachowane walory przyrodnicze powinno się stosować zalecenia ochronne dotyczące poszczególnych typów ekosystemów oraz całości obszarów.

Dla poprawy walorów krajobrazowych oraz neutralizacji skutków negatywnych inwestycji należy przewidzieć wprowadzenie dodatkowych zadrzewień osłonowych wzdłuż dróg i osiedli, a także wokół pozostałych dużych i wysokich konstrukcji budowlanych. Wskazane byłoby także przywracanie kęp drzew na rozdrożach, małych remiz i czyźni. Istotna z punktu widzenia ochrony wód będzie odbudowa i zabezpieczenie jeszcze istniejących zadrzewień nadrzecznych. Należy dążyć do przywrócenia spójności liniowym zadrzewieniom, szczególnie w obszarach, gdzie jest miejsce na nasadzenia. Planując nowe drogi należy przewidywać potrzebę tworzenia zieleni przydrożnej.

Istotne jest, by nowe plany zagospodarowania przestrzennego, zgodnie ze studium, przewidywały koncentrację zabudowy w istniejących obszarach otwartych wewnątrz miasta lub wsi lub na zewnątrz w strefie bezpośredniego sąsiedztwa z już istniejącą zabudową. Niepożądane jest wychodzenie z zabudową na nowe tereny wolne poza założeniami miasta i wsi. W szczególności niekorzystna jest zabudowa liniowa wzdłuż ciągów komunikacyjnych w miejscach oddalonych od centralnych obszarów zurbanizowania. Konieczna jest rewitalizacja wszystkich chronionych założeń urbanistycznych, ruralistycznych i parkowych.

W procesie sporządzania ustaleń planów i studium istotne jest niesytuowanie nowej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie terenów o najwyższych walorach przyrodniczych, np. w dolinach rzecznych, w strefach ekotonowych dużych kompleksów leśnych i projektowanych użytkach ekologicznych oraz stanowiskach dokumentacyjnych. Tereny te powinny być otoczone innymi terenami otwartymi.

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

3.1. Położenie fizyczno-geograficzne

Według podziału Polski na regiony fizycznogeograficzne (*regionalizacja wg J. Kondrackiego, 2002 r.*), obszar gminy Ozimek leży w obrębie trzech mezoregionów:

Tabela 3.1. Gmina Ozimek na tle regionu fizycznogeograficznego (od prowincji do mezoregionu) wg Kondrackiego (2002).

Nazwa	Regiony fizycznogeograficzne/ zasięg
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski
Podprowincja	Niziny Środkowopolskie
Makroregion	Nizina Śląska
Mezoregion	Równina Opolska

Źródło: Opracowanie własne

Obszar opracowania, według regionalizacji fizyczno-geograficznej [Kondracki, 2000], leży w makroregionie Niziny Śląskiej, w obrębie mezoregionu **Równina Opolska** - Obejmuje on południowo-zachodnią, najniższą położoną nad poziomem morza część gminy. Obniżenie Równiny Opolskiej związane jest tu z wcinającą się w tereny wyżyny doliną Małej Panwi na południu oraz równiną wodnolodowcową na zachodzie. Większa część południowo-zachodniej strefy przygranicznej gminy położona jest na piaszczysto-żwirowych plejstoceńskich terasach rzeki.

3.2. Budowa geologiczna

Pod względem geologicznym gmina Ozimek leży w obrębie jednostki zwanej Monokliną Przedśudeckiej. Jest to struktura geologiczna o charakterze płytowym, nachylona monoklinalnie pod kątem kilku stopni w kierunku północnym i północno - wschodnim.

Informacje o budowie głębokich warstw podłoża pochodzą z wiercenia studziennego w Ozimku przy ul. Częstochowskiej przeprowadzonego do głębokości 700 m ppt. Dolne partie rozpoznanego podłoża poniżej głębokości 634 m ppt budują osady permu dolnego – czerwonego spągowca, wykształcone jako brunatne i brunatnoszare piaskowce ze smugami zlepieńców. Utworów tych nie przewiercono. Na osadach permu dolnego zalega pełny kompleks osadów triasowych o łącznej miąższości 627 m, reprezentowany przez wszystkie piętra litostratygraficzne tego okresu.

Utworki ery mezozoicznej okresu jury oraz kredy (osady morskie) w rejonie Ozimka nie występują. Luka stratygraficzna jest tu spowodowana historią obszaru, który w tym okresie był lądem.

Osady trzeciorzędowe udokumentowane zostały w północno-wschodniej części gminy na głębokościach poniżej 27,0 – 39,0 m ppt w podłożu utworów czwartorzędowych doliny rzeki Libawy w przysiółku Poliwoda, Biestrzynnik oraz płytko – poniżej 2,1 – 11,0 m w rejonie ujścia Małej Panwi do Zbiornika Turawskiego (tereny Huty Jedlice). Są to utwory miocenu lądowego wykształcone jako ropy i ropy piaszczyste podścielone piaskami.

Najmłodsze utwory - czwartorzędowe obejmują plejstoceńskie osady wodnolodowcowe zlodowacenia środkowo-polskiego pokrywające powierzchnię równiny wodnolodowcowej (w tym głównie obszary zalesione) w zachodniej, południowo-zachodniej i południowej części gminy (Szczedrzyk – Pustków - Schodnia – Nowa Schodnia – Krasiejów oraz Krzyżowa Dolina), w północnych i wschodnich obszarach gminy (Dylaki - Biestrzynnik – przysiółek Poliwoda po obu stronach doliny Libawy i Chobie – Mnichus aż do krawędzi koryta potoku Myślina). Są to piaski różnoziarniste, pospółki i żwiry oraz współwystępujące z nimi gliny, gliny piaszczyste, piaski gliniaste i pyły oraz plejstoceńskie osady terasy akumulacyjnej rzeki Mała Panew i jej dopływów – piaszczysto-żwirowe utwory terasy nadzalewowej.

Rozpoznana miąższość utworów plejstoceniowych sięga od kilku do ponad 35 m. Na terenach zurbanizowanych (rejon zwartej zabudowy miasta Ozimka) oraz w obrębie zabudowy przemysłowej (obszar Huty „Małapanew”, Huty Szkła „Jedlice”, Ciepłowni Miejskiej), górna naturalna część rodzimych utworów podłoża została przekształcona i zaliczana jest obecnie do utworów antropogenicznych. Do nasypów należą również nasypy kolejowe, drogowe, obwałowania przeciwpowodziowe. W obszarach zabudowy przemysłowej tereny zostały sztucznie podniesione a grubość nasypów lokalnie osiąga ponad 3,0 m. Do utworów antropogenicznych należy również zaliczyć nasypy w obrębie nieczynnego składowiska odpadów komunalnych w Dylakach.

3.3. Zasoby surowcowe

Walory przyrodnicze omawianego obszaru ograniczają w znacznym stopniu możliwości wykorzystania kopalni na skalę przemysłową. Na obszarze gminy zlokalizowane są 3 złoża kopalni wyszczególnionych w „Rozdziale 10. Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalni, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla”.

Na obszarze gminy Ozimek występują obecnie dwa rodzaje surowców naturalnych:

- 1) **Piaski formierskie** występujące w dolinie rzeki Libawy na terenie miejscowości Dylaki – Biestrzynnik i przysiółka Poliwoda oraz w dolinie Białki w obszarze miejscowości Grodziec.
  - a) **Złoże „Grodziec I” (ID 1213)** - są to piaski pochodzenia rzecznoego i eolicznego położone na południe od miejscowości Grodziec. Złoże jest zawodnione. Kopalina w stanie surowym odpowiada piaskom formierskim do produkcji mas formierskich klasy 1K do 5K. Złoże udokumentowano w kat B + C 1 w dokumentacji geologicznej z 1979 r. Obszar górniczy „Grodziec I” został utworzony Zarządzeniem Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych nr 10/Og z dnia 14.11. 1984 r. Decyzja przyznająca koncesję na eksploatację OZEK została wydana na okres 20 lat przez Ministerstwo OŚZN i L w dniu 19.XI.1996 nrBKK/02/1583/96 na ustalonym obszarze górniczym.
  - b) **Złoże „Dylaki” (ID 1215)** - położone jest w dolinie rzeki Libawy, na wschód od Zbiornika Turawskiego. Stanowią je czwartorzędowe piaski kwarcowe tarasów akumulacyjnych i stożków napływowych. Piaski są przydatne do produkcji materiałów ogniotrwałych. Złoże jest częściowo zawodnione. Położone jest ono na obszarze chronionego krajobrazu i w klasyfikacji sozologicznej uznane zostało za konfliktowe. Złoże nie posiada planu zagospodarowania oraz wyznaczonego obszaru górniczego. Nie jest eksploatowane.
  - c) **Złoże „Krasiejów” (ID 1119)** - położone jest w dolinie Małej Panwi. Udokumentowano je w formie karty rejestracyjnej (Karta rejestracyjna...1964). Na powierzchni 4,88 ha występuje 470 tysięcy ton piasków. Temperatura spiekania piasków wynosi 1400 °C. Mogą one być stosowane jako piaski formierskie do produkcji materiałów ogniotrwałych.
- 2) **Iły kajprowe górnotriasowe** stanowiące surowiec do produkcji wyrobów ceramicznych dla przemysłu cementowego:
  - a) **Złoże „Krasiejów” (ID 2621)** - skały te były wydobywane metodą odkrywkową na terenie miejscowości Krasiejów od 1956 r., pierwotnie do produkcji materiałów budowlanych w miejscowej, nieczynnej już cegielni a następnie od 1972 r jako surowiec niski do produkcji cementu w cementowni Strzelce w Strzelcach Opolskich. Eksploatację złoża zakończono w 2003 r. z tytułu braku zapotrzebowania własnego cementowni Strzelce, która zakończyła produkcję cementu, ogólnego braku zapotrzebowania surowcowego w regionie (złoże nie spełnia kryteriów jakościowych do produkcji wyrobów ceramicznych) oraz z powodu ustanowienia w granicach udokumentowanego złoża filaru ochronnego pod nazwą wybierzysko paleontologiczne „TRIAS”. Decyzją Wojewody Opolskiego z dnia 3.03.2004 r. nr ŚR.II-JJ-7412/28/, stwierdzono wygaszenie

koncesji na eksploatację, uchylono granice obszaru i terenu górniczego i przekwalifikowano zasoby złoża jako pozabilansowe.

W północno-wschodniej części gminy (Arkusz 842 Dobrodzień) udokumentowana została praktycznie cała baza zasobowa piasków formierskich lub budowlanych. Obszar perspektywiczny wytypowano jedynie w miejscowości Grodziec, po północnej stronie drogi krajowej nr 46. Obszar perspektywiczny przecina w środkowej jego części droga powiatowa Nr 1738O.

Z powodu niewielkiego rozpoznania surowców w środkowej i zachodniej części gminy (Arkusz 841 Jełowa) oraz części południowo-zachodniej (Arkusz 841 Tarnów Opolski), nie wyznaczono obszarów perspektywicznych występowania kopalin. Ponadto pomimo badań w południowo-wschodniej części gminy (Arkusz 875 Strzelce Opolskie) nie wyznaczono obszarów perspektywicznych ani prognostycznych.

3.4. Warunki podłoża budowlanego

Warunki podłoża budowlanego, określono z pominięciem: miejsc występowania złóż kopalin, obszarów leśnych i rolnych w klasie I-IVa, łąk na glebach pochodzenia organicznego oraz rejonu zwartej zabudowy miasta Ozimek i terenu międzywala przy Jeziorze Turawa.

Warunki korzystne w części centralnej i północno-zachodniej gminy Ozimek dla budownictwa występują na obszarach zbudowanych z gruntów spoiwych (zwartych, półzwartych i twaroplastycznych) oraz gruntów niespoistych średniozagęszczonych i zagęszczonych, na których nie stwierdzono zjawisk geodynamicznych, a głębokość wody gruntowej przekracza 2 m od powierzchni terenu.

Do terenów o korzystnych warunkach podłoża w północno-wschodniej części gminy zaliczono spoiwe grunty w stanie zwartym, półzwartym i twaroplastycznym (gliny piaszczyste) oraz grunty niespoiste średniozagęszczone (piaski i żwiry) tworzące rozległy, kompleks glacialno-fluwioglacialny zajmujący część zachodnią gminy. Jako korzystny określono także teren występowania średniozagęszczonych gruntów niespoistych, występujący w południowozachodniej części obszaru gminy jako piaski i żwiry plejstoceńskiej terasy nadzalewowej w dolinie Małej Panwi i jej prawobrzeżnych dopływów.

Do obszarów o korzystnych warunkach podłoża budowlanego w południowej części gminy zaliczono tereny zbudowane ze spoiwych gruntów w stanie zwartym, półzwartym i twaroplastycznym (gliny piaszczyste) i niespoistych gruntów średniozagęszczonych (piaski i żwiry), które składają się na kompleks glacialno-fluwioglacialny. Na wszystkich tych obszarach zwierciadło wód gruntowych zalega z reguły na poziomie poniżej 2 m p.p.t., nie występują zjawiska geodynamiczne, a nachylenie stoków na terenach bezleśnych nie przekracza 12%. Korzystne warunki budowlane występują tu w okolicach wsi Krzyżowa Dolina.

Warunki niekorzystne, utrudniające budownictwo występują w części centralnej i północno-zachodniej gminy Ozimek występują w obszarach dna dolin rzek: Mała Panew, Libawa oraz przyległych do nich terenów podmokłych, w których poziom zwierciadła wód gruntowych waha się w granicach 0-2 m od powierzchni terenu, a podłoże stanowią plastyczne i miękoplastyczne namuły oraz luźne grunty niespoiste (piaski i żwiry rzeczne). W obrębie doliny Małej Panwi znajduje się Zbiornik Turawski, w otoczeniu którego występują podmokłości i gęsta sieć niewielkich cieków. Do obszarów o warunkach niekorzystnych zaliczone zostały też tereny zalane podczas powodzi w lipcu 1997 r. Większe ich powierzchnie występują w dolinie rzecznej Małej Panwi.

Do terenów o niekorzystnych warunkach podłoża budowlanego w północno-wschodniej części gminy zaliczono obszary występowania słabonośnych gruntów organicznych (namuły torfiaste i piaszczyste) i niespoistych gruntów słabo zagęszczonych (piaski i żwiry), które wypełniają doliny rzeczne. Niekorzystne warunki określono także dla sporadycznie występujących na terenach bezleśnych niespoistych gruntów słabozagęszczonych wykształconych w postaci piasków eolicznych. Ponadto w dolinach rzek, gdzie zwierciadło

wód gruntowych zalega zwykle płycej niż 2 m p.p.t., a wody miejscami mogą mieć charakter agresywny wobec stali i betonu. Dodatkowo obszary te narażone są na powodzie. Niekorzystne warunki podłoża budowlanego występują w dolinach: Małej Panwi, Myśliny, ich dopływów, a także na podmokłych polanach śródleśnych w rejonie Grodzca.

Jako niekorzystne w południowej części gminy określono rejony występowania niespoistych gruntów luźnych (piasków i żwirów) oraz występujące tu w stanie luźnym, a grunty spoiste (gliny, pyły i ility) w rejonie Krasiejowa oraz słabonośnych gruntów organicznych (namuły gliniaste i torfy), wypełniających doliny rzeczne na południe od Krzyżowej Doliny. Na obszarach tych zwierciadło wód gruntowych występuje płycej niż 2 m p.p.t., a ponadto tereny te są miejscami zagrożone powodziami. Do niekorzystnych dla budownictwa zaliczono również obszary zbudowane z innych gruntów, gdzie występują podmokłości.

3.5. Warunki hydrograficzne i hydrogeologiczne

Na zasoby wodne miasta i gminy Ozimek składają się wody powierzchniowe i wody podziemne.

3.5.1. Główne zbiorniki wód podziemnych

Zasoby wód podziemnych na obszarze gminy Ozimek charakteryzują się piętrowością wynikającą z układu warstw skalnych stanowiących zbiorniki wodonośne. Zgodnie z regionalizacją hydrogeologiczną A. Kleczkowskiego w obszarze gminy znajdują się dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP):

- 1) **GZWP nr 335 „Krapkowice – Strzelce Opolskie”**. Zbiornik Krapkowice–Strzelce Opolskie jest związany z utworami dolnotriasowego poziomu wodonośnego – pstrego piaskowca występującego lokalnie w łączności hydraulicznej z utworami czerwonego spągowca przynależnymi do permu i należy do zbiorników porowo-szczelinowych. Zawodnione piaskowce tego poziomu mają miąższość od kilkunastu metrów w części południowej do ok. 80 m w rejonie Opola i ok. 130 m w rejonie Ozimka. . Na terenie gminy Ozimek poziom ten jest eksploatowany w ujęciu przy ul. Częstochowskiej z głębokości 547 m p.p.t.

Ze względu na ochronę zasobów wód zwykłych dobrej jakości oraz na strategiczne znaczenie GZWP nr 335, jako zbiornika stanowiącego rezerwę tych zasobów, zasięg przestrzenny struktury „Zbiornika Krapkowice–Strzelce Opolskie” wyznaczono na podstawie indywidualnych kryteriów ilościowych, obniżonych w stosunku do kryteriów ogólnych. Wody podziemne poziomu pstrego piaskowca w obrębie GZWP nr 335 stanowią alternatywne źródło dla obecnego i perspektywicznego zaopatrzenia ludności regionu w wodę do celów pitnych i gospodarczych.

Szacowana wielkość zasobów dyspozycyjnych, dla obszaru GZWP nr 335, wynosi 36 364,0 m³/d. Sumaryczny pobór z ujęć wód podziemnych pstrego piaskowca, według stanu na 2011 r., wyniósł 7076,0 m³/d, co stanowi ok. 20% szacowanych zasobów dyspozycyjnych. Średni dobowy pobór wody z tych ujęć, określony na podstawie pozwoleń wodno-prawnych wydanych przez właściwe miejscowo organy administracji ds. gospodarki wodnej, wynosi 14 220,4 m³/d co stanowi ok. 39% oszacowanych zasobów dyspozycyjnych.

- 2) **GZWP nr 334 „Dolina Kopalna rzeki Mała Panew”**. Zbiornik wyznaczono w obrębie doliny kopalnej rzeki Mała Panew, która jest formą denudacyjną wymodelowaną w mało odpornych osadach ilastych triasu górnego. Powierzchnia terenu na ogół jest wyrównana, poza nielicznymi wydmami o wysokości względnej od kilku do kilkunastu metrów. Zbiornik ten tworzą osady piaszczysto-żwirowe wieku eoplejstocenijskiego, interglacjału mazowieckiego i stadiału maksymalnego zlodowaceń środkowopolskich, rozdzielone glinami zwałowymi dwóch najstarszych zlodowaceń. Zbiornik ten leży na kompleksie ilów triasowych, które izolują niżej leżące zbiorniki triasowe GZWP nr 333 i 335. Zachodnia granica GZWP nr 334 sąsiaduje z wychodniami utworów kredowych, które tworzą tam użytkowy poziom wodonośny w piaskowcach cenomańskich, będący zarazem częścią GZWP nr 336.

GZWP nr 334 jest zasilany w 67% wodami pochodzącymi z infiltracji opadów, a w pozostałej części wodami pochodzącymi z obszaru zlewni Małej Panwi oraz z cieków powierzchniowych (ok. 14%). Ujęcia pracujące w GZWP pobierają rocznie ok. 3 088 800 m³ (42% szacunkowych zasobów dyspozycyjnych) przy dostępnych zasobach odnawialnych 9 406 780 m³/rok. Zbiornik ten stanowi źródło zaopatrzenia w wodę dla miasta Opola.

Studnie ujmujące wody z utworów czwartorzędowych charakteryzują się wydajnością od kilku do ponad 2400 m³/d. Najbardziej zasobny jest poziom wodonośny doliny kopalnej Małej Panwi, gdzie miąższość osadów piaszczystych dochodzi w osi doliny do ponad 90 m, a wydajność studni wierconych przekracza 3600 m³/d.

W bezpośredniej dolinie rzeki Mała Panew wody poziomu czwartorzędowego są czerpane w ujęciach z głębokości poniżej 13,6 – 20,0 m ppt. Poziom wodonośny jest izolowany warstwą glin i ilów o grubości 2 -15,0 m. Zlokalizowano tu ujęcia wody pitnej dla miasta Ozimka przy ul. Polnej oraz ujęcie wody pitnej Szczedrzyk wyposażone w Stację Uzdatniania Wody. Ponadto w dolinie rzeki zlokalizowano ujęcia wody do celów technologicznych Huty Małapanew i Huty Szkła „Jedlice”. Na obszarze równiny wodnolodowcowej w rejonie dolin prawobrzeżnych dopływów Małej Panwi znajdują się ujęcia wody pitnej Biestrzynnik i Mnichus wyposażone w lokalne Stacje Uzdatniania Wody. Zasilanie poziomu wodonośnego czwartorzędowego następuje na drodze infiltracji opadów atmosferycznych w przepuszczalne podłoże równiny wodnolodowcowej w obu brzegach doliny rzeki. Wody gruntowe występujące w powierzchniowych warstwach podłoża czwartorzędowego (przeważnie na głębokości 0,5 do ponad 3,0 m) w nieodległej przeszłości były eksploatowane w licznych studniach kopanych, rozmieszczonych na obszarze całej gminy i wykorzystywane do celów pitnych bez uzdatniania. Od momentu rozprawienia uzdatnionych wód siecią wodociagową do wszystkich miejscowości studnie kopane są wykorzystywane jedynie dla celów gospodarczych.

3.5.2. Jednolite części wód podziemnych

Gmina Ozimek położona jest w granicach dwóch Jednolitej Części Wód Podziemnych:

- 1) **JCWPd nr 110 (PLGW6000110)** - zagrożenie antropogeniczne zbiornika stanowi lej depresji (lej regionalny- lokalny) związane z poborem wód podziemnych, odwodnieniami kopalnianymi, wpływem aglomeracji itp.. Stan ilościowy oraz chemiczny zbiornika w 2012 r. został oceniony jako dobry. Ogólna ocena stanu JCWPd jest dobra. Zbiornik jest zagrożony ryzykiem niespełnienia celów środowiskowych. Obszar JCWPd nr 110 obejmuje swoim zasięgiem przeważającą część Gminy Ozimek.
- 2) **JCWPd nr 97 (PLGW600097)** - zajmuje niewielki obszar północno-zachodniej części gminy w rejonie Michałanki (część wsi Dylaki). Zagrożenie antropogeniczne zbiornika stanowi lej depresji (lej regionalny- lokalny) związane z poborem wód podziemnych, odwodnieniami kopalnianymi, wpływem aglomeracji itp. Stan ilościowy oraz chemiczny zbiornika w 2012 r. został oceniony jako dobry. Ogólna ocena stanu JCWPd jest dobra. Zbiornik jest zagrożony ryzykiem niespełnienia celów środowiskowych.

3.5.3. Wody powierzchniowe

Gmina Ozimek pod względem hydrograficznym wchodzi w skład zlewni I rzędu rzeki Odry. Prawie cały obszar jest położony w zlewni cząstkowej rzeki Mała Panew z jej prawobrzeżnymi dopływami – Libawą, Rosą i Myśliną. Jedynie południowy fragment kompleksu leśnego położony na południe od wododziału, przebiegającego w rejonie Krzyżowej Doliny, znajduje się w zlewni cząstkowej rzeki Jemielnicy – lewobrzeżnego dopływu Małej Panwi (uchodzącej do Małej Panwi w rejonie Czarnowas na północ od Opola).

- 1) **Rzeka Mała Panew** – główna arteria wodna w obszarze gminy przepływa w układzie równoleżnikowym od wschodnich granic (ujście rzeczki Myśliny) do rejonu miejskiej oczyszczalni ścieków w Antoniewie

i dalej w kierunku północnym aż do ujścia do Zbiornika Turawskiego. Na odcinku Krasiejów – Ozimek szerokość doliny wraz ze starorzeczami waha się w granicach 200 - 800 m. Poniżej rejonu Huty Małapanew dolina się rozszerza i w odcinku ujściowym do Zbiornika Turawskiego osiąga ok. 3,5 km. Sieć hydrograficzną zlewni Małej Panwi na obszarze gminy Ozimek tworzą dopływy prawobrzeżne – Libawa i Rosa z Chobianką i Białką, uchodzące do Zbiornika Turawskiego poniżej Huty Szkła „Jedlice” oraz lewobrzeżna sieć płytkich cieków i rowów melioracyjnych, odwadniających obszary dolin bocznych i podmokłych zagłębień bezodpływowych na odcinku Krasiejów – Nowa Schodnia – Schodnia - Pustków. Cieki te uchodzą bezpośrednio do rzeki poniżej Schodni.

- 2) **Rzeka Libawa** – prawobrzeżny dopływ Małej Panwi, w obszarze gminy przepływa w układzie równoleżnikowym przez przysiółek Poliwoła i wieś Biestrzynnik do Dylak, w których skręca na południowy zachód w kierunku ujścia do Zbiornika Turawskiego. Rzeczka płynie w korycie nieuregulowanym wąską doliną o szerokości 100 - 300 m. Wahania wodostanu rzeki są uzależnione od warunków atmosferycznych w obszarze równiny wodnolodowcowej, którą rzeczka dość głęboko rozcina.
- 3) **Rzeka Rosa** - prawobrzeżny dopływ Małej Panwi, przepływająca głównie w obszarach zalesionych gminy, jest ciekiem uregulowanym na całej długości, podobnie jak jej dopływy - Chobianka i Białka. Cieki te płyną głównie w obszarze terasy nadzalewowej po północnej stronie wododziału niższego rzędu pomiędzy Doliną Małej Panwi i doliną Rosy – Libawy. Rosa uchodzi do Zbiornika Turawskiego poniżej Huty Szkła „Jedlice”. Średni dopływ wody do zbiornika Turawa wynosił od 5,0 – 7,5 m³/s, co potwierdza, że w tym okresie przepływy głównych cieków zasilających zbiornik odpowiadały przepływowi średnim.
- 4) **Rzeka Jemielnica** - odwadniająca południową, zalesioną część obszaru gminy (rejon na południe i południowy zachód od wsi Krzyżowa Dolina) przepływa praktycznie przy południowej granicy gminy tworząc wraz z prawobrzeżnym dopływem – potokiem Cienka niewielki obszar z płytko występującą wodą gruntową (do 1,0 m ppt). Wg materiałów archiwalnych przepływy średnie w potoku Cienka osiągają 0,286 m³/s. Na obszarze gminy występuje kilka zbiorników wód stojących w zalanych wyrobiskach poeksploatacyjnych piaskowni w bezpośredniej dolinie Libawy oraz zalana wodą część wyrobiska na złożu Grodziec. Stawy w rejonie Dylaki – Biestrzynnik mają głębokości ok. 3,0 m.

Uzupełnieniem ww. sieci rzecznej jest bardzo gęsta sieć mniejszych dopływów, cieków, kanałów i rowów odwadniających. Istotnym elementem hydrograficznym obszaru gminy są również stawy mające charakter antropogeniczny.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przedmiotowy obszar znajduje się w granicach 9 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP).

3.6. Warunki klimatu lokalnego

Ozimek, wg podziałów regionalnych Polski zaproponowanych przez różnych autorów, położony jest w obrębie następujących regionów klimatycznych:

- 1) wg podziału na dzielnice klimatyczne E. Romera – w dzielnicy klimatycznej podgórskich dolin i kotlin,
- 2) wg regionalizacji fluwiotermicznej A. Schmuck – w regionie najcieplejszym nadodrzańskim,
- 3) wg regionalizacji rolniczo – klimatycznej R. Gumińskiego – w dzielnicy wrocławskiej,
- 4) wg regionalizacji W. Okołowicza – w regionie nadodrzańskim, z przewagą wpływów oceanicznych,
- 5) wg regionalizacji W. Wiszniewskiego – w regionie lubusko – dolnośląskim.

Generalnie, jest to obszar o przewadze wpływów oceanicznych. Cechuje się jednym z najłagodniejszych na terenie Polski warunkami klimatycznymi, przejawiającymi się najkorzystniejszymi warunkami termicznymi w zakresie temperatur średniomiesięcznych i rocznych, niskimi amplitudami temperatur, krótkim okresem trwania pokrywy śniegowej, najdłuższym okresem wegetacyjnym, średnią wysokością i korzystnym rozkładem opadów atmosferycznych, przewagą trwania pory cieplej w stosunku do pory chłodnej.

Z uwagi na brak stacji synoptycznych na terenie Gminy Ozimek, wszystkie charakterystyki poszczególnych parametrów meteorologicznych oparte zostały na pomiarach przeprowadzonych na najbliższej stacji – w Opolu. Jedynym parametrem mierzonym bezpośrednio na terenie gminy są opady atmosferyczne, mierzone na posterunku opadowym w Grodźcu.

3.6.1. Warunki termiczne

Pod względem termicznym okolice Ozimka zaliczają się do najcieplejszych w kraju. Świadczą o tym zarówno wartości średniomiesięczne, ekstremalne, jak również częstotliwość występowania dni przymrozkowych, mroźnych, a przede wszystkim dni gorących, powyżej 25°C.

Średnia roczna temperatura powietrza zaobserwowana w latach 1961 – 1980 na posterunku meteorologicznym w Opolu wynosi 8.3°C, najcieplejszym miesiącem jest lipiec, z temperaturą 17.7°C, najzimniejszym miesiącem jest styczeń, z temperaturą średnią - 2.3°C. Długość okresu bezprzymrozkowego wynosi do 170 dni w ciągu roku. Dni przymrozkowe (średnio około 96 rocznie) występują praktycznie od listopada do maja, dni mroźnych jest ok. 42, z tego ok. 21 dni zalicza się do bardzo mroźnych. Dni gorących z temperaturą powyżej 25°C jest ok. 27 w ciągu roku.

Łagodność klimatu w rejonie Ozimka znajduje swoje odzwierciedlenie w termicznych porach roku i długość okresu wegetacyjnego, który wynosi tutaj ok. 210 - 220 dni. Zima z temperaturami poniżej 0 °C jest porą krótką i łagodną (do 60 dni), rozpoczynającą się w średnio w okolicy 13 grudnia, okres przedwiośnia z temperaturami 0 – 5 °C rozpoczyna się w średnio w okolicy 2 marca, wiosna właściwa z temperaturami średnimi powietrza 5 –10°C rozpoczyna się znacznym wzrostem temperatury w okolicy 26 marca. Lato właściwe o długości ok. 100 dni, charakteryzujące się temperaturami powietrza > 15°C rozpoczyna się w okolicy 4 czerwca, cechując się wysokimi temperaturami dobowymi powyżej 20 °C w okresie lipca i sierpnia. Okres jesienny, długi i bardzo ciepły, ze średnimi temperaturami powietrza 10 - 5°C rozpoczyna się w okolicy 14 października, a okres przedzima ze średnimi temperaturami powietrza 5 - 0°C rozpoczyna się w okolicy 13 listopada.

3.6.2. Zachmurzenie i nasłonecznienie

W przebiegu rocznym wielkość zachmurzenia wykazuje sezonowe zróżnicowanie. Średnioroczna (1961 – 1980) wartość zachmurzenia wynosi w skali 10 stopniowej – 6.5, przy czym w okresie jesiennym (listopad) przypada maksymalna wartość zjawiska – 7.5, okresem o najmniejszym zachmurzeniu jest okres schyłku lata i wczesnej jesieni (wrzesień), gdy średnie zachmurzenie osiąga wartość 5.7.

Związana z zachmurzeniem liczba dni pogodnych, o zachmurzeniu poniżej 20 %powierzchni nieba wynosi 35 w skali roku, przy czym największa liczba dni pogodnych występuje w okresie lata i wczesnej jesieni (wrzesień - 4.8 dni), wartość najmniejsza w okresie jesiennym (listopad – 1.4 dnia). Liczba dni pochmurnych, o zachmurzeniu powyżej 80% powierzchni nieba wynosi 133 dni, przy czym największa ilość dni pochmurnych przypada na porę zimową (grudzień 16.3 dnia), najmniejsza w okresie letnim (sierpień 7.4 dnia).

3.6.3. Warunki wilgotnościowe

Wilgotność względna powietrza w rejonie Ozimka osiąga wartość ok. 80 % i nie odbiega zasadniczo od wartości charakterystycznej dla województwa. Maksymalna amplituda wilgotności wynosi 12% (grudzień 86% - kwiecień 74%). Minimum wilgotności przypada na okres wiosenno – letni (marzec – sierpień), oscylując w granicach 74 – 78%, wartości maksymalne obejmują porę chłodniejszą, osiągając wartości 80 – 86 %. Wilgotność względna będąca funkcją prężności pary wodnej i temperatury różnicowana jest przez czynniki lokalne (głębokość wody gruntowej, pokrycie szatą roślinną, rzeźba terenu) i osiąga wartości najwyższe w zagłębieniach i dolinach, wartości najniższe na terenach płaskich i wyniesionych.

Elementem nierozzerwalnie związanym z parametrem wilgotności jest zamglenie. Na terenie gminy zjawisko to rejestrowane jest przez ok. 56 dni w ciągu roku i związane jest bądź to z napływem (adwekcją) chłodnego powietrza, bądź to z wypromieniowaniem (radiacją) ciepła z powierzchni ziemi. Zjawisko wykazuje

lokalne zróżnicowanie przestrzenne i sezonowe – zwiększona częstotliwość przypada na miesiące jesienno – zimowe, generalnie na terenach obniżeń dolinnych i płytkiego zalegania wód gruntowych. Mgły lokalne, radiacyjne występują na małych obszarach okresowo, w porze wieczornej i porannej, zanikając w okresie przedpołudniowym i południowym.

3.6.4. Warunki wietrzne

Układ wiatru w okolicach Ozimka wykazuje związek z ogólną cyrkulacją atmosferyczną. Gmina (jak i cała Polska) położona jest w strefie cyrkulacji zachodniej. W ciągu roku zaznacza się dominacja wiatrów z kierunku północno – zachodniego i zachodniego (łącznie ok. 33,5% czasu w roku), oraz kierunków południowych (łącznie 39,2% czasu w roku). Wiatry wiejące z kierunków północnych i wschodnich są zjawiskiem stosunkowo rzadkim, występując przez ok. 18,4% czasu w roku. Udział cisz atmosferycznych osiąga 8,9% czasu w roku.

Średnia prędkość wiatru w okresie rocznym wynosi ok. 2,8 m/s, osiągając wartość maksymalną w okresie zimowym (styczeń 3,1 m/s), a minimalną w okresie letnim (sierpień 2,4 m/s). Generalnie można stwierdzić, że prędkość wiatrów w okresie rocznym jest wyrównana, a amplituda prędkości nie przekracza 0,9 m/s. Wiatry o największych prędkościach charakterystyczne są dla kierunków zachodnich i południowych, wiatry najsłabsze związane są z wiatrami z kierunków wschodnich.

3.6.5. Opady atmosferyczne

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w okolicach Ozimka (posterunek opadowy Grodziec) w okresie obserwacyjnym 1961 – 1980 wynosiła ok. 608 mm, utrzymując się poniżej średniej dla województwa (692 mm), ale nieznacznie powyżej wartości charakterystycznych dla centralnej części Polski (550 – 600 mm). Pora mokra, o największej ilości opadów atmosferycznych przypada na okres ciepły, pokrywający się z okresem wegetacyjnym V – VIII (315 mm), z obserwowanym maksimum w sierpniu (93 mm), pora sucha, o najmniejszej sumie opadów przypada na okres zimowy i wczesnojesienny XII – IV (211 mm), z minimum w marcu (37 mm). Maksymalne dobowe wartości opadów przypadają na sierpień (66.3 mm), minima dobowe występują w marcu (15.3 mm).

Opad śnieżny występuje przez ok. 41 dni w roku, przy średniej grubości pokrywy śnieżnej 21 cm (wartość maksymalna odnotowana została w 1963 r. – 53 cm). Liczba dni burzowych wynosi ok. 24 i jest wyższa niż na pozostałych terenach województwa (od 10 w rejonie Korfantowa do 23 w rejonie Głucholaz).

3.6.6. Klimat lokalny – topoklimat

Klimat lokalny na obszarze opracowania kształtowany jest przez zespół warunków naturalnych, obejmujących m.in. rzeźbę terenu, pokrycie terenu, głębokość wód gruntowych, ilość i wielkość cieków wodnych, rodzaj gruntów.

Stosunkowo urozmaicona rzeźba terenu (obszar równiny wodno – lodowcowej, Dolina Małej Panwi i jej dopływów), zróżnicowanie hipsometryczne, występowanie elementów antropogenicznych, duży udział terenów leśnych i bliskość otwartych akwenów wodnych powoduje, że na terenie opracowania występują warunki pozwalające na wydzielenie obszarów zróżnicowanych pod względem klimatu lokalnego.

Generalnie, obszar opracowania, położony poza dolinami rzecznyymi, bezodpływowymi i z płytkim występowaniem wód gruntowych odznacza się korzystnym układem termiczno - wilgotnościowym i przeciętnymi warunkami solarnymi. Ten typ klimatu lokalnego charakterystyczny jest dla znacznej części terenu gminy.

Obszary o rzeźbie negatywnej, dolinnej i przydolinnej, z uwagi na obecność wody płynącej i płytkie występowanie wód gruntowych i podmokłości terenowych cechują się niekorzystnymi warunkami klimatu

lokalnego, przejawiające się większą amplitudą temperatur dobowych, inwersyjnością termiczną, zaleganiem chłodnego powietrza, zwiększoną częstotliwością zamglań i przymrozków.

Naturalny podział na lokalne strefy klimatyczne zaburzony został przez czynniki naturalne i antropogeniczne, przy czym największe znaczenie dla zaburzenia warunków w zakresie termiki i wilgotności posiadają obszary zwartej zabudowy miejskiej, nasycone sztucznymi powierzchniami o dużym współczynniku pochłaniania ciepła. Na obszarze tym, obejmującym centralną część miasta Ozimek wykształciły się warunki zbliżone do tzw. „wysp ciepła”. Zjawiskiem korzystnym dla modyfikowania warunków klimatycznych jest duży udział zwartych terenów leśnych, wyrównujących profil termiczny i wilgotnościowy w okresie dobowym i sezonowym, a także poprawiając własności bioklimatyczne.

Istotne znaczenie dla lokalnych warunków klimatycznych terenów zabudowanych wsi ma koncentracja zanieczyszczeń powietrza, w szczególności wskutek niskiej emisji zanieczyszczeń z lokalnych instalacji grzewczych i układu komunikacyjnego. W wyniku utrudnionych warunków przewietrzania i rozpraszania zanieczyszczeń występuje lokalne pogorszenie warunków higieniczno – sanitarnych. Warunki takie szczególnie utrwalają się w okresie letnim z uwagi na większy udział cisz atmosferycznych i słabych wiatrów.

Korzystne warunki przewietrzania panują na rozległych terenach odkrytych oraz w ciągach dolin rzecznych Małej Panwi, Libawy i Jemielnicy, pełniących funkcję ciągów wentylacyjnych dla obszaru gminy. Również otoczenie dużych zbiorników wodnych (Zbiornik Turawski) ma ujemny wpływ na lokalne zachwianie warunków wilgotnościowo – termicznych i zdrowotnych.

3.7. Warunki glebowe i rolnicza przestrzeń produkcyjna

Gleby gminy Ozimek stanowią cenny zasób środowiskowy, jednak ich ilość i jakość powodują, że zasób ten nie stanowi istotnego potencjału rozwojowego. Według regionalizacji glebowej województwa gmina położona jest w obrębie opolskiego regionu glebowo – rolniczego, gdzie dominują utwory piaskowe pochodzenia aluwialnego współczesnych i starszych tarasów akumulacyjnych, charakteryzujące się niską przydatnością dla produkcji rolnej.

W strukturze tej szczególną uwagę zwraca znaczący udział terenów zajętych przez użytki zielone, które stanowią ponad 38% gruntów rolnych oraz 11,6% całkowitej powierzchni gminy. Na terenie gminy nie występują gleby orne najlepszych klas, tj. klasy I, II oraz III a, a także użytki zielone klasy I i II. Gleby klasy III b zajmują niewielki areal 19 ha, co stanowi 0,4% terenów rolniczych. Dominują grunty orne słabe i najsłabsze, tj. klasy V oraz klasy VI, które łącznie obejmują 1908 ha (84,3%) gruntów ornych. Grunty orne średniej jakości - klasy IV stanowią jedynie 177 ha (7,8%). W przypadku użytków zielonych dominują gleby klasy IV – 1044 ha (66,2%) oraz klasy V – 428 ha (27,1%). Mniejszy odsetek stanowią gleby klasy III – 113 ha (7,2%) oraz VI – 38 ha (2,4%).

Na obszarze gminy wyróżnia się gleby powstałe w wyniku procesów autogenicznych (gleby brunatnoziemne), semihydrogenicznych (czarne ziemie), hydrogenicznych (gleby bagienne i pobagienne), napływowych (mady) oraz antropogenicznych (gleby industrioziemne). Pod względem typologicznym dominują czarne ziemie, mady i gleby brunatne, w mniejszym udziale występują gleby płowe (pseudobielicowe) i mułowo – torfowe, śladowo torfowe. Struktura taka jest wypadkową uwarunkowań geologicznych, geomorfologicznych, hydrologicznych i klimatycznych

Jednymi z podstawowych elementów pozwalających określić predyspozycje rolnicze obszaru są kompleksy przydatności rolniczej. Kryteria definiujące kompleksy opierają się na właściwościach profilu glebowego takich jak struktura, zdolność retencjonowania wody i głębokość poziomu wody gruntowej, zawartość materii organicznej oraz inne cechy decydujące o produktywności. Ponadto warunki klimatyczne gleby, położenie w rzeźbie terenu, układ stosunków wilgotnościowych. Kompleksy przydatności rolniczej gleb można klasyfikować zatem jako typy siedliskowe przestrzeni rolniczej odzwierciedlające naturalną urodzajność gleb i ich przydatność dla upraw o różnym wymaganiach.

Jako kryterium uzupełniające siedlisk rolniczych dla każdego z kompleksów przedstawiono poniżej wskaźnik jakości i przydatności rolniczej gleb (powstały jako wypadkowa składników cząstkowych: rzeźby terenu, warunków agroklimatycznych, warunków wodnych, bonitacji i przydatności rolniczej gleb – określony jako tzw. wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej gruntów). Wskaźnik jakości gleb umożliwia obiektywny,

ilościowy pomiar produktywności siedlisk glebowych (kompleksów) i dobrze charakteryzuje potencjał urodzajności gleby. Wartość powyższego wskaźnika dla gruntów ornych waha się od 18 dla najmniej urodzajnych gleb górskich do 95 dla gleb najbardziej urodzajnych, tak zwanego kompleksu pszennego bardzo dobrego.

Warunki agroklimatyczne są stosunkowo korzystne – wskaźnik ten dla gminy Ozimek wynosi 14,2 (w 16-punktowej skali). Wskaźnik rzeźby terenu (skala 10-punktowa) wynosi aż 9, gdyż w gminie dominuje rzeźba płaskorówninna, korzystna dla produkcji rolnej. Wskaźnik oceny warunków wodnych (skala 10-punktowa) wynosi 6,5 co pozwala wnioskować, iż warunki wodne są stosunkowo korzystne. Średni wskaźnik jakości i przydatności gleb dla gminy Ozimek wynosi jedynie 39, co pozwala stwierdzić, że warunki glebowe nie są korzystne dla produkcji rolnej.

Przeprowadzona ocena siedlisk rolniczych pozwala stwierdzić, iż na terenie gminy Ozimek nie notuje się występowania kompleksu pszennego bardzo dobrego odznaczającego się najwyższą przydatnością rolniczą. Nie występuje również kompleks pszenno-wadliwy, który obejmuje gleby o średniej przydatności rolniczej.

Tabela 3.7. Wartości liczbowe wskaźnika jakości gleby dla poszczególnych kompleksów glebowych przedstawiono poniżej w uszeregowaniu od najbardziej do najmniej urodzajnych:

Kompleks przydatności rolniczej		Wartość wskaźnika jakości gleb	Przydatność rolnicza
Kompleksy glebowo-rolnicze gruntów ornych	Kompleks pszenno-bardzo dobry -1	95	duża
	Kompleks pszenno-dobry - 2	80	
	Kompleks żytni bardzo dobry - 4	70	
	Kompleks zbożowo-pastewny mocny – 8	64	średnia
	Kompleks pszenno-wadliwy – 3	61	
	Kompleks żytni dobry – 5	52	
	Kompleks zbożowo-pastewny słaby – 9	33	mała
	Kompleks żytni słaby – 6	30	
	Kompleks żytni bardzo słaby – 7	18	
Kompleksy trwałych użytków zielonych	Kompleks użytków zielonych bardzo dobrych i dobrych – 1z	80	duża
	Kompleks użytków zielonych średnich – 2z	50	średnia
Kompleksy trwałych użytków zielonych	Kompleks użytków zielonych słabych i bardzo słabych – 3z	20	mała

Źródło: Opracowano na podstawie – Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Warszawa, 2004, Załącznik D.

Charakter siedlisk rolniczych wraz ze wskaźnikiem jakości gleby pozwala na jednoznaczne wyodrębnienie na terenie gminy Ozimek trzech podstawowych grup przydatności rolniczej:

- 1) **Kompleksy o dużej przydatności rolniczej** – obejmują siedliska o zbliżonych, najlepszych właściwościach agroekologicznych. Umożliwiają uzyskanie wysokich plonów bardziej wymagających roślin uprawnych oraz prowadzenie wysokoefektywnej produkcji rolnej dlatego też szczególnie w ich wypadku wskazane jest utrzymanie rolniczej formy użytkowania. Wskaźnik jakości gleb kompleksów wchodzących do grupy o dużej przydatności rolniczej kształtuje się powyżej 70, a zaliczono tutaj:
  - a) **kompleks pszenny dobry** – reprezentowany jest przede wszystkim przez mady, wyjątkowo przez gleby brunatne właściwe lub bielcowe. Zajmuje niewielkie płyty terenu o łącznej powierzchni ok. 30 ha, położone na terenie sołectwa Antoniów, Krasiejów, Schodnia, Szczedrzyk.
  - b) **kompleks żytni bardzo dobry** – odznacza się glebami w typie mad oraz czarnych ziem właściwych lub czarnych ziem zdegradowanych. Tereny wchodzące w skład kompleksu zlokalizowane są powszechnie na terenie całej gminy, w postaci niewielkich obszarowo płatów, w rejonie Antoniowa, Grodzca, Schodniej, Ozimka, Pustkowa, Dylaków i Biestrzynnika. Łączna powierzchnia kompleksu w granicach 140 ha.
  - c) **użytki zielone bardzo dobre i dobre** – reprezentowane są przede wszystkim przez mady rzeczne, wyjątkowo przez czarne ziemie zdegradowane. Stanowią niewielkie, izolowane płyty terenu, położone w dolinach rzecznych Małej Panwi i Jemielnicy, na terenie sołectwa Krasiejów, Krzyżowa Dolina i Szczedrzyk. Łączna powierzchnia kompleksu ok. 15 ha.

- 2) **Kompleksy o średniej przydatności rolniczej** – zalicza się tu kompleksy o zdecydowanie słabszych warunkach glebowych w porównaniu z kompleksami o dużej przydatności rolniczej. Przydatność użytkowa wykazanych siedlisk jest wypadkową czynników naturalnych (w tym klimatycznych) przy udziale zwiększonych nakładów prac agrotechnicznych. Niemniej kompleksy odznaczają się jeszcze względnie dużym potencjałem produkcyjnym i zaleca się utrzymanie ich w systemie użytków rolnych. Przeważnie siedliska wykazują głęboki poziom wód gruntowych i tym samym ich wartość użytkowa jest w dużym stopniu uzależniona od ilości i rozkładu opadów atmosferycznych. Wskaźnik jakości gleb kompleksów wchodzących do niniejszej grupy kształtuje się pomiędzy 50 a 64, a zaliczono tutaj:
  - a) **kompleks żytni dobry** – jest to najpowszechniej występujący na terenie gminy kompleks glebowy (ok. 65 % powierzchni gleb), reprezentowany przez takie gleby jak mady, czarne ziemie zdegradowane, gleby brunatne właściwe lub wylugowane, ewentualnie gleby bielcowe. Kompleks występuje w sposób zwarty na całym obszarze gminy, zajmując w poszczególnych sołectwach od ok. 30 % (Schodnia Nowa) do ok. 83 % powierzchni gruntów ornych.
  - b) **kompleks zbożowo-pastewny mocny** – wykształcony jest na glebach w typie czarnych ziem właściwych i czarnych ziem zdegradowanych. Zasięg kompleksu praktycznie ogranicza się do niewielkich płatów terenu na północ od Doliny Małej Panwi oraz na terenie sołectw Krzyżowa Dolina i Szczedrzyk.
  - c) **użytki zielone średnie** – reprezentowane są przez szereg gleb mineralnych, a ponadto przez gleby organiczne: torfowe, murszowo-mineralne i mułowo-torfowe. Użytki zielone średnie wśród łąk zdecydowanie dominują powierzchniowo [ok. 98% areалу użytków zielonych], a występują na terenie całej gminy w różnych pod względem wielkości płatach. Występują również głównie w obrębie wszystkich obszarów dolinnych, a w większych zasięgach w dolinie Małej Panwi, Myśliny i Libawy, gdzie mają najczęściej duży walor przyrodniczy.

- 3) **Kompleksy o niskiej przydatności rolniczej** – zaliczane są tu kompleksy o glebach albo zbyt przepuszczalnych o luźnym składzie granulometrycznym albo gleby nadmiernie uwilgotnione. Tym samym uprawa jest znacznie utrudniona i silnie uwarunkowana klimatem, zwłaszcza opadami

atmosferycznymi. Pomimo małej wartości użytkowej uprawniającej do zmiany gospodarki rolnej na inne rodzaje zainwestowania, siedliska te nieść mogą istotny potencjał przyrodniczy. Wskaźnik jakości gleb kompleksów wchodzących do niniejszej grupy kształtuje się pomiędzy 20 a 33, a są to:

- a) **kompleks żytni słaby** – reprezentowany jest przez szerokie spektrum gleb: brunatnych właściwych lub wylugowanych, mad, ewentualnie gleb bielcowych (pseudobielcowych), czarnych ziem zdegradowanych oraz murszowo-mineralne. Kompleks ten występuje w dużym rozproszeniu na terenie gminy, a największe powierzchniowo płaty zlokalizowane są w obrębie sołectw Grodziec, Mnichus, Krzyżowa Dolina, Chobie a także Krasiejów. Gleby tego kompleksu stanowią ok. 16,5% powierzchni gruntów ornych.
- b) **kompleks żytni bardzo słaby** – reprezentowany jest przez gleby w brunatne wylugowane a występuje jedynie w postaci kilku niewielkich powierzchni we wschodniej części gminy, głównie w rejonie Krasiejowa, Chobia, Grodzca i na pograniczu doliny Myśliń. Łącznie zajmują powierzchnię ok. 1% gruntów rolnych.
- c) **kompleks zbożowo-pastewny słaby** – wykształcony jest głównie na glebach w typie czarnych ziem zdegradowanych, w mniejszym stopniu na madach rzecznych. Występuje w rozproszeniu zajmując łącznie powierzchnię około 4,3% areалу gruntów ornych. W największych powierzchniach zalega w rejonie wsi Schodnia, Pustków, Antoniów.
- d) **kompleks użytków zielonych słabych i bardzo słabych** - występuje w niewielkich płatach i w rozproszeniu, głównie w obrębie doliny Małej Panwi. Odznacza się glebami w typie mad, w tym mad glejowych, gleb brunatnych wylugowanych oraz mułowo-torfowych. Zajmuje łączną powierzchnię ok. 1,1% gruntów rolnych, występując zwłaszcza w rejonie Szczedrzyka i Pustkowa.

Powyższa charakterystyka pozwala stwierdzić, iż na terenie gminy Ozimek dominują gleby średniej jakości, wchodzące do kompleksów 5 [przede wszystkim] i 8 kompleksu glebowego, a także do kompleksu użytków zielonych średnich (2z). Wymienione użytki zielone wśród łąk i pastwisk stanowią dominantę powierzchniową, gdyż zajmują około 97-98% wszystkich użytków zielonych. Gleby najlepsze kompleksu 2 – pszennego dobrego oraz 4 – żytniego dobrego, a także 1z - użytków zielonych bardzo dobrych i dobrych są rozproszone na terenie gminy i występują w postaci niewielkich płatów obejmujących łącznie ok. 7% gruntów rolnych. Gleby niskiej przydatności rolniczej wchodzące w skład kompleksu 6, 7, 9 oraz 3z zajmują łącznie ok. 21 – 23% areалу gruntów rolnych w tym ok. 1,1% użytków zielonych i w niektórych sołectwach zajmują znaczne powierzchnie, np.: Grodziec, Dylaki, Krasiejów, Krzyżowa Dolina.

3.8. Lasy

W związku z historycznie i przyrodniczo uwarunkowanym rozwojem rolnictwa, a w dalszej kolejności osadnictwa pierwotna roślinność gminy uległa znaczącej zmianie. Miejsce lasów zajęły pola uprawne, a następnie zabudowa oraz tereny komunikacyjne.

Las jest jednym z najważniejszych komponentów środowiska przyrodniczego. Znaczenie lasu wypływa z wielorakich jego funkcji, wśród których zazwyczaj wymienia się:

- 1) Funkcję ochronną polegającą na tym, iż las jest główną formacją roślinną oddziałującą dodatnio na wiele elementów środowiska: klimat, stosunki wodne, skład chemiczny wody i powietrza. Lasy zabezpieczają przed takimi zjawiskami jak: wiatr, zmniejszają zanieczyszczenie powietrza, produkują tlen, chronią przed hałasem, przetrzymują wilgoć,
- 2) Funkcję produkcyjną, polegającą na dostarczaniu surowca drzewnego i innych dóbr jak: owoce leśne, grzyby,
- 3) Funkcję społeczną, polegającą na tym, że lasy są niezastąpionym terenem dla turystów i rekreacji.

Lesistość gminy w 2019 r. wynosiła 57,9% co powoduje, że gmina należy do jednych z najbardziej zalesionych w województwie. Są to lasy o wysokiej wartości gospodarczej, z których pozyskuje się surowiec tartaczny, kopalniany, papierówkę, korę i opał, a także o dużych wartościach dla celów rekreacyjnych. Lasy wchodziły w skład trzech nadleśnictw: Opole, Strzelce Opolskie i Turawa.

Rozmieszczenie poszczególnych powierzchni leśnych jest bardzo zróżnicowane. Obok zwartych, dużych pod względem powierzchniowym kompleksów występujących zwłaszcza na skrzydłach doliny Małej Panwi, występuje również szereg małych i izolowanych przestrzennie płatów. Dotyczy to zwłaszcza okolic Grodzca, Dylak czy Biestrzynnika.

Siedliska leśne należą do 11 typów siedliskowych lasu. Brak jest takich typów jak bory bagienne, bory suche, lasy mieszane bagienne czy lasy świeże, natomiast w składzie siedliskowym przeważają siedliska borowe (dane dla obrębu Krasiejów), głównie bór świeży – 24,2%, bór mieszany świeży – 27,6% i bór mieszany wilgotny – 26,6%. Mniejszy odsetek stanowią bory wilgotne – 0,1% i bory mieszane bagienne. Siedliska borowe stanowią łącznie 78,5% powierzchni leśnych obrębu Krasiejów i aż 96,3% całkowitej powierzchni leśnej w gminie Ozimek. Zdecydowanie mniejszy jest udział siedlisk leśnych, wśród których w obrębie Krasiejów dominuje las mieszany świeży – 10,3% i las mieszany wilgotny – 10,2%. Stosunkowo małą rolę w ogólnej powierzchni leśnej należy przypisać innym siedliskom typowo leśnym oraz łągowym i olsowym. Istotne jest, iż w gminie występuje stosunkowo duży udział lasów należących do siedlisk wilgotnych.

Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, która porasta około 80 – 90% powierzchni leśnej. W mniejszej ilości występuje dąb szypułkowy – ok. 4,5 – 5%, brzoza brodawkowata – ok. 3,5% oraz olsza czarna – ok. 2,5%, natomiast stosunkowo niskie są domieszki innych gatunków drzew, zwłaszcza: świerk, jesion, buk, grab modrzewie i inne. Również ze względów gospodarczych największe znaczenie należy przypisać sośnie i dębowi. Sosna jest ponadto głównym gatunkiem na wszystkich siedliskach za wyjątkiem siedliska olsu jesionowego. Pozostałe gatunki nie mają większego znaczenia gospodarczego jednak przez swój udział podnoszą stan zdrowotny, wzbogacają biocenozę lasu i walory estetyczne leśnego krajobrazu. Przeciętny wiek drzewostanów ocenia się na ok. 60 lat. Stan zdrowotny lasów ocenia się jako dobry z tendencją do stabilizacji.

Na terenie gminy Ozimek lasy posiadają istotne walory krajobrazowe, kulturowe i społeczne, pełniąc również znaczącą rolę w kształtowaniu klimatu. Walory zasobów leśnych oprócz potencjału gospodarczego posiadają również istotną wartość służącą rozwojowi turystyki.

Na obszarze Gminy Ozimek występują lasy ochronne, które zostały oznaczone na Zał.2 i 3 jako „Granice zasięgu powierzchni lasów ochronnych”.

3.9. Charakterystyka szaty roślinnej, flory oraz fauny

Na podstawie dostępnych danych literaturowych dotyczących flory i fauny można wnioskować o historycznych wartościach przyrodniczych terenu opracowania. Po porównaniu ich z dzisiaj notowanymi, rzeczywistymi walorami świata roślin i zwierząt można wysnuwać wnioski, co do kierunków przemian przyrodniczych obszaru.

Z terenu opracowania pochodzi szereg informacji historycznych dotyczących szaty roślinnej. Na podstawie analizy zmian populacji a także ilości stanowisk tzw. gatunków indykacyjnych, tj. charakterystycznych dla ekosystemów powszechnie uznawanych za cenne przyrodniczo można ocenić kierunki przemian w środowisku przyrodniczym.

Analizując dane historyczne pochodzące z obszaru opracowania zwracają uwagę doniesienia o stanowiskach gatunków roślin obecnie zagrożonych i rzadkich. Znamienne jest, że znaczna część z tej grupy taksonów, to organizmy higro- i hydrofilne, związane z biocenozami wilgotnych łąk oraz bagiennych borów.

Znaczącą stratą dla różnorodności florystycznej miasta była regulacja Małej Panwi. Największą jednak stratą w stanowi zanik zimozioła północnego, podrzenia żebrowca i widłaka spłaszczonego

Obecna sytuacja przyrodnicza obszaru opracowania nie jest stabilna, tzn. w dalszym ciągu obserwuje się ubożenie naturalnych, antropogenicznych i synantropijnych fitocenozy w najradsze, a co za tym idzie najcenniejsze elementy florystyczne. Nie są widoczne strukturalne zjawiska świadczące o poprawie sytuacji ważnych ekosystemów. Istotne jest zatem zintensyfikowanie działań z zakresu ekologizacji rolnictwa, w celu przyspieszenia odbudowy właściwych z punktu widzenia przyrodniczego struktur łąkowych i polnych biocenoz.

Na obszarze gminy Ozimek stwierdzono występowanie chronionych i rzadkich gatunków roślin. Część z nich znalazła się na wojewódzkiej „Czerwonej liście roślin naczyniowych województwa opolskiego” (Nowak A., Nowak S., Spałek K. 2008). W zależności od stopnia zagrożenia wydzielono następujące kategorie: RE – wymarły w regionie, CR - krytycznie zagrożony, EN - zagrożony, VU - narażony, NT – bliski zagrożeniu, LC - niższego ryzyka; Stwierdzono występowanie 10 gatunków roślin prawnie chronionych. Są to:

- 1) Chronione ściśle
  - a) Goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe* EN;
  - b) Kukułka szerokolistna *Dactylorhiza majalis* NT;
  - c) Storzyc kukawka *Orchis militaris* CR;
  - b) Macznica lekarska *Arctostaphylos uva-ursi* CR;
- 2) Chronione częściowo
  - a) Bluszcz pospolity - *Hedera helix*;
  - b) Grażel żółty - *Nuphar lutea*;
  - c) Kalina koralowa - *Viburnum opulus*;
  - d) Konwalia majowa - *Convallaria majalis*;
  - e) Kruszyna pospolita - *Frangula alnus*.
  - f) Listera jajowata *Listera ovata* NT;

W gminie Ozimek występuje również wiele gatunków rzadkich i ginących zarówno w skali województwa, jak i regionu. Najciekawsze z nich to:

- 1) Skrzyp zimowy *Equisetum hyemale* VU;
- 2) Okrężnica bagienna *Hottonia palustris* LC;
- 3) Siedmiopalecznik błotny *Comarum palustre* NT;
- 4) Rzęśl hakowata - *Callitriche hamulata* VU;
- 5) Złoc łąkowa - *Gagea pratensis* NT;
- 6) Złoc polna - *Gagea arvensis* VU.

Ponadto na obszarze gminy występują chronione i zagrożone zbiorowiska roślinne w tym:

- 1) Zbiorowiska trwałych użytków zielonych, muraw, wrzosowisk i torfowisk:
  - a) łąka wilgotna - trzęślicowa *Molinietum medioeuropaeum*, stwierdzona w Krasiejowie.
  - b) łąka wilgotna - ostrożeńkowa *Cirsietum rivularis*, stwierdzona w Krasiejowie i w Szczedrzyku.
- 2) Zbiorowiska leśne i zaroślowe:
  - a) grądy środkowoeuropejskie *Galio sylvatici-Carpinetum* W większości przypadków są to zbiorowiska zubożałe pod względem florystycznym, fragmentarycznie wykształcone i pozbawione gatunków charakterystycznych. Spotkać je można w okolicach Ozimka i Krasiejowa.
  - b) łąg jesionowo-olszowy *Circaeo-Alnetum*, którego niewielkie, fragmentarycznie wykształcone płyty występują w okolicach Dylak, Krasiejowa i Poliwody.

Zróznicowanie warunków florystycznych i fitosocjologicznych na terenie gminy pozwala na wyodrębnienie jednej ostoi florystycznej charakteryzującej się szczególnie wysokim nagromadzeniem stanowisk gatunków chronionych i rzadkich. Jest to Kompleks łąk z nieczynnymi gliniankami w Krasiejowie. Podstawowe walory to siedlisko występowania goryczki wąskolistnej i kukulki szerokolistej, dobrze wykształcone zespoły łąkowe oraz szuwarowe.

Pod względem różnorodności biologicznej fauny gminy Ozimek należy do gmin średnio bogatych. Zróznicowanie warunków siedliskowych sprawia, że występuje tu dosyć dużo taksonów o różnorodnych wymaganiach względem środowiska przyrodniczego.

3.10. Uwarunkowania środowiskowe

3.10.1. Stan powietrza atmosferycznego

Powietrze atmosferyczne jest elementem środowiska naturalnego o szczególnym znaczeniu dla istnienia życia na ziemi. Ze względu na powszechność występowania i brak naturalnych barier dla przenikania substancji gazowych i pyłów jest ono odbiorcą dużego ładunku zanieczyszczenia. Łatwa dyfuzja i ruch mas powietrza umożliwiają rozprzestrzenianie się szkodliwych substancji na znaczne odległości, co uniemożliwia ograniczenie zanieczyszczenia do miejsca jego powstania.

Do powietrza dostawać mogą się różnego rodzaju zanieczyszczenia będące substancjami chemicznymi w postaci pyłów lub gazów, lub części czy też całe organizmy żywe. Mogą one być naturalnymi składnikami powietrza występującymi w nadmiarze lub nie występującymi w nim w stanie naturalnym.

Na obszarze Gminy Ozimek potrzeby cieplne odbiorców zaspakajane są przez:

- 1) energię cieplną z miejskiego systemu ciepłowniczego PGKiM Sp. z o.o.
- 2) energię cieplną z kotłowni lokalnych,
- 3) energię cieplną z indywidualnych źródeł energii.

Niska emisja na terenie Gminy Ozimek związana jest z indywidualnymi środkami ciepłowniczymi w gospodarstwach domowych, które w przeważającej ilości wykorzystują jako źródło energii węgiel kamienny, często gorszego gatunku. Spala się w nich także różnego rodzaju materiały odpadowe, w tym odpady komunalne, które mogą być źródłem emisji dioksyn, ponieważ proces spalania jest niepełny i zachodzi w niższych temperaturach. Lokalne systemy grzewcze i piece domowe praktycznie nie posiadają urządzeń ochrony powietrza. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność sezonową, związaną z okresem grzewczym.

Ponadto wpływ na zanieczyszczenie powietrza mają także lokalne przestarzałe kotłownie pracujące dla potrzeb centralnego ogrzewania oraz małe przedsiębiorstwa spalające węgiel w celach grzewczych i technologicznych. Nie posiadają one praktycznie żadnych urządzeń do ochrony powietrza. Głównym paliwem w sektorze gospodarki komunalnej jest węgiel o różnej jakości i o różnym stopniu zasiarczenia. Funkcjonujące w tym sektorze stare urządzenia grzewcze posiadają niską sprawność. Głównymi zanieczyszczeniami powietrza są dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla i pył.

Źródło emisji zanieczyszczeń do powietrza stanowi działalność przemysłowa zakładów produkcyjnych i usługowych funkcjonujących na terenie Gminy Ozimek. W omawianej Gminie źródłami zanieczyszczeń do powietrza jest emisja pyłów i gazów ze spalania paliw, pyły mechaniczne z działalności zakładów metalurgicznych, usług ślusarskich i stanowisk spawalniczych, a także lotne związki organiczne pochodzące ze stosowania farb i lakierów. Za emisję zanieczyszczeń z tego źródła odpowiedzialne są głównie podmioty gospodarcze działające na terenie Huty Małapanew Sp. z o.o, BAGLASS Poland Sp. z o.o. w Poznaniu (dawniej Huta Szkła Jedlice S.A.) i Ciepłownia PGKiM Sp. z o.o. Wspomniana ciepłownia uzyskała decyzję zezwalającą na udział w handlu uprawnieniami do emisji CO₂.

Kolejnym czynnikiem decydującym o stanie jakości powietrza jest emisja komunikacyjna, której największe stężenia lokują się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Zanieczyszczenia komunikacyjne (tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły z metalami ciężkimi) pogarszają jakość powietrza atmosferycznego oraz wpływają na wzrost stężenia ozonu w troposferze. Ponadto mniejsze znaczenie ma również zapylenie powstające na skutek zużywania się podzespołów pojazdów np. ścierania się opon czy klocków hamulcowych oraz zużywania się nawierzchni dróg.

Źródłem emisji niezorganizowanej na terenie Gminy Ozimek jest oczyszczalnia ścieków w Antoniowie, zamknięte składowisko odpadów komunalnych w Dylakach oraz procesy wypalania traw, ściernisk i nieużytków. Proces oczyszczania ścieków komunalnych wiąże się z emisją zanieczyszczeń gazowych, mikrobiologicznych oraz odorów. Produktami ubocznymi powstającymi podczas procesu oczyszczania ścieków jest biogaz zwłaszcza metan i dwutlenek węgla oraz substancje odorowe takie jak siarkowodór, amoniak, związki organiczne (merakaptany, kwasy tłuszczowe). Na urządzeniach technologicznych oczyszczalni ścieków rozwijają się mikroorganizmy takie jak: wirusy, grzyby oraz bakterie, które wraz z pęcherzykami powietrza przedostają się do atmosfery. Źródłem emisji jest również zamknięte składowisko odpadów w Dylakach. Są to gazy powstające podczas fermentacji materii organicznej – gaz wysypiskowy (metan, dwutlenek węgla i substancje odorowe tj. siarkowodór, amoniak i związki organiczne merakaptany i kwasy tłuszczowe), a także zanieczyszczenia mikrobiologiczne tj. bakterie, wirusy oraz grzyby.

Zwiększonego stopnia zanieczyszczeń można się spodziewać w okresie grzewczym, w granicach miasta oraz w ośrodkach o skoncentrowanej zabudowie, które nie są podłączone do sieci ciepłowniczej. Stan powietrza w Gminie jest dobry. Badania stanu powietrza przeprowadzane były dla całej strefy opolskiej w 2020 r. Strefa ta sklasyfikowana została pod kątem ochrony zdrowia w kategorii A (poziom stężenie nieprzekraczający wartości dopuszczalnej) i C stężenia substancji zanieczyszczającej powietrze na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne bądź poziomy docelowe, zaś pod kątem ochrony roślin w kategorii A.

Na terenie Gminy nie występuje zagrożenie promieniowaniem jonizującym. Jedyne źródłami promieniowania jonizującego jest stacja telefonii cyfrowej.

Źródłem zanieczyszczeń powietrza należy także upatrywać w rolnictwie - nasilenie erozji eolicznej, intensyfikacja pylenia z pól, kompostowanie, emisja produktów rozkładu materii organicznej, zanieczyszczenia powstające podczas użytkowania pojazdów i maszyn rolniczych oraz ogrzewania budynków, rozpylane pestycydy i cząstki nawozów sztucznych.

Innym zjawiskiem negatywnym, związanym z powietrzem jest zanieczyszczenie odorowe (gazami złowonnymi). Na terenie gminy odory mają charakter lokalny i wiążą się głównie z działalnością rolniczą, m. in.: zbiorniki bezodpływowe ścieków i oczyszczalnie przydomowe, źle użytkowana i przechowywana gnojowica, fermy hodowlane zwierząt, źle posadowiona kanalizacja, składowiska odpadów.

Ocenę stopnia zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy Ozimek umożliwiają badania instalacji przeprowadzane przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Opolu. O klasie jakości powietrza decydowały przede wszystkim wyniki pomiarów stężeń pyłu zwieszzonego (PM_{2,5} i PM₁₀), NO₂, SO₂, CO, O₃.

Na terenie gminy w ramach sieci monitoringu zanieczyszczeń gazowych powietrza województwa, jest zlokalizowany jeden punkt pomiarowy. Pomiaru wykonywane są metodą pasywną i automatyczną. Punkt pomiarowy powietrza znajduje się w Ozimku na Placu Wolności (krajowy kod stacji: OpPASOzimPIWoln).

Tabela 3.10.1. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej z uwzględnieniem kryteriów ochrony zdrowia – klasyfikacja podstawowa

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
		SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	As	Cd	Ni	BaP	PM _{2,5}	

Strefa opolska	PL 1801	A	A	C	A	A	A	A ¹	A	A	A	C	A ²
----------------	---------	---	---	---	---	---	---	----------------	---	---	---	---	----------------

¹ dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

² dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny II faza, strefa opolska uzyskała klasę C1

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie opolskim- raport wojewódzki za rok 2019 , GIOŚ

Wg oceny jakości powietrza w województwie opolskim gmina Ozimek leży w strefie opolskiej obejmującej całe województwo oprócz miasta Opole. Wg kryteriów ochrony zdrowia w 2019 r. stwierdzono w niej w przekroczenia poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu PM 10 oraz benzo(a)pirenu – zaliczono do klasy C.

Jest to poziom powyżej docelowego, co niesie dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych oraz opracowanie programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu, jeśli program nie był opracowany pod kątem określonej substancji.

Przekroczenie średniorocznego poziomu docelowego PM₁₀ oraz przekroczenie poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ (24-godz.) określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie opolskim w 2019 roku miało miejsce jedynie na obszarze miasta Ozimek.

Przekroczenie poziomu docelowego dla stężenia B(a)P określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie opolskim w 2019 roku występowało w mieście Ozimek oraz miejscowościach Krasiejów, Jedlice, Pustków, Schodnia, Nowa Schodnia, Szczedrzyk, Dylaki.

Przekroczenie wskaźnika O3 (OZ- Ochrona Zdrowia) poziom docelowy miało miejsce na obszarze całej gminy.

Ze względu na ochronę roślin w strefie opolskiej nie występowało przekroczenie dopuszczalnych wartości stężeń (NO_x, SO₂) – zaliczono do klasy A. Jednocześnie nie został dotrzymany poziom celu długoterminowego dla ozonu w kryterium ochrony roślin. Przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla wskaźnika O3 (OR Ochrona Roślin) miało miejsce na całym obszarze Gminy Ozimek.

3.10.2 Stan czystości wód powierzchniowych

Ocenę stanu wód powierzchniowych (rzek, jezior, wód przejściowych i przybrzeżnych) wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska i prezentuje poprzez ocenę stanu ekologicznego, stanu chemicznego i ocenę stanu JCW.

Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny, jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przedmiotowy obszar znajduje się w granicach 9 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) zawartych w poniższej tabeli.

Tabela 3.10.2. Zestawienie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Ozimek wraz z określeniem ich stanu oraz ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

L.p.	Krajowy kod JCWP	Nazwa JCWP	Status JCWP	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
1.	PLRW600017132884	Brynica od źródeł do dopł. spod Łubnian	naturalna część wód	dobry	niezagrożona

2.	PLRW600018118549	Libawa	silnie zmieniona część wód	zły	niezagrożona
3.	PLRW600017118529	Rosa	naturalna część wód	zły	niezagrożona
4.	PLRW600017118389	Myślina	naturalna część wód	zły	zagrożona
5.	PLRW600019118399	Mała Panew od Lublinicy do zb. Turawa	silnie zmieniona część wód	zły	zagrożona
6.	PLRW6000011859	Mała Panew, zb. Turawa	silnie zmieniona część wód	zły	zagrożona
7.	PLRW60001911899	Mała Panew od zb. Turawa do Odry	silnie zmieniona część wód	zły	zagrożona
8.	PLRW600019118899	Jemielnica od Suchej do Małej Panwi	silnie zmieniona część wód	zły	zagrożona
9.	PLRW600017118889	Jemielnica od źródła do Suchej	silnie zmieniona część wód	zły	zagrożona

Źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Poniższa lista przedstawia Jednolite Części Wód Powierzchniowych dla których zastosowano odstępstwo termin osiągnięcia dobrego stanu:

- 1) **Myślina (PLRW600017118389)** - zastosowano odstępstwo od terminu osiągnięcia dobrego stanu wód z powodu braku możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych. Termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r..
- 2) **Mała Panew od Lublinicy do zb. Turawa (PLRW600019118399)** – zastosowano odstępstwo ze względu na występowanie presji niskiej emisji i nierozpoznanej presji, mogą być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem W programie działań zaplanowano także działanie: weryfikacja programu ochrony środowiska dla gminy, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji (niska emisja) tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych

z wartościami dla dobrego stanu, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

- 3) **Mała Panew, zb.Turawa (RW6000011859)** – w zlewni JCWP występuje presja niska emisja i nierozpoznana presja, mogą być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem W programie działań zaplanowano także działanie: weryfikacja programu ochrony środowiska dla gminy, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji (niska emisja) tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.
- 4) **Mała Panew od zb.Turawa do Odry (PLRW60001911899)** - zastosowano odstępstwo od terminu osiągnięcia dobrego stanu wód z powodu braku możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych. Dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021
- 5) **Jemielnica od Sucheju do Małej Panwi (PLRW600019118899)** - zastosowano odstępstwo od terminu osiągnięcia dobrego stanu wód z powodu braku możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności. Dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021
- 6) **Jemielnica od źródła do Sucheju (RW600017118889)** - zastosowano odstępstwo od terminu osiągnięcia dobrego stanu wód z powodu braku możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych. Dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021.

Stan wód jest zagrożony obszarowymi spływami rolniczymi, ze względu na rolniczy charakter gminy (spływ z pól nawozów sztucznych) oraz na presję komunalną – odprowadzanie oczyszczonych wód przez oczyszczalnie.

Należy jednak podkreślić, iż oczyszczalnie wprowadzają do rzek oczyszczone ścieki na podstawie pozwoleń wodnoprawnych, które regulują m.in. warunki ilości i jakości zrzucanych ścieków. Są one objęte kontrolą.

Można zatem przyjąć, że na stan wód powierzchniowych przede wszystkim będą wpływać zanieczyszczenia bakteriami fekalnymi oraz fosforem i azotem. Związane jest to z słabo rozbudowaną siecią kanalizacyjną na terenie gminy (indywidualne odprowadzanie ścieków) oraz z jej rolniczym charakterem. Nieprawidłowo magazynowane i utylizowane ścieki przedostają się bowiem do wód powierzchniowych i podziemnych powodując ich zanieczyszczenie. W gospodarstwach domowych ścieki gromadzone są w przydomowych, często nieszczelnych zbiornikach, a takie ścieki jak np. gnojowica wylewane są na pola uprawne lub do rzek i rowów melioracyjnych.

Prawie wszystkie rzeki i ciekły na odcinkach, w których przepływają przez osady wiejskie oraz miasto, są odbiornikami ścieków o różnym stopniu oczyszczenia lub ścieków nieoczyszczonych. Poważnym zagrożeniem są również wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni.

Wzrasta również ilość osób obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków. Funkcjonujące jeszcze na nieskanalizowanych terenach szamba oraz w pełni nie oczyszczone ścieki stanowią znaczne zagrożenie dla stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych. Ścieki socjalno-bytowe wprowadzają głównie zanieczyszczenia wyrażone jako BZT 5, ChZT, azot amonowy i fosforany.

Tabela 3.10.2. Wyniki ocen JCWP badanych w latach 2010-2015 (WIOŚ w Opolu)

Nazwa ocenianej JCW	Kod ocenianej JCW	Rok badań	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan JCW
Brynica od źródeł do dopł. spod Łubnian	PLRW600017132884	2010-2012	b.d.	b.d.	II	dobry	dobry	dobry
Libawa	PLRW600018118549	2011	II	II	I	dobry	PSD	zły
		2015						
Rosa	PLRW600017118529	2010-2012	b.d.	b.d.	II	dobry	PSD	zły
Myślina	PLRW600017118389	2011	III	II	II	umiarkowany	b.d.	zły
		2015						
Mała Panew od Lublinicy do zb. Turawa	PLRW600019118399	2011	IV	II	II	dobry	PSD	zły
		2015						
Mała Panew, zb. Turawa	PLRW6000011859	2011	IV	I	PPD	umiarkowany	PSD	zły
		2015						
Mała Panew od zb. Turawa do Odry	PLRW60001911899	2011	IV	II	II	umiarkowany	PSD	zły
		2015						
Jemielnica od Suchej do Małej Panwi	PLRW600019118899	2010-2012	b.d.	b.d.	II	słaby	PSD	zły
Jemielnica od źródła do Suchej	PLRW600017118889	2011	III	II	II	dobry	PSD	zły
		2015						

Źródło: Stan jednolitych części wód powierzchniowych badanych w latach 2010-2015, WIOŚ Opole

3.10.3. Stan czystości wód podziemnych

Ze względu na fakt, iż wody podziemne są podstawowym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę do picia, bardzo istotna jest kontrola zamian jakości tych wód oraz określenie ich trendów i dynamiki, m.in. poprzez prowadzenie monitoringu regionalnego.

Cały obszar gminy położony jest w obrębie dwóch JCWPd (Jednolitych części wód podziemnych):

- 1) **JCWPd nr 110 (PLGW6000110)** – zgodnie z wynikami klasyfikacji wód podziemnych monitoringu diagnostycznego w województwie opolskim w 2016 r. zwierciadło napięte zostało zaliczone do III klasy (Dobrodzień), natomiast zwierciadło swobodne (pkt. pomiarowy w miejscowości Mnichus gm. Ozimek) do II klasy. Wyniki badań wskaźników organicznych w punktach pomiarowych nie wykazywały przekroczeń wskaźników jakości wody.
- 2) **JCWPd nr 97 (PLGW600097)** - zgodnie z wynikami klasyfikacji wód podziemnych monitoringu diagnostycznego w województwie opolskim w 2016 r. zwierciadło swobodne (najbliższy pkt. Pomiarowy w mieście Kluczbork gm. Kluczbork oraz Radomierowice gm. Murów) do II klasy – klasa końcowa.

Tabela 3.10.3. Wyniki ocen JCWPd badanych w 2012 roku

Rok badań	Nazwa ocenianej JCWPd	Kod ocenianej JCW	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Ogólna ocena stanu JCWPd	Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych
2012	JCWPd 110	PLGW6000110	dobry	dobry	dobry	niezagrożona
2012	JCWPd 97	PLGW600097	dobry	dobry	dobry	niezagrożona

Źródło: Wyniki oceny jakości wód podziemnych monitoringu diagnostycznego w punktach pomiarowych w 2016 roku w województwie opolskim - wskaźniki fizykochemiczne (źródło: GIOŚ)

Na terenie Gminy Ozimek w 2016 roku w ramach monitoringu diagnostycznego zlokalizowano jeden punkt pomiarowy wód podziemnych. Badane wody mieściły się w III klasie jakości – klasa surowa oraz II klasie jakości – klasa końcowa. Charakterystykę punktu przedstawiono poniżej w tabeli:

Tabela 3.10.4. Charakterystyka punktu pomiarowego wód podziemnych w 2016 roku na terenie Gminy Ozimek

Miejscowość	JCWPd	Użytkowanie terenu	Wskaźniki w II klasie	Wskaźniki w III klasie	Przyczyny zmiany klasy jakości
Mnichus	110	las	temp, Mn	Fe, O2	tylko Fe (geogeniczne pochodzenie) i O2 (pomiar w zróżnicowanych warunkach środowiskowych) w III klasie jakości, głębokość otworu 34 m, poziom wodonośny nieizolowany

Źródło: Materiały WIOŚ Opole, 2017

Niekorzystnie na stan wód podziemnych wpływają również inne ogniska zanieczyszczeń, wśród których możemy wyróżnić:

- 1) drogi publiczne – zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi i produktami ich spalania, zasolenie w czasie zimy, awaryjne wycieki substancji transportowych,
- 2) tzw. „dzikie” wysypiska śmieci;
- 3) nieodpowiednio zabezpieczone stacje paliw,
- 4) fermy hodowlane zwierząt.

Decydującymi źródłami zanieczyszczeń jest działalność rolnicza, w tym zagrody gospodarskie wyposażone w obiekty inwentarskie, a także płyty gnojowe, szamba i śmietniki. Ponadto dodatkowym źródłem zagrożenia jest chemikalizacja rolnictwa (w tym stosowanie nawozów mineralnych i pestycydów). Wysoka dysproporcja między stopniem rozwoju sieci kanalizacyjnej i wodociągowej powoduje, iż istnieje poważne zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych ściekami odprowadzanymi bezpośrednio do gruntu.

3.10.4. Zagrożenie środowiska przez odpady

Efektom działalności gospodarczej i bytowej człowieka są odpady przemysłowe i komunalne. Główną metodą zagospodarowania odpadów jest ich składowanie na wysypiskach. Odzysk odpadów w całości bądź w ich części stanowi pierwszy i najważniejszy, po unikaniu ich powstawania element systemu gospodarki odpadami.

Zasady gospodarowania odpadami w gminie zostały określone w:

- 1) „Planie gospodarki odpadami dla województwa opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028”,
- 2) Uchwale Nr XXIV/225/20 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 28 września 2020 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ozimek.

W gminie Ozimek w zakresie gospodarki odpadami wprowadzony został system bezpośredniego usuwania odpadów tzn. oparty o regularną usługę zbierania odpadów przy użyciu znormalizowanego sprzętu do gromadzenia i wywozu odpadów. Stosowany jest system „umowny” polegający na przekazaniu obowiązków w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi przedsiębiorcom posiadającym stosowne zezwolenia. Systemem usuwania odpadów został objęty cały teren gminy.

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami z zakresu gospodarki odpadami, gmina została zobligowana do zarządzania odpadami komunalnymi (odbiór, zagospodarowanie odpadów, wyznaczenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zapewnienie odpowiedniego poziomu recyklingu, działalność informacyjna). Na zlecenie gminy zadania te będzie wykonywać wyłonione w przetargu przedsiębiorstwo. Podstawą systemu stała się selektywna zbiórka odpadów w zlokalizowanych na każdej posesji pojemnikach do tego przeznaczonych. Opady zielone mogą być kompostowane także we własnym zakresie.

Zbiórka odpadów wielkogabarytowych w sposób zorganizowany odbywa się sporadycznie. Powszechnie jest, tak jak w całym kraju wystawianie przez mieszkańców zużytych urządzeń przy pojemnikach na odpady. Powoduje to, że osoby trzecie rozbierają pozostawione urządzenia dla pozyskania surowców wtórnych, a do środowiska często przedostają się substancje niebezpieczne (freony, oleje).

Na terenie Gminy Ozimek został zorganizowany stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany w miejscowości Antoniów. Do punktu każdy mieszkaniec może dostarczać odpady komunalne takie jak: zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane leki i chemikalia, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady budowlane i remontowe, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony.

Głównymi wytwórcami odpadów komunalnych są mieszkańcy gminy. Ich ilość jest uzależniona od liczby mieszkańców oraz poziomu życia na danym terenie. Wzrost stopy życiowej mieszkańców powoduje zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów oraz wpływa na zmianę ich składu.

Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca wyniosła w 2019 r. 276 kg.

Tabela 13.8. Zestawienie odpadów komunalnych zebranych na terenie miasta i gminy Ozimek w latach 2017 – 2019.

Lata	2017	2018	2019
Odpady zebrane w tonach	5 403,94	7 107,55	7 107,55
Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku	1 229,96	3 206,86	2 548,34
Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	22,8%	45,1%	47,1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, kwiecień 2021 r.

Składowanie odpadów stanowi zagrożenie dla jakości wód podziemnych, powierzchniowych oraz dla powietrza atmosferycznego. Szczególnie groźne są nielegalne składowiska (w tym „dzikie” wysypiska śmieci), które przyczyniają się do degradacji środowiska przyrodniczego. Jednak zgodnie z nowymi przepisami ryzyko powstawania nielegalnych wysypisk się zmniejsza.

Ponadto na obszarze gminy w obrębie Dylaki znajduje się nieczynne składowisko odpadów komunalnych. Okres jego eksploatacji przypadł na lata 1995- 2006 r. Cały teren przeznaczony na składowisko zajmuje powierzchnię ok. 11,2 ha. Powierzchnia kwatery eksploatowanej do 2006 roku a obecnie zrehabilitowanej wynosi ok. 1,9 ha.

3.10.5. Zagrożenia środowiska przez hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Hałas

Zgodnie z § 11 i § 325 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U.2019 poz.1065 t.j.), budynki mieszkalne, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej należy sytuować w miejscach najmniej narażonych na występowanie hałasu i drgań, a jeżeli występuje przekroczenie wartości dopuszczalnych (określone w przepisach o ochronie przed hałasem i drganiami), należy stosować skuteczne zabezpieczenia np.: zachowanie odpowiednich odległości od źródeł uciążliwości, odpowiednie usytuowanie i ukształtowanie budynku, elementy amortyzujące drgania oraz osłaniające i ekranujące przed hałasem.

Hałas przemysłowy generowany jest przez zakłady produkcyjne i usługowe. Obejmuje dźwięki emitowane przez maszyny i urządzenia, procesy technologiczne, a także instalacje i wyposażenie małych zakładów rzemieślniczych i usługowych. Do tego rodzaju hałasu zalicza się także dźwięki emitowane przez urządzenia obiektów handlowych np.: wentylatory i urządzenia klimatyzacyjne. Hałas ten ma charakter lokalny i występuje głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi. Poziom hałasu jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od wykorzystywanych maszyn i urządzeń, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych oraz prowadzonych procesów technologicznych. Pomiar hałasu przemysłowego nie jest prowadzony systematycznie ani regularnie, zazwyczaj jest przeprowadzany w skutek interwencji.

Głównymi źródłami hałasu przemysłowego na terenie gminy Ozimek są zakłady zlokalizowane na terenie Huty „MAŁAPANEW” Sp. z o.o. oraz BAGLASS Poland Sp. z o.o. w Poznaniu (dawniej Huta Szkła Jedlice S.A.).

Zgodnie z wynikami kontroli WIOŚ działalność tych zakładów powodowała przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu w środowisku, co warunkowało konieczność podjęcia działań ograniczających nadmierną emisję. W chwili obecnej działalność prowadzona w Hucie „MAŁAPANEW” Sp. z o. o. nie powoduje zwiększonej emisji hałasu do środowiska. Nadmierną emisję hałasu może jednak powodować działalność produkcyjna prowadzona przez przedsiębiorstwa znajdujące się na terenie byłej huty.

Zarówno zakłady prowadzące działalność gospodarczą na terenie huty nie posiadają decyzji na emisję hałasu do środowiska. Jedynie BAGLASS Poland Sp. z o.o. w Poznaniu w Jedlicach jest zaliczana do IPPC i z tego względu posiada pozwolenie zintegrowane, które obejmuje wszystkie aspekty środowiskowe. Należy zaznaczyć, że zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przedsiębiorstwa prowadzące instalacje powodujące emisję hałasu do otoczenia nie powinny powodować przekroczeń dopuszczalnych standardów poza terenem, do którego posiadają tytuł prawny.

Hałas drogowy jest najpowszechniejszym i najbardziej uciążliwym źródłem hałasu. Koncentruje się wzdłuż szlaków komunikacyjnych tak, więc ma charakter liniowy. Na poziom tego hałasu wpływ ma przede wszystkim natężenie ruchu, złożoność układu drogowego, a także stan nawierzchni dróg. Przez teren Gminy Ozimek przebiegają lub biorą początek następujące drogi:

- 1) droga krajowa: DK 46 relacji Kłodzko- Nysa- Opole- Częstochowa- Szczekociny,
- 2) droga wojewódzka: DW 463 relacji Zawadzkie - Ozimek- Bierdzany,
- 3) drogi powiatowe,
- 4) drogi gminne.

Duże natężenie ruchu pojazdów na terenie Gminy Ozimek jest główną przyczyną wysokiego poziomu hałasu na pierwszej linii zabudowy mieszkaniowej, usytuowanej wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Z powodu narastającego ruchu pojazdów ciężkich, przemieszczających się po głównych szlakach komunikacyjnych, poziom dźwięku w porze nocnej jest także znaczny. Największe natężenie ruchu występuje na DK 46 oraz na odcinku DW 463 pomiędzy DK 46 a Ozimkiem, gdzie w ciągu doby przejeżdża średnio ponad 8 tys. pojazdów.

Problem przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu komunikacyjnego dotyczy także miejscowości Grodziec. W 2006 r. GDDKiA wykonała przegląd ekologiczny, w ramach którego badano poziom hałasu komunikacyjnego, wielkość emisji do atmosfery zanieczyszczeń toksycznych pochodzących od spalin oraz ilość zawiesiny i substancji ropopochodnych wprowadzanych do wód i gleby. W wyniku tych badań zidentyfikowano na terenie całej wsi przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu komunikacyjnego w środowisku. Było to jedynie potwierdzenie zjawiska występującego we wszystkich jednostkach osadniczych usytuowanych przy drogach krajowych. Istotną inwestycją, która ograniczyłaby negatywny wpływ hałasu na mieszkańców, jest budowa obwodnicy wsi Grodziec.

Hałas kolejowy odgrywa zdecydowanie mniej znaczącą rolę od hałasu drogowego. Przez południową część gminy przebiega zelektryfikowana jednotorowa linia Opole-Ozimek-Tarnowskie Góry. Zagrożenie hałasem z transportu kolejowego ma charakter liniowy i jest odczuwalne w najbliższym otoczeniu torowisk. W odległości 5 m od torów ekwiwalentny poziom hałasu wynosi 60 dB(A) w porze dziennej i 53 dB(A) w porze nocnej. Szlak ten, ze względu na niewielkie natężenie przejazdów pociągów, nie stanowi istotnego źródła hałasu.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłem pól elektromagnetycznych występujących na omawianym terenie są linie energetyczne, urządzenia elektroenergetyczne oraz stacje bazowa telefonii komórkowej. W przypadku stacji bazowych emitowane pola elektromagnetyczne znajdują się na wysokości ponad 30 m n.p.t., nie stwarzając zagrożenia dla okolicznych mieszkańców

Przez obszar gminy przebiega pięć napowietrznych linii przesyłowych wysokiego napięcia 110kV, o następujących relacjach:

- 1) dwutorowa relacji: Ozimek-Zawadzkie 1, Ozimek-Zawadzkie 2;
- 2) dwutorowa relacji Dobrzeń-Ozimek;
- 3) dwutorowa relacji: Groszowice-Ozimek;
- 4) dwutorowa relacji: Ozimek-Strzelce Opolskie, Ozimek-Kronotex;
- 5) jednotorowa relacji: Ozimek-Bierdzany.

Linie te, biorąc pod uwagę szerokość pasa technologicznego kolidują z zabudową mieszkalną w miejscowości Krasiejów, Krzyżowa Dolina, Ozimek oraz Biestrzynnik (Michałanka).

Energia elektryczna doprowadzana jest liniami napowietrznymi średniego napięcia 15kV, które wraz ze stacjami transformatorowymi są źródłem pól elektromagnetycznych. W przypadku linii energetycznych średniego oraz niskiego napięcia nie ma konieczności wyznaczenia pasa ochronnego.

Ewentualne oddziaływanie pól elektromagnetycznych nie przekracza ustalonego i wyłączzonego spod zabudowy pasa technicznego, wyznaczanego dla prawidłowej obsługi i konserwacji linii.

Komunikacyjne zagrożenia środowiska

Ruch pojazdów samochodowych oddziałuje na środowisko poprzez:

- 1) emisję zanieczyszczeń do atmosfery,
- 2) emisję hałasu i wibracji,
- 3) zagrożenia wypadkowe.

Rozwój systemu transportowego bardzo utrudnia bytowanie i stanowi zagrożenie dla wielu gatunków zwierząt. Ciągi komunikacyjne przechodzące przez tereny leśne i w dolinach praktycznie wszystkich rzek utrudniają naturalną wędrówkę zwierząt.

Szczególnym zagrożeniem był problem przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu komunikacyjnego w ciągu drogi krajowej Nr 46 w miejscowości Grodziec Dłatego też na odcinku przebiegającym przez gminę zastosowano urządzenia ochrony środowiska w postaci:

- 1) opracowaniu dokumentacji i wykonaniu dwóch słupów przeznaczonych na lokalizację fotoradarów w celu spowodowania rzeczywistego ograniczenia prędkości przejazdu przez wieś, a tym samym obniżenia hałasu o 1-2 dB,
- 2) wykonaniu elementów uspokojenia ruchu, tj. wykonaniu malowania zawężającego przekrój z 8 m do 7 m, łamiąc oś drogi odcinkami długości 200 m i skosami 30 m oraz montując tabliczki uchyłne z elementami odblaskowymi. Celem tego działania jest wymuszenie zmniejszenia prędkości przejazdu na odcinku prostym we wsi.

3.10.6. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Poważne awarie

Poważne awarie mogą wystąpić wskutek stacjonarnych procesów przemysłowych na terenie konkretnego zakładu, a także w dowolnym miejscu w trakcie magazynowania, transportu i przepakowywania. O zakwalifikowaniu danego zakładu do zakładu o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych decyduje rodzaj i ilość substancji niebezpiecznej w tym zakładzie. Żaden z zakładów o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii nie znajduje się na terenie Gminy Ozimek.

Zagrożenie dla środowiska na terenie Gminy Ozimek może wynikać z transportu drogowego materiałów niebezpiecznych, w postaci toksycznych środków przemysłowych i niebezpiecznych substancji chemicznych, w tym paliw płynnych. Dla zwiększenia nadzoru przestrzegania przepisów w zakresie drogowego przewozu

materiałów niebezpiecznych prowadzone są akcje kontroli tych przewozów koordynowane przez policję, przy udziale Państwowej Straży Pożarnej, Inspekcji Transportu Drogowego i Inspekcji Ochrony Środowiska.

Zanieczyszczania wód

Do cieków na terenie Gminy Ozimek dopływają również ścieki ze źródeł rozproszonych czyli odpływy ścieków ze zwodociągowanych, a nie skanalizowanych miejscowości i z miejscowości nie posiadających oczyszczalni ścieków. Na stan czystości wód płynących mają wpływ źródła obszarowe tj. spływy z terenów upraw rolnych i innych terenów, z których odpływ kieruje się do rzek. Poważnym problemem związanym z zanieczyszczeniem wód jest skażenie wód pierwszego poziomu wodonośnego stanowiącego źródło wody ujmowane przez studnie głębinowe. Stanowią one m.in. źródła wody dla gospodarstw rolnych, domowych oraz zakładów przemysłowych. Główną przyczyną zanieczyszczenia wód pierwszego poziomu wodonośnego jest przesiąkanie ścieków z nieszczelnych szamb, budynków gospodarskich i innych. Sytuację w tym zakresie można poprawić poprzez likwidację szamb, a budowę zbiorczych systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni grupowych, które mają uzasadnienie ekonomiczne oraz większej ilości oczyszczalni przydomowych oraz przyzakładowych.

Zagrożenia wynikające z „produkcji” odpadów

Większość odpadów wytwarzanych na terenie miasta Ozimek stanowią odpady niejednorodne – zawierają m.in. papier, tworzywa sztuczne, opakowania plastikowe, szklane czy metalowe, odpady biodegradowalne (resztki żywności, ziemi), ale też farby, lakiery czy tusze. Nie ma w nich dominującej frakcji odpadów jednorodnych.

Jednocześnie odpady powstające na terenach wiejskich charakteryzują się pewnymi specyficznymi cechami. Po pierwsze, odpady powstające na terenach wiejskich są bardziej zróżnicowane pod względem pochodzenia i stopnia szkodliwości dla środowiska. W każdym gospodarstwie rolnym prowadzona jest produkcja przy użyciu maszyn i różnych substancji. Sprawia to, że powstające odpady zawierają m.in. substancje chemiczne używane w rolnictwie typu opakowania po środkach chemicznej ochrony roślin – pestycydach i insektycydach. Są to niewielkie ilości w odniesieniu do pojedynczego gospodarstwa, jednak ze względu na masowość występowania zjawiska jest to problemem. Inną cechą odpadów na terenach wiejskich jest ich duże przestrzenne rozproszenie. Na obszarach o zabudowie rozproszonej jest tyle źródeł powstawania odpadów ile gospodarstw.

Rozproszenie utrudnia gromadzenie odpadów w wyznaczonych miejscach oraz ich zagospodarowanie. Złożona sytuacja w gospodarce odpadowej na wsi polegająca na dużych odległościach do punktu składowania, koszty transportu oraz brak zrozumienia potrzeby gromadzenia odpadów i odpowiedniego składowania, powodują, że problem jest rozwiązywany w sposób najprostszy tj. wyrzucanie poza obręb gospodarstwa.

Zjawisko zaśmiecania terenów (dzikie wysypiska) jest zjawiskiem powszechnym i występuje również na obszarze gminy Ozimek. Dzikie wysypiska odpadów oddziałują na środowisko w różny sposób. W przypadku składowania odpadów organicznych, bez substancji szkodliwych, wysypisko oddziałuje głównie na pogorszenie wrażeń estetycznych, deformują naturalność i estetykę. Jeśli wyrzucane są odpady niebezpieczne, to nawet niewielkie ich ilości są groźne dla środowiska. Najbardziej szkodliwe jest wyrzucanie odpadów do „oczek wodnych”, bagienek lub składowanie na ich brzegu. Małe źródła wody, bagienka itp. pełnią bardzo ważną rolę w środowisku; urozmaicają krajobraz, wzbogacają bioróżnorodność krajobrazu rolniczego i leśnego. Są one miejscem bytowania, czasami rzadkich gatunków roślin i zwierząt, szczególnie charakterystycznych dla bagien.

Ponadto na terenie omawianej Gminy występują inne zagrożenia takie jak:

- 1) zagrożenia pożarowe terenów leśnych,
- 2) inne zagrożenia urbanistyczne – magistrale gazu pod wysokim ciśnieniem m.in. wysokoprężna i średnioprężna sieć gazowa i tranzytowa oraz stacje redukcyjne gazu z wysokiego na średnie ciśnienie i średniego na niskie oraz napowietrzane linie energetyczne wysokiego i średniego napięcia przebiegające przez tereny leśne, wzdłuż torów i w sąsiedztwie stacji transformatorowych, a także duże transformatory,
- 3) zagrożenie powodziowe.

3.11. Ochrona przyrody

Objęcie ochroną prawną obszarów o najwyższych walorach ekologicznych i zasobach przyrodniczych w gminie zabezpiecza je przed niewłaściwym użytkowaniem i chroni przed utratą cennych wartości.

Na terenie gminy Ozimek w myśl ustawy o ochronie przyrody powołano wskazane poniżej formy ochrony przyrody, mające na celu ochronę cennych zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych gminy.

3.11.1. Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrawsko- Turawskie

Obszar chronionego krajobrazu (OChK) obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrawsko-Turawskie są największym obszarem chronionego krajobrazu w województwie opolskim położonym w mezoregionie Równina Opolska. Obszar ten zajmuje część prawego dorzecza Odry na południe od Stobrawy i na północ od Garbu Tarnogórskiego, suwając się na wschód wzdłuż biegu Małej Panwi. Powierzchnię terenu budują zwydmione piaski, porośnięte przez Bory Stobrawskie. Przez środek obszaru przepływa Mała Panew, na której w Turawie utworzono Zbiornik Turawski - jeden z zasilających żeglugę na Odrze ale także wykorzystywany do celów rekreacyjnych. Wschodnia część regionu (Obniżenie Małej Panwi) stanowi szlak komunikacyjny ze wschodu na zachód.

Na obszarze OCHK obowiązują ustalenia zawarte w Uchwale Nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 2017).

3.11.2. Obszar Natura 2000 Zbiornik Turawa PLB160004

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. Nr 25, poz. 133 ze zm.) Zbiornik Turawa PLB160004 położony jest niemal w całości w granicach administracyjnych Gminy Turawa, jednakże Gmina Ozimek bezpośrednio z tym obszarem graniczy. Jedyne ok. 0,92 ha tego obszaru położonego jest na obszarze gminy Ozimek.

Powierzchnia Zbiornika Turawskiego wynosi 2124,90 ha. Obszar obejmuje duży zbiornik zaporowy na rzece Mała Panew, w większości otoczony przez bory sosnowe. Zachodni brzeg i część brzegu południowego są obwałowane. Przy brzegu północnym i wschodnim występuje szeroki pas szuwarów, głównie mallowych, oraz zespoły zarośli wierzbowych. W zbiorniku następują częste wahania poziomu wody, niekiedy bardzo znaczne, podczas których miejscami odsłania się jego muliste dno. Zbiornik jest wykorzystywany do celów rekreacyjnych, stanowi również zaopatrzenie w wodę elektrowni Opole. Zbiornik Turawski znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko- Turawskie”. Ważna rola zbiornika Turawa jako regionalnej ostoi ptaków wodno-blotnych wynika z braku w tym rejonie większych zbiorników wodnych. Do największych zagrożeń

dla związanej ze zbiornikiem awifauny i jej siedlisk należą: częste zmiany poziomu wody, rozwój masowej turystyki i rekreacji oraz towarzyszącej im infrastruktury, wzrastająca penetracja przybrzeżnej strefy zbiornika i znajdujących się tam lęgówisk ptaków przez ludzi i zwierzęta oraz znaczne zanieczyszczenie wody w zbiorniku i występujące w niej zakwity glonów.

Zbiornik Turawa jest jedną z najważniejszych na Śląsku ostoi i żerowisk przelotnych ptaków wodno-błotnych. Liczebność zatrzymujących się tu podczas migracji zgrupowań gatunków z tej grupy sięga 15 000–24 000 osobników. Szczególnie liczne są spotykane tu migrujące zgrupowania blaszkodziobych, w tym zwłaszcza gęsi zbożowej (do 5 000 osobników) i krzyżówki (do 5700 osobników). Na migracjach licznie występuje również rybitwa czarna (do 450 osobników). Zgrupowania ptaków wodno-błotnych, a także bielika (12–29 osobników) można tu spotkać również zimą. Na uwagę zasługuje stosunkowo znaczna liczebność gniazdujących na zbiorniku populacji zausznika (50 par lęgowych, ok. 1% ogólnokrajowej populacji lęgowej) oraz rybitwy białowąsej (8–45 par lęgowych, ok. 3% ogólnokrajowej populacji lęgowej).

Dla ostoi sporządzono plan zadań ochronnych - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Turawa PLB160004 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 2725), którego ustalenia są wiążące przy sporządzaniu studium i planów zagospodarowania przestrzennego.

3.11.3. Stanowisko dokumentacyjne Trias

Na terenie gminy Ozimek ustanowiono stanowisko dokumentacyjne „Trias” w miejscowości Krasiejów. Jest to wybijerzysko paleontologiczne z okresu triasowego, zlokalizowane na terenie byłej kopalni iłów. Stanowisko to zostało objęte ochroną Rozporządzeniem Nr 0151/P/1/2003 Wojewody Opolskiego z dnia 20 stycznia 2003 r. w sprawie uznania za stanowisko dokumentacyjne (Dz. Urz. Woj. Op., 2003, Nr 3, Poz. 94).

Celem ochrony jest zabezpieczenie i zachowanie dla potrzeb naukowych i dydaktycznych skamieniałości, tj. szczątków prehistorycznych zwierząt o wybitnej wartości przyrodniczej, w tym dinozaurów, tekodontów i metopozaurów.

Na terenie zespołu obowiązują zakazy określone w ww. rozporządzeniu.

3.11.4. Użytek ekologiczny Antoniów

Na terenie gminy występuje 1 użytek ekologiczny - Antoniów – utworzony na mocy Rozporządzenia Nr P/2/97 Wojewody Opolskiego z 03.02.1997 r. w sprawie wprowadzenia indywidualnej ochrony przyrody (Dz. Urz. Woj. Opol. z 14.02.1997 r. Nr 4, poz. 28).

Użytek ekologiczny stanowi bagno śródleśne o powierzchni 1,83 ha, położone w obrębie Dylaki, Leśnictwo: Antoniów, Oddz.182d, 183b.

Na obszarze użytku obowiązują nakazy zwarte w Rozporządzeniu Nr 0151/P/9/2003 Wojewody Opolskiego z dnia 8 grudnia 2003 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Opol. z 08.12.2003 r. Nr 109, poz. 2304).

3.11.5. Pomniki przyrody

Pomniki przyrody to forma ochrony indywidualnej. Obejmuje ona pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, historyczno- pamiątkowej i krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów. Do pomników przyrody zaliczamy sędziwe i okazałe rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych lub obcych, grupy drzew, aleje, źródła, wodospady, skałki, jary, głązy narzutowe i inne.

Na terenie gminy znajduje się 7 pomników przyrody ożywionej.

Tabela 3.11.5. Pomniki przyrody na terenie Gminy Ozimek

Lp.	Akt prawny obowiązujący (publikacja)	Blizsza lokalizacja	Obiekt poddany ochronie	Nazwa gatunkowa	Obwód (cm)	Wys (m)
1.	Rozporządzenie Nr 0151/P/38/05 Wojewody Opolskiego z dnia 26 października 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Nadleśnictwo: Turawa, Obręb leśny: Turawa, Leśnictwo: Kadłub, Oddz.: 20	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	707	31
2.	Rozporządzenie Nr 0151/P/38/05 Wojewody Opolskiego z dnia 26 października 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Znajduje się zaraz przed wejściem na teren kościoła parafialnego pw. św. Małgorzaty w Krasiejowie	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	396	24
3.	Rozporządzenie Nr 0151/P/38/05 Wojewody Opolskiego z dnia 26 października 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Nadleśnictwo: Opole, Obręb leśny: Krasiejów, Leśnictwo: Krasiejów, Oddz.: 285	Grupa drzew	Dąb szypułkowy - Quercus robur	430	26
				Dąb szypułkowy - Quercus robur	440	27
				Dąb szypułkowy - Quercus robur	474	26
				Dąb szypułkowy - Quercus robur	402	15
				Dąb szypułkowy - Quercus robur	390	27

Źródło: CRFOP, stan na dzień 05.05.2021 r.

3.11.5. Stanowiska chronionych gatunków roślin i zwierząt

Na obszarze gminy Ozimek występują chronione gatunki roślin i zwierząt.

1) Rośliny:

- a) Gruszczyka mniejsza (*Pyrola minor*),
- b) Gruszczyka okrągłolistna (*Pyrola rotundifolia*),
- c) Pomocnik baldaszkowy (*Chimaphila umbellata*),
- d) Podkolan biały (*Platanthera bifolia*),
- e) Lilia złotogłów (*Lilium martagon*),
- f) Kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*),
- g) Storzyczek kukawka (*Orchis militaris*),
- h) Bagno zwyczajne (*ledum palustre*),
- i) Długosz królewski (*Osmunda regalis*),
- j) Mącznica lekarska (*Arctostaphylos uva-ursi*),
- k) Goryczka wąskolistna (*Gentiana pneumonanthe*),
- l) Nasięźrzał pospolity (*Ophioglossum vulgatum*),

- m) Widłaczek torfowy (*Lycopodiella inundata*),
  - n) Kotewka orzech wodny (*Trapa natans*),
  - o) Grzybień biały (*Nymphaea alba*),
  - p) Rosiczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*).
- 2) Minogi i ryby, w tym m.in. Minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*),
  - 3) Ptaki, w tym m.in. Błotniak łąkowy (*Circus pygargus*),
  - 4) Gady, w tym m.in. Gniewosz plamisty (*Coronella austriaca*).
  - 5) Płazy, w tym m.in. Kumak nizinny (*Bombina bombina*),
  - 6) Owady, w tym m.in. Czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*),
  - 7) Ssaki: w tym m.in. Wydra (*Lutra lutra*).
- 1) Siedliska cenne przyrodniczo, o kodach:
    - a) 6510 tj. niżowe i górskie siewce łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
    - b) 9170 tj. grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum Tilio-Carpinetum*),
    - c) 9190 tj. kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*),
    - d) 91E0 tj. łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albofragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe,
    - e) 91F0 tj. łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).

3.12. Obszary proponowane do objęcia ochroną

Zróznicowanie warunków florystycznych i fitosocjologicznych na terenie gminy pozwala na wyodrębnienie jednej ostoi florystycznej charakteryzującej się szczególnie wysokim nagromadzeniem stanowisk gatunków chronionych i rzadkich.

Pod względem różnorodności biologicznej fauny gminy Ozimek należy do gmin średniobogatych. Zróznicowanie warunków siedliskowych sprawia, że występuje tu dosyć dużo taksonów o różnorodnych wymaganiach względem środowiska przyrodniczego. Syntezę walorów faunistycznych z wyszczególnieniem ostoi fauny przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Oznaczenia: DS – Dyrektywa Siedliskowa, DP – Dyrektywa Ptasia, odpowiednie numery przy skrótach oznaczających dyrektywę wskazują na numer załącznika, na którym znajduje się określony gatunek.

Poniżej przedstawiono tereny do objęcia ochroną wraz z proponowaną jej formą.

3.12.1. Rezerwat Krasiejów

Planowany rezerwat „Krasiejów” – rezerwat paleontologiczno-geologiczny ze skamielinami fauny kręgowców górnokarbońskich.

3.12.2. Użytek ekologiczny „Glinianki”

Ze względu na sąsiedztwo dwóch proponowanych użytków ekologicznych:

- 1) użytek ekologiczny „Glinianka”,
- 2) użytek ekologiczny „Kompleks łąk z nieczynnymi gliniankami w Krasiejowie”,

Postuluje się objęcie ich ochroną w ramach jednej formy ochrony przyrody.

Proponowany użytek ekologiczny „Glinianka” jest to malowniczo położona glinianka, będąca dowodem na dawne prace wydobywcze w tych okolicach. Na jej brzegu rośnie chroniony krzew - kruszyna pospolita *Frangula*

alnus. W jej sąsiedztwie rośnie również okazała, proponowana do objęcia ochroną sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*. Występują tu również chronione gatunki zwierząt: żaba trawna *Rana temporaria*, żaba wodna *Rana esculenta*, zaskroniec *Natrix natrix*, żmija zygzakowata *Vipera berus*. Celem ochrony jest zachowanie unikalnych biotopów wodnych, walorów krajobrazowych oraz zasobów genowych chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Ochrona warunków przyrodniczych na terenach przyległych, dla których zmiany mogłyby skutkować degradacją siedliska. Prowadzenie ekstensywnej uprawy, jednorocznego, późnoletniego koszenia, rezygnacja z odwadniających melioracji terenu w sąsiedztwie tego terenu

Proponowany użytek ekologiczny „Kompleks łąk z nieczynnymi gliniankami w Krasiejowie”, jest to siedlisko występowania goryczki wąskolistnej i kukułki szerokolistnej, dobrze wykształcone zespoły łąkowe oraz szuwarowe. Zalecenie ochronne powinny być ukierunkowane na prowadzenie ekstensywnej uprawy, jednorocznego, późno letniego koszenia, rezygnacji z odwadniających melioracji terenu. Jest to również miejsce rozrodu wielu gatunków płazów, m.in. ropuchy zielonej i rzekotki drzewnej. Stanowisko łąkowe derkacza. Miejsce występowania gniewosza plamistego oraz wielu gatunków zwierząt typowych dla krajobrazu otwartego. DS4: gacek brunatny, gniewosz plamisty, jaszczurka zwinka, ropucha zielona, rzekotka drzewna

Na Zał.2 oraz Zał.3 obszar ten został wskazany jako: „Projektowane użytki ekologiczne „Glinianki”.

3.12.4. Użytek ekologiczny „Mała Panew w Krasiejowie”

Jest to miejsce rozrodu wielu gatunków ptaków, m.in. zimorodka, kaczki krzyżówki. Obszar występowania bobra i wydry. Stanowi najważniejszy korytarz ekologiczny gminy. DP1: zimorodek, ortolan. DS2: bóbr, wydra. DS4: gacek brunatny, orzesznica, jaszczurka zwinka, ropucha zielona, rzekotka drzewna. Zalecenia ochronne powinny dotyczyć wprowadzenia nakazu zachowania i wzbogacania biocenozy leśnych, łąkowych, wodnych i zadrzewieniowych.

Szczegółowe określenie granic użytku w terenie należy poprzedzić szczegółową inwentaryzacją przyrodniczą. Na Zał.2 Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego obszar ten został wskazany jako: „Ostoja walorów florystycznych i faunistycznych: Mała Panew w Krasiejowie”.

3.12.5. Użytek ekologiczny „Kompleks stawów w Poliwodzie”

Kompleks stawów w Biestrzynniku (przysiółek Poliwoda) jest miejscem rozrodu wielu gatunków płazów, m.in. kumaka nizinnego, ropuchy zielonej i rzekotki drzewnej oraz wielu gatunków ptaków wodno-błotnych i łąkowych. Obszar występowania wydry. DP1: zimorodek. DS2: kumak nizinny, wydra. DS4: gacek brunatny, jaszczurka zwinka, ropucha zielona, rzekotka drzewna. Podstawowy cel ochrony powinna stanowić ochrona warunków przyrodniczych na terenach przyległych, dla których zmiany mogłyby skutkować degradacją siedliska.

Zalecenia ochronne powinny obejmować prowadzenie ekstensywnej uprawy, jednorocznego, późnoletniego koszenia przylegających do stawów łąk, rezygnacja z odwadniających melioracji terenu w sąsiedztwie tego terenu.

Na Zał.2 oraz Zał.3 obszar ten został wskazany jako: „Projektowane użytki ekologiczne „Kompleks Stawów w Poliwodzie”.

3.12.6. Planowane poszerzenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrawsko-Turawskie

Wskazuje się do objęcia ochroną, poprzez poszerzenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”, lasy zlokalizowane w granicach miasta Ozimka w granicach pokazanych na rysunku Nr 3 studium „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Poszerzenie jest uzasadnione:

- 1) obecnością międzynarodowego korytarza ekologicznego migracji dużych ssaków,
- 2) wysokimi walorami przyrodniczymi tych terenów,
- 3) wysokimi walorami krajobrazowymi wynikającymi z różnorodności ekosystemów leśnych, wodnych i łąkowych oraz często kulturowego krajobrazu rolniczego,
- 4) ciągłością przestrzenną i jednorodnością tych obszarów.

Na Zał.2 oraz Zał.3 obszar ten został wskazany jako: „Planowane poszerzenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrawsko-Turawskie”.

3.12.7. Pozostałe obszary cenne przyrodniczo

Szczególną formą ochrony na terenie gminy jest zieleń urządzona, w tym parki, zieleńce oraz zieleń towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, usługowej i przemysłowej, stanowi ważny składnik Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych (ESOCH). Obszar gminy Ozimek objęty jest zasięgiem parków kulturowych o wysokich walorach krajobrazu kulturowego: „Krajobraz Reliktów Puszczy Odrzańskiej” (północne i zachodnie krańce gminy) oraz „Dolina Małej Panwi”. Konieczne jest zachowanie przed zabudową terenów zadrzewionych, łąk, ogrodów, ważnych dla prawidłowej gospodarki zasobami przyrody w skali lokalnej. Do miejsc cennych przyrodniczo uznanych za ostoje flory i fauny zalicza się następujące tereny:

- 1) odcinek Małej Panwi koło Antoniowa,
- 2) wilgotne łąki pod Krasiejowem, Ozimkiem i Pustkowem:
- 3) wydmy piaszczyste koło Mnichusa,
- 4) bory sosnowe w zachodniej części gminy,
- 5) odcinek rz. Białki wraz z zielenią urządzoną, towarzyszącą zabudowie mieszkaniowej w Grodźcu,
- 6) wilgotne łąki pod Grodźcem,
- 7) dolina Małej Panwi, Libawy, Rosy,
- 8) korytarz ekologiczny w dolinie cieku Białka wraz z wartościowym zadrzewieniem przy ul. Częstochowskiej we wsi Grodziec, związanym przestrzennie z historycznym założeniem wsi w 1751 r., stanowiący szczególny walor ekologiczny i przyrodniczo-krajobrazowy terenów zabudowanych Grodźca.
- 9) zbiorowiska leśne i zaroślowe:
  - a) grądy środkowoeuropejskie *Galio sylvatici-Carpinetum* W większości przypadków są to zbiorowiska zubożałe pod względem florystycznym, fragmentarycznie wykształcone i pozbawione gatunków charakterystycznych. Spotkać je można w okolicach Ozimka i Krasiejowa.
  - b) łąg jesionowo-olszowy *Circaeo-Alnetum*, którego niewielkie, fragmentarycznie wykształcone płaty występują w okolicach Dylak, Krasiejowa i Poliwody.
- 10) zbiorowiska trwałych użytków zielonych, muraw, wrzosowisk i torfowisk:
  - a) łąka wilgotna - trzęślicowa *Molinietum medioeuropaeum*, stwierdzona w Krasiejowie.
  - b) łąka wilgotna - ostrożeńkowa *Cirsietum rivularis*, stwierdzona w Krasiejowie i w Szczedrzyku.

Na Zał.2 oraz obszary te zostały wskazane jako: „Ostoje walorów florystycznych i faunistycznych”.

3.13. Korytarze i węzły ekologiczne

Obszary węzłowe na terenie gminy to wyróżniające się z otoczenia skupiska osobników, gatunków, biomasy, pełniące rolę głównych centrów zasilania dla całego układu przestrzennego.

Obszary korytarzy ekologicznych na terenie gminy to wydłużone struktury przestrzenne zapewniające warunki do migracji różnych gatunków, np. zadrzewienia, doliny rzek, krawędzie, uskoki w terenie „obcym”, niezbyt

sprzyjającym migracji. Za węzłowe leśne i zadrzewieniowe elementy ekologicznego systemu przestrzennego miasta należy uznać:

- 1) kompleksy leśne w dolinie Małej Panwi,
- 2) kompleksy leśne w dolinie Libawy.

Wśród ekosystemów łąkowych za węzłowe należy uznać:

- 1) łąki położone w dolinie Małej Panwi,
- 2) łąki położone w dolinie Libawy,
- 3) łąki położone w dolinie Myśliny.

Wśród ekosystemów wodnych i wodno-błotnych za węzłowe dla struktury ekologicznej gminy uznano:

- 1) koryto Małej Panwi,
- 2) koryto Libawy,
- 3) koryto Myśliny,
- 4) kanał hutniczy w Krasiejowie,
- 5) kanał hutniczy w Jedlicach,
- 6) dolina Ptaszkówki dolnej,
- 7) nieczynne piaskownie w Biestrzynie,
- 8) stawy hodowlane w Biestrzynie (Poliwodzie).

Na podstawie analizy poziomej i pionowej struktury przestrzennej krajobrazu w gminie Ozimek zidentyfikowano następujące korytarze ekologiczne:

- 1) o randze regionalnej:
  - a) dolina Małej Panwi – jest najważniejszym korytarzem ekologicznym gminy,
  - b) dolina Libawy – jest najważniejszym korytarzem ekologicznym północnej części gminy,
  - c) dolina Myśliny – jest najważniejszym korytarzem ekologicznym wschodniej części gminy.
- 2) randze lokalnej:
  - a) kanał hutniczy w Krasiejowie,
  - b) kanał hutniczy w Jedlicach,
  - c) dolina Ptaszkówki dolnej.

Korytarze ekologiczne gminy często są przerywane strefami nieciągłości, powodowanymi występowaniem terenów zurbanizowanych i zwartych ekosystemów pól uprawnych. Charakteryzują się jednak bogatą strukturą funkcjonalno-przestrzenną. Składają się na nią ekosystemy zadrzewieniowe, wodne, niewielkie fragmenty łąk. W procesach zagospodarowania przestrzennego powinno się za wszelką cenę dążyć do odtworzenia i zachowania pełnej ciągłości strukturalno-funkcjonalnej korytarzy ekologicznych.

Spośród wskazanych powyżej obszarów węzłowych oraz korytarzy ekologicznych najważniejsze znaczenie dla zachowania walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy mają istniejące i projektowane, a omówione w rozdziale Podrozdziale „**3.12. Obszary proponowane do objęcia ochroną**”.

3.14. Uwarunkowania przestrzenne związane z możliwościami turystycznego wykorzystania obszaru gminy

O atrakcyjności turystycznej obszaru gminy decydują trzy czynniki – ranga walorów turystycznych, stopień dostępności komunikacyjnej oraz stan zagospodarowania turystycznego.

Pierwszy ważny, lecz nie w pełni doceniany czynnik to znaczne walory krajobrazu i środowiska przyrodniczego przydatne do rozwoju funkcji turystycznych. W gminie Ozimek można znaleźć wiele wspaniałych terenów sprzyjających wypoczynkowi i rekreacji. Duże zalesienie regionu - większość terenów gminy zajmują lasy stanowiące integralną część obszaru chronionego krajobrazu (Lasów Stobrawsko - Turawskich) i planowanego parku krajobrazowego, stwarza możliwość aktywnego wypoczynku poprzez uprawianie joggingu, spacerów, poznawania unikalnej flory i fauny. Miejsca do grzybobrania, ścieżki rowerowe, trasy turystyczne i dydaktyczno przyrodnicze z ciekawymi punktami postojowymi, to tylko niektóre z możliwości spędzenia wolnego czasu.

Doskonale warunki do wędkowania zapewnia kompleks akwenów wodnych w Biestrzynie. Zbiorniki te to także atrakcyjne miejsce do plażowania. Stadniny koni w Antoniewie, Dylakach i Grodźcu umożliwiają turystykę konną.

Bardzo istotnym atutem gminy jest rzeka Mała Panew, która płynie prawie w całości w swym naturalnym korycie i tworzy liczne zakola i starorzecza oraz daje możliwość organizacji spływów kajakowych. Bardzo malownicza trasa, w całym biegu rzeki podzielona na etapy o różnym stopniu trudności i różnej długości, to niewątpliwa atrakcja zarówno dla kajakarzy początkujących, jak i zaawansowanych.

Jeziora Turawskie oddalone ok. 6 km od miasta to znakomita możliwość uprawiania sportów wodnych.

Ewenementem na skalę światową jest stanowisko paleontologiczne w Krasiejowie, gdzie odkryto kości dinozaurów sprzed 225 mln lat. Odkrycie to skupia uwagę naukowców i mediów z całego świata, przyciągając wielu zwiedzających. Efektem jest powstanie Juraparku składającego się z kompleksu turystyczno-naukowego, Muzeum Paleontologicznego oraz rekonstrukcji parku jurajskiego stanowiącego wizytówkę naszej gminy. Jurapark Krasiejów oferuje dodatkowo liczne atrakcje do których należą min. multimedialny tunel czasu, prehistoryczne oceanarium, kino 5D oraz kąpielisko strzeżone z plażą.

Gmina Ozimek posiada korzystne położenie komunikacyjne pod względem połączeń lokalnych, regionalnych i międzynarodowych (niewielka odległość od miasta Opola, dogodne połączenia drogowe).

W ostatnich latach na terenie gminy zauważalna jest tendencja do powiększania się liczby agroturystycznych gospodarstw, gdzie turyści mogą spędzić wolne dni z dala od zgiełku i hałasu miast. Duża nadzieja na dynamiczny rozwój turystyki w regionie nie tylko w okresie letnim ale przez cały rok, pojawiła się właśnie wraz z sensacyjnym odkryciem cmentarza gadów i płazów w miejscowości Krasiejów. Prace nad wykopaliskami będą trwały przez wiele lat, a ich efektem jest powstanie Juraparku składającego się z kompleksu turystyczno-naukowego, Muzeum Paleontologicznego oraz rekonstrukcji parku jurajskiego stanowiącego wizytówkę gminy.

Dalszy rozwój promocji gminy – jej walorów kulturowych, historycznych oraz turystycznych – i budowanie wizerunku samorządu przyjaznego zarówno mieszkańcom, jak i inwestorom czy turystom, jest jednym z celów operacyjnych gminy na najbliższe lata. Gmina powinna więc poszukiwać kolejnych, nieszablonowych rozwiązań promocyjnych, a przede wszystkim pracować nad spójną komunikacją wizerunkową. Powstanie ujednoczonej identyfikacji wizualnej miasta, mającej na celu budowanie świadomości „marki miasta”, która mogłaby być, obok herbu, znakiem rozpoznawczym Ozimka czy utworzenie (spójnej z miejską) marki turystycznej Gminy Ozimek pozwoliłoby szerzej promować gminę na zewnątrz, a w dalszej perspektywie przyczyniłoby się do jej większej rozpoznawalności w regionie oraz do mocniejszej identyfikacji mieszkańców z ich małą ojczyzną.

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

4.1. Rys historyczny i krajobraz kulturowy

Gmina Ozimek to miasto Ozimek oraz 13 wsi – Antoniów, Biestrzynnik, Chobie, Dylaki, Grodziec, Jedlice, Krasiejów, Krzyżowa Dolina, Mnichus, Pustków, Schodnia, Nowa Schodnia i Szczedrzyk. Najdłuższą historię

pisaną mają tereny leżące wspólnie w Schodni (pierwsze wzmianki z 1464 r.), Szczedrzyka (1300 r.) i Krasiejowa, o którym pierwsze pisane świadectwo pochodzi z 1292 roku. Jednak ślady obecności ludzi w Krasiejowie sięgają kilku tysięcy lat p.n.e., a potwierdzeniem stałego osadnictwa jest kurhan znajdujący się w centrum wsi, datowany na X – XII wiek. Rozwój osadnictwa przypada na przełom XIII i XIV wieku, i jest związany z procesem kolonizacji na prawie niemieckim.

Drugim momentem intensywnego rozwoju osadnictwa na tym terenie był wiek XVII – XVIII, z którego to okresu pochodzą dokumenty wzmiankujące po raz pierwszy o pozostałych miejscowościach. Powstawały jako osady wiejskie (jak Chobie, Grodziec, Krzyżowa Dolina, Pustków) lub jako osady robotników zatrudnionych w hucie Małapanew (Ozimek, Antoniów) czy hucie Jedlice.

Dzisiejsza nazwa Ozimka wywodzona jest od nazwiska właściciela młyna nad Małą Panwią, na którego miejscu w 1754 roku została założona przez Fryderyka Wielkiego Królewska Huta Małapanew. Jego pierwszymi mieszkańcami byli robotnicy zakwaterowani na terenie huty. Kilka lat później na potrzeby zatrudnionych w hucie, powstało osiedle Huttendorf, dające początek miejscowości. W XVIII i XIX wieku huta Małapanew stała się ona jednym z ważnych ośrodków przemysłu metalowego w Europie. Wprowadzane nowatorskie rozwiązania i nowe technologie wdrażane w hucie (zastąpienie węgla drzewnego koksem, budowa maszyny parowej, nowatorskie konstrukcje mostowe, powodowały napływ przyjezdnych specjalistów i adeptów sztuki hutniczej, co stymulowało dalszy rozwój osady, którą na początku XIX wieku zamieszkiwało już 133 osoby. Po uruchomieniu linii kolejowej z Opola do Tarnowskich Gór i wybudowaniu dworca kolejowego w Ozimku w 1858 r., dodatkowo podniosło rangę miejscowości, którą w 1925 r. zamieszkiwało już 1.131 osób. Rozwój Ozimka był zarówno w XIX jak XX wieku nierozdzielnie związany z rozwojem huty Małapanew, będącej jednym z najważniejszych zakładów metalurgicznych w kraju. Osiemnastowieczne hutnictwo wymagało dostaw dużych ilości drewna i jego niedobór był katalizatorem decyzji o budowie nowej kolonii leśnej dla robotników huty Małapanew, podjętej w 1781 r. Tak powstał plan budowy (przy drodze z Ozimka do Jedlic) osiedla zapoczątkowującego osadnictwo dzisiejszych terenów Antoniowa. Pierwotnie zasiedlony został przez zwierzbowanych na terenie Prus, Austrii i Polski kolonistów, którzy jednak nie wytrzymali trudnych warunków życia i pracy i zostali zastąpieni przez mieszkańców okolicznych miejscowości, głównie Szczedrzyka, Schodni i Krasiejowa. W dziesięć lat po podjęciu decyzji o budowie kolonii zamieszkuje ją 55 pracujących na potrzeby huty w Ozimku. Większość mieszkańców utrzymywała się z pracy w hucie, wyrębu lasu i wypalania węgla drzewnego, kilku uprawiało rzemiosło. Rozwój wsi w XIX hamowały powtarzające się klęski żywiołowe i epidemie. Na początku XX wieku liczyła ona 451 mieszkańców.

Procesy industrializacyjne leżały również u podstaw osadnictwa terenów Jedlic. W 1775 roku, na gruntach będących wcześniej częścią Szczedrzyka zlokalizowany został zakład hutniczy. Odbudowany po pożarze, zatrudniał w 1795 r. już 24 robotników, dla których wybudowano przy zakładzie domy mieszkalne. Kilka lat później powstała w Jedlicach pierwsza na Śląsku walcownia blach, co spowodowało wzrost zatrudnienia do 82 osób. Modernizowana kilkakrotnie (w połowie XIX i XX wieku) stała się jedną z najbardziej nowoczesnych wytwórni blach w Europie. Zdeastrowana w 1945 roku przekształciła się w latach 60-tych w hutę szkła Jedlice. Niemniej, cały czas była stymulatorem rozwoju miejscowości.

Pozostałe miejscowości dzisiejszego Ozimka powstawały głównie jako osady wiejskie zasiedlane przez kolonistów, bądź przez parcelację majątku jak Chobie, bądź przez zaplanowaną budowę osiedla jak Grodziec, dla którego wytyczono drogi, zbudowano 100 jednakowych domów, zaplanowano w centrum wsi budowę kościoła, plebanii, szkoły i aresztu. Ich mieszkańcy trudnili się głównie pracą na roli i hodowlą bydła, często parano się pszczelarstwem. Wszędzie pracowano też przy wyrębie lasów i wypalaniu węgla drzewnego. Częste występowanie słabych gleb powodowało konieczność szukania innych źródeł utrzymania i owocowało rozwojem rzemiosł. Na przykład w Groźcu rozwinęło się w znacznym stopniu tkactwo, później szewstwo i ślusarstwo, podobnie w Mnichusie, a w Krzyżowej Dolinie mieszkańcy zajmowali się z powodzeniem wyrobem elementów drewnianych. Wzrastała też liczba przedstawicieli zawodów obsługujących coraz liczniejszą populację – lekarz, młynarz, karczmarz, duchowni, nauczyciele, zwłaszcza że na przełomie XVIII i XIX wieku dzieci z kolejnych miejscowości

uzyskiwały dostęp do nauki w zakresie szkoły powszechnej, a później również szkolnictwa zawodowego, kształcącego głównie na potrzeby hutnictwa.

Przełom XIX i XX wieku to postępująca industrializacja, rozwój demograficzny i społeczny tych terenów. Krasiejów, liczący wówczas 1500 mieszkańców, był siedzibą gminy z policją, pocztą, urzędem stanu cywilnego, stanowił ważny ośrodek administracyjny i handlowy. Schodnia w dwudziestoleciu międzywojennym to dziesięć dużych gospodarstw, cztery gospody, dwa młyny, dwa tartaki, nowo wybudowana szkoła, liczne sklepy kolonialne, rzeźnicy, piekarze, kowal, elektryk, gorzelnia i browar. W 1929 r. wraz z Ozimkiem (obydwie miejscowości należały uprzednio administracyjnie do Krasiejowa stworzyły nową jednostkę administracyjną. Zbiornik Turawski, którego budowa rozpoczęła się w 1933 r. zmienił obraz Szczedrzyka, przeistaczającego się w atrakcyjną miejscowość turystyczną.

4.2. Zasoby ochrony konserwatorskiej

4.2.1. Obiekty objęte ochroną

Na terenie gminy Ozimek znajduje się kilka obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków. Zostały oznaczone na rysunkach studium jako „**Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków**” oznaczone na załączniku Nr 2 oraz załączniku Nr 3.

Tabela 4.2.1. Obiekty i obszary wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Opolskiego

L.p.	Miejscowość	Rodzaj obiektu/obszaru	Numer rejestru
1.	Grodziec	kościół pw. MB Częstochowskiej i św. Wojciecha z 1891	88/2009 z 27.03.2009 r.
2.	Jedlice	dwór Beatka, dom mieszkalny tzw. dwór Beatka z 1780 r.	1144/66 z 12.02.1966 r.
3.		pozostałości dawnego osiedla hutniczego: okrągły plac ze studnią i starymi klonami	1948/70 z 7.12.1970 r.
4.		pozostałości dawnego osiedla hutniczego: zespół budynków mieszkalnych nr 2,3,4,5	1948/70 z 7.12.1970 r.
5.		pozostałości dawnego osiedla hutniczego: kanał roboczy nawadniający	1948/70 z 7.12.1970r.
6.		pozostałości dawnego osiedla hutniczego: budynek huty z 1805 r.	1948/70 z 7.12.1970 r.
7.		Krasiejów	kościół parafialny pw. św. Małgorzaty wraz z ogrodzeniem
8.	zbiorowa mogiła powstańców śląskich na cmentarzu rzymskokatolickim		260/90 z 12.07.1990 r.
9.	Ozimek	kościół ewangelicki z XIX w.	1177/66 z 1.03.1960 r.
10.		most żelazny nad rz. Mała Panew z 1827 r.	1940/69 z 30.01.1969 r.

Źródło: Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków (stan na kwiecień 2021 r.)

Wyżej wymieniony wykaz i zestawienie obiektów oraz stref objętych ochroną są listami otwartymi, które mogą ulec zmianie w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w wyniku kolejnych analiz.

4.2.2. Stanowiska archeologiczne

Na terenie Gminy Ozimek znajduje się 37 stanowisk archeologicznych będących świadectwem wielowiekowego osadnictwa. Stanowią one świadectwo obecności osiedli ludzkich na przestrzeni wieków. Spośród zabytków archeologicznych największe znaczenie dla odtworzenia historii miejscowego osadnictwa mają osady. Wszystkie zewidencjonowane stanowiska podlegają ochronie prawnej.

Stanowiska archeologiczne zostały oznaczone na Załączniku Nr 2 studium jako „Orientacyjne granice stanowisk archeologicznych wraz z numerem”

Tabela 4.2.2. Stanowiska archeologiczne na obszarze Gminy Ozimek

L.p.	Miejscowość	Nr stanowiska na obszarze	Funkcja	Chronologia	Numer AZP
1.	Dylaki	1	Punkt osadniczy	epoka kamienia XIV – XV w.	88-39
2.	Dylaki	2*	Ślad osadnictwa	epoka brązu	88-39
3.	Biestrzynnik	5	Punkt osadniczy	XIV-XV w.	88-40
4.	Nowa Schodnia	1	Cmentarzysko	kultura przeworska (okres wpływów rzymskich)	89-39
5.	Schodnia (wg. AZP Schodnia Stara)	2*	Osada	wczesne średniowiecze	89-39
6.	Schodnia (wg. AZP Schodnia Stara)	3	Punkt osadniczy	późne średniowiecze	89-39
7.	Schodnia (wg. AZP Schodnia Stara)	4	Osada, punkt osadniczy	kultura przeworska (późny okres wpływ. rzym.), późne średniowiecze	89-39
8.	Szczedrzyk	5*	Punkt osadniczy	późne średniowiecze	89-39
9.	Szczedrzyk	6*	Cmentarzysko	?	89-39
10.	Szczedrzyk	7*	Punkt osadniczy	pradzieje, średniowiecze	89-39
11.	Szczedrzyk	8*	Punkt osadniczy	kultura łużycka (epoka	89-39

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ozimek

12.	Szczedrzyk	9*	Ślad osadnictwa	neolit	89-39
13.	Szczedrzyk	10*	Punkt osadniczy	brązu), IX – X w.	89-39
14.	Szczedrzyk	11*	Punkt osadniczy	XIV w.	89-39
15.	Szczedrzyk	12*	Osada, punkt osadniczy	kultura przeworska (III-IV w), średniow.	89-39
16.	Szczedrzyk	13*	Punkt osadniczy	X-XI w.	89-39
17.	Szczedrzyk	14 *	Osada	IX-XI w.	89-39
18.	Szczedrzyk-Pustków	15*	Ślad osadnictwa	epoka kamienia	89-39
18.	Szczedrzyk	16*	Punkt osadniczy	?	89-39
20.	Szczedrzyk	17 *	Punkt osadniczy	?	89-39
21.	Antoniów	1*	Ślad osadniczy	kultura dołkowo - grzebykowa	89-40
22.	Ozimek	2*	Ślad osadnictwa	epoka kamienia	89-40
23.	Ozimek	3*	Ślad osadnictwa	epoka kamienia	89-40
24.	Ozimek	4*	Ślad osadnictwa	epoka kamienia	89-40
25.	Ozimek	5*	Ślad osadnictwa	epoka kamienia	89-40
26.	Ozimek	6*	Ślad osadnictwa	epoka kamienia	89-40
27.	Ozimek	7*	Ślad osadnictwa	epoka kamienia	89-40
28.	Krasiejów	8	Kurhan?	XI-XII w.	89-40
29.	Krasiejów	9*	Grodzisko?	średniowiecze?	89-40
30.	Krasiejów	10	Punkt osadniczy	kultura łużycka, średniowiecze, nowożytność	89-40
31.	Ozimek	15*	Ślad osadnictwa	średniowiecze	89-40
32.	Krasiejów	16	Punkt osadniczy	pradzieje, wczesne śred. (IX-X w.), późne średn.	89-40

33.	Krasiejów	17	Pracow. krzemienia? punkt osad.	mezolit, pradzieje, XIV-XV w.	89-40
34.	Krasiejów	2	Ślad osadnictwa	neolit	89-41
35.	Krzyżowa Dolina	43	Punkt osadniczy	?	90-39
36.	Krzyżowa Dolina	1	Osada	kultura przeworska (faza D)	90-40
37.	Krzyżowa Dolina	2	Punkt osadniczy	pradzieje	90-40

*stanowisko o nieokreślonej lokalizacji

Źródło: Sporządzono na podstawie materiałów udostępnionych przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu (stan na kwiecień 2021 r.)

4.2.3. Gminna Ewidencja Zabytków

Wykaz zabytków architektury i budownictwa na terenie gminy Ozimek, figurujących w gminnej ewidencji zabytków.

Tabela 4.2.3. Obiekty i obszary wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków

L.p.	Obiekt	L.p.	Obiekt
Zabytki miasta Ozimek			
1.	Dawny kościół parafialny rzymsko-katolicki p.w. św. Jana Chrzciciela, ob. kaplica p.w. św. Floriana - ul. Powstańców Śląskich w Schodni	49.	ul. Robotnicza 9 – dom i budynek gospodarczy
2.	Kościół ewangelicko - augsburski – ul. Schinkla	50.	ul. Robotnicza 8 – dom w zagrodzie
3.	Cmentarz ewangelicko-augsburski i katolicki – ul. Schinkla	51.	ul. Robotnicza 13 – dom
4.	Dawny cmentarz ewangelicko-katolicki, ob. park pocmentarny – ul. Wyzwolenia	52.	ul. Robotnicza 17 – dom
5.	Kapliczka - ul. Robotnicza, koło nr 8	53.	ul. Robotnicza 35 – dom
6.	Huta Małapanew - budynek produkcyjny metali kolorowych – ul. Kolejowa 1	54.	ul. Robotnicza 37 – dom
7.	Huta Małapanew - hala oczyszczalni – ul. Kolejowa 1	55.	ul. Robotnicza 39 – dom
8.	Huta Małapanew - wieża wyciągowa wysokiego pieca przy hali oczyszczalni – ul. Kolejowa 1	56.	ul. Robotnicza 41 – dom
9.	Żelazny łańcuchowy most wiszący – ul. Hutnicza	57.	ul. Robotnicza 43, 43 A – dom
10.	Stacja kolejowa PKP – ul. Kolejowa	58.	ul. Robotnicza 45, 47 – dom
11.	Dawna kolejowa wodociągowa wieża ciśnień, ob. dom mieszkalny – Dworcowa 5	59.	ul. Robotnicza 49, 51 – dom
12.	Dawna szkoła – ul. Częstochowska 15 A-B	60.	ul. Robotnicza 53, 55 – dom
13.	Szkoła - ul. Daniecka 12 A	61.	ul. Robotnicza 57 – dom

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ozimek

14.	Huta Małapanew - dawna przepompownia – ul. Kolejowa	62.	ul. Robotnicza 59 – dom
15.	ul. Brzeziny 17 - dom mieszkalno-gospodarczy	63.	ul. Robotnicza 61, 63 – dom
16.	ul. Brzeziny 18 - dom	64.	ul. Robotnicza 65, 67 – dom
17.	ul. Brzeziny 26 - dom	65.	ul. Robotnicza 69, 71 – dom
18.	ul. Brzeziny 27 - dom	66.	ul. Robotnicza 73 - dom
19.	ul. Cmentarna 1 – dom	67.	ul. Waryńskiego 14, 16 - dom
20.	ul. Cmentarna 5 – dom	68.	ul. Waryńskiego 15, 17 – dom
21.	ul. Cmentarna 7 – dom	69.	ul. Wyzwolenia 7 – dom wielorodzinny
22.	ul. Częstochowska 3 – dom wielorodzinny i budynek gospodarczy	70.	ul. Wyzwolenia 8 – dom
23.	ul. Częstochowska 4 – dom	71.	ul. Wyzwolenia 8 A – dom
24.	ul. Częstochowska 5 – dom wielorodzinny	72.	ul. Wyzwolenia 10 – dom
25.	ul. Częstochowska 7 – dom wielorodzinny	73.	ul. Wyzwolenia 12 – dom
26.	ul. Częstochowska 9 – dom wielorodzinny i budynek gospodarczy	74.	ul. Wyzwolenia 20 – dom
27.	ul. Częstochowska 11 – dom wielorodzinny	75.	ul. Wyzwolenia 21 – dom
28.	ul. Częstochowska 13 – dom wielorodzinny	76.	ul. Wyzwolenia 22 – gospoda z salą
29.	ul. Częstochowska 17 – dom	77.	ul. Wyzwolenia 28 – dom
30.	ul. Częstochowska 21 – dom wielorodzinny	78.	ul. Wyzwolenia 29 – dom
31.	ul. Częstochowska 23 – dom wielorodzinny	79.	ul. Wyzwolenia 30 – dom
32.	ul. Częstochowska 25 – dom wielorodzinny	80.	ul. Wyzwolenia 31 – dom
33.	ul. Daniecka 5 – dom	81.	ul. Wyzwolenia 33 – dom
34.	ul. Daniecka 10 – dawna gospoda, ob. dom mieszkalny	82.	ul. Wyzwolenia 34 – dom
35.	ul. Daniecka 12 – dom z oficyną	83.	ul. Wyzwolenia 40 – dom i budynki gospodarcze
36.	ul. Daniecka 14 – dom i budynek gospodarczy	84.	ul. Wyzwolenia 41 „
37.	ul. Dworcowa 2 – dawna masarnia, sklep i mieszkanie,	85.	ul. Wyzwolenia 43 „
38.	ul. Dworcowa 4 – dom	86.	ul. Wyzwolenia 44 – dawna piekarnia i dom mieszkalny
39.	ul. Dworcowa 6 – dom	87.	ul. Wyzwolenia 50 – dom mieszkalno-gospodarczy
40.	ul. Kolejowa 3 – dom wielorodzinny i budynek gospodarczy	88.	ul. Wyzwolenia 54 – dom w zagrodzie
41.	ul. Leśna 2 – dom i budynek gospodarczy	89.	ul. Wyzwolenia 56 – dom i stodołę z wędzarnią
42.	ul. Mickiewicza 1 – dom i budynki gospodarcze	90.	ul. Wyzwolenia 57 – dom
43.	ul. Mickiewicza 5 – dom i budynki gospodarcze	91.	ul. Wyzwolenia 58 – dom i budynek gospodarczy
44.	ul. Mickiewicza 2, 4, 6, 8 – domy kolonii robotniczej	92.	ul. Wyzwolenia 62 – dom
45.	ul. Mickiewicza 10 – dom	93.	ul. Wyzwolenia 67 – dom
46.	ul. Opolska 2,4,10,12 – domy kolonii robotniczej	94.	ul. Wyzwolenia 69 – dom i budynki gospodarcze
47.	ul. Robotnicza 1 – dom i budynek gospodarczy	95.	ul. Wyzwolenia koło nr 59 – krzyż przydrożny
48.	ul. Robotnicza 5 – dom	96.	ul. Brzeziny koło nr 3 – krzyż przydrożny
Zabytki wsi Antoniów			
97.	Kapliczka przydrożna – ul. Dylakowska, koło nr 9	117.	ul. Dylakowska 16 – dom

98.	Kapliczka przydrożna – ul. Powstańców Śląskich, koło	118.	ul. Dylakowska 18 – dom
99.	Dawna gospoda – ul. Powstańców Śląskich 75	119.	ul. Dylakowska 19 – dom i stodoła
100.	Most drogowy – ul. Dylakowska	120.	ul. Dylakowska 20 – dom
101.	ul. Danysza 4, 6 – dom	121.	ul. Leśna 1 – dom i budynek gospodarczy
102.	ul. Danysza 7 – dom i budynek gospodarczy	122.	ul. Powstańców Śląskich 21 – dom i stodoła
103.	ul. Danysza 8 – dom	123.	ul. Powstańców Śląskich 51 – dom mieszkalno-gospodarczy
104.	ul. Danysza 9 – dom	124.	ul. Powstańców Śląskich 60 – dom
105.	ul. Danysza 11 – dom	125.	ul. Powstańców Śląskich 61 – dom i budynek gospodarczy
106.	ul. Danysza 12 – dom	126.	ul. Powstańców Śląskich 64 – dom
107.	ul. Danysza 13 – dom	127.	ul. Powstańców Śląskich 92, 94 – domy
108.	ul. Danysza 15 – dom	128.	ul. Powstańców Śląskich 96 – dom-wycug
109.	ul. Danysza 19 – dom	129.	ul. Powstańców Śląskich 100 – dom
110.	ul. Danysza 23 – dom	130.	ul. Powstańców Śląskich 106 – dom
111.	ul. Dylakowska 3 – dom i budynek gospodarczy	131.	ul. Powstańców Śląskich 110 – dom
112.	ul. Dylakowska 6 – dom mieszkalno - gospodarczy	132.	ul. Powstańców Śląskich 114 – dom
113.	ul. Dylakowska 7 – dom	133.	ul. Powstańców Śląskich 124 – dom
114.	ul. Dylakowska 9 – dom i budynek gospodarczy	134.	ul. Powstańców Śląskich 128 – dom
115.	ul. Dylakowska 12 - leśniczówka	135.	ul. Powstańców Śląskich 148 – dom
116.	ul. Dylakowska 12 – stodoła przy leśniczówce	136.	ul. Sosnowa 10 – dom i budynek gospodarczy
Zabytki wsi Biestryznik			
137.	Dwór w zespole parkowym – ul. Poliwoda 18	162.	ul. Jacka 2 - dom i stodoła
138.	Park dworski – ul. Paliwoda	163.	ul. Jacka 3 - dom mieszkalno-gospodarczy
139.	Stajnia i wozownia dworska – ul. Poliwoda 18	164.	ul. Leśna 1 - dom
140.	Wylęgarnia ryb w zespole dworskim – ul. Poliwoda	165.	ul. Leśna 6 – dawna leśniczówka w zagrodzie
141.	Kapliczka-dzwonnica - ul. Ozimska / Jacka, koło nr 1	166.	ul. 1 Maja 14 - dom
142.	Kapliczka przydrożna - ul. Michalońska, koło nr 5	167.	ul. Michalońska 1 - dom
143.	Kapliczka przydrożna - ul. Poliwoda	168.	ul. Michalońska 4 - dom i chlew
144.	Kapliczka przy dworze – ul. Paliwoda, koło nr 18	169.	ul. Michalońska 8 - dom
145.	Cmentarz komunalny – ul. Cmentarna	170.	ul. Ozimska 2 - dom
146.	Pomnik ku czci mieszkańców poległych w czasie I i II wojny światowej ul. Cmentarna	171.	ul. Ozimska 13 – dom w zagrodzie
147.	Dawna gospoda – ul. Ozimska 14	172.	ul. Ozimska 15 - stodoła
148.	Remiza strażacka - ul. Ozimska, 20	173.	ul. Ozimska 17 – dawna masarnia
149.	Zespół młyna wodnego - ul. Cmentarna 8	174.	ul. Ozimska 19 – dawna piekarnia i stodoła
150.	Most drogowy - ul. Ozimska	175.	ul. Ozimska 21 – dom
151.	ul. Cmentarna 10 – dom i stodoła	176.	ul. Ozimska 29 – dom w zagrodzie
152.	ul. Dobrodzieńska 2 - dom	177.	ul. Ozimska 30 – chałupa

153.	ul. Dobrodzieńska 6 - dom	178.	ul. Poliwoda 12 – dom
154.	ul. Dobrodzieńska 7 - dom i budynek gospodarczy	179.	ul. Poliwoda 14 – dom
155.	ul. Dobrodzieńska 8 - dom i budynek gospodarczy	180.	ul. Polna 2 - dom i budynek gospodarczy
156.	ul. Dobrodzieńska 9 - dom i stodoła	181.	ul. Polna 14 - dom
157.	ul. Dobrodzieńska 19 - dom i budynek gospodarczy	182.	ul. Polna 15 - dom mieszkalno-gospodarczy i stodoła
158.	ul. Dylakowska 22 - dom	183.	ul. Polna 17 – dom
159.	ul. Dylakowska 24 - dom	184.	ul. Polna 19 – stodoła
160.	ul. Dylakowska 32 - dom i budynek mieszkalno-gospodarczy	185.	przedłużenie ul. Ozimskiej - dawna droga śródpolna, utwardzona, z aleją dębową
161.	ul. Jacka 1 A - dom		
Zabytki wsi Chobie			
186.	Kapliczka przydrożna – ul. Wiejska, koło nr 33	194.	ul. Wiejska 24 – dom
187.	Dawna szkoła z budynkiem gospodarczym – ul. Wiejska 41	195.	ul. Wiejska 27 – dom
188.	ul. Kuziory 8 – dom i budynek gospodarczy	196.	ul. Wiejska 30 – dom
189.	ul. Kuziory 10 – dom i budynek gospodarczy	197.	ul. Wiejska 36 – dom i budynek gospodarczy
190.	ul. Kuziory 14 – dom	198.	ul. Wiejska 46 – dom
191.	ul. Kuziory 28 – dom w zagrodzie	199.	ul. Wrzosowa 6 – dom i budynek gospodarczy
192.	ul. Kuziory 30 – dom w zagrodzie	200.	ul. Wrzosowa 10 – dom
193.	ul. Wiejska 19 – dom		
Zabytki wsi Dylaki			
201.	Kościół parafialny p.w. św. Antoniego – ul. Ozimska	225.	ul. Ozimska 13 – dom mieszkalno-gospodarczy
202.	Plebania – ul. Ozimska 56	226.	ul. Ozimska 14 – dom
203.	Kapliczka przydrożna – ul. Ozimska, koło nr 35	227.	ul. Ozimska 17 – dom
204.	Kapliczka przydrożna – ul. Szkolna, koło nr 4	228.	ul. Ozimska 24 – dom mieszkalno-gospodarczy
205.	Kapliczka przydrożna - ul. Poliwodzka, koło nr 1	229.	ul. Ozimska 25 – dom
206.	Dawna szkoła i stodoła – ul. Szkolna	230.	ul. Ozimska 29 – dom
207.	Dawna gospoda – ul. Ozimska 50	231.	ul. Ozimska 30 – dom mieszkalno-gospodarczy
208.	Dawna gospoda z salą i budynkami	232.	ul. Ozimska 31 – dom
209.	Dawny zajazd – ul. Ozimska 55 A	233.	ul. Ozimska 38 – dom
210.	Remiza strażacka – ul. Turawska 1A	234.	ul. Ozimska 41 – dom mieszkalno-gospodarczy
211.	Zespół młyna wodnego – ul. Szkolna	235.	ul. Ozimska 43 – dom
212.	ul. Biestrzyńska 2 – dom	236.	ul. Ozimska 46 – dom
213.	ul. Biestrzyńska 4 – dom	237.	ul. Ozimska 47 – dom
214.	ul. Biestrzyńska 5 – dom i stodoła	238.	ul. Ozimska 54 – dom, ob. budynek biurowy
215.	ul. Biestrzyńska 6 – dom	239.	ul. Polna 2 – dom
216.	ul. Biestrzyńska 8 – dom	240.	ul. Polna 4 – dom
217.	ul. Biestrzyńska 11 – dom i stodoła	241.	ul. Szkolna 4 – dom mieszkalno-gospodarczy
218.	ul. Fabryczna 8 – dom	242.	ul. Szkolna 9 – dom i stodoła

219.	ul. Fabryczna 10 – dom	243.	ul. Szkolna 24 – dom
220.	ul. Jakuba 2 – dom	244.	ul. Turawska 2 – dom i stodoła
221.	ul. Jakuba 10 – dom	245.	ul. Turawska 4 – dom
222.	ul. Jeziorna 3 – dom	246.	ul. Turawska 5 – dom
223.	ul. Jeziorna 16 - dom w zagrodzie	247.	ul. Turawska 7 – dom
224.	ul. Ozimska 11 – dom	248.	ul. Turawska 9 – dom
Zabytki wsi Grodziec			
249.	Kościół parafialny p.w. M B Częstochowskiej i św. Wojciecha – ul. Częstochowska.	285.	ul. Częstochowska 135 – dom
250.	Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki – ul. Tartaczna	286.	ul. Częstochowska 142, 144 – dom i budynek gospodarczy
251.	Plebania – ul. Częstochowska 136	287.	ul. Częstochowska 148 – dom
252.	Dom parafialny i budynek gospodarczy – ul. Częstochowska 136	288.	ul. Częstochowska 151 – dom
253.	Szkoła – ul. Tartaczna 1	289.	ul. Częstochowska 153 – dom
254.	Młyn elektryczny – ul. Tartaczna 27 (daw. nr 13)	290.	ul. Częstochowska 154, 156 – dom
255.	Dawna gospoda – ul. Częstochowska 161	291.	ul. Częstochowska 159 – dom
256.	ul. Częstochowska 31 – dom i stodoła	292.	ul. Częstochowska 163 – dom
257.	ul. Częstochowska 33 – dom	293.	ul. Częstochowska 165 – dom
258.	ul. Częstochowska 39 – dom	294.	ul. Częstochowska 174 – dom
259.	ul. Częstochowska 45, 47 – dom i budynek gospodarczy	295.	ul. Częstochowska 173, 175 – dom
260.	ul. Częstochowska 52 – dom	296.	ul. Częstochowska 177 – dom
261.	ul. Częstochowska 54, 56 – dom	297.	ul. Częstochowska 178 – dom
262.	ul. Częstochowska 55 – dom	298.	ul. Częstochowska 182 – dom
263.	ul. Częstochowska 63 – dom	299.	ul. Częstochowska 183, 185 – dom
264.	ul. Częstochowska 69, 71 – dom	300.	ul. Częstochowska 188 – dom mieszkalno-gospodarczy
265.	ul. Częstochowska 73 – dom	301.	ul. Częstochowska 191 – dom
266.	ul. Częstochowska 79, 81 – dom	302.	ul. Częstochowska 195 – dom
267.	ul. Częstochowska 91 – dom	303.	ul. Częstochowska 197 – dom
268.	ul. Częstochowska 93 – dom	304.	ul. Częstochowska 206 – dom
269.	ul. Częstochowska 95, 97 – dom	305.	ul. Częstochowska 210 – dom
270.	ul. Częstochowska 98 – dom	306.	ul. Częstochowska 222 – dom
271.	ul. Częstochowska 99 – dom	307.	ul. Częstochowska 234 – dom
272.	ul. Częstochowska 103, 103 A – dom	308.	ul. Częstochowska 236 – dom
273.	ul. Częstochowska 105 – dom	309.	ul. Częstochowska 240 – dom
274.	ul. Częstochowska 111 – dom	310.	ul. Leśna 4, 6 – dom
275.	ul. Częstochowska 113 – stodoła	311.	ul. Leśna 8, 10 - dom
276.	ul. Częstochowska 114 – dom	312.	ul. Leśna 12, 14 - dom
277.	ul. Częstochowska 115 – dom	313.	ul. Tartaczna 4 – dom i budynek gospodarczy (daw. nr 2)
278.	ul. Częstochowska 117 – sklep i poczta	314.	ul. Tartaczna 17 – dom (daw. nr 3)
279.	ul. Częstochowska 121 – dom	315.	ul. Tartaczna 23 – dom (daw. nr 11)
280.	ul. Częstochowska 124 – dom	316.	ul. Tartaczna 27 – dom młynarza (daw. nr 13)

281.	ul. Częstochowska 125 –dawna piekarnia, sklep i mieszkanie	317.	ul. Tartaczna 34 – dawny budynek biurowy tartaku
282.	ul. Częstochowska 126 – dom	318.	ul. Częstochowska – historyczny układ wiejski typu rzędówka brzegowa
283.	ul. Częstochowska 129, 131 – dom	319.	most drogowy - na drodze prowadzącej z Grodzca do huty „Małapanew”
284.	ul. Częstochowska 132 – dom		
Zabytki wsi Jedlice			
320.	Dworek „Beatka” – ul. Feniks 9	326.	ul. Feniks 10 – dom
321.	Budynek gospodarczy w zespole dworka „Beatka” – ul. Feniks 9	327.	ul. Feniks – pozostałość dawnego osiedla hutniczego – okrągły plac ze studnią i starymi klonami
322.	ul. Feniks 2 – dom i budynek gospodarczy	328.	dawna huta szkła „Jedlice”– budynek dyrekcji – ul. Feniks
323.	ul. Feniks 6 – dom wielorodzinny	329.	dawna huta szkła „Jedlice”– budynek magazynu głównego i warsztatów mechanicznych – ul. Feniks
324.	ul. Feniks 7 – dom	330.	dawna huta szkła „Jedlice”– budynek warsztatowy i garaże – ul. Feniks
325.	ul. Feniks 8 – dom	331.	dawna huta szkła „Jedlice”– kanał roboczy nawadniający – ul. Feniks
Zabytki wsi Krasiejów			
332.	Kościół parafialny p.w. św. Małgorzaty – ul. Sporacka	355.	ul. Cegielniana 25 – dom i budynek gospodarczy
333.	Plebania i budynek gospodarczy – ul. Sporacka 14	356.	ul. Krótka 1 – dom
334.	Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki – ul. Brzeziny	357.	ul. Kolejowa 1 – dawna rzeźnia i dom mieszkalny
335.	Zbiorowa mogiła powstańców śląskich – cmentarz parafialny – ul. Brzeziny	358.	ul. Młyńska 3 – budynek gospodarczy
336.	Kaplica cmentarna na cmentarzu parafialnym – ul. Brzeziny	359.	ul. Senfta 1 - dom
337.	Kapliczka przydrożna – ul. Senfta, koło nr 2	360.	ul. Sporacka 5 – dom i budynek gospodarczy
338.	Kapliczka przydrożna – ul. Dolna, koło nr 17	361.	ul. Sporacka 7 – dom w zagrodzie
339.	Krzyż przydrożny – ul. Piaskowa, koło nr 1	362.	ul. Sporacka 9 – dom
340.	Dawny dom rządcy – ul. Młyńska 12	363.	ul. Sporacka 18 – dom
341.	Dawna oficyna – ul. Młyńska 10	364.	ul. Sporacka 21 – dom mieszkalno-gospodarczy
342.	Dawny młyn wodny – ul. Młyńska	365.	ul. Sporacka 22 – dom
343.	Dawna gospoda i budynek gospodarczy – ul. Sporacka 17	366.	ul. Sporacka 23 – dom i budynek gospodarczy z wędzarnią
344.	Dawna gospoda – ul. Sporacka 30	367.	ul. Sporacka 24 – dom mieszkalno-gospodarczy
345.	Bunkier z okresu II wojny światowej przy dawnej szkole, ob. Muzeum – ul. Sporacka 19	368.	ul. Sporacka 27 – dom
346.	Stacja kolejowa PKP – ul. Sporacka 35 A	369.	ul. Sporacka 28 – sala przy gospodzie
347.	Budynek gospodarczy przy stacji kolejowej PKP – ul. Sporacka 35 A	370.	ul. Sporacka 31 – dom

348.	Dom w zespole stacji kolejowej PKP – ul. Sporacka 35	371.	ul. Sporacka 32 – dom
349.	Most drogowy – ul. Sporacka	372.	ul. Sporacka 33 – dom
350.	ul. Brzeziny 2 – dom z kuźnią	373.	ul. Sporacka 34 – dom
351.	ul. Brzeziny 3 – dom	374.	ul. Sporacka 38 – dom
352.	ul. Brzeziny 9 – dom	375.	ul. Sporacka 70 – dom i stodoła
353.	ul. Brzeziny 21 – dom	376.	ul. Sporacka 80 – leśniczówka i stodoła
354.	ul. Brzozowa 8 – dom i budynek gospodarczy		
Zabytki wsi Krzyżowa Dolina			
377.	Kapliczka-dzwonnica – ul. Powstańców Śląskich, koło nr 21	387.	ul. Opolska 62 – dom
378.	Dawna szkoła i stodoła – ul. Powstańców Śląskich 29	388.	ul. Opolska 62 – dom
379.	Dawna gospoda i budynek gospodarczy - ul. Opolska 2	389.	ul. Powstańców Śląskich 9 – dom
380.	ul. Opolska 17 – dom-wycug	390.	ul. Powstańców Śląskich 18 – dom i budynek gospodarczy
381.	Dawna szkoła i stodoła – ul. Powstańców Śląskich 29	391.	ul. Powstańców Śląskich 20 – dom i budynek gospodarczy
382.	Dawna gospoda i budynek gospodarczy - ul. Opolska 2	392.	ul. Powstańców Śląskich 22 – dom i budynek gospodarczy
383.	ul. Opolska 17 – dom-wycug	393.	ul. Poprzeczna 1 – dom
384.	ul. Opolska 27 – leśniczówka i stodoła	394.	ul. Poprzeczna 9 – dom
385.	ul. Opolska 42 – dom i budynek gospodarczy	395.	ul. Poprzeczna 13 – dom
386.	ul. Opolska 50 – dom	396.	ul. Sporacka 6 – dom i budynek gospodarczy
Zabytki wsi Mnichus			
397.	Dawna szkoła – ul. Leśna 8	404.	ul. Leśna 24, 24 A – dom
398.	ul. Leśna 10 – dom	405.	ul. Leśna 28 – dom i budynek gospodarczy
399.	ul. Leśna 13 – dom	406.	ul. Leśna 31 – dom
400.	ul. Leśna 15 – dom	407.	ul. Leśna 33 – dom i budynek gospodarczy
401.	ul. Leśna 16 – dom	408.	ul. Leśna 36 – dom i budynek gospodarczy
402.	ul. Leśna 17 – dom	409.	ul. Leśna 41 – dom i budynek gospodarczy
403.	ul. Leśna 22 – dom		
Zabytki wsi Nowa Schodnia			
410.	ul. Ogrodowa 9 – dom i budynek gospodarczy	412.	ul. Opolska 6 – dom
411.	ul. Opolska 4 – dom		
Zabytki wsi Pustków			
413.	Kapliczka przydrożna – ul. Ozimska, koło nr 29	427.	ul. Ozimska 15 – dom
414.	Kapliczka przydrożna – ul. Zielona, koło nr 2	428.	ul. Ozimska 19 – dom
415.	Dawna szkoła – ul. Ozimska 11 i 11	429.	ul. Ozimska 20 – dom
416.	ul. Boczna 3 – dom i budynek gospodarczy	430.	ul. Ozimska 22 – dom i stodoła
417.	ul. Leśna 3 – dom i budynek gospodarczy	431.	ul. Ozimska 29 – dom i budynek gospodarczy
418.	ul. Leśna 5 A – dom	432.	ul. Ozimska 31 – dom w zagrodzie
419.	ul. Leśna 6 – dom i budynek gospodarczy	433.	ul. Polna 1 – dom i budynek gospodarczy
420.	ul. Leśna 7 – dom	434.	ul. Powstańców Śląskich 17 – dom w zagrodzie

421.	ul. Leśna 11 – dom w zagrodzie	435.	ul. Powstańców Śląskich 23 – dom i budynek gospodarczy
422.	ul. Leśna 13 – dom w zagrodzie	436.	ul. Robotnicza 2 – dom i kuźnia
423.	ul. Leśna 15 – dom w zagrodzie	437.	ul. Słoneczna 15, 15 A – dom
424.	ul. Ozimska 2 – dom i stodoła	438.	ul. Słoneczna 16 – dom
425.	ul. Ozimska 5 – dom	439.	ul. Słoneczna 18 – dom w zagrodzie
426.	ul. Ozimska 14 – dom	440.	ul. Zielona 22 – dom i budynek gospodarczy
Zabytki wsi Schodnia			
441.	Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki – ul. Powstańców Śląskich	465.	ul. Opolska 20 – dom
442.	Kapliczka przydrożna – ul. Piotra Kuczki, koło nr 3	466.	ul. Opolska 22 – dom
443.	Kapliczka przydrożna – ul. Powstańców Śląskich, koło nr 24	467.	ul. Opolska 25 – dom
444.	Krzyż przydrożny – ul. Powstańców Śląskich, koło nr 7	468.	ul. Opolska 26 – dom i budynek gospodarczy
445.	Krzyż przydrożny – ul. Powstańców Śląskich, koło nr 24	469.	ul. Opolska 28 – dom i budynek gospodarczy
446.	Mogiła wojskowa – ul. Opolska / Ks. Piotra Gołąba, koło nr 21	470.	ul. Opolska 32 – dom
447.	Dawna szkoła, ob. klub muzyczny i restauracja – ul. Powstańców Śląskich 25	471.	ul. Powstańców Śląskich 7 – dom
448.	Młyn w zagrodzie – ul. Powstańców Śląskich 56	472.	ul. Powstańców Śląskich 11 – dom
449.	ul. Daniecka 2 – dom wielorodzinny	474.	ul. Powstańców Śląskich 19 – dom i budynek gospodarczy
450.	ul. Długa 14 – dom w zagrodzie	475.	ul. Powstańców Śląskich 23 – dom
451.	ul. Ks. Gołąba 26 – dom i budynek gospodarczy	476.	ul. Powstańców Śląskich 25/2 – dawny Dom Nauczyciela i budynek gospodarczy
452.	ul. Krótka 3 – dom	477.	ul. Powstańców Śląskich 26 – dom
453.	ul. Krótka 5 – dom	478.	ul. Powstańców Śląskich 28 – dom
454.	ul. Krótka 7 – dom	479.	ul. Powstańców Śląskich 50 A – dom
455.	ul. Krótka 9 – dom	480.	ul. Powstańców Śląskich 52 – dom i budynek gospodarczy
456.	ul. Kuczki 5 – dom i budynek gospodarczy	481.	ul. Powstańców Śląskich 58 – dom
457.	ul. Rzeczna 2 – dom i stodoła	482.	ul. Powstańców Śląskich 61 – dom i budynek gospodarczy
458.	ul. Rzeczna 4 – dom i budynek gospodarczy	483.	ul. Powstańców Śląskich 63 – dom
459.	ul. Leśna 3 – dom	484.	ul. Powstańców Śląskich 64 – dom i stodoła
460.	ul. Leśna 7 – dom	485.	ul. Powstańców Śląskich 65 – dom i budynek gospodarczy
461.	ul. Opolska 1 – dom i budynek gospodarczy	486.	ul. Powstańców Śląskich 67 – dom i budynek gospodarczy
462.	ul. Opolska 10 – dom i stodoła	487.	ul. Powstańców Śląskich 74 – dom i budynek gospodarczy

463.	ul. Opolska 14 – dom i budynek gospodarczy	488.	ul. Powstańców Śląskich 76 – dom i budynek gospodarczy
464.	ul. Opolska 15 – dom	489.	ul. Powstańców Śląskich, koło nr 46 – dzwonek umarłych
Zabytki wsi Szczedrzyk			
490.	Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja – ul. Opolska	523.	ul. Ogrodowa 9 - dom
491.	Plebania i budynek gospodarczy – Plac 1 Maja 19	524.	ul. Ogrodowa 19 – dom
492.	Cmentarz przykościelny rzymsko-katolicki – ul. Opolska	525.	ul. Ogrodowa 21 - dom
493.	Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki - ul. Cmentarna	526.	ul. Ogrodowa 23 - dom
494.	Klasztor Sióstr Służebniczek NMP i budynek gospodarczy – ul. Klasztorna 2	527.	ul. Opolska 6 – dom
495.	Kapliczka przydrożna – ul. Jedlicka	528.	ul. Opolska 12 – dom i budynek mieszkalno-gospodarczy
496.	Kapliczka przydrożna – ul. Ozimska, koło nr 28	529.	ul. Opolska 15 – dom
497.	Krzyż przydrożny – Plac 1 Maja, koło nr 1	530.	ul. Opolska 26 – dom i budynek mieszkalno-gospodarczy
498.	Krzyż przydrożny – ul. Rybacka, koło nr 1	531.	ul. Ozimska 8 - dom
499.	Pomnik ku czci mieszkańców poległych w czasie I i II wojny światowej – Plac 1 Maja, koło nr 15	532.	ul. Ozimska 15 – dom
500.	Dawna szkoła, ob. Przedszkole – ul. Opolska 1	533.	ul. Ozimska 20 – dom
501.	Dawny Dom Nauczyciela, ob. dom mieszkalny – ul. Opolska 1	534.	ul. Ozimska 21 – dom
502.	Ochotnicza Straż Pożarna – Plac 1 Maja 9 A	535.	ul. Ozimska 23 – dom
503.	Dawna gospoda i budynek gospodarczy – ul. Szkolna 11	536.	ul. Ozimska 26 – dom mieszkalno-gospodarczy
504.	Dawny magazyn zbożowy – ul. Opolska 3	537.	ul. Ozimska 26 – dom
505.	ul. Buczka 4 – dom i budynek gospodarczy	538.	ul. Ozimska 30 – dom i budynek gospodarczy
506.	ul. Buczka 9 – dom	539.	ul. Ozimska 31 – dom
507.	ul. Cmentarna 2 – dom	540.	ul. Powstańców Śląskich 2 – dom
508.	ul. Daniecka 1 – dom	541.	ul. Powstańców Śląskich 15 – dom w zagrodzie
509.	ul. Daniecka 3 – dom i stodoła	542.	ul. Robotnicza 1 - dom
510.	ul. Daniecka 7 - dom i budynek gospodarczy	543.	ul. Robotnicza 2 – dom i budynek gospodarczy
511.	ul. Klasztorna 1 – dom	544.	ul. Robotnicza 4 – dom
512.	Plac 1 Maja 2 – dom	545.	ul. Robotnicza 5 – dom
513.	Plac 1 Maja 3 – dom	546.	ul. Rybacka 3 - dom w zagrodzie
514.	Plac 1 Maja 7 – dom i budynek gospodarczy	547.	ul. Rybacka 4 A – dom w zagrodzie
515.	Plac 1 Maja 8 – dom	548.	ul. Rybacka 5 - dom mieszkalno-gospodarczy
516.	Plac 1 Maja 17 – dom	549.	ul. Rybacka 8 – dom i budynek gospodarczy
517.	Plac 1 Maja 18, 20 – dom, ob. bank i mieszkanie	550.	ul. Szkolna 1 – dom
518.	ul. Ogrodowa 1 – budynek gospodarczy	551.	ul. Szkolna 7 – dom
519.	ul. Ogrodowa 2 – dom	552.	ul. Szkolna 17 - dom
520.	ul. Ogrodowa 5 – dom	553.	ul. Wyzwolenia 1 - dom i budynek gospodarczy

521.	ul. Ogrodowa 6 – dom	554.	ul. Wyzwolenia 11 – dom i budynek mieszkalno-gospodarczy.
522.	ul. Ogrodowa 8 – dom		

Źródło: Program opieki nad zabytkami gminy Ozimek na lata 2021-2024

4.2.4. Historyczne układy urbanistyczne i ruralistyczne

W obrębie Gminy Ozimek zabytkowe układy urbanistyczne zostały oznaczone na Zał. 2 oraz Zał. 3. Są to:

- 1) Antoniów - tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród (ul. Powstańców Śląskich, ul. Danysza oraz ul. Dylakowska),
- 2) Biestrzynnik:
  - a) czynny cmentarz rzymsko – katolicki,
  - b) zespół dworsko – parkowy z zachowanymi zabudowaniami folwarcznymi, zespołem zabytkowej zieleni kształtowanej oraz historycznym układem dróg,
- 3) Chobie - tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród,
- 4) Dylaki:
  - a) kościół parafialny z plebanią,
  - b) tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród
- 5) Grodziec:
  - a) kościół parafialny z plebanią i klasztorem,
  - b) czynny cmentarz rzymsko – katolicki,
  - c) tradycyjne założenie wsi w układzie ruralistycznym wzdłuż osi wodnej cieku naturalnego (Białka) z pasami zieleni kształtowanej i historycznym układem dróg oraz mostów na cieku, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród,
- 6) Jedlice - dawna huta „Jedlice” z pozostałością osiedla hutniczego,
- 7) Krasiejów:
  - a) kościół parafialny z plebanią,
  - b) czynny cmentarz rzymsko – katolicki,
  - c) tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród,
  - d) pozostałość dawnego zespołu folwarcznego przy ul. Młyńskiej,
- 8) Krzyżowa Dolina - tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród,
- 9) Mnichus - tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród,
- 10) Nowa Schodnia - czynny cmentarz komunalny,
- 11) Pustków - tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród,
- 12) Schodnia:
  - a) zamknięty cmentarz rzymsko – katolicki,
  - b) tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród,
- 13) Szczedrzyk:
  - a) zespół kościoła parafialnego z plebanią, klasztorem i przykościelnym cmentarzem,
  - b) czynny cmentarz rzymsko – katolicki,

- c) tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród,
- 14) miasto Ozimek:
- a) zespół kościoła i cmentarza ewangelicko-augsburskiego razem z dawnym cmentarzem, ewangelicko-katolickim, ob. parkiem pocmentarnym,
  - b) historyczny układ urbanistyczny w rejonie ul. Dunieckiej, ul. Robotniczej, ul. Waryńskiego, ul. Jana Wawrzynka oraz ul. Dworcowej,
  - c) historyczny układ urbanistyczny wzdłuż ul. Wyzwolenia,
  - d) historyczny układ urbanistyczny wzdłuż ul. Kościuszki oraz ul. Częstochowskiej

Na terenie Gminy Ozimek są 2 zabytkowe układy zieleni kształtowanej znajdujące się w Rejestrze Zabytków, natomiast w Gminnej Ewidencji Zabytków ujętych jest dziesięć pozostałych zabytkowych zespołów zieleni kształtowanej:

- 1) Ozimek, ul. Schinkla – cmentarz ewangelicko-augsburski
- 2) Ozimek, ul. Wyzwolenia – dawny cmentarz ewangelicki, ob. park pocmentarny
- 3) Biestrzynnik, ul. Poliwoda – dawny park dworski
- 4) Biestrzynnik, cmentarz komunalny – przy drodze do wsi Dylaki
- 5) Grodziec, ul. Tartaczna - cmentarz parafialny rzymsko-katolicki
- 6) Grodziec, ul. Częstochowska – pas zadrzewień wzdłuż cieku wodnego (Białka)
- 7) Krasiejów, ul. Brzeziny - cmentarz parafialny rzymsko-katolicki
- 8) Schodnia, ul. Powstańców - cmentarz parafialny rzymsko-katolicki
- 9) Szczedrzyk, ul. Cmentarna - cmentarz parafialny rzymsko-katolicki
- 10) Szczedrzyk, Pl. 1 Maja - cmentarz przykościelny rzymsko-katolicki.

Wszystkie ww. obszary zostały oznaczone na Zał.2 oraz Zał.3 studium jako „**Historyczne układy urbanistyczne i ruralistyczne**”.

5. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM ORAZ OKREŚLONE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANICE KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. 2015 poz. 774, 1688) Sejmiki poszczególnych województw uchwały audyty krajobrazowe w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do dnia 11 września 2018 r.

Klasyfikację krajobrazów i metodologię audytu określić określono w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych. W związku z tym na obszarze województwa opolskiego na chwilę obecną nie obowiązuje audyt krajobrazowy, natomiast termin jego opracowania w związku z późniejszym wejściem w życie rozporządzenia uległ wydłużeniu.

W dniu opracowania projektu Studium na obszarze województwa opolskiego nie obowiązuje audyt krajobrazowy oraz nie określono granic krajobrazów priorytetowych.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ZDROWIA

6.1. Szkolnictwo

Na terenie gminy funkcjonują obecnie placówki oświatowe wskazane w poniższej tabeli:

Tabela 6.1. Plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Ozimek, a także granice obwodów publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę, od dnia 1 września 2019 r.

L.p.	Nazwa szkoły	Adres siedziby szkoły, adresy innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	Granice obwodu szkoły od dnia 1 września 2019 r.
1.	Szkoła Podstawowa w Antoniewie	Antoniew, ul. Powstańców Śl. 17 46-040 Ozimek	Antoniew i przysiółek Pastwisko
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Karola Miarki w Dylakach	ul. Szkolna 5 46-043 Dylaki	Biestrzynnik i Dylaki
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Grodziecu	Grodziec ul. Tartaczna 1 46-040 Ozimek	Chobie, Grodziec, Mnichus i przysiółek Kuziory
4.	Szkoła Podstawowa im. Władysława Broniewskiego w Krasiejowie	Krasiejów ul. Szkolna 5 46-040 Ozimek	Krasiejów i Krzyżowa Dolina
5.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Szczedrzyku	ul. Ks. Maksymiliana Brolla 1 46-042 Szczedrzyk	Szczedrzyk, Schodnia (bez ul. Brzezinka i Krótka), Pustków i przysiółek Jedlice
6.	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 im Marii Skłodowskiej Curie w Ozimku	ul. Częstochowska 26 46-040 Ozimek	ulice w Ozimku: 1 Maja, 8-Marca, Adama Mickiewicza, Częstochowska, Krótka, Krzywa, Kwiatowa, Lipowa, Mikołaja Kopernika, Romana Dmowskiego, Sportowa i Szpitalna
7.	Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Marii Konopnickiej w Ozimku	ul. Daniecka 12a 46-040 Ozimek	Nowa Schodnia, ulice w Ozimku: Daniecka, Dworcowa, Graniczna, Jelenia, Kolejowa, Łąkowa, Ogrodowa, Polna, Przemysłowa, Robotnicza, Skrajna, Ludwika Waryńskiego, Jana Wawrzynka, Zielona oraz ulice w Schodni: Brzezinka i Krótka
8.	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Paraolimpijczyków i Olimpijczyków Polskich w Ozimku	ul. Korczaka 12 46-040 Ozimek	ulice w Ozimku: Brzeziny, Bukowa, Cmentarna, Dębowa, gen. Władysława Sikorskiego, Janusza Korczaka, Jesionowa, Juliusza Słowackiego, ks. Jana Dzierżona, księdza Kałuży, Leśna, Modrzewiowa, Opolska, plac Europejski, plac

			Wolności, Powstańców Śląskich, Sosnowa, Świerkowa i Wyzwolenia
--	--	--	--

Źródło: Załącznik do uchwały Nr X/56//19 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 24 czerwca 2020 r.

6.2. Zasoby kulturowe

Działalność kulturalna, rekreacyjna oraz sportowa na terenie gminy Ozimek, koordynowana jest przez Dom kultury w Ozimku z siedzibą przy ul. księdza Kałuży 4.

Dom Kultury w Ozimku prowadzi szeroko pojętą działalność kulturalną, przeznaczoną dla mieszkańców gminy i miasta Ozimek. Uczestniczy w przedsięwzięciach artystycznych, konkursach i festiwalach realizowanych na terenie kraju i za granicą. Dzieci, młodzież i dorośli realizują swoje pasje i zainteresowania w sekcjach”

- 1) tanecznych (grupy mażoretkowe, zespół tańca orientalnego, break-dance),
- 2) teatralnych (Fieter, KTO?, SANMUN),
- 3) plastycznych (Śmietanka Artystyczna, Kolorowe Jarmarki, Paleciaki, Grafficiarze),
- 4) muzycznych (Komutator, Ozimska Orkiestra Dęta, Studio Piosenki Nonet),
- 5) folklorystycznych (Babie Lato, Heidi Dzióbki, Jutrzenka, Grodziec, Opolskie Dziołchy)
- 6) sekcji fotograficznej (Fotokomórka).

Do ważniejszych imprez o charakterze cyklicznym należą:

- 1) Rejonowy Przegląd Teatrów Jasełkowych,
- 2) Przegląd przeznaczony dla zespołów teatralnych, grup kolędniczych działających przy organizacjach, instytucjach kultury, szkołach, przedszkolach, stowarzyszeniach lub parafiach województwa Opolskiego,
- 3) Koncert Noworoczny,
- 4) Styczniowe Koncerty Noworoczne stanowią prezentację grup artystycznych działających przy Domu Kultury w Ozimku,
- 5) Konkurs Kroszonkarski,
- 6) Wojewódzki Przegląd Zespołów Tanecznych.

Wojewódzki Przegląd Zespołów Tanecznych istnieje od 1995r. Biorą w nim udział grupy taneczne województwa opolskiego, wyłonione podczas tzw. Estrad Rejonowych, organizowanych przez cztery ośrodki kultury będące współorganizatorami imprezy. Są to:

- 1) Nocnik Teatralny. Ozimskie Noce Teatralne,
- 2) Cykliczna impreza teatralna podczas której występują najważniejsze teatry offowe z kraju,
- 3) Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej DO-RE-MI,
- 4) Jesienny Plener Malarski,
- 5) Konkurs na szopkę noworoczną i ozdoby choinkowe,
- 6) Bal Sylwestrowy,
- 7) Jugend trägt Gedichte vor – Młodzież recytuje poezję.

W Domy Kultury funkcjonuje również studio nagrań, wypożyczalnia kostiumów oraz odbywają się liczne wystawy artystyczne.

6.3. Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form aktywności społecznej. Odgrywają ważną rolę nie tylko w konsolidacji lokalnej społeczności, organizacyjnym wzmocnieniu władz lokalnych, lecz również zwiększają szanse rozwoju małych i średnich miejscowości. Dobrze zorganizowane środowisko może sprzyjać aktywizowaniu nie tylko pojedynczych osób i marginalizowanych grup społecznych, ale ich lokalnego otoczenia, sprzyja budowaniu samowystarczalności społeczności lokalnych poprzez uruchomienie i wykorzystanie jej zasobów.

Na terenie gminy Ozimek funkcjonuje 22 organizacje pozarządowe w tym 7 zajmujących się działalnością sportową. Są to:

- 1) Caritas Diecezji Opolskiej,
- 2) Klub Karate „Nidan”,
- 3) Klub Miłośników Tańca Towarzyskiego – Alvaro,
- 4) Klub Sportowy „MAŁAPANEW” Ozimek,
- 5) Klub Sportowy Krasiejów,
- 6) Klub Sportowy LZS Grodziec,
- 7) Ludowy Zespół Sportowy Szczedrzyk,
- 8) Miejsko-Gminne Towarzystwo Sportowe „SIÓDEMKA” w Ozimku,
- 9) Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków - Grupa Ozimska "Dudek",
- 10) Opolski Klub Karate Kyokushin,
- 11) Opolski Klub Sportowo – Turystyczny Niewidomych i Słabowidzących „CROSS”,
- 12) Polski Czerwony Krzyż Opolski Zarząd Okręgowy w Opolu,
- 13) Polski Związek Działkowców im. 1-go Maja w Ozimku,
- 14) Polski Związek Niewidomych, Okręg Opolski,
- 15) Polski Związek Wędkarski Okręg Opole,
- 16) Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Klub Turystyki Górskiej „Kozica” Ozimek,
- 17) Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Zakładowy w Hucie Małapanew-Ozimek,
- 18) Stowarzyszenie "Nasz Grodziec",
- 19) Stowarzyszenie Bona Familia,
- 20) Stowarzyszenie Dinopark,
- 21) Stowarzyszenie „Dolina Małej Panwi”,
- 22) Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Gminy i Miasta Ozimek "Klub Seniora",
- 23) Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Kraina Dinozaurów",
- 24) Stowarzyszenie Miłośników Krasiejowa,
- 25) Stowarzyszenie Muzyczne Ozimek,
- 26) Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Chobie,
- 27) Stowarzyszenie Nasza Nowa Schodnia,
- 28) Stowarzyszenie Przyjaciół Szczedrzyka,
- 29) Stowarzyszenie Przyjaciół Tańca Współczesnego,
- 30) Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych "INTEGRACJA" w Ozimku,
- 31) Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Dylaki,
- 32) Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Krzyżowa Dolina,
- 33) Stowarzyszenie Św. Liboriusa,
- 34) Stowarzyszenie Wsparcia Osób Wymagających Rehabilitacji i Pomocy „Szlachetne Zdrowie”,
- 35) Towarzystwo Muzyczne im. J. Elsnera,
- 36) Towarzystwo Społeczno – Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim,

37) Wędkarski Klub Sportowy - Stowarzyszenie Bractwo Wytrawnych Łowców "Bawół" Będący Organizacją Pożytku Publicznego.

6.4. Ochrona zdrowia

Opiekę zdrowotną oraz szpitalną zapewniają na terenie gminy Ozimek:

Tabela. 6.4. Opieka zdrowotna oraz szpitalna

L.p.	Rodzaj jednostki	Liczba
1.	Szpital	1
2.	Przychodnia pediatryczna	1
3.	Poradnie dla osób dorosłych (lekarz pierwszego kontaktu)	5
4.	Poradnia dla kobiet	1
5.	Poradnia zdrowia psychicznego	1
6.	Gabinety stomatologiczne	12
7.	Apteki	4
8.	Laboratoria analityczne	2
9.	Gabinety rehabilitacyjne	4
10.	Zakłady Opiekuńczo Lecznicze	2
11.	Gabinety specjalistyczne	9
12.	Poradnie medycyny pracy	2
13.	Hospicjum dla dzieci	1
14.	Poradnia dla osób z problemami alkoholowymi	1

Źródło: Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

6.5. Sport i rekreacja

Najsilniejszym obecnie ośrodkiem ruchu turystycznego na terenie gminy Ozimek jest Krasiejów i działający tam z powodzeniem od Jurapark Krasiejów – Park Rozrywki i Nauki. Ruch turystyczny rozwija się także w oparciu o zasoby naturalne:

- 1) bliskość Zbiornika Turawskiego (przede wszystkim Szczedrzyk, Jedlice) i dostępność w związku z tym oferty uprawnia sportów wodnych i birdwatchingu,
- 2) Lasy Stobrawsko-Turawskie (możliwość wędrówek oraz uprawnia turystyki rowerowej),
- 3) rzekę Mała Panew, wzdłuż której rozwinęła się sieć przystani i wypożyczalni kajaków i łódek, a także oferty organizacji spływów,

- 4) stawy w Biestrzynie (oferta adresowana do wędkarzy i ich rodzin)

Ofertę turystyczną uzupełnia ogólnodostępna infrastruktura: siłownie zewnętrzne, place zabaw, wytyczone trasy turystyczne oraz imprezy, które – zwłaszcza latem – są organizowane zarówno przez podmioty finansów publicznych, jak i organizacje pozarządowe.

Infrastrukturę sportową i rekreacyjną w gminie stanowią:

- 1) siłownie zewnętrzne w miejscowościach: Ozimek (2), Antoniów, Dylaki, Szczedrzyk, Krasiejów Grodziec, Jedlice; place zabaw,
- 2) boiska ogólnodostępne w Ozimku (3, w tym jeden „Orlik”), Antoniowie, Dylakach (wielofunkcyjne), Biestrzynie, Szczedrzyku (wielofunkcyjne), Krasiejowie (dwa, w tym jedno wielofunkcyjne), Groźcu i Krzyżowej Dolinie,
- 3) sala sportowa ogólnodostępna w miejscowości Schodnia,
- 4) korty tenisowe w Ozimku (na boisku „Orlik”), Antoniowie, Dylakach, Szczedrzyku i Krasiejowie.

Ponadto ofertę rekreacyjną uzupełniają trasy rowerowe, które prowadzą drogami polnymi i leśnymi obszaru.

6.6. Bezpieczeństwo publiczne

Nad bezpieczeństwem publicznym czuwają: Komenda Miejska Policji w Opolu oraz Komisariat Policji w Ozimku.

Za ochronę przeciwpożarową odpowiada Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Opolu. W gminie funkcjonuje ponadto 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. Cztery jednostki z gminy tj. OSP Schodnia, OSP Krasiejów, OSP Szczedrzyk i OSP Antoniów wchodzi w skład Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. Wszystkie jednostki w Gminie Ozimek są znakomicie wyposażone oraz regularnie zyskują bardzo dobre wyniki w wojewódzkich przeglądach operacyjno-technicznych. Przy czym należy wyróżnić jednostki w KSRG oraz jednostkę specjalizującą się w ratownictwie wodnym z Antoniowa.

Ponadto w Ozimku działa Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego, którego zadaniem jest m. in. monitorowanie zagrożeń i występujących klęsk żywiołowych, prognozowanie rozwoju sytuacji, a także podjęcie koordynacji działań ratowniczych i porządkowo-ochronnych prowadzonych przez jednostki organizacyjne zaangażowane w reagowanie kryzysowe na obszarze gminy oraz informowanie mieszkańców o zasadach postępowania w razie sytuacji kryzysowej.

6.7. Działalność gospodarcza, bezrobocie

Sytuacja gospodarcza w gminie Ozimek sukcesywnie się poprawia. Rośnie liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy.

Wśród najliczniej reprezentowanych działów są to kolejno:

- 1) handel – głównie handel detaliczny, następnie hurtowy, oraz hurt, detal i naprawa pojazdów samochodowych;
- 2) budownictwo – głównie podmioty zajmujące się specjalistycznymi robotami budowlanymi, następnie budownictwo powszechne;
- 3) przetwórstwo przemysłowe – najliczniejsza jest grupa podmiotów produkujących wyroby metalowe, następnie wyroby z drewna i meble;
- 4) obsługa rynku nieruchomości;

- 5) działalność profesjonalna, naukowa i techniczna;
- 6) działalność usługowa różna, bez przypisania do konkretnego działu.

Mniej licznie reprezentowane dziedziny to : transport i gospodarka magazynowa, działalność finansowa i ubezpieczeniowa , opieka zdrowotna, rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybołówstwo oraz edukacja.

W Gminie Ozimek na koniec 2020 r. funkcjonowało 1577 zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (wg GUS). W przeważającej większości podmioty te reprezentują sektor prywatny i należą do właścicieli krajowych. Blisko 75% podmiotów gospodarczych to zakłady osób fizycznych.

Ponadto 96,2% stanowią firmy zatrudniające 0-9 osób. Na terenie gminy funkcjonuje 49 zakładów zatrudniających 10-49 osób, 9 zakładów zatrudniających 50-249 osób, oraz jeden zakład zatrudniający ponad 250 pracowników. .

Pozostałe podmioty gospodarcze to według ilości: spółki prawa handlowego, stowarzyszenia i organizacje społeczne, spółki z udziałem kapitału zagranicznego, fundacje i spółdzielnie. W ostatnich latach liczba przedsiębiorstw nieznacznie się zwiększyła. Wskaźnik przedsiębiorczości wyrażony liczbą podmiotów gospodarczych na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym dla Gminy Ozimek w 2019 r. wynosił 1224,9 i jest niższy od wskaźnika dla powiatu oleskiego (1503,5) oraz wskaźnika dla województwa opolskiego (1712,2).

Do najważniejszych zakładów przemysłu działających na terenie gminy Ozimek należą:

- 1) „ARO TUBI Components Polska” Sp. z o.o. – Zakład Produkcyjny w Schodniej,
- 2) „Coroplast” Sp. z o.o.,
- 3) „Konstrukcje Stalowe KTR Group” Sp. z o.o.,
- 4) „KREON – Reklama Świetlna” Sp. z o.o.,
- 5) „MAŁAPANEW” Armatura Sp. z o.o.,
- 6) „MAŁAPANEW” Maszyny i Konstrukcje Sp. z o.o.,
- 7) EKOMODERN Sp. z o.o.,
- 8) HUTA MAŁAPANEW Sp. z o.o. – Odlewnia MAŁAPANEW w Ozimku,
- 9) Huta Szkła „Jedlice”,
- 10) ProLicht Reklama Sp. z o.o.,
- 11) ZWM „CARBONEX” – Wydział Konstrukcji Stalowych w Ozimku.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu na dzień 31.12.2020 r. wyniosła 2593 osoby, z czego 1376 stanowiły kobiety. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w % wynosił 2,5% (BDL GUS, stan na koniec 2019 r.). Powiatowy Urząd Pracy nie prowadzi jednak statystyki dotyczącej stopy bezrobocia na terenie gminy. Dane dostępne są na poziomie powiatu, gdzie stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 7,4% (2020 r.), natomiast dla województwa opolskiego wyniosła 5,8%.

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU WŁASNOŚCI TERENÓW

Powierzchnia gruntów wchodzących w skład gminnego zasobu nieruchomości w 2019 r. wyniosła ok. 359 ha. Na podstawie analizy lokalizacji terenów komunalnych można stwierdzić, iż zasoby te są nieliczne. W związku z tym nieznacznie wpływają na kształtowanie polityki przestrzennej gminy. Pojedyncze działki gminne posiadają większą powierzchnię. Są to tereny w miejscowości Krasiejów, Szczedrzyk, Grodziec oraz mieście Ozimek. W większości stanowią one tereny wskazane urbanizacji.

Z analizy terenów własności Skarbu Państwa wynikają , iż zasoby terenów Skarbu Państwa są znacznie większe w porównaniu z komunalnymi. W części południowej, północno-wschodniej , zachodniej znajdują się

działki o dużych arealach, stanowiące kompleksy leśne oraz pojedyncze działki w postaci cienkich smug znajdujących się na terenach łąk, pastwisk oraz w dolinach rzek. Z punktu kształtowania polityki przestrzennej są to obszary wyłączone oraz z ograniczoną możliwością wprowadzania zabudowy.

Pozostałe działki stanowiące własność komunalną lub Skarbu Państwa (w przyszłości po przeprowadzeniu komunalizacji) wolne od zabudowy i położone na obrzeżach dzisiaj zurbanizowanych terenów są nieliczne. Tak więc w tym zakresie, ich lokalizacja i udział w ogólnej strukturze własności stanowi znikome uwarunkowanie dla przyszłego zagospodarowania przestrzennego gminy.

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

8.1. Zagrożenie powodziowe

Status obszarów szczególnego zagrożenia powodzią został uregulowany w art. 16 pkt 34 ustawy Prawo wodne. Zgodnie z tym przepisem, obszarami szczególnego zagrożenia powodzią, na których obowiązują zakazy określone w ustawie Prawo wodne są:

- 1) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- 2) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- 3) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224 własność wysp i przymulisk powstałych w sposób naturalny, stanowiące działki ewidencyjne,
- 4) pas techniczny.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi występują w dolinie rzeki Mała Panew. W niniejszej zmianie studium naniesiono obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (Q= 1%) oraz na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (Q= 10%) zgodnie z aktualnymi mapami zagrożenia powodziowego.

Obszary te zostały oznaczone na Zał.2 oraz Zał.3 jako „**Obszary szczególnego zagrożenia powodzią**”.

8.2. Zagrożenia bezpieczeństwa publicznego

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska są związane z możliwością wystąpienia awarii bądź wypadków z udziałem substancji niebezpiecznych. Substancje niebezpieczne są przewożone przez teren gminy transportem drogowym oraz są magazynowane, głównie na terenach stacji paliw oraz zakładów przemysłowych.

Zagrożenia związane z nagromadzeniem substancji chemicznych, które w procesie spalania wytwarzają związki trujące występują na terenie zakładów działających w na obszarze Huty „MAŁAPANEW” w Ozimku oraz Huty Szkła „Jedlice” S.A. Ryzyko wystąpienia awarii dotyczy również obiektów i terenów stacji z etyliną, olejem napędowym i gazem propan-butan oraz gazociągu magistralnego Przywory – Ozimek.

Na terenie miasta i gminy Ozimek nie znajduje się ani jeden zakład zakwalifikowany do kategorii zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Ponadto zagrożenie pożarowe na terenie gminy stwarza zwartość zabudowy budynków drewnianych i budynków o pokryciu łatwopalnym. Na terenach leśnych w rejonach zagrożonych pożarami przestrzennymi prowadzony jest monitoring zagrożeń, sprawowany przez służby nadleśnictw będących w kontakcie z jednostkami straży pożarnej. Do tego celu wykorzystywane są wieże obserwacyjne.

9. UWARUNKOWANIA WNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Obszar Gminy Ozimek znajduje się poza zasięgiem gwałtownych zjawisk o charakterze geologicznym i geomorfologicznym.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

Gmina Ozimek jest średnio zasobna w złoża kopalin . Na obszarze gminy udokumentowano 4 złoża surowców naturalnych.

Tabela 10. Złoża kopalin na obszarze Gminy Ozimek

L.p.	ID złoża z bazy Midas	Nazwa Złoża	Kierunek zastosowań	Rodzaj kopaliny
1.	1215	Dylaki	produkcji materiałów ogniotrwałych.	Piaski formierskie
2.	1213	Grodziec I	Kopalina w stanie surowym odpowiada piaskom formierskim do produkcji mas formierskich klasy 1K do 5K	Piaski formierskie
3.	1119	Krasiejów	produkcja materiałów ogniotrwałych	Piaski formierskie
4.	2621	Krasiejów	produkcji materiałów budowlanych	Surowce ilaste do produkcji cementu

Źródło: PSG, Warszawa, 2020, Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg. stanu na 31 XII 2019 r.

Uwarunkowania wynikające z występowania zasobów wód podziemnych zostały wskazane w podrozdziale „3.5. Warunki hydrograficzne i hydrogeologiczne „

Na obszarze gminy nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

11. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na obszarze Gminy Ozimek nie zostały wyznaczone obszary i tereny górnicze.

12. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Obszary i obiekty chronione przepisami ustawy Prawo wodne – Obszar gminy leży w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) Nr 334 i Nr 335. Szczegółowy opis GZPW znajduje się w „Podrozdziale 3.5. Warunki hydrograficzne i hydrogeologiczne”.

Obszary chronione przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych są grunty rolne I-III klasy oraz lasy. Wyżej wymienione obszary zostały opisane w „Podrozdziale 3.7. Warunki glebowe i rolnicza przestrzeń produkcyjna” oraz Podrozdziale „3.8. Lasy”.

Obszary i obiekty chronione przepisami ustawy o ochronie przyrody zostały opisane w „Podrozdziale 3.11. Ochrona Przyrody”.

Obszary i obiekty chronione przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zostały opisane w „Podrozdziale 4.2. Zasoby ochrony konserwatorskiej”.

Obszary i obiekty chronione przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze zostały opisane w „Rozdziale 10. Uwarunkowania wynikające z występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla”.

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

13.1. Uwarunkowania wynikające ze stanu komunikacji

Gmina Ozimek posiada korzystne położenie komunikacyjne pod względem połączeń lokalnych, regionalnych i międzynarodowych, ze względu na niewielką odległość od Opola i dogodne połączenia drogowe, również z pobliskimi gminami. Sieć drogową gminy tworzy droga krajowa, wojewódzka, drogi powiatowe oraz lokalne i dojazdowe. Głównym węzłem komunikacyjnym gminy jest miasto Ozimek, w którym zbiegają się, oprócz w/w dróg krajowych i wojewódzkich, drogi powiatowe.

Tabela 13.1.1. Wykaz dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych na terenie gminy Ozimek

Numer drogi	Przebieg	Długość odcinka w gminie Ozimek	Rodzaj nawierzchni
Droga krajowa			
46	Kłodzko – Szczekociny	16,2 km	Utwardzona
Droga wojewódzka			
463	od granicy z gm. Turawa przez Dylaki (ul. Ozimska), do granicy z gminą Kolonowskie	8,15 km	Utwardzona
Drogi powiatowe			
17060	Ozimek-Kotórz Mały	8,26 km	Utwardzona
17120	Ozimek-Przywory	5,83 km	Utwardzona
17130	Krasiejów-Krośnica	3,39 km	Utwardzona

17320	DW 463 – Biestrzynnik-Dylaki	3,99 km	Utwardzona
17380	Grodziec-Zębowice	2,27 km	Utwardzona
17390	DW 464- Mnichus- DK 46	3,72 km	Utwardzona
17400	Antoniów-Szczedrzyk	3,1 km	Utwardzona
17420	Ozimek-Krasiejów	2,53 km	Utwardzona
17440	DK 46 – Krzyżowa Dolina	4,32 km	Utwardzona
17580	Zębowice-Chobie-DK 46	1,27 km	Utwardzona
17620	Grodziec- Chobie	2,43 km	Utwardzona
17710	Droga przez m. Ozimek	1,96 km	Utwardzona
18070	Strzelce Opolskie – Krasiejów	4,61 km	Utwardzona
18160	Kadłub- Spórok	1,70 km	Utwardzona

Źródło: Zarząd Dróg Powiatowych w Opolu

Tabela 13.1.2. Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Ozimek

OZIMEK					
L.p.	Numer drogi	Przebieg	L.p.	Numer drogi	Przebieg
1.	103324 O	ul. Robotnicza	20.	103343 O	Łąkowa
2.	103325 O	ul. Mikołaja Kopernika	21.	103344 O	Plac Wolności
3.	103326 O	Skrajna	22.	103345 O	1 Maja
4.	103327 O	Ludwika Waryńskiego	23.	103346 O	Przemysłowa
5.	103328 O	Dworcowa	24.	103347 O	Jana Wawrzyńka
6.	103329 O	Sportowa	25.	103348 O	Leśna
7.	103330 O	Krzywa	26.	103349 O	Cmentarna
8.	103331 O	Szpitalna	27.	103350 O	8 Marca
9.	103332 O	Adama Mickiewicza	28.	103351 O	Juliusza Słowackiego

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ozimek

10.	103333 O	Ks. Jana Dzierżona	29.	103352 O	Polna
11.	103334 O	ul. Lipowa	30.	103353 O	Krótką
12.	103335 O	ul. Romana Dmowskiego	31.	103354 O	Hutnicza
13.	103336 O	ul. Księdza Kałuży	32.	103355 O	Bukowa
14.	103337 O	Ogrodowa	33.	103356 O	Graniczna
15.	103338 O	Juliusza Korczaka	34.	brak numeru	Dębowa
16.	103339 O	Gen. Wł. Sikorskiego	35.	brak numeru	Jesionowa
17.	103340 O	Kwiatowa	36.	brak numeru	Sosnowa
18.	103341 O	Jelenia	37.	brak numeru	Świerkowa
19.	103342 O	Zielona	38.	brak numeru	Modrzewiowa
SCHODNIA					
L.p.	Numer drogi	Przebieg	L.p.	Numer drogi	Przebieg
1.	103201 O	Brzozowa	8.	103208 O	Polna
2.	103202 O	Dolna	9.	103209 O	Opolska
3.	103203 O	Długa	10.	103210 O	Brzezinka
4.	103204 O	Ks. Piotra Gołąba	11.	103211 O	Rzeczna
5.	103205 O	Krótką	12.	brak numeru	Ciepłownicza
6.	103206 O	Leśna	13.	brak numeru	Techniczna
7.	103207 O	1 Maja	-	-	-
KRASIEJÓW					
L.p.	Numer drogi	Przebieg	L.p.	Numer drogi	Przebieg
1.	103212 O	Boczna	15.	103225 O	Piaskowa
3.	103213 O	Brzozowa	16.	103226 O	Polna
4.	103214 O	Cegielniana	17.	103227 O	Psie Pole
5.	103215 O	Dolna	18.	103228 O	Pustki

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ozimek

6.	103216 O	Kolejowa	19.	103229 O	Robotnicza
7.	103217 O	Krótką	20.	103230 O	Rzeczna
8.	103218 O	1 Maja	21.	103231 O	Ks.M. Senfta
9.	103219 O	Młyńska	22.	103232 O	Śloneczna
10.	103220 O	Myślina	23.	103233 O	Sosnowa
11.	103221 O	Niwki	24.	103234 O	Torowa
12.	103222 O	Nowa	25.	103235 O	Wrzosowa
13.	103223 O	Orodowa	26.	103236 O	Zielona
14.	103224 O	Osiedlowa	-	-	-
KRZYŻOWA DOLINA					
L.p.	Numer drogi	Przebieg	L.p.	Numer drogi	Przebieg
1.	103237 O	Polna	3.	103239 O	Spóracka
2.	103238 O	Poprzeczna	-	-	-
ANTONIÓW					
L.p.	Numer drogi	Przebieg	L.p.	Numer drogi	Przebieg
1.	103240 O	Akacyjowa	11.	103250 O	Ozimska
2.	103241 O	Boczna	12.	103251 O	Polna
3.	103242 O	Danysza	13.	103252 O	Rzeczna
4.	103243 O	Dolna	14.	103253 O	Sosnowa
5.	103244 O	Graniczna	15.	103254 O	Ślawowa
6.	103245 O	Kasztanowa	16.	103255 O	Tysiąclecia
7.	103246 O	Krótką	17.	103256 O	Leszczynowa
8.	103247 O	Leśna	18.	103257 O	Klonowa
9.	103248 O	Lipowa	19.	103258 O	Jaśminowa
10.	103249 O	Młyńska	20.	103259 O	Brzozowa

PUSTKÓW					
L.p.	Numer drogi	Przebieg	L.p.	Numer drogi	Przebieg
1.	103260 O	Boczna	5.	103264 O	Powstańców Śl.
2.	103261 O	Zielona	6.	103265 O	Robotnicza
3.	103262 O	Leśna	7.	103266 O	Słoneczna
4.	103263 O	Polna	-	-	-
SZCZEDRZYK					
L.p.	Numer drogi	Przebieg	L.p.	Numer drogi	Przebieg
1.	103267 O	ul. ks. bp. Buczka Mariana	22.	brak numeru	Lipowa
2.	103412 O	Cmentarna	23.	brak numeru	Boczna
3.	103269 O	Daniecka	24.	brak numeru	Ks. Maksymiliana Brolla
4.	103403 O	Dębskiej Kuźni	25.	brak numeru	Grzybowa
4.	103271 O	Grunwaldzka	26.	brak numeru	Jagodowa
5.	103272 O	Niwecka	27.	brak numeru	Kwiatowa
6.	103273 O	Jeziorna	28.	brak numeru	Leśna
7.	103274 O	Klasztorna	29.	brak numeru	Łąkowa
8.	103275 O	Sosnowa	30.	brak numeru	Podwale
9.	103276 O	Nowa	31.	brak numeru	Poprzeczna
10.	103278 O	Ogrodowa	32.	brak numeru	Spokojna
11.	103279 O	Plac 1 Maja	33.	brak numeru	Turawska
12.	103280 O	Podbory	34.	brak numeru	Wesoła
13.	103281 O	Pokoju	35.	brak numeru	Wrzosowa
14.	103282 O	Powstańców Śl.	36.	brak numeru	Wygon
15.	103283 O	Robotnicza	37.	brak numeru	Spacerowa
16.	103284 O	Rybacka	38.	brak numeru	Wczasowa

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ozimek

17.	103285 O	Sportowa	39.	brak numeru	Jarzębinowa
18.	103286 O	Szkolna	40.	brak numeru	Olimpijska
19.	103287 O	Wyzwolenia	41.	brak numeru	Jałowcowa
20.	103277 O	Zielona	42.	brak numeru	Dębowa
21.	103288 O	Feniks	-	-	-
DYLAKI					
L.p.	Numer drogi	Przebieg	L.p.	Numer drogi	Przebieg
1.	103289 O	Biestrzyńska	6.	103294 O	Polna
2.	103290 O	Fabryczna	7.	103295 O	Szkolna
3.	103291 O	Jakuba	8.	103296 O	Szymona
4.	103292 O	Jeziorna	9.	103297 O	Turawska
5.	103293 O	Poliwodzka	-	-	-
BIESTRZYNNIK					
L.p.	Numer drogi	Przebieg	L.p.	Numer drogi	Przebieg
1.	103298 O	Dobrodzieńska	6.	103303 O	Michałańska
2.	103299 O	Dylakowska	7.	103304 O	Poliwoda
3.	103300 O	Jacka	8.	103305 O	Poliwodzka
4.	103301 O	Leśna	9.	103306 O	Ozimska
5.	103302 O	1 Maja	10.	103307 O	Polna
GRODZIEC					
L.p.	Numer drogi	Przebieg	L.p.	Numer drogi	Przebieg
1.	103308 O	Brzozowa	5.	103312 O	Kwiatowa
2.	103309 O	Dolna	6.	103313 O	Leśna
3.	103310 O	Klasztorna	7.	103314 O	Polna
4.	103311 O	Krótką	8.	103315 O	Robotnicza

CHOBIE					
L.p.	Numer drogi	Przebieg	L.p.	Numer drogi	Przebieg
1.	103316 O	Kuziory	3.	103318 O	Polna
2.	103317 O	Leśna	4.	103319 O	Wrzosowa
SCHODNIA					
L.p.	Numer drogi	Przebieg	L.p.	Numer drogi	Przebieg
1.	103320 O	Ogrodowa	3.	103322 O	Skrajna
2.	103321 O	Opolska	4.	103323 O	Zielona

Źródło: Urząd Miejski w Ozimku

System transportu publicznego obejmuje funkcjonujący podsystem kolejowy i podsystem autobusowy. Podsystem kolejowy zapewnia powiązania lokalne i regionalne, natomiast autobusowy to głównie powiązania regionalne i międzyregionalne. Kolejowa komunikacja pasażerska obecnie prowadzona linią Nr 144 zapewnia bezpośrednie powiązania z Opolem i Częstochową (Zawadzkie).

Wobec praktycznego zaniku publicznej komunikacji kolejowej podstawową rolę w przewozach pasażerskich przejmują komunikacja autobusowa. W układzie regionalnym PKS zapewnia bezpośrednie połączenia z Opolem (z Grodzca). Publiczna komunikacja autobusowa zapewnia również obsługę szeregu połączeń w układzie lokalnym. Wyrazem zachodzących w ostatnich latach zmian systemowych jest coraz większy udział przewoźników prywatnych w realizacji komunikacji publicznej, np. obsługę połączeń Ozimka z Opolem (autobusy firmy LUZ).

Układ kolejowy tworzy pierwszorzędna linia kolejowa PKP Nr 144 prowadząca ruch mieszany (pasażersko – towarowy), jednotorowa, zelektryfikowana relacji Tarnowskie Góry - Opole. Dostępność linii kolejowej zapewniona jest poprzez stacje III klasy Ozimek i Krasiejów.

System komunikacyjny uzupełniają ścieżki rowerowe. Na terenie gminy Ozimek istnieje osiem tras rowerowych o łącznej długości 70,5 km. Najdłuższa z nich (nr 19), oznaczona kolorem zielonym, jest wytyczona od granicy gminy Kolonowskie i obejmuje m.in. Pawilon Paleontologiczny w Krasiejowie, miasto Ozimek oraz sołectwa Antoniów, Jedlice i Szczedrzyk. Rower jest popularnym środkiem komunikacji, zwłaszcza na obszarach wiejskich. Jest też chętnie wykorzystywany przez odwiedzających i turystów, jako forma rekreacji.

13.2. Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie w wodę w Gminie Ozimek prowadzone jest przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. w Antoniowie (PGiKM Antoniów). Obszar miasta i gminy jest w pełni zwodociągowany. Miasto Ozimek oraz wszystkie wioski gminy Ozimek posiadają sieć wodociagową o średnicach 80 – 250 mm o łącznej długości L = 147,4 km, w tym: na obszarze wiejskim 131,3 km i 16,1 km na obszarze miejskim. PGiKM Antoniów obsługiwało w 2019 r. 3453 połączeń do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania oraz 149 podłączeń do zakładów przemysłowych i innych obiektów użyteczności publicznej (w tym ok. 118 do podmiotów usługowo – produkcyjnych).

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. w wodę zaopatrywanych jest 19 535 osób. Sieć wodociagowa na terenie gminy Ozimek ogólnie jest w stanie dobrym, przy czym część najstarszych odcinków sieci wodociagowej żeliwnej podlega wymianie.

Łączna aktualna wielkość produkcji wody pitnej wynosi 1,6 dam³/dobę. Zużycie wody na 1 mieszkańca w 2019 r. wyniosło 24,4 m³.

Tabela 13.2. Charakterystyka ujęć wodnych, z których korzysta ludność Gminy Ozimek

Użytkownik Nazwa ujęcia Miejscowość	Status prawny ujęcia (pozwolenie)	Rodzaj ujęcia ¹⁾	Status ujęcia ²⁾	Stratygrafia ³⁾	Cel poboru wody	Wielkość poboru wg pozwolenia:			Sposoby uzdatniania wody ⁴⁾
						a) średniodobowy (m ³ /d)	b) max. godzinowy (m ³ /h)	c) max. dobowy (m ³ /d)	
stacja Biestrzynnik	wodno – prawne	POD	E	Q	spożycie, socjalno bytowy, produkcja	a) 451,0	b) 45,1	c) 654,0	Ż, O
stacja Mnichus	wodno – prawne	POD	E	Q	spożycie, socjalno bytowy, produkcja	a) 230,0	b) 40,0	c) 364,0	Ż, Mn, N
stacja Ozimek ul. Polna	wodno – prawne	POD	E	Q	spożycie, socjalno bytowy, produkcja	a) 553,0	b) 75,0	c) 773,0	Ż, Mn, N
stacja Ozimek ul. Częstocho-wska	wodno – prawne	POD	E	T	spożycie, socjalno bytowy, produkcja	a) 1500,0	b) 100,0	c) 5000,0	Ż, O, N
stacja Szczedrzyk	wodno – prawne	POD	E	Q	spożycie, socjalno bytowy, produkcja	a) 550,0	b) 57,3	c) 881,0	Ż, N

1) rodzaj ujęcia : POD – podziemne,

2) status ujęcia: E – eksploatowane,

3) stratygrafia: Q – czwartorzęd, T – trias

4) sposoby uzdatniania wody: N – napowietrzanie, Mn – odmanganianie, Ż – odżelazianie, O – odgazowanie

Źródło: WIOŚ w Opolu, Komunikat 2/W/2018 Pobór Wód w województwie Opolskim w 2017 r.

Na obszarze aglomeracji Ozimek znajdują się strefy ochronne ujęć wody oznaczone na Zał. 2 oraz Zał.3 jako „**Strefy ochrony pośredniej od ujęć wód podziemnych**”.

13.3. Gospodarka ściekowa

W 2019 r. z instalacji kanalizacyjnej korzystało 87,1% mieszkańców gminy oraz 99,3% mieszkańców miasta. Na terenie aglomeracji Ozimek znajduje się 145,4 km zbiorczej sieci kanalizacyjnej, w tym 99,7 km sieci grawitacyjnej. Nie planuje się budowy nowej sieci kanalizacyjnej.

Sieć kanalizacyjna sanitarna w gminie Ozimek ma łączną długość 176883,59 m i obejmuje swoim zasięgiem wszystkie miejscowości za wyjątkiem wsi: Pustków (16% skanalizowania miejscowości), Schodnia (10%) i Mnichus (0%), gdzie ścieki są zazwyczaj magazynowane w zbiornikach wybieralnych lub przepływowych. Biestrzynnik jest skanalizowany w 40%.

Ścieki z obszaru aglomeracji Ozimek oczyszczane są na oczyszczalni z podwyższonym usuwaniem biogenów, zlokalizowanej w miejscowości Antoniów o średniej przepustowości wynoszącej 2 988 m³ /dobę. Aktualne obciążenie oczyszczalni ścieków to 1 693 m³ /dobę.

Średnia dobowa ilość ścieków komunalnych powstających na terenie aglomeracji Ozimek wynosi 1384,6 m³ /dobę, w tym 20,5 m³ /dobę ścieków powstających na terenie aglomeracji nieobjętych systemem kanalizacji

zbiorczej, dla których zastosowane zostaną rozwiązania zapewniające taki sam poziom ochrony środowiska, jak w przypadku systemów kanalizacji zbiorczej. Na chwilę obecną nie planuje się budowy nowej sieci kanalizacyjnej.

Ścieki z obszaru aglomeracji Ozimek oczyszczane są na oczyszczalni z podwyższonym usuwaniem biogenów, zlokalizowanej w miejscowości Antoniów o średniej przepustowości wynoszącej 2 988 m³ /dobę. Aktualne obciążenie oczyszczalni ścieków to 1 693 m³ /dobę, co, pozwala stwierdzić, iż wydajność obiektu jest wystarczająca. Część ścieków komunalne dopływa do oczyszczalni z dzikich podłączeń lokalnych systemów kanalizacji deszczowej do kanalizacji sanitarnej, co stanowi ogromny problem dla funkcjonowania obiektu, dlatego konieczne jest ograniczenie przedostawania się wód przypadkowych do obiegu oczyszczalni. Drugi obiekt, należący do zakładu Huta Małapanew Sp. z o.o. posiada dwukomorowy, poziomy osadnik wód deszczowo przemysłowych.

Odbiornikiem ścieków oczyszczonych z Antoniowa i Huty Małapanew Sp. z o.o. zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym jest rzeka Mała Panew.

Istotne jest przystosowanie procesu technologicznego oczyszczalni ścieków w celu pomniejszenia kosztów eksploatacji. W miejscowościach, gdzie przewidziany jest zorganizowany system odprowadzania ścieków, ważne jest wybranie przebiegu instalacji w rejonach, które zapewniają łatwy odpływ wód pościekowych do odbiorników oraz grawitacyjny dopływ ścieków do oczyszczalni.

Jednocześnie formą odprowadzania ścieków na terenie gminy jest również odprowadzenie ich do przydomowych zbiorników bezodpływowych bądź przydomowych oczyszczalni ścieków. Istnieje zatem konieczność rozbudowy zorganizowanego systemu kanalizacji przewodowej i oczyszczalni ścieków na obszarach zabudowy o intensywnej urbanizacji, dzięki czemu będzie możliwa likwidacja osadników i szamb bezodpływowych. Jednak część miejscowości w gminie to miejscowości rozproszone, tak więc dla nich budowa w przyszłości sieci kanalizacyjnej ze względów ekonomicznych jest bardzo kosztowna i nieuzasadniona ekonomicznie. Alternatywnym rozwiązaniem dla nich jest dalsze budowanie indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków.

13.4. Zaopatrzenie w gaz

Na terenie Gminy Ozimek zgazyfikowane jest miasto Ozimek. Gaz ziemny dostępny jest także częściowo na terenie miejscowości Schodnia oraz na terenie BA Glass Poland Sp. z o. o. Zakład w Jedlicach (dawniej Huta Szkła Jedlice S.A.).

Gmina Ozimek zasilana jest gazem ziemnym doprowadzonym z magistrali gazociągu wysokoprężnego relacji Kluczbork - Opole - Przywory (DN 500/400 MOP 6,3 MPa) poprzez odgałęzienie DN250 MOP 4,0 MPa do stacji redukcyjno-pomiarowej SRP I^o Ozimek, zlokalizowanej przy ul. Wyzwolenia w mieście Ozimek. Z gazociągu wysokiego ciśnienia poprzez odgałęzienie od stacji redukcyjno-pomiarowej SRP I^o Ozimek, gaz ziemny jest rozprowadzony siecią gazową wysokiego, średniego oraz niskiego ciśnienia do odbiorców komunalno –bytowych, a także przemysłowych i usługowych.

W granicach administracyjnych Gminy Ozimek, operatorem w zakresie sieci gazowej wysokiego ciśnienia jest Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział w Opolu, która eksploatuje sieć gazową wysokiego ciśnienia relacji Przywory - Ozimek - Jedlice (DN250 CN 4,0 MPa), będącą odgałęzieniem gazociągu wysokoprężnego relacji Kluczbork - Opole - Przywory, przebiegającego przez południową i południowo - zachodnią część gminy. Długość sieci wysokiego ciśnienia na terenie Gminy Ozimek wynosiła w 2020 r. ok.4841 m.

Na system gazowniczy dystrybucyjny Gminy Ozimek w zarządzie Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. Oddział w Opolu składają się gazociągi średniego i niskiego ciśnienia, oraz stacje gazowe II°. Dystrybucyjna sieć gazowa jest sukcesywnie rozbudowywana. Cechują ją mała awaryjność i dobry stan techniczny. Długość sieci średniego ciśnienia na terenie Gminy Ozimek o ciśnieniu roboczym 0,5 MPa wynosi ok. 8032,43 m. (liczba przyłączy 21 szt. - 2019 r.). Natomiast długość sieci niskiego ciśnienia na terenie Gminy Ozimek o ciśnieniu roboczym 10 kPa wynosi ok.13913,41 m. (liczba przyłączy 299 szt. – 2020 r.).

Na terenie Gminy Ozimek znajdują się dwie stacje redukcyjno-pomiarowe stanowiące własność Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. Oddział w Opolu:

- 1) stacja redukcyjno-pomiarowa I^o Ozimek ul. Jelenia - przepustowość 5 000 m³/h, rezerwa 3 000 m³/h, ciśnienie wlotowe 2,5 MPa, ciśnienie wylotowe 300 kPa,
- 2) stacja redukcyjno-pomiarowa II° Ozimek, ul. Wyzwolenia - przepustowość 800 m³/h, rezerwa 500 m³/h, ciśnienie wlotowe 0,3 MPa, ciśnienie wylotowe 2,2 kPa.

Dostępność mocy przyłączeniowej dla nowych odbiorców na ww. stacjach gazowych, wynosi jak poniżej:

- 1) SRP I^o - ok.50% przepustowości stacji,
- 2) SRP II° - ok.70% przepustowości stacji.

Ponadto na terenie Gminy Ozimek znajdują się stacje redukcyjno-pomiarowe oraz stacje pomiarowe, zlokalizowane na sieciach doprowadzających gaz do jego największych odbiorców:

- 1) stacja redukcyjno-pomiarowa I^o BA Glass Poland Sp. z o. o. Zakład w Jedlicach, przepustowość 3 200 m³/h,
- 2) stacja redukcyjno-pomiarowa II° BA Glass Poland Sp. z o. o. Zakład w Jedlicach,
- 3) stacja redukcyjno-pomiarowa II° Huta Małapanew Sp. z o.o., przepustowość 7000 m³/h (obecnie wykorzystuje się 1700 m³/h),
- 4) stacja pomiarowa PPJ BA Glass Poland Sp. z o. o. Zakład w Jedlicach,
- 5) stacja pomiarowa 1 Konstrukcje stalowe Ktr Group Sp. z o.o. ul. Kolejowa,
- 6) stacja pomiarowa 2 Konstrukcje stalowe Ktr Group Sp. z o.o. ul. Kolejowa,
- 7) stacja pomiarowa Aro Tubi Components Poland Sp. z o.o. ul. Kolejowa.

Obecna infrastruktura w pełni zaspokaja potrzeby energetyczne- dostawy paliw gazowych na obszarze gminy Ozimek. Wszelkie inwestycje związane z rozbudową dystrybucyjnej sieci gazowej na terenie gminy Ozimek są realizowane w miarę występowania potencjalnych odbiorców w oparciu o warunki techniczne przyłączenia do sieci gazowej i spełniające warunek opłacalności ekonomicznej.

Roczne zużycie gazu sieciowego na terenie Gminy Ozimek ogółem wg grup odbiorców za 2019 r. wyniosło 3 416,8 MWh. Według danych GUS w 2019 r. z sieci gazowej korzystało 21,1% mieszkańców gminy oraz 53,9% mieszkańców miasta Ozimek.

13.5. Elektroenergetyka

Odbiorcy komunalni Gminy Ozimek zaopatrywani są w energię elektryczną za pomocą stacji elektroenergetycznej GPZ Ozimek 110/15 kV oraz GPZ Bierdzany 110/15 kV, natomiast odbiorcy przemysłowi zasilani są ze stacji GPZ 110/15/15 kV Małapanew.

Zasilanie w energię elektryczną odbiorców Gminy Ozimek następuje za pomocą torów magistralnych linii średniego napięcia wychodzących ze stacji GPZ, zapewniając odpowiednią jakość dostaw mocy i energii elektrycznej odbiorcom komunalno-bytowym, a także grupie odbiorców przemysłowych i usługowych.

Linie 110kV

Przez teren gminy Ozimek przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokich napięć 110 kV, takie jak:

- 1) dwutorowa relacji: Ozimek - Zawadzkie 1 o długości pierwszego toru 4628,4 m na terenie gminy oraz Ozimek - Zawadzkie 2 o długości drugiego toru 4628,0 m na terenie gminy,
- 2) dwutorowa relacji: Dobrzeń - Ozimek o długości 7399,4 m na terenie gminy,
- 3) dwutorowa relacji: Groszowice - Ozimek o długości 2571,9 m na terenie gminy,
- 4) dwutorowa relacji: Ozimek - Strzelce Opolskie o długości pierwszego toru 1715,5 m na terenie gminy oraz Ozimek - Kronotex o długości drugiego toru 1716,0 m na terenie gminy,

5) jednotorowa relacji Ozimek - Bierdzany o długości 10329,7 m terenie gminy.

Stan techniczny linii 110 kV pozostających w zarządzie firmy TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Opolu-dobry. Ponadto na terenie gminy zlokalizowane są 3 linie kablowe 110 kV relacji Ozimek-Małapanew, nie stanowiące własności TAURON Dystrybucja S.A., lecz przedsiębiorstwa Huta Małapanew Sp. z o.o. ich stan został określony jako stan średni.

Głównym właścicielem sieci dystrybucyjnej SN na terenie Gminy Ozimek jest TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Opolu. Na terenie Gminy Ozimek sieć średniego napięcia posiada także przedsiębiorstwo PKP Energetyka S.A.

Przebiegające przez obszar gminy napowietrzne linie elektroenergetyczna wysokich napięć wymagają stref ochronnych w obrębie których nie należy lokalizować obiektów kubaturowych ze względu na ochronę ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego. W strefie ochronnej możliwe jest natomiast prowadzenie gospodarki rolnej (uprawy polowe, wypasy).

Napowietrzne linie wysokich napięć 110kV napięć na Zał.3 zostały oznaczone jako „**Istniejące linie elektroenergetyczne 110kV wraz z pasem technologicznym**”

Linie średniego napięcia 15kV

Długość sieci (linii) średniego napięcia [SN] na terenie Gminy Ozimek w zarządzie TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Opolu wynosi 128,64 km, w tym:

- 1) sieć napowietrzna typu AFL wynosi 112,76 km,
- 2) sieć kablowa typu YHAKx, YHdAKx wynosi 15,88 km.

Długość sieci (linii) średniego napięcia [SN] na terenie Gminy Ozimek w zarządzie PKP Energetyka S.A. wynosi 15,82 km, w tym:

- 1) sieć napowietrzna typu AFL, PAS wynosi 13,02 km,
- 2) sieć kablowa typu YHAKxS, AKFtA, YAKFpy wynosi 2,8 km.

Na terenie Gminy Ozimek zlokalizowana jest rozdzielnia średniego napięcia RS Jedlice. Sieci średniego napięcia wykonane są jako linie napowietrzne oraz kablowe. Sieci średniego napięcia pracują przeważnie w układzie pętlowym, zapewniającym możliwość drugostronnego zasilania awaryjnego. Na liniach średniego napięcia występują rezerwy przesyłowe, które umożliwiają pokrycie wzrostu zapotrzebowania na energię elektryczną. Stan sieci w zakresie średnich napięć jest dobry. Standardy jakościowe energii elektrycznej są dotrzymywane z zachowaniem odchyień dopuszczonych przepisami.

Przebiegające przez obszar gminy napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15 kV zasilające stacje transformatorowe również wymagają zachowania odległości od projektowanych budynków zgodnie z obowiązującymi przepisami ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego.

Linie średniego napięcia 15kV na Zał.3 zostały oznaczone jako „**Linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15kV**”

Stacje transformatorowe 15/0,4kV

Na terenie Gminy Ozimek funkcjonuje 130 stacji transformatorowych 15/0,4 kV o łącznej mocy ok. 47 730 kVA. W zarządzie TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Opolu pracuje 111 stacji transformatorowych 15/0,4kV, o mocy zainstalowanych transformatorów na poziomie ok. 41 780 kVA. Podmioty gospodarcze posiadają 19 stacji transformatorowych 15/0,4kV o mocy zainstalowanych transformatorów na poziomie ok. 5 950 kVA. Średnie obciążenie wszystkich stacji transformatorowych wynosi ok. 34 % mocy znamionowej. Stan techniczny stacji transformatorowych ocenia się jako dobry.

Linie niskiego napięcia 0,4kV

Sieć niskiego napięcia 0,4 kV na obszarze Gminy Ozimek wykonana jest jako sieć napowietrzna oraz kablowa. Zasilanie sieci niskiego napięcia odbywa się poprzez stacje transformatorowe 15/0,4kV.

Długość sieci (linii) niskiego napięcia [nn] bez przyłączy na terenie Gminy Ozimek w zarządzie TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Opolu stanowi 195,73 km, w tym:

- 1) sieć napowietrzna bez przyłączy stanowi 158,14 km,
- 2) sieć kablowa bez przyłączy stanowi 37,59 km.

Długość sieci (linii) niskiego napięcia [nn] na terenie Gminy Ozimek w zarządzie PKP Energetyka S.A. wynosi ok. 2 km. Linie nn zlokalizowane w obrębie stacji kolejowych, zasilają odbiorców podłączonych przy liniach potrzeb nietrakcyjnych ze stacji transformatorowych.

13.6. Zaopatrzenie w ciepło

Na obszarze Gminy Ozimek potrzeby cieplne odbiorców zaspakajane są przez: energię cieplną z miejskiego systemu ciepłowniczego PGKiM Sp. z o.o., energię cieplną z kotłowni lokalnych oraz energię cieplną z indywidualnych źródeł energii.

Miejski system ciepłowniczy

Źródłem ciepła sieciowego jest ciepłownia zlokalizowana na terenie wsi Schodnia, która została wybudowana w 1979 roku, z przeznaczeniem do produkcji energii cieplnej na potrzeby centralnego ogrzewania oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej dla miasta Ozimka i odbiorców przemysłowych.

Ciepłownia wraz z siecią ciepłowniczą na terenie miasta Ozimek i wsi Schodnia, eksploatowana jest przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. z siedzibą w Antoniowie. PGKiM Sp. z o.o. posiada koncesję na wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucję ciepła wydaną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Całkowita moc zamówiona z miejskiego systemu ciepłowniczego wyniosła 15,42 MW, z czego 13,63 MW na cele c.o. (w tym cele technologiczne, a 1,79 MW na cele przygotowania ciepłej wody użytkowej).

Źródło ciepła miejskiego systemu ciepłowniczego opalane jest węglem kamiennym o wartości opałowej 23 MJ/kg. Roczne zużycie paliwa wynosi ok. 5,50 tys. ton. Dodatkowym źródłem ciepła, wykorzystywanym wyłącznie w okresie letnim do produkcji ciepła wykorzystywanego dla potrzeb przygotowania ciepłej wody użytkowej jest kotłownia gazowa zlokalizowana przy Pl. Wolności 8 w Ozimku. Kotłownia wyposażona jest w jeden kocioł typu Vitomax 200, o mocy 2,1 MW. Jest to kocioł wodny, niskotemperaturowy, płomienicowy z palnikiem wentylatorowym, przeznaczony do spalania gazu ziemnego GZ 50. Został on wyprodukowany w firmie Viessmann. Kotłownia jest całkowicie zautomatyzowana, pracuje w systemie bezobsługowym. Roczne zużycie gazu ziemnego wynosi ok. 232,7 tys. m³. Nośnikiem ciepła sieci ciepłowniczej jest woda o temperaturze 130°C w rurociągu zasilającym i 70°C w rurociągu powrotnym.

System sieci ciepłej składa się z:

- 1) podziemnej kanałowej sieci ciepłej o łącznej długości 7 120 m,
- 2) średnicach przesyłowych DN 300 do DN 100 o ciśnieniu w rurociągu zasilającym 0,9 MPa i 0,4 MPa w rurociągu powrotnym; od ciepłowni zlokalizowanej na terenie wsi Schodnia do budynków na terenie miasta Ozimek,
- 3) napowietrznej sieci ciepłej o łącznej długości 950 m, o średnicach przesyłowych DN 500 do DN 300 o ciśnieniu w rurociągu zasilającym 0,9 MPa i 0,4 MPa w rurociągu powrotnym; od ciepłowni zlokalizowanej na terenie wsi Schodnia, wzdłuż rzeki Mała Panew do zejścia podziemnego w rejonie ul. Opolskiej.

Sieć ciepła obsługuje 34 węzły ciepłownicze wymiennikowe jednofunkcyjne i 21 węzły ciepłownicze wymiennikowe grupowe. Większość węzłów ciepłowniczych w ostatnim czasie została zmodernizowana i wyposażona w wysokosprawne wymienniki, ciche i energooszczędne pompy obiegowe c.o. i cyrkulacyjne c.w.u., oraz automatyczną regulację pogodową. W najbliższym czasie przewiduje się likwidację węzłów grupowych oraz zabudowę w ich miejsce węzłów indywidualnych.

Stan techniczny sieci ciepłej określono jako dobry. W najbliższym czasie konieczna jest wymiana sieci magistralnej wykonanej w technologii kanałowej na kompletne systemy rur ciepłowniczych preizolowanych. Zastrzeżenia budzić może stan izolacji sieci a zwłaszcza jej odcinków napowietrznych przebiegających przez tereny przemysłowe. Konieczne jest uzupełnienie i remont powłoki izolacyjnej, a także zabezpieczenie antykorozyjne konstrukcji wsporczej. Szczelność sieci nie budzi zastrzeżeń. Ubytek wody sieciowej w ciągu całego roku wynosi znacznie poniżej 1% godzinowego przepływu wody sieciowej. Stan techniczny i wyposażenie węzłów ciepłowniczych jest dobry. W najbliższej przyszłości przewidziane są inwestycje modernizacyjne. Sterowanie pracą sieci nie budzi istotnych zastrzeżeń, wobec niewystępowania istotnych zakłóceń w jej funkcjonowaniu i braku interwencji odbiorców ciepła w zakresie niedotrzymywania standardów dostarczania ciepła.

Bilans ciepły miejskiego systemu ciepłowniczego

Zapotrzebowanie na moc i energię ciepłą z ciepłowni PGKiM Sp. z o.o. na terenie miasta Ozimka określono na podstawie sporządzonych bilansów ciepłowniczych zapotrzebowania energii ciepłej dla poszczególnych grup obszarowych, w podziale na obszar mieszkalnictwa, obszar instytucjonalny oraz obszar przemysłu i usług.

Na terenie Gminy Ozimek oszacowane zapotrzebowanie na energię ciepłą miejskiego systemu ciepłowniczego na koniec 2017 r. wyniosło ok. 34 030 MWh. W obszarze mieszkalnictwa zapotrzebowanie na energię ciepłą wyniosło ok 26 706 MWh, w obszarze instytucjonalnym ok. 4 189 MWh a w obszarze przemysłu i usług ok. 3 135 MWh.

Kotłownie lokalne i indywidualne źródła ciepła

Oprócz miejskiego systemu ciepłowniczego, potrzeby ciepłownicze odbiorców Gminy Ozimek zaspakajane są w oparciu o kotłownie lokalne oraz indywidualne źródła energii. Kotłownie lokalne ulokowane na terenie Gminy Ozimek to kotłownie zasilające bezpośrednio instalacje: c.o., c.w.u., technologiczne, wentylację obiektów (lub ich zespoły) budynków mieszkalnych, obiektów użyteczności publicznej oraz obiektów usługowych i przemysłowych.

Potrzeby ciepłownicze Gminy Ozimek zaspakajane są także z indywidualnych źródeł energii, zarówno tych już istniejących budynków mieszkalnych jak i nowo wybudowanych. Przez ogrzewanie indywidualne należy rozumieć zasilanie w ciepło jednego obiektu mieszkalnego (głównie zabudowa jednorodzinna), poprzez paleniska indywidualne. Odbiorcy indywidualni z terenu Gminy Ozimek do ogrzewania obiektów mieszkalnych kotły, głównie w oparciu o węgiel kamienny, a także w mniejszym stopniu w oparciu o biomasę w postaci drewna lub jego pochodnych, gaz ziemny, olej opalowy, gaz płynny oraz energię elektryczną.

Na obszarze gminy występują ponadto małe indywidualne instalacje OZE (kolektory słoneczne, pompy ciepła, kotły na biomasę), zainstalowane w gospodarstwach domowych. Brak jest jednak ich dokładnej inwentaryzacji.

13.7. Uwarunkowania wynikające z diagnozy telekomunikacji i łączności publicznej

W zakresie usług telekomunikacyjnych na terenie gminy Ozimek znajdują się sieci telekomunikacyjne, linie światłowodowe oraz radiowe łącza telekomunikacyjne. Mieszkańcy gminy posiadają nieograniczony dostęp do telefonii stacjonarnej. Na terenie Gminy Ozimek usługi telekomunikacyjne w dużej mierze świadczą operatorzy telefonii komórkowych, których szybki rozwój spowodował wzrost źródeł emisji PEM w postaci stacji bazowych. Stacje te znajdują się na terenie gminy w:

- 1) Ozimku, ul. Powstańców Śląskich 3 – maszt Emitel,
- 2) Ozimku, ul. Powstańców Śląskich 5 - maszt Emitel,
- 3) Ozimku, ul. Brzezińska - maszt własny,
- 4) Ozimku, ul. Kolejowa 1 - komin ciepłowni miejskiej,
- 5) Grodźcu – maszt własny (przy boisku piłkarskim zespołu LZS Grodziec),
- 6) Grodźcu - maszt PTK Centertel (przy boisku piłkarskim zespołu LZS Grodziec),
- 7) Dylakach - maszt Plusa - oczyszczalnia Ścieków.

Stacje bazowe telefonii komórkowych są obiektami istotnymi z punktu widzenia ochrony środowiska. W otoczeniu anten stacji bazowych GSM, znajdujących się w Gminie, pola o wartościach wyższych od dopuszczalnych w praktyce występują w odległości do 25 metrów od anten na wysokości ich zainstalowania. Ponieważ anteny są instalowane na dachach wysokich budynków lub na specjalnie stawianych wieżach, nie stwarzają one zagrożenia dla mieszkańców

13.8. Gospodarka odpadami

Odpady komunalne z terenu gminy Ozimek odbierane są przez wyspecjalizowaną firmę, która wyłoniona została do realizacji niniejszego zadania w drodze przetargu. Zebrane odpady przekazywane są następnie do instalacji przetwarzania odpadów. Wg. "Planu gospodarki odpadami dla województwa opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028" Gmina Ozimek należy do centralnego Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi.

Na terenie centralnego regionu istnieją 4 regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych: 1 instalacja MBP, 1 kompostownia oraz 2 składowiska, są to:

- a) Zakład Produkcji Paliwa Alternatywnego w Opolu - instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych,
- b) Kompostownia zlokalizowana przy składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Opolu
- c) Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Opolu
- d) Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Gogolinie

Odbiór nieczystości komunalnych od mieszkańców następuje według ustalonego harmonogramu. Na terenie Gminy Ozimek został również zorganizowany stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany w miejscowości Antoniów.

W przypadku gdy regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn, jako instalacje przewidziane do zastępczej obsługi regionu wyznacza się w pierwszej kolejności inne regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych z regionu. W sytuacji, kiedy w regionie nie ma innych regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, które można byłoby wyznaczyć jako instalacje przewidziane do zastępczej obsługi regionu, do obsługi wyznacza się instalacje spoza regionu. Decyzję o skierowaniu odpadów do instalacji przewidzianej do zastępczej obsługi podejmuje zarządzający regionalną instalacją do przetwarzania odpadów komunalnych, do której odpady miały pierwotnie trafić w porozumieniu z samorządem, z którego terenu pochodzą odpady.

Na terenie gminy Ozimek funkcjonuje Zakład Segregacji Odpadów Budowlanych i Komunalnych położony w Dylakach - GS – Recykling – Środowisko Sp. z o.o. Ponadto na terenie gminy zlokalizowane są dwa obiekty służące do odzysku i unieszkodliwiania odpadów:

- 1) Elektryczny piec łukowy do wytopu staliwa –zlokalizowany przy ul. Kolejowa 1, na terenie HUTY MAŁAPANEW Sp. z o.o.,
- 2) Instalacja do produkcji szkła opakowaniowego – zlokalizowana w Jedlicach, na terenie huty „Warta Glass Jedlice” S.A..

14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY OZIMEK

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 7, w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:

- 1) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
- 2) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na obszarach funkcjonalnych w rozumieniu art. 5 pkt 6a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
- 3) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
- 4) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

14.1. Analiza ekonomiczna

14.1.1 Dochody i subwencje

Na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat gmina odnotowała systematyczny wzrost dochodów, które w 2019 r. osiągnęły poziom 76 475 445,38 zł. Na dochód ogółem składają się subwencja ogólna, dochody własne, dotacje celowe z budżetu państwa oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej i inne środki określone w odrębnych przepisach.

Tabela 1.1. Dochody ogólne Gminy Ozimek w wybranych latach

Kategoria dochodu	2009 r.	2014 r.	2019 r.
Dochody ogółem	41 058 169,63 zł	47 686 996,23 zł	76 475 445,38 zł
Dochody własne	21 730 015,91 zł	28 428 959,24 zł	39 558 127,59 zł
Subwencja ogólna	13 330 056,00 zł	13 071 710,00 zł	17 589 176,00 zł
Dotacje celowe z budżetu państwa i pozostałe dochody	5 998 097,72 zł	6 186 326,99 zł	19 328 141,79 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS, grudzień 2020.

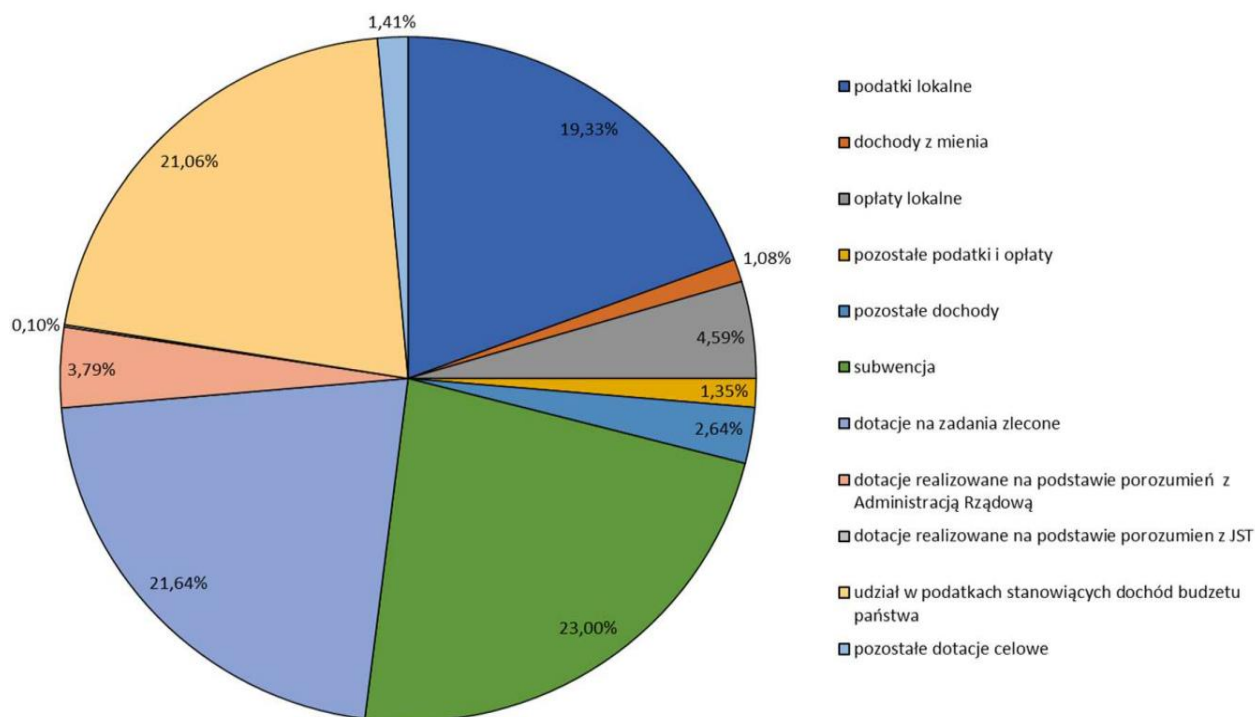
Subwencje są przekazywane przez organy państwowe na zadania własne gmin i stanowią, łącznie z dochodami własnymi, podstawę do planowania wydatków budżetowych na dany rok. O przeznaczeniu środków przekazanych w ramach subwencji decyduje organ stanowiący – Rada Miejska w Ozimku.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. z 2020. r. poz. 23 z późn. zm.) źródłami dochodów gminy są:

- 1) wpływy z podatków:
  - a) od nieruchomości,
  - b) rolnego,
  - c) leśnego,
  - d) od środków transportowych,
  - e) dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej
  - f) od spadków i darowizn,

- g) od czynności cywilnoprawnych;
- 2) wpływy z opłat:
  - a) skarbowej,
  - b) targowej,
  - c) miejscowej, uzdrowskiej i od posiadania psów,
  - d) reklamowej,
  - e) eksploatacyjnej
  - f) innych stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów.

Wykres 1.3. Struktura dochodów budżetu Gminy Ozimek w 2019 r.

Źródło: Raport o stanie gminy za 2019 r., Maj 2020 r.

Największą pozycję dochodów budżetu stanowiły dochody własne, w skład których wchodzi m.in.: dotacje na zadania zlecone w kwocie 16 551 285,17 zł tj. 21,64 % dochodów ogółem oraz udziały w podatku stanowiącym dochód budżetu państwa, których realizacja wyniosła 16 109 006,30 zł tj., 21,07% dochodów ogółem. Trzecią co do wielkości pozycją dochodową są podatki lokalne w kwocie 14 780 829,61 zł co stanowi 19,33% dochodów ogółem. Pozyskane dotacje z UE oraz budżetu państwa na współfinansowanie projektów inwestycyjnych oraz

społeczno-edukacyjnych wyniosły 1 078 446,05 zł, co stanowi 1,41% dochodów ogółem. Kolejną pozycję w strukturze dochodów stanowią subwencje, które wpłynęły w łącznej wysokości 17 589 176,00 zł, co stanowi 23,89% dochodów ogółem.

Gmina Ozimek należy do mniej zamożnych gmin miejsko-wiejskich, w 2019 roku dochód na jednego mieszkańca wyniósł 3903 zł na jednego mieszkańca, co usytuowało gminę na 2475 pozycji na 2478 gmin w Polsce.

Wskaźnik podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca gminy przyjęty do obliczenia subwencji wyrównawczej na 2019 rok dla Gminy Ozimek wyniósł 2018,89 zł, a średnia dla kraju – wskaźnik Gg – 1 790,33 zł.

14.1.2. Wydatki budżetu gminy

Wydatki ponoszone przez jednostki samorządu terytorialnego podzielić można pod względem przeznaczenia na dwie duże grupy:

- 1) wydatki bieżące – związane z zapewnieniem prawidłowego funkcjonowania poszczególnych obiektów jednostek samorządu terytorialnego i zaspokajaniem bieżących potrzeb wynikających z realizacji zadań,
- 2) wydatki inwestycyjne – służące podwyższaniu standardów i zakresu usług oraz szeroko rozumianemu rozwojowi jednostki samorządu terytorialnego.

Największą pozycję wydatków stanowią wydatki na oświatę, tj. 25 846 521,15 zł, co stanowi po 35,55% wydatków ogółem, drugie co do wielkości pozycja wydatków to wydatki na zasiłki z zakresu pomocy społecznej i rodziny stanowiące 30,07 % wydatków, wydatkowane zostało na ten cel 21 868 220,00 zł. Trzecia co do wielkości pozycja wydatków, bo stanowiąca 11,03% w strukturze wydatków ogółem, to kwota wydatkowana na administrację. W budżecie omawianego roku na ten cel wydatkowane zostało 8 023 600,34 zł.

Poniższy wykres przedstawia strukturę wydatków budżetu gminy za 2019 r. w ujęciu procentowym.

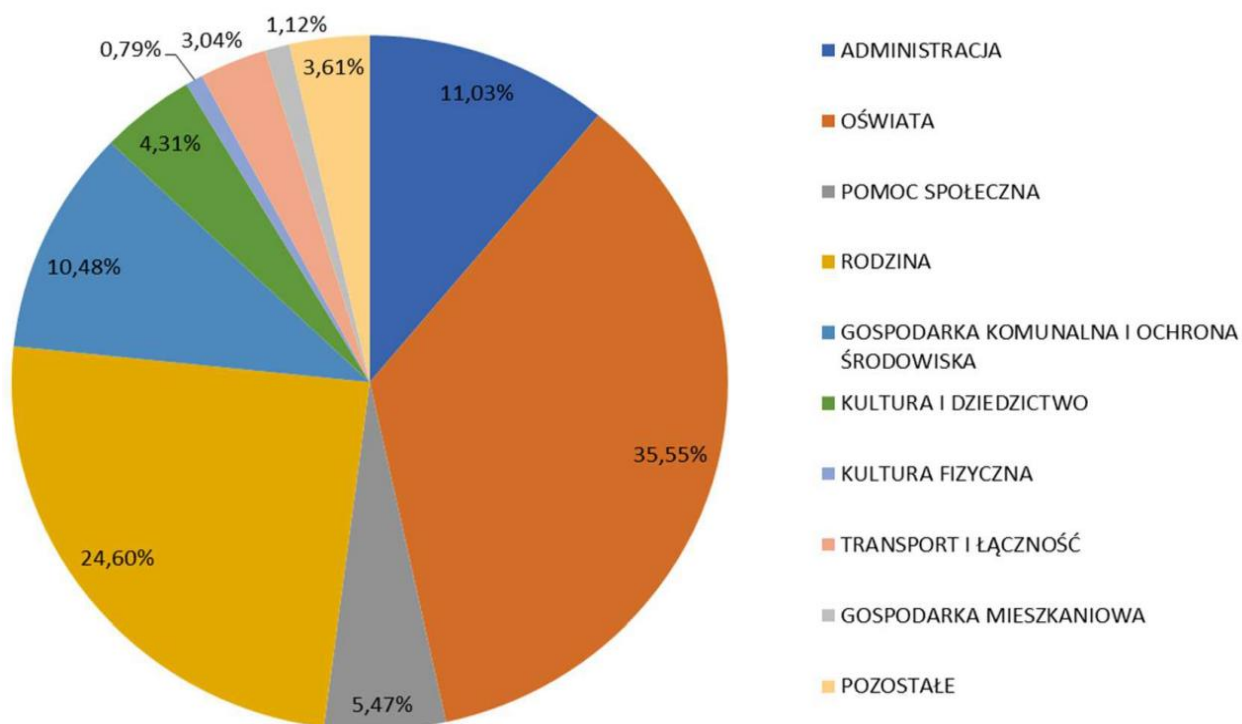
Tabela 1.2. Wydatki Gminy Ozimek w wybranych latach

Wydatki	2009 r.	2014 r.	2019 r.
Wydatki ogółem	42 566 658,53 zł	55 433 274,23 zł	72 684 578,82 zł
Wydatki na 1 mieszkańca ogółem	2 055,67 zł	2 781,68 zł	3 709,53 zł
Wydatki bieżące	34 514 416,28 zł	46 500 293,00 zł	68 623 604,30 zł
Wydatki inwestycyjne	7 352 242,25 zł	7 537 981,23 zł	3 060 974,52 zł
Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem	17,3 %	13,6 %	4,2 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS, grudzień 2020.

Za negatywne zjawisko należy uznać wysokie wydatki bieżące, które stanowiły w 2019 r. ponad 94% wydatków ogółem. Istnieje więc konieczność podjęcia działań związanych ze wzrostem dochodów własnych (podatki) i ograniczeniem wydatków bieżących.

Wykres 1.2. Struktura wydatków budżetu Gminy Ozimek w 2019 r.

Źródło: Raport o stanie gminy za 2019 r., Maj 2020 r.

Stan zobowiązań gminy z tytułu kredytów, pożyczek obligacji i poręczeń na koniec 2018 r. wynosił 21.690.912,40 mln zł, natomiast na koniec 2019 r. wynosi 21.390.912,40 mln zł.

14.1.3. Wykonanie budżetu Gminy Ozimek

Tabela 1.7. Nadwyżki budżetowe Gminy Ozimek

	2017	2018	2019
Nadwyżka	+ 3 474 444, 65 zł	- 231 537,16 zł	+ 3 790 866,56 zł

Źródło: Informacja Burmistrza Ozimka o realizacji budżetu Gminy Ozimek

Wykazane w sprawozdaniu nadwyżki budżetowe gmina Ozimek w części przeznaczają na spłatę zadłużenia.

1.4. Podsumowanie analizy budżetu Gminy Ozimek

- 1) Wskaźnik podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca gminy przyjęty do obliczenia subwencji wyrównawczej na 2019 rok dla Gminy Ozimek wyniósł 2018,89 zł, a średnia dla kraju – wskaźnik Gg – 1 790,33 zł. W gminie na 1 mieszkańca przypadało w 2018 r. ok. 88,5% średnich dochodów podatkowych w Polsce – stąd wysokość subwencji wyrównawczej, która w 2019 roku wyniosła 793 938,00 zł,
- 2) Gmina Ozimek należy do mniej zamożnych gmin miejsko-wiejskich, w 2019 roku dochód na jednego mieszkańca wyniósł 3903 zł na jednego mieszkańca, co usytuowało gminę na 2475 pozycji na 2478 gmin w Polsce.
- 3) Dochody Gminy Ozimek to w ok. 48% subwencja i dotacje. Jest to zjawisko finansowania zewnętrznego, z budżetu państwa.
- 4) Za negatywne zjawisko należy uznać wysokie wydatki bieżące, które stanowią ponad 80% wydatków ogółem. W 2019 r. wydatki bieżące pochłaniały aż 94% dochodów ogółem. Istnieje więc konieczność podjęcia działań związanych ze wzrostem dochodów własnych (podatki) i ograniczeniem wydatków bieżących.
- 5) Pozytywnym zjawiskiem jest dodatni wynik budżetu (nadwyżka) w roku 2017 oraz 2019.

14.2. Analiza środowiskowa

Uwarunkowania wynikające z przeprowadzonej analizy stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej, predyspozycji geograficzno-klimatycznych oraz wyników inwentaryzacji poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego, które warunkują rozwój przestrzenny, pozwalają określić predyspozycje i ograniczenia dla rozwoju określonych funkcji związanych z nowymi terenami przeznaczonymi pod zabudowę w Gminie Ozimek.

- 1) Tereny wyłączone z zabudowy:
  - a) rzeki, mniejsze ciekły, kanały, rowy stałe lub okresowe,
  - b) zbiorniki wodne,
  - c) tereny podmokłe, zabagnione,
  - d) tereny izolowanych zagłębień bezodpływowych,
  - e) tereny leśne i większe skupiska zadrzewień,
  - f) tereny łąk i pastwisk pełniących funkcje ekologiczne,
- 2) Tereny z ograniczeniami w zagospodarowaniu:
  - a) tereny objęte prawnymi formami ochrony przyrody,
  - b) tereny charakteryzujące się płytkim poziomem wód gruntowych (do 1,0 m p.p.t.),
  - c) tereny predysponowane do wyznaczenia rolniczej przestrzeni produkcyjnej o korzystnych warunkach glebowych (wysokie klasy bonitacyjne gleb I-III),
  - d) tereny ochrony bezpośredniej oraz pośredniej ujęć wody,
  - e) tereny stanowisk archeologicznych,

- f) grunty zmeliorowane,
  - g) obszary występowania surowców piasków, żwirów,
  - h) tereny przeznaczone pod liniowe układy infrastruktury technicznej (drogi, strefy techniczne od linii energetycznych itp.).
- 3) Pozostałe tereny korzystne dla zainwestowania:
- a) tereny zbudowane z gruntów mineralnych (piasków luźnych i gliniastych) o dużym zróżnicowaniu warunków gruntowo-wodnych i geotechnicznych, korzystne dla zabudowy z ograniczeniami,
  - b) tereny zbudowane z gruntów mineralnych (piasków gliniastych i glin), o warunkach gruntowo-wodnych umożliwiającym zainwestowanie oraz stosunkowo korzystnych warunkach geotechnicznych,
  - c) tereny zbudowane z gruntów mineralnych (piaszczysto-żwirowych), bez ograniczeń geotechnicznych, bardzo korzystne dla zabudowy,
  - d) tereny częściowo już zabudowane, w większości posiadające uzbrojenie techniczne, korzystne do kontynuowania na nich nowych inwestycji.

Obszar opracowania charakteryzuje się generalną zgodnością form zagospodarowania z uwarunkowaniami przyrodniczymi. Największe konflikty powstają w centralnej części gminy, gdzie uwarunkowania hydrogeologiczne nie sprzyjają intensywnemu rozwojowi funkcji użytkowych, w tym przemysłowych i intensywnych rolniczych. Obszary cenne przyrodniczo w części leśnej gminy oraz na odcinkach doliny rzeki Mała Panew użytkowane są w sposób generalnie właściwy z zachowaniem podstawowych cech szaty roślinnej i ugrupowań faunistycznych.

Przy wyznaczaniu nowych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie istotne jest jednak uwzględnienie wymagań wynikających z uwarunkowań przyrodniczych, a zwłaszcza obszarów objętych formami ochrony przyrody, lasów, trwałych użytków zielonych, zadrzewień i dolin rzecznych oraz terenów rolniczych najwyższych klas bonitacyjnych. Należy również pamiętać, iż nowe inwestycje powinny być lokalizowane przede wszystkim na obszarach, które z obiektywnych przyczyn są najbardziej atrakcyjne dla zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze.

14.3. Analiza społeczna

14.3.1. Liczba ludności i jej zmiany

Gmina Ozimek należy do obszarów gęściej zaludnionych na tle powiatu opolskiego. Wskaźnik gęstości zaludnienia kształtuje się powyżej średniej przypadającej na gminy powiatu i w 2019 roku wynosił 156 osób/km² (średnia dla powiatu opolskiego to 81 osób/km²). Gęstość zaludnienia w gminie jest zdecydowanie wyższa od średniej dla województwa (105 osób/km²) i od średniej krajowej wynoszącej 123 osoby/km². Analizując gęstość zaludnienia w gminie na przestrzeni ostatnich 15 lat obserwujemy tendencję spadkową.

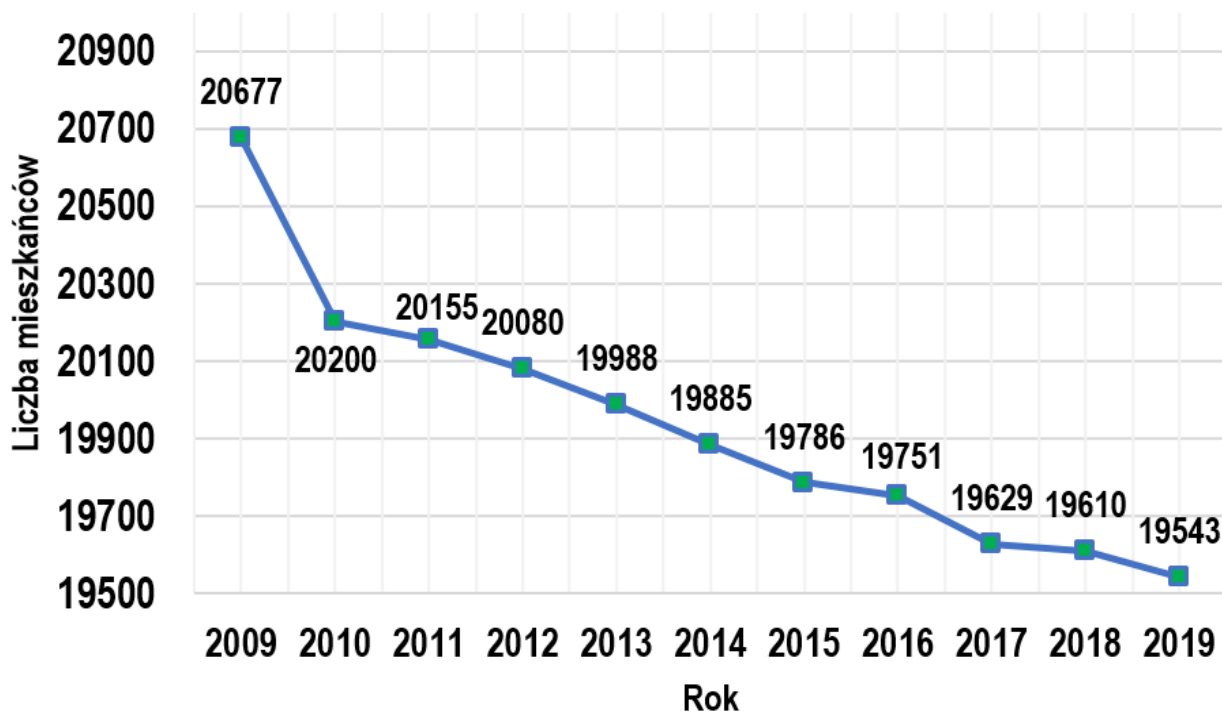
Tabela 3.1. Gęstość zaludnienia w os./km²

Jednostka	2004 r.	2009 r.	2014 r.	2019 r.
gmina Ozimek	167	165	158	156
pow. opolski	78	77	76	73
woj. opolskie	112	110	106	104
Polska	122	122	123	123

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych, grudzień 2020.

Według danych GUS na dzień 31.12.2019 r. gminę zamieszkiwało 19 543 osoby. W gminie obserwuje się zjawisko spadku liczby mieszkańców. W ciągu ostatnich 10 lat liczba ludności gminy zmniejszyła się o 1134 osoby (spadek o ok. 5,5%). Spowodowane jest to zarówno ujemnym saldem migracji, jak i przyrostem naturalnym, który w latach 2009-2019 przeważnie był ujemny.

Wykres 1. Liczba mieszkańców Gminy Ozimek w latach 2009-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych, grudzień 2020

Tabela 3.2. Ruch naturalny i migracje ludności w Gminie Ozimek

Rok	Migracje na pobyt stały			Ruch naturalny		
	Zameldowania ogółem	Wymeldowania ogółem	Saldo migracji	Urodzenia żywe	Zgony ogółem	Przyrost naturalny
2009	247	272	-25	175	180	-5
2010	202	261	-59	173	203	-30
2011	232	276	-44	165	166	-1
2012	230	273	-43	146	186	-40
2013	254	342	-88	139	161	-22
2014	210	307	-97	173	181	-8
2015	b.d.	b.d.	b.d.	166	171	-5
2016	215	205	10	162	174	-12
2017	184	254	-70	158	181	-23
2018	269	268	1	140	166	-26
2019	236	235	1	165	176	-11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych, grudzień 2020

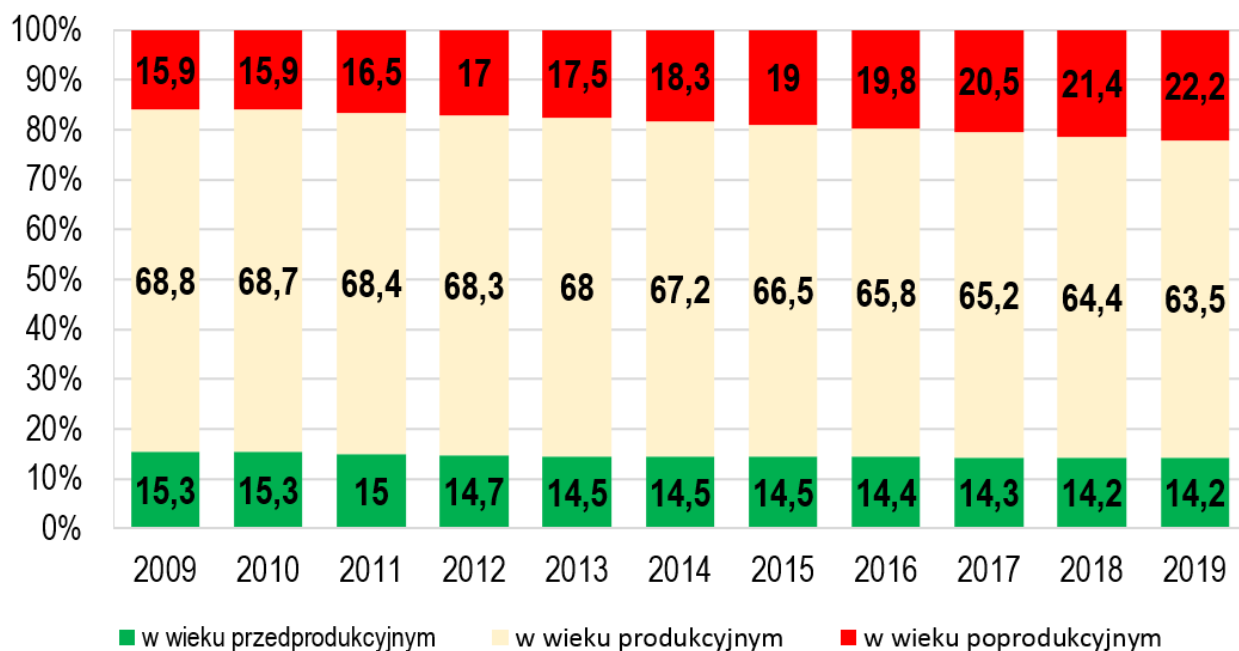
Analizując strukturę wieku mieszkańców pod kątem wieku produkcyjnego, a nieprodukcyjnego, okazuje się, że w wieku produkcyjnym w 2019 r. było w Gminie Ozimek 63,5% ogólnej liczby mieszkańców, zaś w wieku przedprodukcyjnym 14,2% i poprodukcyjnym 22,2% mieszkańców. Dla porównania w 2009 r. udział grupy przedprodukcyjnej był wyższy i wynosił 15,3%, podobnie grupy produkcyjnej - 68,8%. Niższy był natomiast udział grupy w wieku poprodukcyjnym 15,9%.

Tabela 3.3. Ludność według funkcjonalnych grup wiekowych w podziale na płeć

Przedział wiekowy	Podział ze względu na płeć	2009		2019	
		Liczba mieszkańców	Udział procentowy	Liczba mieszkańców	Udział procentowy
w wieku przedprodukcyjnym	ogółem	3159	15,3	2781	14,2
	mężczyźni	1651	52,3	1413	50,8
	kobiety	1508	47,7	1368	49,2
w wieku produkcyjnym	ogółem	14234	68,8	12417	63,5
	mężczyźni	7308	51,3	6532	52,6
	kobiety	6 926	48,7	5885	47,4
w wieku poprodukcyjnym	ogółem	3284	15,9	4345	22,2
	mężczyźni	1107	33,7	1521	35,0
	kobiety	2177	66,3	2824	65,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych, grudzień 2020

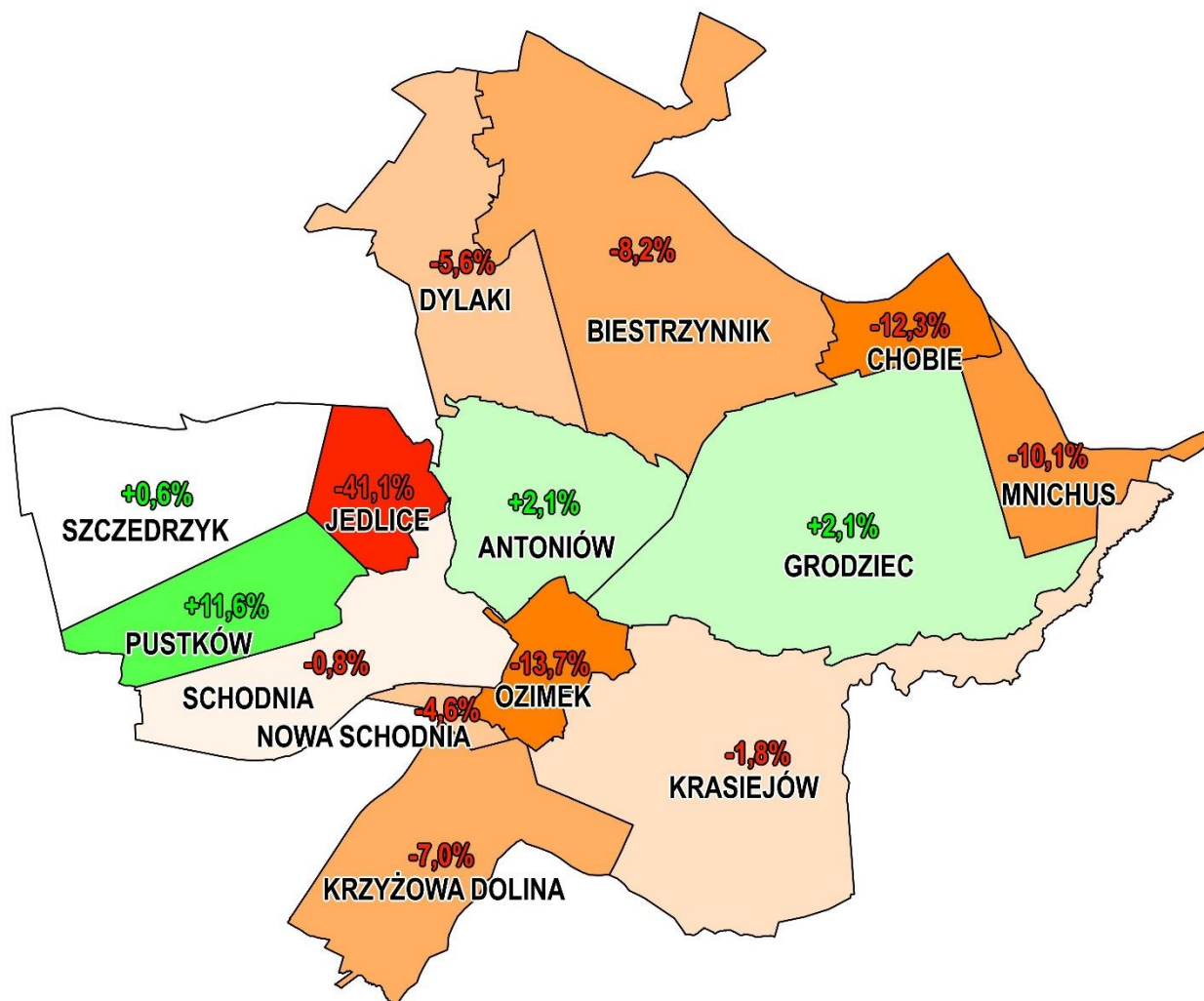
Wykres 2. Ludność według funkcjonalnych grup wiekowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych, grudzień 2020

Jak widać na powyższym wykresie obserwujemy tu spadający udział grupy wieku produkcyjnego co jest zjawiskiem negatywnym, bowiem to właśnie ta grupa generuje przychody. Grupa ta stanowi o potencjale gminy co może być wykorzystane w procesie promocji gospodarczej (dobry sygnał dla inwestorów). Negatywny jest również wniosek, że grupa wieku poprodukcyjnego na przestrzeni dekady utrzymuje tendencję wzrostową. W tej sytuacji niepokojący jest również trzeci wniosek dotyczący grupy wieku przedprodukcyjnego. Tendencja spadkowa wskazuje kierunek niezbędnych działań w prowadzeniu lokalnej polityki rozwoju.

Rys. 1 Zmiana procentowa liczby mieszkańców poszczególnych miejscowości w 2020 r. w stosunku do roku 2010

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy i Miasta w Ozimku

Tabela 3.4. Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Ozimek wraz z udziałem procentowym poszczególnych miejscowości w ogólnej liczbie mieszkańców gminy i miasta w roku 2010 oraz 2020, wraz z procentową różnicą liczby mieszkańców w stosunku do roku 2010.

L.P.	MIEJSCOWOŚĆ	2010 r.		2020 r.		SPADEK/WZROST LICZBY MIESZKAŃCÓW W %
		LICZBA LUDNOŚCI	UDZIAŁ %.	LICZBA LUDNOŚCI	UDZIAŁ %	
1.	OZIMEK *	9250	46,3	7983	43,2	-13,7
2.	ANTONIÓW	1165	5,8	1189	6,4	+2,1
3.	BIESTRZYNNIK	683	3,4	627	3,4	-8,2
4.	CHOBIE	324	1,6	284	1,5	-12,3

5.	DYLAKI	1209	6,1	1141	6,2	-5,6
6.	GRODZIEC	1347	6,7	1375	7,4	+2,1
7.	JEDLICE	151	0,8	89	0,5	-41,1
8.	KRASIEJÓW	1994	10,0	1958	10,6	-1,8
9.	KRZYŻOWA DOLINA	724	3,6	673	3,6	-7,0
10.	MNICHUS	148	0,7	133	0,7	-10,1
11.	NOWA SCHODNIA	239	1,2	228	1,2	-4,6
12.	PUSTKÓW	466	2,3	520	2,8	+11,6
13.	SCHODNIA	864	4,3	857	4,6	-0,8
14.	SZCZEDRZYK	1419	7,1	1427	7,7	0,6

*Miasto

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy i Miasta w Ozimku

Dynamika zmian ludności gminy w podziale na poszczególne miejscowości (Rys. 1) wskazuje, że mimo ogólnego spadku liczby mieszkańców w skali gminy, są miejscowości w których przybywa mieszkańców. Największy wzrost mieszkańców odnotowano w miejscowościach Pustków, Antoniów, Grodziec oraz Szczedrzyk. Największy spadek liczby ludności nastąpił w miejscowości Jedlice, mieście Ozimek, Chobiu oraz Mnichusie.

14.3.2. Rozwój budownictwa mieszkaniowego

Analiza ruchu budowlanego w Gminie Ozimek została przeprowadzona na podstawie rejestru wydanych pozwoleń na budowę w latach 2016 – 2020. Z wyżej wymienionego rejestru wybrano pozwolenia na budowę oraz zgłoszenia budowy dotyczące budynków mieszkalnych, usługowych i produkcyjnych (w tym rozbudowy). Wyniki uzyskanych badań przedstawiono w formie graficznej (Rys. 2).

Opracowany rysunek analizujący rozwój budownictwa wskazuje centralne, najludniejsze miejscowości gminy, jako te w których ruch budowlany jest największy. Wprawdzie nasilenie ruchu budowlanego zależy w znacznym stopniu od rozwoju procesów osadniczych, ale nie można pominąć wielkości tych miejscowości (liczby mieszkańców). Większa liczba osób generuje odpowiednio większy ruch budowlany. Dlatego warto przyjrzeć się tym danym w odniesieniu do wskaźnika pozwoleń na 1000 mieszkańców.

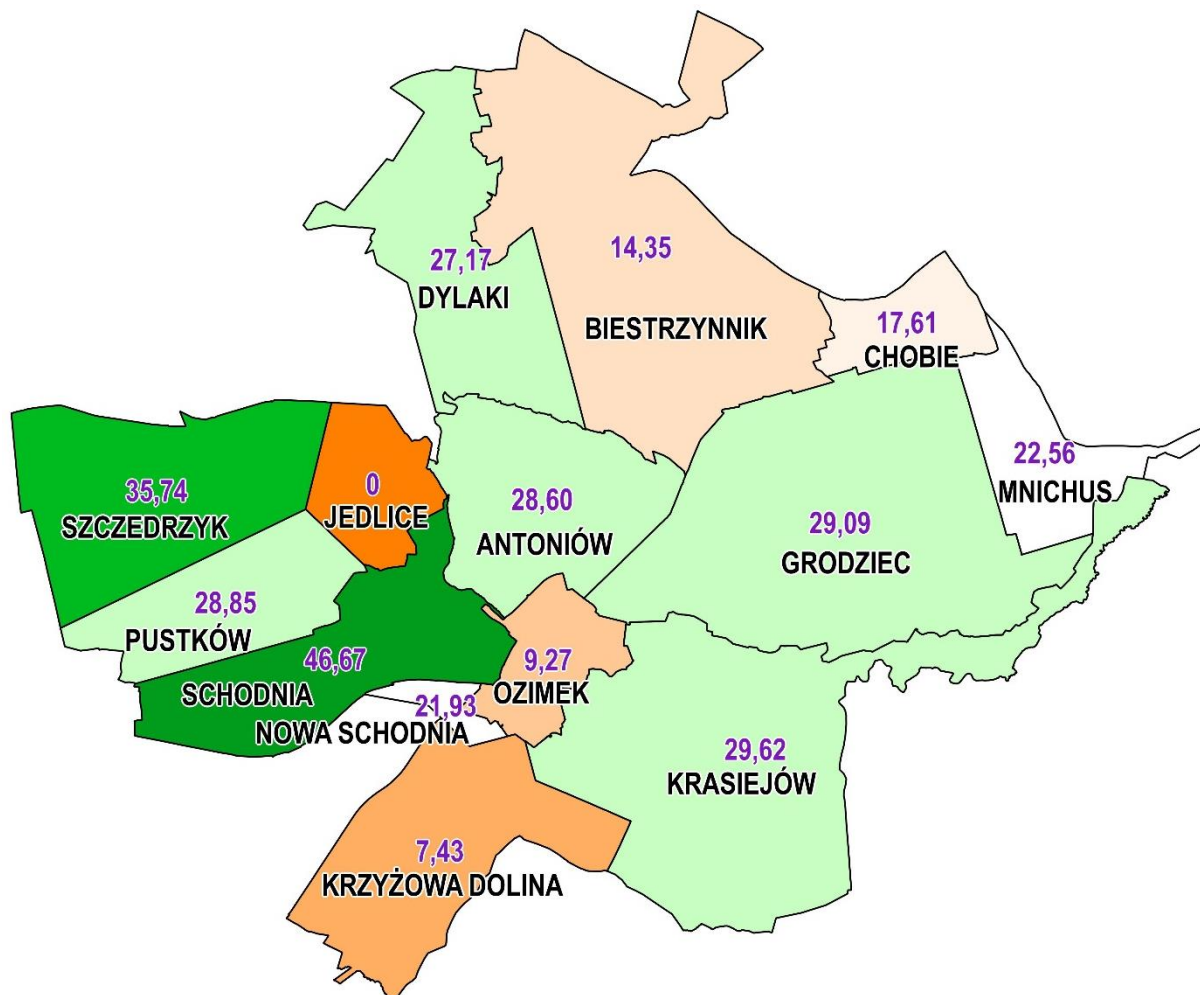
Tabela 3.5. Porównanie liczby wydanych pozwoleń do liczby mieszkańców poszczególnych miejscowości w latach 2016-2020.

L.P.	MIEJSCOWOŚĆ	2020 r.		LICZBA POZWOLEŃ NA BUDOWĘ	UDZIAŁ WYDANYCH POZWOLEŃ NA BUDOWĘ W %	WSKAŹNIK POZWOLEŃ NA 1000 MIESZKAŃCÓW
		LICZBA LUDNOŚCI	SPADEK/WZROST LICZBY MIESZKAŃCÓW W LATACH 2010-2020			
1.	SCHODNIA	857	-0,8%	40	10,81%	46,67
2.	SZCZEDRZYK	1427	0,6%	51	13,78%	35,74
3.	KRASIEJÓW	1958	-1,8%	58	15,68%	29,62
4.	GRODZIEC	1375	+2,1%	40	10,81%	29,09
5.	PUSTKÓW	520	+11,6%	15	4,05%	28,85
6.	ANTONIÓW	1189	+2,1%	34	9,19%	28,60
7.	DYLAKI	1141	-5,6%	31	8,38%	27,17
8.	MNICHUS	133	-10,1%	3	0,81%	22,56
9.	NOWA SCHODNIA	228	-4,6%	5	1,35%	21,93
10.	CHOBIE	284	-12,3%	5	1,35%	17,61
11.	BIESTRZYNNIK	627	-8,2%	9	2,43%	14,35
12.	OZIMEK *	7983	-13,7%	74	20,00%	9,27
13.	KRZYŻOWA DOLINA	673	-7,0%	5	1,35%	7,43
14.	JEDLICE	89	-41,1%	0	0,00%	0,00

*miasto

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy i Miasta w Ozimku

Rys. 2 Rozwój budownictwa – wskaźnik wydanych pozwoleń na 1000 mieszkańców w latach 2016-2020 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych <http://wyszukiwarka.gunb.gov.pl/>

Analiza ruchu budowlanego pokazała, że największe miejscowości gminy mają zarówno największą liczbę, jak i największy udział ilościowy wydanych pozwoleń na budowę. Jednocześnie w odniesieniu do wskaźnika pozwoleń na 1000 mieszkańców na pierwszym miejscu zestawienia znalazła się miejscowość Schodnia, w której mieszka 4,6% mieszkańców gminy, a wskaźnik pozwoleń odstaje od reszty miejscowości i wynosi aż 46,67, kolejna jest miejscowość Szczedrzyk która przy 7,7% mieszkańców otrzymała wskaźnik 35,74. Kolejne miejscowości takie jak Krasiejów, Grodziec, Pustków, Antoniów, Dylaki posiadają wskaźnik na zbliżonym poziomie w przedziale 27,17-29,62 pozwoleń na 1000 mieszkańców. Najmniejszy wskaźnik pozwoleń notuje miasto Ozimek oraz Krzyżowa Dolina. Najgorzej w zestawieniu wypada miejscowość Jedlice dla których w latach 2016-2020 nie wydano żadnego pozwolenia na budowę oraz zgłoszenia budowy dotyczącego budynków mieszkalnych, usługowych i produkcyjnych (w tym rozbudowy).

Powyższa analiza wskazuje miejscowości w których zapotrzebowanie na tereny zabudowy jest największe.

14.3.3. Warunki mieszkaniowe

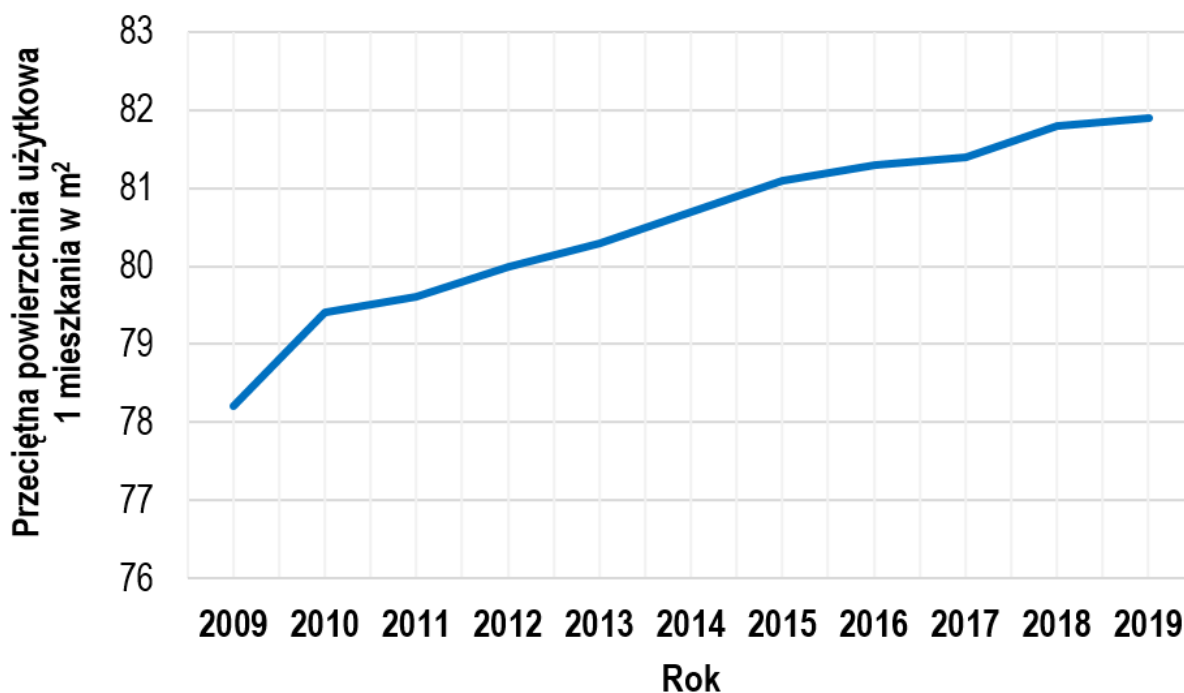
Zasoby mieszkaniowe Gminy Ozimek, według banku danych lokalnych GUS w 2020 r. obejmowały łącznie w 2019 r. 3520 mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 81,9 m² i była większa o 10,9 m² w stosunku do roku 2009.

Tabela 3.6. Zasoby mieszkaniowe w Gminie Ozimek w latach 2009-2019 r.

Rok	Liczba mieszkań	Powierzchnia użytkowa mieszkań ogółem (w m ²)	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)
2009	3 263	489 231	78,2
2010	3 273	497 495	79,4
2011	3 266	500 317	79,6
2012	3 292	505 010	80,0
2013	3 314	508 411	80,3
2014	3 349	513 895	80,7
2015	3 379	518 907	81,1
2016	3 399	522 273	81,3
2017	3 425	526 472	81,4
2018	3 461	531 967	81,8
2019	3 520	535 481	81,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS, grudzień 2020.

Wykres 3. Wzrost średniej powierzchni użytkowej mieszkania w Gminie Ozimek w latach 2009-2019 (wartości podane w m²)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS, grudzień 2020

Na podstawie analizy zmian cech ilościowych zasobów mieszkaniowych w latach 2009 -2019, prognozuje się dalszy systematyczny przyrost liczby mieszkań, a także wzrost przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań w założonej perspektywie planistycznej (do 2050 roku). Związane jest to przede wszystkim z bogaceniem się społeczeństwa i potrzebą poprawy warunków zamieszkania mieszkańców gminy.

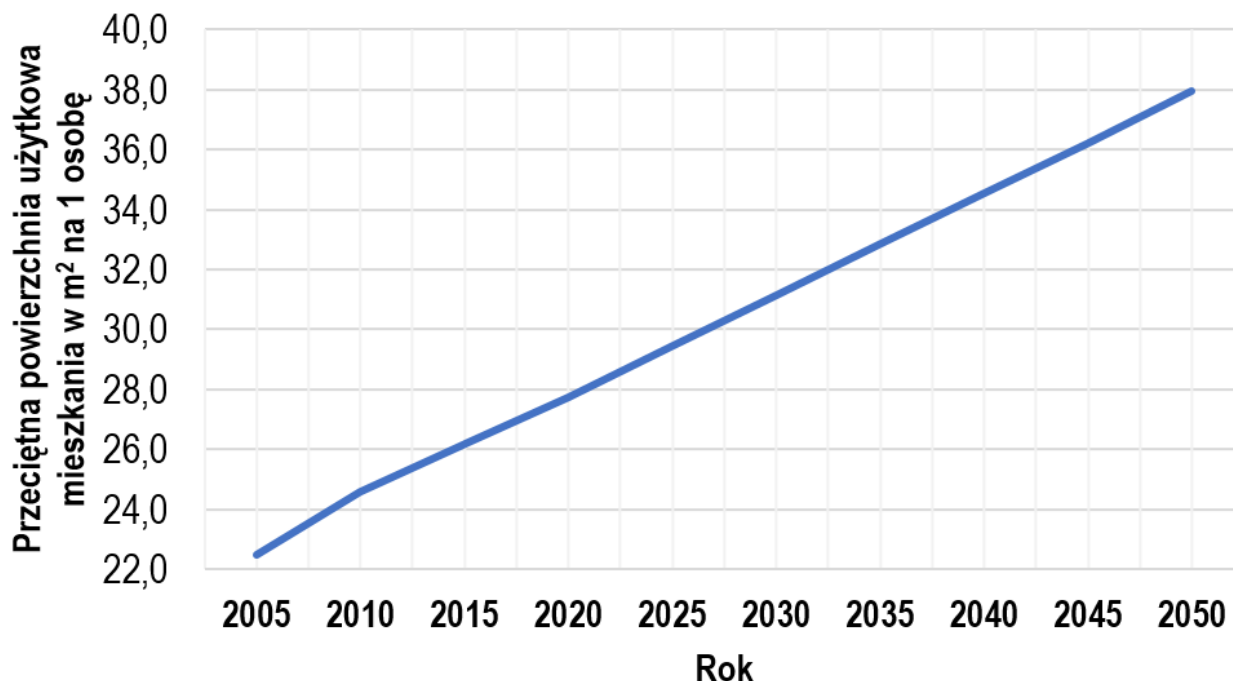
Istotna jest też zmiana wzorów życia rodzinnego – dotyczy ona problematyki zaniku domów wielopokoleniowych (obejmujących trzy lub więcej pokoleń), jako formy zamieszkania dla rodzin. Obecna przemiana modelu rodziny w której dzieci opuszczają dom, zostawiając rodziców na dużej powierzchni mieszkania, przyczynia się do wzrostu wymienionych w powyższej tabeli cech.

Do innych czynników wpływających na powyższy stan możemy zaliczyć:

- 1) starzenie się społeczeństwa,
- 2) samotność starszych ludzi,
- 3) migracje młodych ludzi,
- 4) większa liczba rodziców samotnie wychowujących dzieci,
- 5) wzrost liczby tzw. singli,
- 6) pary bezdzietne.

Powyższe czynniki, w zdecydowanie większym stopniu, wpływają na wzrost wartości wskaźnika przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na jedną osobę.

Wykres 4. Wzrost przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na jedną osobę w Gminie Ozimek z uwzględnieniem perspektywy do 2050 (wartości podane w m²)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS, grudzień 2020

Jak widać na wykresie powyżej, wartość przeciętnej **powierzchni użytkowej mieszkania na jedną osobę** w okresie 10 lat (lata 2010-2020) wzrosła z 24,6 do 27,7 m² – czyli o ok. 12,8%. Dla potrzeb analizy zakłada się utrzymanie tego trendu oraz, że **w 30-letniej perspektywie planistycznej** wartość ta wzrośnie do około **38 m²**.

Tabela 3.7. Mieszkania oddane do użytkowania (w powierzchni użytkowej zabudowy w m²)

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Powierzchnia mieszkań oddanych do użytkowania	2 067	3 474	3 024	4 818	3 717	6 086	5 099	3 657	4 326	5 977	3 649

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS, grudzień 2020

W ostatnich pięciu latach średnio rocznie oddawano do użytku 4541,6 m² powierzchni użytkowej nowych mieszkań. Przy założeniu, że obecny trend się utrzyma przez najbliższe 30 lat można założyć, że zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową zabudowy mieszkaniowej wyniesie nie więcej niż 136,3 tys. m².

14.4. Prognoza demograficzna

Prognoza demograficzna obejmuje przewidywanie kształtowania się w przyszłości zjawisk i procesów demograficznych, ich kierunków oraz tempa rozwoju, jak również przemian strukturalnych. Przewidywanie przyszłych kierunków zmian procesów demograficznych zawsze jest obciążone dużą niepewnością.

Prognozę demograficzną dla Gminy Ozimek oparto na danych Głównego Urzędu Statystycznego z opracowania „Prognoza ludności gmin na lata 2017 – 2030”. Prognoza ta została opracowana w oparciu o długoterminowe założenia Prognozy ludności Polski na lata 2014 – 2050 oraz „Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu na lata 2014 – 2050”.

Prognoza ludności gmin do 2030 r. jako punkt wyjścia przyjmuje stan ludności w dniu 31.12.2016 r. w obowiązującym wówczas podziale administracyjnym. Ze względu na dużą zmienność współczynników demograficznych w czasie w poszczególnych gminach, w GUS podjęto decyzję o skróceniu horyzontu prognozy. Ostatnim rokiem prognozy ludności gmin jest rok 2030, a nie 2050 jak we wspomnianych na wstępie prognozach opracowanych dla kraju, województw i powiatów.

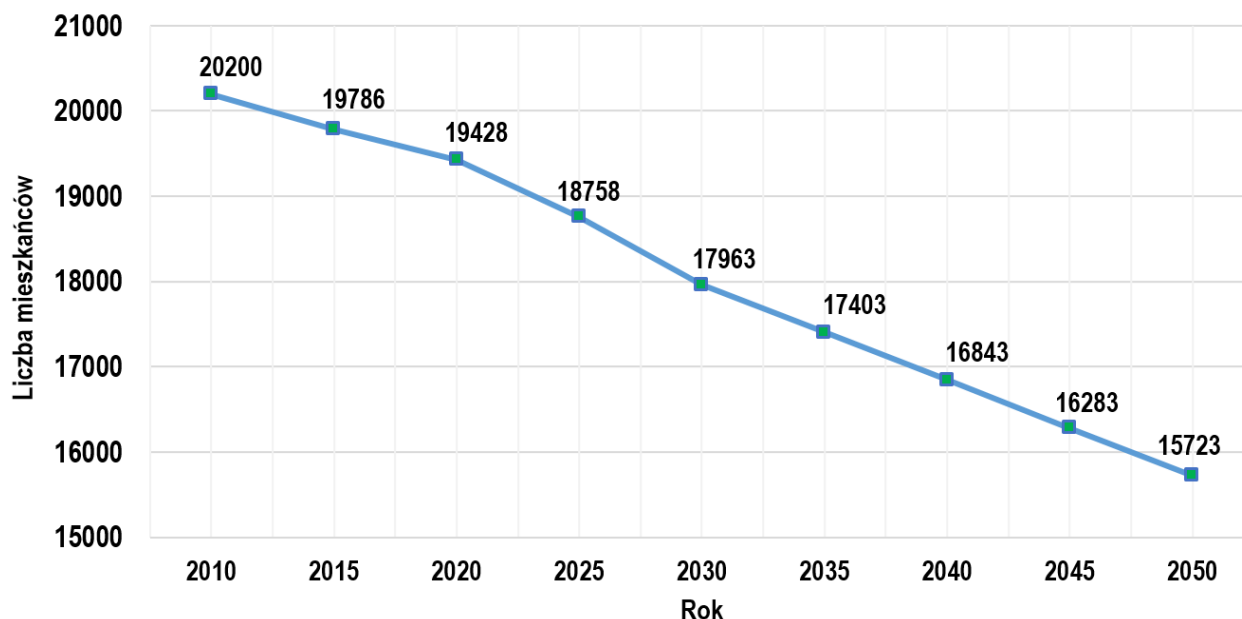
Tabela 3.8. Prognoza ludności Gminy Ozimek na lata 2017-2030 (opracowanie eksperymentalne GUS)

Rok	Ogółem	Ludność w wieku 0-14	Ludność w wieku 15-59	Ludność w wieku 60+
2016	19 751	2 367	12 796	4 588
2017	19 650	2 383	12 583	4 684
2018	19 546	2 395	12 315	4 836
2019	19 438	2 412	12 080	4 946
2020	19 323	2 417	11 818	5 088
2021	19 200	2 418	11 561	5 221
2022	19 071	2 415	11 332	5 324
2023	18 933	2 385	11 141	5 407
2024	18 796	2 341	10 961	5 494
2025	18 653	2 291	10 785	5 577
2026	18 506	2 246	10 574	5 686
2027	18 354	2 213	10 391	5 750
2028	18 191	2 188	10 213	5 790
2029	18 027	2 123	10 065	5 839
2030	17 858	2 056	9 943	5 859

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych „Prognoza ludności gmin na lata 2017 – 2030”

Na potrzeby Bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę prognozę demograficzną rozbudowano tak aby obejmowała okres trzydziestoletniej perspektywy planistycznej. Na podstawie prognozy GUS określono trend prognozowanych zmian liczby ludności. Następnie zaprezentowano uzyskane wyniki dotyczące prognozowanej liczby ludności na obszarze gminy w 2050 roku.

Tabela 3.9. Prognozowana zmiana liczby ludności Gminy Ozimek w latach 2020-2050

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS oraz Prognozy ludności gmin na lata 2017-2030 - tablica zbiorcza, grudzień 2020.

Prognozowana **liczba ludności** na obszarze Gminy Ozimek zmniejszy się w stosunku do 2020 r. o 3705 osób i **w 2050 będzie wynosić 15723 mieszkańców**.

Uwarunkowania demograficzne stanowią istotny argument przemawiający za racjonalizacją polityki przestrzennej. Nowe tereny przeznaczone pod zainwestowanie, przede wszystkim pod zabudowę mieszkaniową, powinny uwzględniać faktyczne zmiany w zakresie przekształceń struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, tendencje w zakresie wzrostu średniej powierzchni mieszkań i potrzebę poprawy warunków zamieszkania w zakładanej perspektywie planistycznej.

14.5. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Szczegółowe wyliczenia związane z określeniem zapotrzebowaniem na nową zabudowę w podziale na funkcje zabudowy, oszacowaniem chłonności zabudowy, określeniem możliwości finansowych gminy i potrzeb inwestycyjnych gminy wynikających z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy zostały omówione w oddzielnym opracowaniu pn.: Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ozimek.

Według przeprowadzonego bilansu terenów o funkcji mieszkaniowej, maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę nie przekracza sumy chłonności obszarów przewidzianych pod zabudowę. W związku z powyższym, w projekcie zmiany Studium nie należy wyznaczać terenów rozwoju zabudowy mieszkaniowej poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Wynik ten świadczy o nadmiarze terenów budowlanych w stosunku do potrzeb wynikających z prognozowanej sytuacji demograficznej. Nadpodaż terenów została już wykazana na etapie analizy obszarów chłonności zabudowy.

Uwzględniając w obliczeniach powierzchnię obszarów rozwoju zabudowy mieszkaniowej poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, które są przeznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę, okazuje się, że w stosunku do stanu istniejącego w gminie Ozimek zakłada się prawie dwukrotny wzrost wielkości terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.

Dla przeznaczeń niezwiązanych z funkcją mieszkaniową, maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę w każdym przypadku przekroczyło sumę chłonności obszarów przewidzianych pod zabudowę. W związku z czym, w projekcie zmiany Studium wyznaczono tereny rozwoju zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w ilości wynikającej z określonego zapotrzebowania.

W świetle przedstawionych wyników rozwój struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Ozimek powinien opierać się o dogęszczenie obszarów o już rozpoczętej urbanizacji, posiadających dobry dostęp do sieci komunikacyjnej i wyposażonych w sieci infrastruktury technicznej. Nowe rezerwy terenu nie powinny nadmiernie ingerować w tereny aktywne przyrodniczo. Przyjęcie powyższego kierunku działań pozwoli na budowę miasta o zwartej strukturze przestrzennej, przeciwdziałanie procesom suburbanizacji, a także zminimalizuje transportochłonność układu przestrzennego.

IV.KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY

Określeniu kierunków zmian struktury przestrzennej powinna przyświecać zasada zrównoważonego rozwoju. Wprowadzane zmiany mają na celu zwiększanie konkurencyjności gminy w regionie, co przekłada się na szeroko rozumiany rozwój społeczno-gospodarczy i podnosi jakość życia jego mieszkańców. Z tego powodu należy dążyć do porządkowania struktur przestrzennych poprzez tworzenie czytelnie wyodrębnionych stref zabudowy (mieszkaniowej, usługowej, przemysłowej) oraz terenów rolnych i leśnych.

Podstawą osiągnięcia celów polityki przestrzennej i określenia kierunków rozwoju przestrzennego jest wykorzystanie uwarunkowań wynikających ze środowiska przyrodniczego i kulturowego, położenia i powiązań zewnętrznych gminy, dotychczasowego zainwestowania i zagospodarowania gminy. Uwzględnienie wytycznych zawartych w dostępnych opracowaniach oraz w bilansie potrzeb i możliwości rozwoju gminy, pozwala określić funkcję poszczególnych jednostek i obszarów oraz założenia polityki przestrzennej.

Na postawie bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, Studium wyznacza zasięgi rozwoju przestrzennego osadnictwa w obrębie poszczególnych miejscowości, zobrazowany na planszy „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”. Rozwój zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, usługowej oraz produkcyjno-usługowej odbywać się będzie poprzez lokalizację zabudowy w obrębie obszarów:

- 1) w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach poszczególnych jednostek osadniczych.
- 2) przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę
- 3) rozwoju zabudowy wynikających z określonego zapotrzebowania.

Ustalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego w znacznej mierze uwzględniają dotychczasowy sposób użytkowania terenów. Z drugiej strony, przewiduje obszary na których nastąpi rozwój oraz zmiany istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy. W największym stopniu zmiany te będą dotyczyć powiększania się terenów zabudowy kosztem terenów wykorzystywanych rolniczo.

Docelowa struktura funkcjonalno-przestrzenna będzie charakteryzować się następującymi obszarami:

Obszary przekształceń i rozwoju zabudowy w skład których wchodzi:

- 1) Tereny zabudowy wielofunkcyjnej o wysokiej intensywności – MM,
- 2) Tereny zabudowy wielofunkcyjnej o niskiej intensywności – MM,
- 3) Tereny zabudowy usługowej – U,
- 4) Tereny usług rekreacji i sportu – UR,
- 5) Tereny zabudowy lotniskowej i rekreacyjnej – ML,
- 6) Tereny produkcyjno-usługowe o niskiej intensywności – PU,
- 7) Tereny produkcyjno-usługowe – PP,
- 8) Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych – RU,
- 9) Tereny zieleni urządzonej – ZP,
- 10) Tereny zieleni, rekreacyjno-usługowe – ZR,
- 11) Tereny ogródków działkowych – ZO,
- 12) Tereny cmentarzy – ZC,
- 13) Tereny obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej – IT,
- 14) Tereny komunikacji kolejowej (tereny zamknięte) – KK,
- 15) Tereny obsługi komunikacji – KS,

Obszary otwarte i leśna przestrzeń produkcyjna:

- 1) Tereny lasów - ZL;
- 2) Tereny wskazane do zalesień - ZLz;
- 3) Tereny dolinne wykluczone z zabudowy - ZD;
- 4) Tereny rolnicze - R;
- 5) Tereny wód powierzchniowych śródlądowych - W;

Określone w niniejszej edycji Studium kierunki zagospodarowania stanowią uaktualnienie, kontynuację i rozwinięcie wytycznych zawartych we wcześniejszych edycjach studium oraz w opracowaniach dotyczących obszaru gminy. Tereny przeznaczone pod zabudowę w generalnym ujęciu koncentrują się wokół historycznej zabudowy miejscowości z wykorzystaniem elementów istniejącego układu drogowego oraz istniejącej sieci infrastruktury technicznej.

2. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM

Z uwagi na to, że prace nad audytem krajobrazowym dla województwa opolskiego są w dalszym ciągu w toku, nie formułuje się rekomendacji i wniosków do niniejszego studium.

3. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 741) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest aktem prawa miejscowego, lecz jedynie dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy. Jednocześnie ustalenia zawarte w studium są wiążące dla organów gminy sporządzających plany miejscowe. Ustalenia zawarte w elaboracie Studium, zarówno w części tekstowej, jak i na rysunkach wyrażają kierunki polityki przestrzennej gminy, które nie są jednak ścisłymi przesądzeniami o granicach zainwestowania i użytkowaniu terenów.

W Studium przedstawiono zgeneralizowany obraz użytkowania obszaru gminy. Oznacza to, że określone na planszy kierunków zagospodarowania przestrzennego przeznaczenie terenów oznacza funkcje wiodące (dominujące), a nie wyłączne. Przeznaczenie może być uzupełnione innymi funkcjami, które jednak nie mogą wchodzić w kolizję lub w konflikt z funkcją podstawową oraz pogarszać warunków koegzystencji. Ostateczne uszczegółowienie zasad zagospodarowania terenów oraz granic terenów funkcjonalnych będzie dokonywane w ramach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub bez powiązania z niniejszym dokumentem – poprzez wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Niezależnie od określonego przeznaczenia oraz określonego sposobu zagospodarowania na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego konieczne jest przeanalizowanie uwarunkowań przestrzennych w celu odpowiedniego uszczegółowienia zapisów i dostosowania podanych wielkości do konkretnych zamierzeń planistycznych. W związku z powyższym, uznając za zgodne z ustaleniami Studium, dopuszcza i ustala się:

- 1) korygowanie przebiegu granic między poszczególnymi funkcjami w przypadku konieczności dostosowania ich do:
  - a) faktycznych granic nieruchomości,
  - b) faktycznych granic użytków,
  - c) rzeczywistego sposobu zagospodarowania i użytkowania działek,
  - d) istniejącego i projektowanego przebiegu dróg,
  - e) ukształtowania terenu oraz innych fizycznych barier przestrzennych,

- 2) określenie relacji między funkcją wiodącą, a dopuszczalną (ustalenie przewagi jednej z funkcji, bądź ich równorzędność),
- 3) funkcje uzupełniające i dopuszczalne można zrealizować w planach miejscowych poprzez wyznaczenie ich liniami rozgraniczającymi, w sposób zapewniający niwelację kolizji i konfliktów z funkcją wiodącą,
- 4) przyjęte wytyczne oraz wskaźniki są minimalnymi i maksymalnymi, a ich dokładna wartość będzie doprecyzowana na etapie miejscowego planu,
- 5) określone maksymalne wysokości zabudowy nie dotyczą inwestycji celu publicznego z zakresu łączności, masztów oraz innych obiektów wynikających z technologii produkcji. Zaleca się ich maksymalną wysokość – do 50 m n.p.t. Dla obiektów i urządzeń o wysokości równej lub większej niż 50 m n.p.t. obowiązują przepisy odrębne,
- 6) w przypadku działek i budynków użytkowanych zgodnie z prawem oraz działek, w stosunku do których wydano ostateczne pozwolenia na budowę, ustalenie przeznaczenia oraz sposobu zagospodarowania innego niż określony w studium – zgodnego ze stanem faktycznym,
- 7) ustalenia dotyczące zakazu lokalizowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko nie dotyczą inwestycji publicznych,
- 8) w sytuacji, w której na danym terenie występuje bądź realizowana jest wyłącznie funkcja mieszkaniowa lub mieszkaniowa z usługami przeznaczonymi do obsługi funkcji mieszkaniowej, zasadność wprowadzenia obiektów o nowej uciążliwej funkcji wymaga szczególnej analizy, tak aby nie doprowadzić do konfliktów przestrzennych (możliwość wykluczenia w zapisach planu niepożądanego sposobu zagospodarowania),
- 9) lokalizację nie wyznaczonych w studium funkcji uzupełniających, zapewniających możliwość użytkowania i zagospodarowania terenów zgodnie z ich przeznaczeniem, takich jak m.in.:
  - a) sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej związanych z zaopatrzeniem w wodę, energię elektryczną, ciepło i gaz, gospodarką ściekową, gospodarką odpadami oraz telekomunikacją,
  - b) dróg publicznych, wewnętrznych, dojeżdż i dojazdów, szlaków turystycznych oraz ścieżek rowerowych,
  - c) miejsc postojowych, garaży,
  - d) lokalnych terenów ogólnodostępnej zieleni urządzonej i rekreacji (skwery i place zabaw),
  - e) obiektów małej architektury,
  - f) zabudowy gospodarczej,
  - g) istniejącego sposobu zagospodarowania bądź aktualnego użytkowania terenu.

3.1. Karty terenów

Karta 1. Charakterystyka terenów zabudowy wielofunkcyjnej o wysokiej intensywności (MM)

TERENY ZABUDOWY WIELOFUNKCYJNEJ O WYSOKIEJ INTENSYWNOŚCI (MM)		
CHARAKTERYSTYKA PRZEZNACZENIA TERENU		
Funkcja	Podstawowa/wiodąca	- mieszkaniowa wielorodzinna, - mieszkaniowa jednorodzinna, - usługowa, - tereny zieleni urządzonej,
	Dopuszczalna	- produkcyjna, składowa i magazynowa
Wskaźniki i parametry urbanistyczne dla zabudowy: mieszkaniowej wielorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej, oraz usługowej	Intensywność zabudowy	do 2,5
	Maksymalna powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki	70%
	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	5%
	Maksymalna wysokość zabudowy	20 metrów
Wskaźniki i parametry urbanistyczne dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	Intensywność zabudowy	do 1,5
	Maksymalna powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki	50%
	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	30%
	Maksymalna wysokość zabudowy	12 metrów
Wskaźniki i parametry urbanistyczne dla zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej	Intensywność zabudowy	do 3,0
	Maksymalna powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki	80%
	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	5%
	Maksymalna wysokość zabudowy	15 metrów
Wytyczne i ograniczenia	<ul style="list-style-type: none"> zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dopuszczalna forma zabudowy produkcyjnej: 	

dotyczące zagospodarowania	<ul style="list-style-type: none"> - produkcja będąca kontynuacją istniejącego sposobu użytkowania terenu, - rzemiosło, drobna wytwórczość produkcyjna, składy i magazyny, - produkcja bazująca na nowych, wysokospecjalistycznych technologiach, kształtowana w sposób niekolidujący z zabudową mieszkaniową, • dla zabudowy plombowej tworzącej pierzeje nie ustala się wskaźnika terenu biologicznie czynnego, • dla działek budowlanych o powierzchni 100 m² lub mniejszej, dopuszcza się powierzchnię zabudowy równą 100% oraz nie ustala się powierzchni biologicznie czynnej, • w granicach terenów zabudowy wielofunkcyjnej o wysokiej intensywności obowiązują dopuszczenia i odstępstwa właściwe dla zabudowy śródmiejskiej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065)
----------------------------	---

Karta 2. Charakterystyka terenów zabudowy wielofunkcyjnej o niskiej intensywności (M)

TERENY ZABUDOWY WIELOFUNKCYJNEJ O NISKIEJ INTENSYWNOŚCI (M)		
CHARAKTERYSTYKA PRZEZNACZENIA TERENU		
Funkcja	Podstawowa/wiodąca	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkaniowa jednorodzinna, - zagrodowa (siedliskowa), - usługowa, - tereny zieleni urządzonej,
	Dopuszczalna	<ul style="list-style-type: none"> - produkcyjna, - letniskowa i rekreacyjna,
Wskaźniki i parametry urbanistyczne dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej	Intensywność zabudowy	do 1,5
	Maksymalna powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki	50%
	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	30%
	Maksymalna wysokość zabudowy	12 metrów
Wskaźniki i parametry urbanistyczne dla zabudowy	Intensywność zabudowy	do 1,5
	Maksymalna powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki	50%

usługowej i mieszkaniowo- usługowej	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	30%
	Maksymalna wysokość zabudowy	12 metrów
Wytyczne i ograniczenia dotyczące zagospodarowania	<ul style="list-style-type: none"> • zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, • rozgraniczenie zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, w sposób nie powodujący konfliktów przestrzennych, nastąpi na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, • dopuszczalna forma zabudowy produkcyjnej: <ul style="list-style-type: none"> – produkcja będąca kontynuacją istniejącego sposobu użytkowania terenu, – rzemiosło, drobna wytwórczość produkcyjna, składy i magazyny, – produkcja bazująca na nowych, wysokospecjalistycznych technologiach, kształtowana w sposób niekolidujący z zabudową mieszkaniową, 	

Karta 3. Charakterystyka terenów zabudowy usługowej (U)

TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ (U)		
CHARAKTERYSTYKA PRZEZNACZENIA TERENÓW		
Funkcja	Podstawowa/wiodąca	- usługowa, - tereny zieleni urządzonej,
	Dopuszczalna	- zabudowa produkcyjna, - obsługa komunikacji,
Wskaźniki	Intensywność zabudowy	do 2,0
	Maksymalna powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki	70%
	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	10%
	Maksymalna wysokość zabudowy usługowej	15 metrów
Wytyczne i ograniczenia dotyczące zagospodarowania	<ul style="list-style-type: none"> • zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, • dopuszcza się zwiększenie maksymalnej wysokości dla budynków sakralnych, w szczególności dla takich jak dzwonnice, kościoły z wieżą, • dopuszczalna forma zabudowy produkcyjnej: <ul style="list-style-type: none"> – produkcja będąca kontynuacją istniejącego sposobu użytkowania terenu, – rzemiosło, drobna wytwórczość produkcyjna, składy i magazyny, 	

	<ul style="list-style-type: none"> - produkcja bazująca na nowych, wysokospecjalistycznych technologiach, kształtowana w sposób niekolidujący z zabudową mieszkaniową, • dopuszcza się wydzielanie lokali mieszkalnych w budynkach usługowych, • dopuszcza się lokalizację budynków mieszkalnych, gospodarczych związanych z podstawowym przeznaczeniem terenu (m.in. plebania, internat) • dopuszczone funkcje związane z obsługą komunikacji obejmują m.in.: myjnie, stacje paliwowe, • dopuszcza się lokalizowanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
--	--

Karta 4. Charakterystyka terenów usług rekreacji i sportu

TERENY USŁUG REKREACJI I SPORTU (UR)		
CHARAKTERYSTYKA PRZEZNACZENIA TERENU		
Funkcja	Podstawowa/wiodąca	<ul style="list-style-type: none"> - usługi rekreacji i sportu, - usługi turystyki, - budynki, obiekty i urządzenia związane z funkcjonowaniem stadniny koni, - budynki, obiekty i urządzenia związane z prowadzeniem wystaw hodowlanych, - szkoły jeździeckie, - zbiorniki wodne, - agroturystyka, - tereny zieleni urządzonej,
	Dopuszczalna	- zabudowa zagrodowa – siedliskowa,
Wskaźniki i parametry urbanistyczne dla zabudowy usługowej oraz związanej z wystawami hodowlanymi	Intensywność zabudowy	do 2,5
	Maksymalna powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki	60%
	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	30%
	Maksymalna wysokość zabudowy	20 metrów
Wskaźniki i parametry urbanistyczne dla zabudowy związanej z funkcjonowaniem stadniny koni	Intensywność zabudowy	do 1,0
	Maksymalna powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki	50%
	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	30%
	Maksymalna wysokość zabudowy	15 metrów

Wskaźniki i parametry urbanistyczne dla zabudowy zagrodowej	Intensywność zabudowy	do 0,8
	Maksymalna powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki	40%
	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	40%
	Maksymalna wysokość zabudowy	12 metrów
Wytyczne i ograniczenia dotyczące zagospodarowania	<ul style="list-style-type: none"> zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy rozgraniczyć funkcje usługowe od terenów zabudowy związanych z rolnictwem, 	

Karta 5. Charakterystyka terenów zabudowy letniskowej i rekreacyjnej (ML)

TERENY ZABUDOWY LETNISKOWEJ I REKREACYJNEJ (ML)		
CHARAKTERYSTYKA PRZEZNACZENIA TERENÓW		
Funkcja	Podstawowa/wiodąca	- zabudowa letniskowa, - zabudowa związana z obsługą funkcji rekreacyjnych i wypoczynkowych, - tereny zieleni urządzonej,
	Dopuszczalna	- zabudowa usługowa,
Wskaźniki i parametry urbanistyczne	Intensywność zabudowy usługowej	do 1,0
	Maksymalna powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki	25%
	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	70%
	Maksymalna wysokość zabudowy	10 metrów
Wytyczne i ograniczenia dotyczące zagospodarowania	<ul style="list-style-type: none"> nie ustala się 	

Karta 6. Charakterystyka terenów produkcyjno-usługowych o niskiej intensywności (PU)

TERENY PRODUKCYJNO-USŁUGOWE O NISKIEJ INTENSYWNOŚCI (PU)		
CHARAKTERYSTYKA PRZEZNACZENIA TERENÓW		
Funkcja	Podstawowa/wiodąca	- produkcyjna, składy i magazyny, - usługowa,
	Dopuszczalna	- obsługa komunikacji,
Wskaźniki i parametry urbanistyczne	Intensywność zabudowy	do 3,0
	Maksymalna powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki/terenu	70%
	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	10%
	Maksymalna wysokość zabudowy	15 metrów
Wytyczne i ograniczenia dotyczące zagospodarowania	<ul style="list-style-type: none"> • zakaz lokalizacji funkcji związanych z hodowlą i ubojem zwierząt. • na oznaczony na rysunku Studium obszarach dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu • dopuszczone funkcje związane z obsługą komunikacji obejmują m.in.: myjnie, stacje paliwowe, • zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziałujących na środowisko, • dopuszcza się lokalizowanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, 	

Karta 7. Charakterystyka terenów produkcyjno-usługowych (PP)

TERENY PRODUKCYJNO-USŁUGOWE (PP)		
CHARAKTERYSTYKA PRZEZNACZENIA TERENÓW		
Funkcja	Podstawowa/wiodąca	- produkcyjna, składy i magazyny, - usługowa,
	Dopuszczalna	- obsługa komunikacji, - składowanie materiałów po hutniczych (hałdy), - składowanie odpadów,
Wskaźniki i parametry urbanistyczne	Intensywność zabudowy	do 4,0
	Maksymalna powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki/terenu	80%
	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	5%
	Maksymalna wysokość zabudowy	25 metrów
Wytyczne i ograniczenia dotyczące zagospodarowania	<ul style="list-style-type: none"> • na oznaczony na rysunku Studium obszarach dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu • dopuszczone funkcje związane z obsługą komunikacji obejmują m.in.: myjnie, stacje paliwowe, • zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, • możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, • dopuszcza się lokalizowanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, 	

Karta 7. Charakterystyka terenów zieleni, rekreacyjno-usługowych (ZR)

TERENY ZIELENI, REKREACYJNO-USŁUGOWE (ZR)		
CHARAKTERYSTYKA PRZEZNACZENIA TERENÓW		
Funkcja	Podstawowa/wiodąca	- tereny zieleni urządzonej o funkcji poznawczej i rekreacyjnej wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi związanymi z funkcjonowaniem Juraparku Krasiejów, - usługi związane z rekreacją, gastronomią, hotelarstwem, - muzea,
	Dopuszczalna	- usługi komercyjne
Wskaźniki i parametry urbanistyczne	Intensywność zabudowy	do 0,8
	Maksymalna powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki	40%
	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	40%
	Maksymalna wysokość dla wszystkich rodzajów zabudowy	20 metrów
Wytyczne i ograniczenia dotyczące zagospodarowania	•nie ustala się	

Karta 8. Charakterystyka terenów ogródków działkowych (ZO)

TERENY OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH (ZO)		
CHARAKTERYSTYKA PRZEZNACZENIA TERENÓW		
Funkcja	Podstawowa/wiodąca	- ogródki działkowe, - tereny zieleni urządzonej,
	Dopuszczalna	- nie ustala się
Wskaźniki i parametry urbanistyczne	Intensywność zabudowy	do 0,1
	Maksymalna powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki	15%
	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	75%
	Maksymalna wysokość zabudowy	5 metrów
Wytyczne i ograniczenia dotyczące zagospodarowania	<ul style="list-style-type: none"> nie ustala się 	

Karta 9. Charakterystyka terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych (RU)

TERENY OBSŁUGI PRODUKCJI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH (RU)		
CHARAKTERYSTYKA PRZEZNACZENIA TERENÓW		
Funkcja	Podstawowa/wiodąca	- Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych
	Dopuszczalna	- zabudowa produkcyjna, składy i magazyny - zabudowa mieszkaniowa dla właścicieli gospodarstw
Wskaźniki i parametry urbanistyczne	Intensywność zabudowy	do 1,5
	Maksymalna powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki	70%
	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	20%
	Maksymalna wysokość zabudowy	15 metrów
Wytyczne i ograniczenia dotyczące zagospodarowania	- na oznaczony na rysunku Studium obszarach dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu - zakaz lokalizacji przedsięwzięć zawsze znacząco oddziałujących na środowisko	

Karta 10. Charakterystyka terenów obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej (IT)

TERENY OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ (IT)		
CHARAKTERYSTYKA PRZEZNACZENIA TERENÓW		
Funkcja	Podstawowa/wiodąca	- Tereny obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, w szczególności: - oczyszczalni ścieków, - ciepłowni, - GPZ, - ujęć wód podziemnych, - stacji przepompowni wody,
Wskaźniki i parametry urbanistyczne	Intensywność zabudowy	do 2,5
	Maksymalna powierzchnia zabudowy w stosunku do powierzchni działki	80%
	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	10%
	Maksymalna wysokość zabudowy	15 metrów
Wytyczne i ograniczenia dotyczące zagospodarowania	- dla obiektów budowlanych dopuszcza się zwiększenie maksymalnej dopuszczanej wysokości	

Pozostałe tereny wyznaczone w Studium posiadają ograniczone możliwości zabudowy bądź stanowią grunty wyłączone spod zabudowy, w związku z czym nie określa się dla nich parametrów i wskaźników urbanistycznych.

3.2. Tereny wyłączone spod zabudowy i o ograniczonych możliwościach zabudowy dla których nie określa się parametrów i wskaźników urbanistycznych

Tereny wymagające ograniczeń lub ścisłego wyłączenia spod zabudowy obejmują kilka kategorii, wiążących się m.in. z koniecznością zachowania zasobów środowiska, wymogami ładu przestrzennego, uciążliwością obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, zagrożeniem bezpieczeństwem ludności jej mienia, czy brakiem przydatności gruntów dla zabudowy.

Wyżej wymienione tereny to m.in:

- 1) tereny występowania gruntów I-III klasy bonitacyjnej (za wyjątkiem gruntów dla których wydano już decyzję o wyłączeniu gruntów rolnych z produkcji rolnej),
- 2) tereny leśne (z wyjątkiem obiektów służących gospodarce leśnej),
- 3) tereny wód powierzchniowych,
- 4) tereny dolinne wykluczone z zabudowy,

- 5) tereny udokumentowanych złóż surowców naturalnych,
- 6) tereny zamknięte,
- 7) strefy oddziaływania obiektów infrastruktury technicznej,
- 8) strefy oddziaływania od urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW,
- 9) strefy sanitarne od cmentarzy,
- 10) strefy ochronne ujęć wody.

3.3. Tereny rolne - kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Rolnicza przestrzeń produkcyjna jest dominującym sposobem użytkowania gruntów w gminie Ozimek. Zakłada się kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez wydzielenie następujących kategorii terenów:

- 1) tereny rolnicze (**R**),
- 2) tereny dolinne wykluczone z zabudowy (**ZD**),

Główne kierunki kształtowania terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej to:

- 1) ochrona przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze gruntów I – III klasy bonitacyjnej,
- 2) wykorzystanie terenu na cele produkcji rolniczej i ograniczaniu przeznaczenia na cele nierolnicze,
- 3) poprawianie ich wartości użytkowej oraz zapobieganie obniżania ich produktywności,
- 4) w miarę możliwości osłanianie istniejącej zabudowy uciążliwej dla środowiska, dysharmonijnej w krajobrazie pasmami zadrzewień i zakrzewień,
- 5) przy budowie, rozbudowie lub modernizacji obiektów związanych z działalnością rolniczą, a także innych obiektów budowlanych, należy stosować takie rozwiązania, które ograniczają skutki ujemnego oddziaływania na grunty,
- 6) dopuszcza się budowę obiektów budowlanych związanych funkcjonalnie z podniesieniem efektywności gospodarki rolnej,
- 7) dopuszcza się budowę obiektów budowlanych i urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarstw rolnych – z wykluczeniem budynków inwentarskich i zabudowy siedliskowej,
- 8) dopuszcza się realizację działań z zakresu retencji wodnej,
- 9) postuluje się utrzymanie istniejących zbiorników wodnych, łąk i pastwisk;
- 10) przeznaczanie pod zalesienie gruntów nieprzydatnych i mało przydatnych dla produkcji rolnej, z uwzględnieniem wymogów ochrony przyrody według przepisów odrębnych,
- 11) utrzymanie i wprowadzanie nowych zadrzewień śródpolnych oraz zachowanie w stanie naturalnym miedz w celu ograniczenia erozji wietrznej gleb,
- 12) utrzymanie tras komunikacyjnych i ciągów infrastruktury technicznej, z dopuszczeniem ich uzupełnień w niezbędnym zakresie,
- 13) modernizacja systemu melioracji w nawiązaniu do systemu nawadniania użytków rolnych,
- 14) utrzymania istniejącej zabudowy nie wskazanej na Rysunku Studium, z możliwością powiększenia jej powierzchni zabudowy o 20% poprzez przebudowę, rozbudowę, nadbudowę dla poprawy standardów mieszkaniowych,
- 15) modernizacje i odtwarzanie sprawności systemu melioracyjnego prowadzi się z maksymalnym ograniczeniem strat przyrodniczych, w szczególności w roślinności biologicznej zabudowy dolin rzecznych, roślinności turzycowiskowej i szuwarowej,
- 16) kształtowanie korytarzy ekologicznych, w tym m.in.: utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą, w tym m.in. przy wyznaczaniu ponadlokalnej infrastruktury komunikacyjnej i energetycznej,
- 17) ochrona gleb pochodzenia organicznego, przed ich osuszaniem i zmianą sposobu użytkowania (zakaz ich przeznaczania na cele nierolnicze),

- 18) ochrona lub odtworzenie strefy buforowej wzdłuż cieków i rowów, stanowiących element lokalnego i regionalnego korytarza ekologicznego,
- 19) przeznaczenie części gruntów (oznaczonych na rysunku Kierunków) pod lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.

3.4. Tereny lasów - kierunki i zasady kształtowania lasów i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Zakłada się kształtowanie leśnej przestrzeni produkcyjnej poprzez wydzielenie:

- 1) terenów lasów (**ZL**),
- 2) terenów wskazanych do zalesień (**ZLz**).

Na obszarach leśnych powinno prowadzić się trwale zrównoważoną gospodarkę leśną zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji, bez szkody dla innych ekosystemów. Trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu.

Określa się następujące zasady zagospodarowania w kompleksach leśnych, terenach lasów ochronnych oraz terenach przeznaczonych pod dolesienia:

- 1) ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych lasów;
- 2) prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z obowiązującym Planem Urządzenia Lasu sporządzonym dla Nadleśnictwa Opole, Nadleśnictwa Strzelce Opolskie, Nadleśnictwa Turawa oraz obowiązującymi uproszczonymi planami urządzenia lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa;
- 3) utrzymanie zadrzewień śródpolnych, kształtowanie granicy polno-leśnej;
- 4) zmniejszanie rozdrobnienia kompleksów leśnych poprzez powiększanie powierzchni leśnej - dolesienia (granice zasięgu terenów leśnych i zalesień, wyznaczonych na rysunku Studium należy uściślić na etapie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mając na uwadze przepisy z zakresu ochrony środowiska, przyrody, ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz ustawy o lasach);
- 5) dopuszcza się realizację dodatkowych zalesień nie wyznaczonych na rysunku studium z uwzględnieniem wymogów ochrony przyrody według przepisów odrębnych – na glebach najniższych (V i VI) klas bonitacyjnych, w szczególności przyległych do lasów i stanowiących korytarze powiązań przyrodniczych;
- 6) zalesianie należy dostosować do lokalnych warunków siedliskowych i krajobrazowych, wykorzystując przy tym istniejące zadrzewienia i zakrzaczenia;
- 7) zalesienie terenów zmeliorowanych może nastąpić tylko w sytuacjach wyjątkowych przy braku alternatywnych rozwiązań po uprzednim dokonaniu przebudowy urządzeń melioracyjnych, w sposób umożliwiający ich prawidłowe funkcjonowanie na terenach oddziaływania, zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne;
- 8) przy zagospodarowaniu wyznaczonych w Studium obszarów leśnych, przyjmuje się zasadę utrzymania dotychczasowego leśnego przeznaczenia gruntów, które uznaje się jednocześnie, jako wyłączone z zabudowy (za wyjątkiem obiektów, budynków oraz urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej);
- 9) dopuszcza się przeprowadzenie, w razie braku innych możliwości, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej (najlepiej z wykorzystaniem istniejących dróg, duktów i przecinek);
- 10) w odniesieniu do dróg i szlaków stosuje się odpowiednio przepisy jak dla dróg dojazdowych i pożarowo-leśnych;

- 11) eliminowanie kolizji lasów z innymi funkcjami terenów oraz zapewnienie lasom bezpieczeństwa pożarowego,
- 12) prowadzenie właściwej gospodarki leśnej na terenie lasów ochronnych oraz w ich otoczeniu, nie powodującej osuszenia tych terenów oraz degradacji gleb;
- 13) racjonalne udostępnienie lasów uwzględniające wymogi ochrony przyrody według przepisów odrębnych, dla celów rekreacji i turystyki – wyznaczenie tras i szlaków turystycznych, w tym umieszczenie pojemników na śmieci, ław, stołów, tablic informacyjno-edukacyjnych, wiat turystycznych itp.;
- 14) rozwój urządzeń związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także niezbędnych urządzeń z zakresu gospodarki leśnej oraz komunikacji i infrastruktury technicznej warunkuje się spełnieniem wymogów w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu.

3.5. Tereny cmentarzy (ZC)

Tereny przeznaczone na cmentarze obejmują tereny istniejących oraz projektowanych poszerzeń cmentarzy. Dla terenów czynnych cmentarzy obowiązuje - zgodnie z przepisami odrębnymi - wprowadzenie stref ochrony sanitarnej, obejmujących pas terenu wokół cmentarza o szerokości 50,0 m lub 150 m, w obrębie których obowiązują ograniczenia w zainwestowaniu terenów określone w przepisach odrębnych.

3.6. Tereny zieleni urządzonej (ZP)

Tereny zieleni urządzonej obejmują różnego typu zieleni ogólnodostępną, urządzoną w formie parków, zieleńców lub skwerów. Ustala się zachowanie aktualnego użytkowania poprzez rewaloryzację istniejących założeń parkowych oraz możliwość rozbudowy, przebudowy, nadbudowy i remontu istniejących obiektów budowlanych. Ponadto dopuszcza się lokalizację placów zabaw, obiektów małej architektury oraz obiektów budowlany niepołączony trwale z gruntem.

3.7. Tereny wód powierzchniowych śródlądowych (W)

Tereny wód powierzchniowych śródlądowych obejmują istniejące rzeki, cieki i zbiorniki wodne przeznaczone na cele gospodarki wodnej. Działania inwestycyjne ich dotyczące regulują przepisy Prawa wodnego. Tereny wód powierzchniowych wymagają zachowania i ochrony, w tym:

- 1) zapewnienia pasa gruntu wolnego od trwałych naniesień i nasadzeń od rzek oraz rowów melioracyjnych w celu umożliwienia prawidłowej eksploatacji,
- 2) użytkowanie wód otwartych do celów rekreacyjnych i sportowych, urządzenie łowisk komercyjnych i stawów hodowlanych musi być poprzedzone zgodą zarządcy wód i terenów przyległych,
- 3) możliwość lokalizacji urządzeń służących regulacji rzeki oraz ochrony przeciwpowodziowej
- 4) dopuszczenie obiektów budowlanych służących gospodarce wodnej,
- 5) kolizje planowanego zagospodarowania z rzekami powinny być rozwiązane zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne.

4. WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

4.1. Ogólne kierunki i zasady ochrony środowiska przyrodniczego

Przepisy o ochronie środowiska określają wytyczne odnośnie zapewnienia warunków utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska. Z tego powodu należy dążyć do eliminowania i ograniczenia zagrożeń oraz podejmowania działań, które będą temu zapobiegać. Kształtowanie struktur funkcjonalno-przestrzennych powinno uwzględniać racjonalne wykorzystanie przestrzeni co wiąże się z lokalizowaniem funkcji i odpowiednim sposobem zagospodarowania terenu zgodnym z jego predyspozycjami przyrodniczymi (walorami i wrażliwością na degradację). W związku z tym, rozwój układów zabudowy powinien

maksymalnie wykorzystywać już istniejące zainwestowanie (w szczególności sieć drogową i systemy infrastruktury technicznej) i zagospodarowanie terenów.

Podstawą do określania kierunków ochrony środowiska przyrodniczego jest zasada zrównoważonego i trwałego rozwoju wskazująca na konieczność określania kierunków zagospodarowania pozwalających na zachowanie zasobów środowiska przyrodniczego, przy jednoczesnym racjonalnym wykorzystaniu jego walorów. Nadrzędnym celem środowiskowym polityki przestrzennej Gminy Ozimek jest zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego poprzez:

- 1) utrzymanie potencjału przyrodniczego i krajobrazowego wszystkich obszarów cennych przyrodniczo, w szczególności tych objętych prawną ochroną przyrody,
- 2) zachowanie terenów o wyraźnych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych,
- 3) zachowanie lokalnej różnorodności biologicznej,
- 4) ochronę walorów krajobrazowych, zieleni we wsiach, w tym zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
- 5) zachowanie i zwiększenie istniejących zasobów leśnych (tereny wskazane do zalesień),
- 6) racjonalne wykorzystywanie zasobów glebowych poprzez ograniczanie wyłączenia z produkcji rolniczej gleb chronionych znajdujących się poza obszarami zwartej zabudowy),
- 7) ochronę wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawę ich jakości,
- 8) wyłączenie spod zabudowy terenów położonych w zagłębieniach dolinnych cieków,
- 9) ochronę lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych, tworzących system przyrodniczy gminy, stanowiących jego główne powiązania ekologiczne,
- 10) utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody,
- 11) kształtowanie korzystnych warunków aerasanitarnych w gminie,
- 12) zmniejszanie uciążliwości akustycznych dla mieszkańców i środowiska,
- 13) usprawnienie gospodarki odpadami,
- 14) sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest,
- 15) unikania wytyczania linii przesyłowych infrastruktury technicznej i dróg przez obszary chronione,
- 16) wprowadzanie zieleni izolacyjnej w strefach granicznych obszarów o różnych funkcjach, w których może wystąpić konflikt przestrzenny,
- 17) stosowanie zieleni izolacyjnej lub innej formy osłony zielenią elementów negatywnie oddziałujących na walory krajobrazowe środowiska.

Ochrona środowiska wyrażona poprzez ustalenia i rozwiązania planistyczne, które należy uwzględnić przy sporządzaniu Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego ma na celu poprawę warunków życia ludzi poprzez poprawę jakości środowiska oraz proekologiczny rozwój przestrzenny oparty o minimalizację konfliktów wywołanych w skutek postępującej urbanizacji. Cele te powinny być realizowane w szczególności poprzez ochronę niżej określonych elementów środowiska.

4.2. Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych

Ochrona wód podziemnych jest jednym z najważniejszych kierunków działań, ze względu na wykorzystywanie ich do zaopatrzenia mieszkańców w wodę. Ochrona wód musi być realizowana poprzez maksymalne ograniczenie zrzutu zanieczyszczeń (szczególnie substancji biogenych, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych.

Za najważniejsze należy uznać ochronę przed zanieczyszczeniem użytkowych zbiorników wód podziemnych służących zaopatrzeniu w wodę, w tym:

- 1) GZWP nr 334 „Dolina kopalna rzeki Mała Panew”
- 2) GZWP nr 335 „Krapkowice – Strzelce Opolskie”

oraz czwartorzędowe doliny kopalne:

- Dolina kopalna Małej Panwi,
- Dolina kopalna Knieja – Lasowice.

W odniesieniu do ww. wód podziemnych celem środowiskowym jest:

- 1) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- 2) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- 3) ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

W celu osiągnięcia dobrego stanu czystości ogółu wód podziemnych i powierzchniowych, umożliwiających ich wykorzystanie do celów użytkowych, przewiduje się następujące działania:

- 1) dążenie do konsekwentnego uzbrajania terenów pod zabudowę w infrastrukturę techniczną, służącą ochronie środowiska, w szczególności poprzez realizację gminnej kanalizacji sanitarnej,
- 2) modernizację urządzeń wodnych w celu osiągnięcia wymaganych standardów jakościowych wody pitnej,
- 3) eliminowanie zrzutów nieoczyszczonych lub niewystarczająco oczyszczonych ścieków do gruntu i wód otwartych,
- 4) budowę oczyszczalni przydomowych na terenach, gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest nieopłacalna z przyczyn ekonomicznych lub technicznych,
- 5) kompleksowe rozwiązanie odprowadzania ścieków opadowych z ciągów komunikacyjnych, placów i parkingów oraz oczyszczenie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 6) dostosowanie, ze względu na ochronę wód podziemnych, lokalizacji nowych obiektów, szczególnie tych uciążliwych dla środowiska, do struktur hydrogeologicznych,
- 7) stosowanie rozwiązań zmierzających do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększanie małej retencji wodnej o charakterze lokalnym oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania wody m.in. prowadzenie wodochronnej gospodarki w zlewniach, poprzez wprowadzanie zalesień i zadrzewień,
- 8) ochronę obrzeży rzek i cieków przed groźbami i zabudową poprzez pozostawianie pasa terenu – bufora zieleni jako niezbędnego filtra biologicznego,
- 9) zakaz niszczenia lub uszkodzenia brzegów śródlądowych wód powierzchniowych, a także gruntów pokrytych śródlądowymi wodami powierzchniowymi,
- 10) zagospodarowanie terenów w sąsiedztwie rzek i cieków nie może ograniczać ich administratorom możliwości wykonywania obowiązków w zakresie utrzymania ich w należytym stanie,
- 11) dla celów zaopatrzenia w wodę, oprócz głównego korzystania z gminnej sieci wodociągowej, dopuszcza się korzystanie z indywidualnych ujęć wód po spełnieniu warunków określonych w przepisach prawa w tym zakresie,
- 12) przy zagospodarowaniu terenów obowiązuje wymóg przestrzegania wszystkich zakazów i nakazów dotyczących stref ochronnych ujęć wód,

Działania w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przyczynia się do poprawy jakości wód, ale również do podniesienia jakości życia mieszkańców i wzrostu atrakcyjności terenów gminy.

4.3. Ochrona powierzchni ziemi

Dla ochrony powierzchni ziemi i gleb przed degradacją studium ustala:

- 1) ochronę przed zabudową nie związaną z produkcją rolną gruntów wysokich klas bonitacyjnych;
- 2) rekultywację gleb zdegradowanych;

- 3) kompleksowe rozwiązanie odprowadzania ścieków opadowych z ciągów komunikacyjnych, placów i parkingów oraz oczyszczenie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 4) racjonalne użycie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin na terenach rolnych i leśnych oraz stosowanie technik naturalnych (fito i agromelioracyjnych) w celu zwiększenia udziału materii organicznej w glebie;
- 5) przeciwdziałanie degradacji chemicznej gleb poprzez ochronę powietrza i wód powierzchniowych;
- 6) prowadzenie monitoringu jakości gleby i ziemi;
- 7) przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogeniczne;
- 8) stosowanie naturalnych metod regulacji odczynu gleb.

4.4. Ochrona powietrza atmosferycznego

W zakresie ochrony atmosfery celem jest zachowanie norm czystości określonych stosownymi przepisami prawa. Stan czystości powietrza na terenie gminy określono jako dobry, ze względu na brak lokalnych, dużych źródeł emisji oraz położenie w otoczeniu kompleksów leśnych wpływających na zmniejszenie zanieczyszczeń powietrza.

Formuluje się następujące kierunki działań w zakresie ochrony warunków aerosanitarnych:

- 1) stosowanie niskoemisyjnych nośników energii cieplnej (np. gaz, olej opałowy, pompy ciepła) zwłaszcza w sektorze komunalnym oraz obiektach nowoprojektowanych,
- 2) likwidacja lokalnych kotłowni i podłączenie obiektów do miejskiej sieci ciepłowniczej,
- 3) realizacja przedsięwzięć związanych z modernizacją izolacji termicznej budynków,
- 4) wykorzystanie wymogu sporządzania ocen wpływu na środowisko przyrodnicze obiektów szczególnie uciążliwych i mogących pogorszyć stan środowiska,
- 5) wykonywanie pomiarów w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz przekazywanie odpowiednim organom w formie ustalonej prawem,
- 6) zachowanie szczególnych warunków ochrony w zakresie lokalizacji obiektów mogących lokalnie negatywnie oddziaływać na stan czystości powietrza.

4.5. Ochrona klimatu akustycznego

Podstawowymi źródłami hałasu w gminie są drogi. W związku z tym, zasadniczym zadaniem, mającym na celu poprawę klimatu akustycznego gminy, jest zmniejszenie uciążliwości komunikacyjnych. Dlatego też przyjmuje się następujące kierunki podejmowanych działań ograniczających hałas u źródła poprzez:

- 1) poprawę stanu nawierzchni dróg,
- 2) w przypadku natężonego hałasu wywołanego ruchem komunikacyjnym należy przewidzieć realizację m.in. zieleni izolacyjnej, bądź w szczególnych przypadkach ekranów akustycznych,
- 3) sytuowanie budynków mieszkalnych z zachowaniem odpowiednich odległości od dróg publicznych w zależności od kategorii drogi,
- 4) rozbudowę ekologicznych form transportu - ścieżki rowerowe.

W przypadku pojawienia się uciążliwości, związanej z hałasem przemysłowym/produkcyjnym, potwierdzonej pomiarami natężenia hałasu, niezbędna będzie jej eliminacja poprzez zastosowanie zieleni izolacyjnej, osłon, ekranów i wyciszeń.

4.6. Ochrona zieleni urządzonej i zadrzewień

Zaleca się ochronę istniejących zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, poprzez wprowadzenie zakazu ich likwidowania lub niszczenia z innych powodów niż dla zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

4.7. Ochrona lasów

Dla ochrony zasobów leśnych przed niekorzystnymi zmianami w środowisku studium ustala:

- 1) ochronę i powiększanie zasobów leśnych poprzez wprowadzanie zalesień na gruntach wyłączanych z produkcji rolniczej, nieużytków i terenów zdegradowanych;
- 2) wdrażanie krajowego Programu Zwiększenia Lesistości;
- 3) użytkowanie zasobów leśnych przez prowadzenie funkcji gospodarczych na zasadzie racjonalnej gospodarki leśnej;
- 4) udostępnianie i zagospodarowanie lasów do celów rozwoju turystyki i wypoczynku, regeneracji zdrowia, edukacji ekologicznej w porozumieniu z zarządcami gruntów leśnych, poprzez budowę obiektów związanych z turystyką, rekreacją;
- 5) dopuszczenie budowy dróg oraz obiektów i sieci infrastruktury technicznej dla potrzeb gospodarki leśnej;
- 6) wskazanie obszarów dla których w wyznacza się możliwość ustanowienia filara ochronnego w przypadku, złóż kopalin występujących na terenach leśnych.

Kierunki rozwoju produkcji leśnej na terenach pozostających we władaniu Lasów Państwowych ustalone są przez okresowo sporządzone plany urzędniowe gospodarstwa leśnego, zarządzanego przez Nadleśnictwo Opole, Strzelce Opolskie oraz Turawa. W myśl założeń studium gospodarka leśna powinna być prowadzona zgodnie z ich zapisami oraz z poszanowaniem wymogów ochrony środowiska przyrodniczego i wartościowych komponentów miejscowego krajobrazu, w szczególności na obszarach objętych przestrzennymi formami ochrony przyrody w granicach gminy.

W myśl ustawy o lasach szczególnej ochronie podlegają kompleksy leśne posiadające status lasów ochronnych. W obrębie lasów ochronnych, ustala się podporządkowanie funkcji produkcyjnej funkcjom ochronnym. Gospodarka winna być prowadzona w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nich celów dla których zostały wydzielone, w szczególności poprzez:

- 1) dbałość o stan zdrowotny i sanitarny lasów,
- 2) preferowanie naturalnego odnowienia lasu,
- 3) dbałość o utrzymanie naturalnych stosunków wodnych,
- 4) ograniczenie stosowania zrębów zupełnych.

4.8. Obszary występowania surowców mineralnych chronionych przed innym niż eksploatacja zagospodarowaniem

Dopuszcza się możliwość przeprowadzania rozpoznania zasobów i dokumentacji złóż oraz, w przypadku pozytywnego rozpoznania i udokumentowania, prowadzenia eksploatacji złóż kopalin w granicach ustanowionych obszarów górniczych. W granicach obszarów górniczych ustala się zakaz zabudowy, z dopuszczeniem do realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopaliny.

Ustanowienie nowych obszarów i terenów górniczych dopuszcza się na glebach o niskiej przydatności rolniczej (gleby klas V - VI) oraz na terenach leśnych i przeznaczonych do zalesień, po przeprowadzeniu sporządzeniu wymaganych badań, zgodnie z przepisami odrębnymi. Lokalizację nowych obszarów górniczych ogranicza się w zasięgu obszarowych form ochrony przyrody.

Eksploatacja złóż powinna być prowadzona z zachowaniem wymogów ochrony środowiska. Po zakończeniu eksploatacji należy przeprowadzić rekultywację w kierunkach określonych w wydanych koncesjach.

Jak wynika z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 Prawo geologiczne i górnicze, jeżeli w wyniku zamierzonej działalności określonej w koncesji przewiduje się istotne skutki dla środowiska, dla terenu górniczego bądź jego fragmentu można sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Powinien on zapewniać integrację wszelkich działań podejmowanych w granicach terenu górniczego w celu:

- 1) wykonania działalności określonej w koncesji,
- 2) zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego,
- 3) ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony wód podziemnych oraz obiektów budowlanych.

4.9. System powiązań ekologicznych – tereny otwarte

Na terenie gminy tworzą go korytarze ekologiczne dolin rzecznych i ich dopływów w postaci zarośli łąkowych, ekosystemy łąkowe oraz mniejsze ekosystemy leśne. Obszary te winny być chronione przed zainwestowaniem, gdyż posiadają predyspozycje do pełnienia funkcji biotycznej – systemu terenów otwartych w gminie dla zapewnienia pożądanego przewietrzania, migracji gatunków, zachowania enklaw roślinności i ostoi zwierząt.

4.10. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym ustala się zasadę honorowania, określonych stosownymi przepisami obszarów ograniczonego użytkowania dla źródeł promieniowania tj. linii energetycznych i punktów zasilania.

4.11. Kierunki i zasady ochrony przyrody na obszarach prawnie chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych jest realizowana poprzez objęcie określonych obszarów i obiektów ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Na terenie Gminy Ozimek występują następujące obszary podlegające ochronie na mocy tej ustawy:

4.11.1. Obszar Natura 2000 Dolina Małej Panwi PLH160008

W ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w stosunku do obszarów Natura 2000 należy brać pod uwagę zakazy określone w obowiązujących przepisach dotyczących ochrony przyrody oraz indywidualne zapisy dla każdego z obszarów zawarte w planach zadań ochronnych, ustanawianych w drodze zarządzenia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz w planach ochrony ustanawianych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego ds. środowiska. Plany zadań ochronnych oraz plany ochrony zawierają ustalenia konieczne do uwzględnienia w projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

4.11.2. Obszar Natura 2000 Zbiornik Turawa PLB160004

Obszar Natura 2000 Zbiornik Turawa PLB160004 zlokalizowany jest w północno-wschodniej części gminy na obszarze Zbiornika Turawskiego i przyległych do niego terenów.

Zbiornik Turawa jest jedną z najważniejszych na Śląsku ostoi i żerowisk przelotnych ptaków wodno-błotnych. Dla ostoi sporządzono plan zadań ochronnych - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Turawa PLB160004 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 2725), którego ustalenia są wiążące przy sporządzaniu studium i planów zagospodarowania przestrzennego.

4.11.3. Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”

Obszar chronionego krajobrazu (OChK) obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Na obszarze OCHK obowiązują ustalenia zawarte w Uchwale Nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 2017). Nadzór nad obszarami sprawuje Zarząd Województwa Opolskiego.

Na terenie Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrawsko- Turawskie w ww. uchwale ustalono następujące działania:

Tabela 4.11.4. Działania wskazane w Uchwale Nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 2017) przedstawione w formie tabelarycznej.

1.	w zakresie czynnej ochrony ekosystemów leśnych: preferowanie działań zmierzających do zachowania i utrzymywania we właściwym stanie ochrony istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw na piaskowych poprzez m.in. ekstensywne użytkowanie i niedopuszczanie do zarastania drzewami i krzewami otwartych przestrzeni	
2.	W zakresie czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych:	<p>przeciwdziałanie sukcesji łąk, pastwisk i torfowisk poprzez m.in. ekstensywne użytkowanie (np. koszenie, wypas) lub mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów</p> <p>ograniczanie zmiany użytkowania łąk i pastwisk na grunty orne bądź inne uprawy rolne</p> <p>preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi</p> <p>kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę oraz formowanie nowych założeń zieleni wiejskiej (zadrzewienia, zakrzaczenia, remizy śródpolne, parki wiejskie),</p> <p>zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych</p> <p>zachowanie zbiorowisk wydmych, muraw na piaskowych i psiar</p> <p>zachowanie zbiorowisk muraw kserotermicznych</p> <p>realizowanie melioracji odwadniających, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym zachowaniem reżimów wilgotnościowych terenów podmokłych, w tym torfowisk, obszarów wodno– błotnych i obszarów źródłiskowych cieków</p> <p>eksploatowanie surowców mineralnych w sposób minimalizujący negatywne oddziaływania na przyrodę,</p> <p>prowadzenie rekultywacji uwzględniającej potrzeby ochrony walorów przyrody żywej, nieożywionej oraz krajobrazu,</p>

		przeciwdziałanie przerywaniu ciągłości korytarzy ekologicznych						
		preferowanie regionalnych stylów architektonicznych w zabudowie oraz zabudowy zachowującej historyczne kierunki przestrzennego rozwoju miejscowości						
		preferowanie zabudowy w zwartych układach ruralistycznych						
3.	W celu zachowania walorów obszaru określono następujące zakazy:	realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;						
		<table border="1"> <tr> <td rowspan="3"> <p>budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:</p> <p>a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych</p> <p>b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodno prawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo Wodne z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;</p> </td> <td style="text-align: center;">Zakaz ten nie dotyczy</td> </tr> <tr> <td> <p>obszarów zabudowy miast i wsi, w granicach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, jeżeli przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody, w tym pełniącej funkcję korytarzy ekologicznych i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu</p> </td> </tr> <tr> <td> <p>siedlisk rolniczych – w zakresie uzupełniania istniejącej zabudowy o obiekty związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego;</p> </td> </tr> <tr> <td></td> <td> <p>działek przeznaczonych pod zabudowę wyznaczonych w obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach lokalizacyjnych.</p> </td> </tr> </table>	<p>budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:</p> <p>a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych</p> <p>b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodno prawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo Wodne z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;</p>	Zakaz ten nie dotyczy	<p>obszarów zabudowy miast i wsi, w granicach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, jeżeli przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody, w tym pełniącej funkcję korytarzy ekologicznych i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu</p>	<p>siedlisk rolniczych – w zakresie uzupełniania istniejącej zabudowy o obiekty związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego;</p>		<p>działek przeznaczonych pod zabudowę wyznaczonych w obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach lokalizacyjnych.</p>
<p>budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:</p> <p>a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych</p> <p>b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodno prawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo Wodne z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;</p>	Zakaz ten nie dotyczy							
	<p>obszarów zabudowy miast i wsi, w granicach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, jeżeli przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody, w tym pełniącej funkcję korytarzy ekologicznych i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu</p>							
	<p>siedlisk rolniczych – w zakresie uzupełniania istniejącej zabudowy o obiekty związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego;</p>							
	<p>działek przeznaczonych pod zabudowę wyznaczonych w obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach lokalizacyjnych.</p>							

		likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;	Zakaz ten nie dotyczy
			zadrzewień śródpolnych, których usunięcie jest konieczne w celu przywrócenia użytkowania gruntów rolnych - krzewów do 10 lat lub drzew, których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekracza 35 cm w przypadku topoli, wierzb, kasztanowca zwyczajnego, klonu jesionolistnego, klonu srebrzystego, robinii akacjowej i platanu klonolistnego oraz 25 cm w przypadku pozostałych gatunków drzew
		wydobycia do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów	Zakaz ten nie dotyczy
			nie dotyczy obszarów, na których położone są złoża kopalin udokumentowane przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały i których dokumentacje zostały zatwierdzone przez właściwy organ administracji geologicznej.
dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka			
likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno - błotnych			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Uchwały Nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 2017).

4.11.4. Stanowisko dokumentacyjne „Trias”

Obejmuje się ochroną stanowisko dokumentacyjne „Trias” (wybierzysko paleontologiczne z okresu triasowego na terenie kopalni iłów) zlokalizowane w Krasiejowie ustanowione Rozporządzeniem Nr 0151/P/1/2003 Wojewody Opolskiego z dnia 20 stycznia 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 3, poz. 94).

Celem jego ochrony jest zabezpieczenie i zachowanie dla potrzeb naukowych i dydaktycznych skamieniałych szczątków prehistorycznych zwierząt o wybitnej wartości przyrodniczej. Profil geologiczny, w którym odkryto wiele interesujących skamieniałych szczątków kostnych występujących tu w dwóch warstwach.

W planach miejscowych należy uwzględnić zakazy wprowadzone przywołanym aktem prawnym, a mianowicie:

- 1) prowadzenia działalności przemysłowej,

- 2) świadomego niszczenia lub przekształcania obszaru, w tym zmiany przeznaczenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele nie związane z zachowaniem i zabezpieczeniem wartości przyrodniczych wybieżyska paleontologicznego,
- 3) zanieczyszczania gleby, w tym wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości,
- 4) zaśmiecania obiektów i terenów wokół nich,
- 5) wydobywania oraz zbioru skał i skamieniałości, za wyjątkiem prac naukowo-badawczych,
- 6) zbywania oraz nabycia skał i skamieniałości lub ich części pochodzących z terenu objętego ochroną,
- 7) przewożenia lub wywożenia skał i skamieniałości lub ich części pochodzących z terenu objętego ochroną, w celach innych niż naukowo-badawcze oraz wystawiennicze, bez uprzedniego uzyskania zgody Wojewody Opolskiego,
- 8) wstępu na teren objęty ochroną w celach innych niż związane z prowadzeniem prac naukowych i dydaktycznych, zadań związanych z zabezpieczeniem terenu prac paleontologicznych (dozór) oraz realizacją obowiązków wynikających z ruchu zakładu górniczego,
- 9) budowy budynków i budowli, obiektów małej architektury trwale związanych z gruntem, jeżeli służą innym celom niż zabezpieczeniu i zachowaniu dla potrzeb naukowych i dydaktycznych skamieniałości,

4.11.5. Użytek ekologiczny

Na terenie gminy występuje 1 użytek ekologiczny - Antoniów – został powołany Rozporządzeniem Nr 0151/P/9/2003 Wojewody Opolskiego z dnia 8 grudnia 2003 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Dla użytków ekologicznych obowiązują zakazy zgodnie z art. 45 ustawy o ochronie przyrody, z których najistotniejsze dotyczą:

- zmiany sposobu użytkowania ziemi,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody, albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony, bądź spowodować degradację krajobrazu.

4.11.6. Pomniki przyrody

Obejmuje się ochroną 3 ustanowione pomniki przyrody (łącznie chronionych jest 7 drzew), których wykaz zamieszczono w poniższej tabeli.

Tabela 4.11.6. Pomniki przyrody na terenie Gminy Ozimek

Lp.	Akt prawny obowiązujący (publikacja)	Bliższa lokalizacja	Obiekt poddany ochronie	Nazwa gatunkowa	Obwód (cm)	Wys (m)
1.	Rozporządzenie Nr 0151/P/38/05 Wojewody Opolskiego z dnia 26 października 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Nadleśnictwo: Turawa, Obręb leśny: Turawa, Leśnictwo: Kadłub, Oddz.: 20	drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	225	31

2.	Rozporządzenie Nr 0151/P/38/05 Wojewody Opolskiego z dnia 26 października 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Znajduje się zaraz przed wejściem na teren kościoła parafialnego pw. św. Małgorzaty w Krasiejowie	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	126	24
3.	Rozporządzenie Nr 0151/P/38/05 Wojewody Opolskiego z dnia 26 października 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Nadleśnictwo: Opole, Obręb leśny: Krasiejów, Leśnictwo: Krasiejów, Oddz.: 285	Grupa drzew	Dąb szypułkowy - Quercus robur	430	26
				Dąb szypułkowy - Quercus robur	440	27
				Dąb szypułkowy - Quercus robur	474	26
				Dąb szypułkowy - Quercus robur	402	15
				Dąb szypułkowy - Quercus robur	390	27

Źródło: CRFOP, stan na dzień 05.05.2021 r.

W ustaleniach planów należy zakazać dewastacji i degradacji środowiska przyrodniczego, które mogłyby przyczynić się do osłabienia drzew w strefie rzutu ich korony, jak również uwzględnić zakazy określone w Rozporządzeniu Nr 0151/P/38/05 Wojewody Opolskiego z dnia 26 października 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody tj. zakaz:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektów objętych ochroną,
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby,
- umieszczania tablic reklamowych.

4.12. Obszary i obiekty proponowane do objęcia ochroną ze względu na wartości przyrodnicze

Wskazuje się do objęcia ochroną prawną w formie rezerwatu:

- planowany rezerwat „Krasiejów” – rezerwat paleontologiczno-geologiczny ze skamielinami fauny kręgowców górnokarbońskich,

Wskazuje się do objęcia ochroną prawną w formie użytku ekologicznego:

- teren glinianki położonej w Krasiejowie „Glinianka”

Jest to malowniczo położona glinianka, będąca dowodem na dawne prace wydobywcze w tych okolicach. Na jej brzegu rośnie chroniony krzew - kruszyna pospolita *Frangula alnus*. W jej sąsiedztwie rośnie również okazała, proponowana do objęcia ochroną sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*. Występują tu również chronione gatunki zwierząt: żaba trawna *Rana temporaria*, żaba wodna *Rana esculenta*, zaskroniec *Natrix natrix*, żmija zygzakowata *Vipera berus*. Celem ochrony jest zachowanie unikalnych biotopów wodnych, walorów krajobrazowych oraz zasobów genowych chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

- kompleks łąk z nieczynnymi gliniankami w Krasiejowie

Jest to siedlisko występowania goryczki wąskolistnej i kukułki szerokolistnej, dobrze wykształcone zespoły łąkowe oraz szuwarowe. Jest to również miejsce rozrodu wielu gatunków płazów, m.in. ropuchy zielonej i rzekotki drzewnej. Stanowisko łąkowe derkacza. Miejsce występowania gniewosza plamistego oraz wielu gatunków zwierząt typowych dla krajobrazu otwartego. Dyrektywa Siedliskowa 4: gacek brunatny, gniewosze plamisty, jaszczurka zwinka, ropucha zielona, rzekotka drzewna.

Wskazuje się do ochrony szczególnie cenne ostoje fauny:

- - Mała Panew w Krasiejowie

Jest to miejsce rozrodu wielu gatunków ptaków, m.in. zimorodka, kaczki krzyżówki. Obszar występowania bobra i wydry. Stanowi najważniejszy korytarz ekologiczny gminy. Dyrektywa Ptasia 1: zimorodek, ortolan. Dyrektywa Siedliskowa 2: bóbr, wydra. Dyrektywa Siedliskowa 4: gacek brunatny, orzesznica, jaszczurka zwinka, ropucha zielona, rzekotka drzewna; w planach miejscowych wprowadzenie nakazu zachowania i wzbogacania biocenozy leśnych, łąkowych, wodnych i zadrzewieniowych

- - Kompleks stawów w Biestrzynie (przysiółek Poliwoda)

Miejsce rozrodu wielu gatunków płazów, m.in. kumaka nizinnego, ropuchy zielonej i rzekotki drzewnej oraz wielu gatunków ptaków wodno-błotnych i łąkowych. Obszar występowania wydry. Dyrektywa Ptasia 1: zimorodek. Dyrektywa Siedliskowa 2: kumak nizinny, wydra. Dyrektywa Siedliskowa 4: gacek brunatny, jaszczurka zwinka, ropucha zielona, rzekotka drzewna.

Wskazuje się do objęcia ochroną prawną w formie Obszaru Chronionego Krajobrazu:

- poszerzenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”, lasy zlokalizowane w granicach miasta Ozimka w granicach pokazanych na rysunku Nr 3 studium „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Poszerzenie jest uzasadnione:

- 1) obecnością międzynarodowego korytarza ekologicznego migracji dużych ssaków,
- 2) wysokimi walorami przyrodniczymi tych terenów,
- 3) wysokimi walorami krajobrazowymi wynikającymi z różnorodności ekosystemów leśnych, wodnych i łąkowych oraz często kulturowego krajobrazu rolniczego,
- 4) ciągłością przestrzenną i jednorodnością tych obszarów.

Na Zał.2 oraz Zał.3 obszar ten został wskazany jako: „Planowane poszerzenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrawsko-Turawskie”.

4.13. Krajobraz kulturowy

Ochrona krajobrazu przyrodniczo-kulturowego Gminy Ozimek następuje poprzez realizację zasad uwzględnionych w ramach obowiązujących:

- 1) form ochrony przyrody,
- 2) form ochrony zabytków.

Ustalenia studium dotyczące zasad zagospodarowania poszczególnych terenów, wraz z określeniem parametrów i wskaźników zabudowy rekomendowanych do wprowadzenia w planach miejscowych oraz w połączeniu z otoczeniem prawnym dotyczącym ochrony zabytków, zapewniającą właściwą i wystarczającą ochronę krajobrazu kulturowego.

5. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Historyczne dziedzictwo kulturowe Ozimka wymaga odpowiednich działań konserwatorskich. Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w przypadku gdy gmina posiada gminny program opieki nad zabytkami, ustalenia tego programu uwzględnia się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Wobec powyższego, w niniejszym studium zostały uwzględnione treści zawarte w „Programie opieki nad zabytkami gminy Ozimek na lata 2021 –2024” sporządzonej przez mgr Halinę Łabęcką w grudniu 2020 r.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w „Aktualizacji...” w Studium ustala się następujące strefy ochrony konserwatorskiej, których zasięg przestrzenny został zilustrowany na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”

5.1. Strefa „A” – ściślejszej ochrony konserwatorskiej

W strefie tej zakłada się pierwszeństwo wymagań konserwatorskich nad wszelką prowadzoną współcześnie działalnością inwestycyjną, gospodarczą i usługową. Zakres ochrony konserwatorskiej wymaga zachowania bryły obiektów i dachów co do kształtu i materiału, podziałów elewacji, stolarki okiennej i drzwiowej, architektonicznego wystroju.

Szczegółowe standardy zabudowy i zagospodarowania terenu należy określić na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Powinny one uwzględniać następujące cele:

- zachowanie historycznego układu przestrzennego, tj. rozplanowania dróg, ulic, placów, linii zabudowy, kompozycji wnętrza urbanistycznych i kompozycji zieleni,
- konserwacja zachowanych głównych elementów układu przestrzennego, szczególnie: posadzki (nawierzchnie, cieki i zbiorniki wodne, sposób użytkowania gruntów), ścian (zabudowa, zieleń) oraz dążenie do usunięcia elementów uznanych za zniekształcające założenia historyczne i odtworzenia elementów zniszczonych w oparciu o szczegółowe warunki określone każdorazowo przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków,
- dostosowanie nowej i modernizowanej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej, w zakresie sytuacji, skali, bryły, geometrii dachów, podziałów elewacji architektonicznych, proporcji powierzchni murów,
- usunięcie lub przebudowa obiektów dysharmonizujących,
- dostosowanie współczesnych funkcji do wartości zabytkowego zespołu i jego poszczególnych obiektów, nawiązanie do ich programu historycznego i eliminacji uciążliwych funkcji.

W strefie „A” ochronie podlegają wszelkie znaleziska archeologiczne – zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

W obrębie Gminy Ozimek - strefa „A” obejmuje wszystkie obiekty wpisane do Rejestru Zabytków tj:

- 5 obiektów architektury i budownictwa, znajdujących się w mieście Ozimku (kościół ewangelicki) i we wsiach Jedlice (dwór „Beatka” i budynki mieszkalne dawnego osiedla hutniczego), Grodziec (kościół parafialny rzymsko-katolicki) oraz Krasiejów (kościół parafialny rzymsko-katolicki),

- 2 obiekty zabytkowych założeń zieleni kształtowanej: (pozostałość osiedla hutniczego – okrągły plac ze studnią i starymi klonami, w Jedlicach - zbiorowa mogiła powstańców śląskich na cmentarzu parafialnym w Krasiejowie),

- 3 zabytki techniki znajdujące się w mieście Ozimek (żelazny most wiszący) i w Jedlicach: budynki dawnej huty szkła „Jedlice” (ob. BA GLASS POLAND) i kanał roboczy nawadniający,

- zachowany układ przestrzenny zespołu dawnego osiedla hutniczego oraz dawnej huty szkła „Jedlice” w Jedlicach wraz z korytem kanału roboczego nawadniającego (ob. BA GLASS POLAND).

5.2. Strefa „B” – pośredniej ochrony konserwatorskiej

Obejmuje obszary, w których elementy dawnego układu zachowały się w stosunkowo dobrym stanie. Zakres ochrony konserwatorskiej wymaga zachowania bryły obiektów i dachów, co do kształtu i materiału, podziałów elewacji, stolarki okiennej i drzwiowej oraz wystroju architektonicznego, w odniesieniu do obiektów objętych ochroną konserwatorską. Szczegółowe standardy zabudowy i zagospodarowania terenu należy określać na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Powinny one uwzględniać następujące cele:

- dążenie do zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, przede wszystkim układu dróg i rodzaju ich pokrycia oraz podziału działek i sposobu ich zagospodarowania,
- restauracja i modernizacja techniczna obiektów o wartościach kulturowych,
- dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie skali i formy bryły zabudowy, przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej.

W strefie tej należy prowadzić działalność inwestycyjną uwzględniając istniejące już związki przestrzenne i planistyczne.

W obrębie Gminy Ozimek strefy „B” obejmują:

Antoniów

- tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród,

Biestrzynnik

- czynny cmentarz rzymsko – katolicki,

- zespół dworsko – parkowy z zachowanymi zabudowaniami folwarcznymi, zespołem zabytkowej zieleni kształtowanej oraz historycznym układem dróg,

Chobie

- tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród,

Dylaki

- kościół parafialny z plebanią,

- tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród

Grodziec

- kościół parafialny z plebanią i klasztorem,

- czynny cmentarz rzymsko – katolicki,

- tradycyjne założenie wsi w układzie ruralistycznym wzdłuż osi wodnej ciek naturalnego (Białka) z pasami zieleni kształtowanej i historycznym układem dróg oraz mostów na cieku, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród,

Jedlice

- dawna huta „Jedlice” z pozostałością osiedla hutniczego,

Krasiejów

- kościół parafialny z plebanią,

- czynny cmentarz rzymsko – katolicki,

- tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród,

- pozostałość dawnego zespołu folwarcznego przy ul. Młyńskiej,

Krzyżowa Dolina

- tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród,

Mnichus

- tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród,

Nowa Schodnia

- czynny cmentarz komunalny,

Pustków

- tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród,

Schodnia

- zamknięty cmentarz rzymsko – katolicki

- tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród,

Szczedrzyk

- zespół kościoła parafialnego z plebanią, klasztorem i przykościelnym cmentarzem,

- czynny cmentarz rzymsko – katolicki,

- tradycyjny układ wsi z historycznym układem dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowaniem zagród,

miasto Ozimek

- stare centrum miasta z Hutą Małapanew i żelaznym mostem wiszącym,

- zespół kościoła i cmentarza ewangelicko-augsburskiego razem z dawnym cmentarzem ewangelicko-katolickim, ob. parkiem pocmentarnym.

5.3. Strefa „K” – ochrony krajobrazu kulturowego

Jest to strefa ochrony elementów krajobrazotwórczych (drogi, zespoły zieleni np. lasy, ciek wodne i inne). W obrębie gminy Ozimek w strefie „K” znajduje się 5 stref ochrony krajobrazu kulturowego. Są to przedstawione na rysunku „Kierunków zagospodarowania przestrzennego”:

- Obszar Chronionego Krajobrazu - Lasy Stobrawsko-Turawskie znajdujący się na obrzeżach doliny Małej Panwi (obejmuje prawie cały teren naszej gminy oprócz Ozimka, Antoniowa, Schodni, Nowej Schodni) o obszarze 11.173 ha,
- Obszar głównego korytarza ekologicznego w dolinie rzeki Mała Panew oraz korytarze ekologiczne w dolinach rzek Libawa i Myślina,
- Stanowisko przyrody nieożywionej „Trias” przeznaczone do ekspozycji w formie parku technologiczno-krajobrazowego „Jurapark” w Krasiejowie,
- Pomniki przyrody – 6 dębów szypułkowych (2 pojedyncze stanowiska i 1 stanowisko z 4 egzemplarzami).

Szczegółowe standardy zabudowy i zagospodarowania terenu należy określić na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Standardy te powinny uwzględniać następujące cele:

- restaurację zabytkowych elementów krajobrazu urządzonego, ewentualnie z częściowym ich odtworzeniem,
- ochronę krajobrazu naturalnego związanego przestrzennie z historycznym założeniem,

- ochronę form i sposób użytkowania takich terenów jak: rozłogi pól, układy dróg, miedz, zadrzewień śródpolnych, alej, szpalerów, grobli, stawów, przebiegi cieków wodnych, z zaleceniem utrzymania wykształconego sposobu parcelacji gruntów i form użytkowania,
- zaleca się, aby nową zabudowę poddać szczegółowym rygorom odnośnie gabarytów i sposobu kształtowania bryły, ustalić za dopuszczalne co najwyżej 2 kondygnacje z dachami o stromych połaciach, krytych dachówką ceramiczną, ewentualnie z użytkowym poddaszem skrytym w dachu.

5.4. Ochrona zespołów budowlanych oraz obiektów architektury i budownictwa wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków

Wszystkie obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków należy przewidzieć do trwałej adaptacji, z zachowaniem charakterystycznych dla lokalnej tradycji budowlanej form i faktur. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy ustalać ochronę zabytków architektury i budownictwa poprzez zapisy dotyczące m.in.:

- 1) określenia chronionych wartości zabudowy istniejącej (historyczna linia zabudowy, forma i gabaryt obiektów, forma dachów, opracowanie elewacji, kolorystyka, materiały, itp.) i ustalenie zakazu ich zmiany lub nakazu przywrócenia,
- 2) zasad zagospodarowania posesji - działki budowlanej (lokalizacja elementów zabudowy nie może pogorszyć stanu zachowania zabytku ani naruszać jego wartości),
- 3) określenia dopuszczalnych zmian i warunków ich realizacji,
- 4) określenia gabarytów oraz parametrów estetycznych, technicznych i użytkowych dla zabudowy nowej (przebieg linii zabudowy, forma i gabaryt obiektów, forma dachów, opracowanie elewacji, kolorystyka, materiały, itp.),
- 5) utrzymania, przywrócenia lub zmiany podziału parcelacyjnego (podstawowego elementu organizacji i fizjonomii przestrzeni),
- 6) określenia innych elementów kontekstu krajobrazowego (w tym zieleni urządzonej, nawierzchni i towarzyszącej obiektowi małej architektury) dla utrzymania lub przywrócenia wartości chronionych.

Rozbiórkę budynków zabytkowych można dopuścić po wyłączeniu z ewidencji zabytków, jedynie w sytuacjach uzasadnionych ich stanem zachowania i przy braku możliwości technicznych dla ich remontu – Wojewódzki Konserwator Zabytków może nałożyć obowiązek wykonania dokumentacji inwentaryzacyjnej obiektu likwidowanego.

5.5. Strefy ochrony archeologicznej

Wprowadza się strefy ochrony archeologicznej obejmujące stanowiska archeologiczne zdefiniowane w art. 3, pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami i objęte ochroną prawną na podstawie art. 6 ust. 1, pkt 3 cyt. ustawy, ujęte w ewidencji zabytków archeologicznych w ramach Archeologicznego Zdzjęcia Polski (AZP).

W wyżej wyznaczonych strefach przy realizacji robót ziemnych lub dokonaniu zmiany dotychczasowej działalności wiążącej się z naruszeniem struktury gruntu, należy przeprowadzić badania archeologiczne zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków.

Strefy te zostały przedstawione na Zał.3 Kierunki zagospodarowania przestrzennego jako „Strefy ochrony archeologicznej”. Przedmiotowe strefy zostały wyznaczone w odległości 30 m od „Orientacyjnych granic stanowisk archeologicznych” wskazanych na Zał.2 Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”.

6. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI

6.1. Kierunki rozwoju systemów komunikacji drogowej

Układ komunikacyjny oprócz pełnienia funkcji obsługi komunikacyjnej jest również elementem kształtującym strukturę przestrzenną obszaru Gminy Ozimek. Poprzez dostępność komunikacyjną wyznacza wartość terenu, a poprzez zapewnienie odpowiedniego standardu obsługi komunikacyjnej, stymuluje jego rozwój.

Generalnym celem polityki komunikacyjnej gminy winno być tworzenie poprawnych warunków podróżowania, zapewnienie właściwej obsługi komunikacyjnej mieszkańcom gminy i miasta, stworzenie warunków do rozwoju przestrzennego i ekonomicznego gminy oraz kształtowanie ładu przestrzennego.

Celami tej polityki winny być:

- 1) utrzymanie istniejących powiązań zewnętrznych krajowych i regionalnych,
- 2) utrzymanie istniejącej hierarchii dróg publicznych i stopniowe doposażanie ich zagospodarowania (w stopniu odpowiednim do klasy i przeznaczenia drogi),
- 3) zapewnienie obsługi komunikacyjnej terenów zurbanizowanych i przeznaczonych pod zainwestowanie,
- 4) odpowiednie kierowanie ruchem budowlanym, lokalizując nową zabudowę w bezpiecznej odległości od dróg publicznych zgodnie obowiązującymi normami,
- 5) poprawa parametrów dróg oraz bezpieczeństwa i komfortu podróżowania,
- 6) obniżenie uciążliwości dróg dla obszarów sąsiednich,
- 7) preferowanie ruchu rowerowego w przemieszczeniach na bliskie odległości w tym rozbudowa systemu ścieżek rowerowych,
- 8) zapewnienie odpowiednich ilości miejsc parkingowych.

6.1.1. Utrzymanie istniejących powiązań zewnętrznych krajowych i regionalnych

Ustala się, że zewnętrzne drogowe powiązania krajowe i regionalne zapewnia się poprzez istniejące ciągi dróg:

- droga krajowa Nr 46 relacji Kłodzko – Nysa – Opole – Ozimek – Częstochowa - Szczekociny prowadzona ulicami Warszawska – Częstochowska,
- droga wojewódzka Nr 463 relacji Bierdzany – Ozimek – Zawadzkie prowadzona od granicy z gm. Turawa przez Dylaki, Antoniów (ul. Dylakowska, Powstańców Śląskich), Ozimek (ul. Wyzwolenia) Krasiejów (ul. Zamoście) do granicy gminy z gm. Kolonowskie.

Ustala się, że w ciągu drogi krajowej Nr 46 niezbędna jest realizacja obwodnicy miejscowości Grodziec. Uwzględniając uwarunkowania przestrzenne, obejście to winno być prowadzone po północnej stronie zainwestowania miejscowości Grodziec.

W najbliższym horyzoncie czasowym nie przewiduje się budowy w/w obwodnicy, gdyż w „Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023” nie uwzględniono zadania inwestycyjnego obejmującego realizację obwodnicy Grodzka. Przedmiotowa obwodnica znalazła się natomiast w „Programie Budowy 100 Obwodnic na lata 2020-2030” w liście zadań inwestycyjnych możliwych do realizacji w ramach programu oraz w Planie Zagospodarowania Województwa Opolskiego na liście postulowanych inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Wskazanie postulowanego przebiegu obwodnicy Grodzka wskazany na rysunku „Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego” Gminy Ozimek stanowi zabezpieczenie terenów pod ewentualny przyszły rozwój układu komunikacyjnego. Wskazany przebieg obwodnicy w ciągu drogi krajowej nr 46 nie powinien być traktowany jako przebieg ostateczny.

6.1.2. Utrzymanie istniejącej hierarchii dróg publicznych i stopniowe doposażanie ich zagospodarowania (w stopniu odpowiednim do klasy i przeznaczenia drogi)

W zakresie kształtowania systemu komunikacyjnego dróg publicznych w obszarze gminy planowane jest utrzymanie istniejącej hierarchii dróg. W zakresie inwestycji drogowych jest planowane rozbudowanie gminnego systemu dróg publicznych o nowe odcinki, przewidziane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Istniejący system dróg publicznych wymaga modernizacji oraz doposażenia. Działania w tym zakresie będą obejmować:

- 1) dla dróg publicznych utrzymanie lub poszerzenie istniejących pasów drogowych oraz przyjmowanie dla odcinków projektowanych parametrów technicznych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2.03.1999r. w/s warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie,
- 2) rozbudowę o chodniki, ścieżki rowerowe lub pieszo-rowerowe,
- 3) doposażenie w obiekty i urządzenia zagospodarowania dróg m.in. oświetlenie uliczne, chodniki, zatoki dla autobusów oraz inne elementy małej architektury użytkowej,
- 4) przy planowaniu przeznaczenia terenów w sąsiedztwie drogi Krajowej, wojewódzkiej i dróg powiatowych ograniczenie budowy nowych publicznych i indywidualnych zjazdów oraz respektowanie normatywnych odstępów między skrzyżowaniami, a także zasad rozbudowy skrzyżowań i zjazdów o dodatkowe pasy ruchu,

6.1.3. Zapewnienie obsługi komunikacyjnej terenów zurbanizowanych i przeznaczonych pod zainwestowanie

Działania w zakresie rozwoju systemu komunikacji dotyczą terenów zainwestowanych lub planowanych do zainwestowania. Utrzymuje się dotychczasowe przebiegi dróg gminnych i zakłada się rozbudowę układu dróg gminnych wynikającą z potrzeb rozwoju przestrzennego. Główny system dróg publicznych uzupełniany będzie systemem dróg wewnętrznych, obsługujących zabudowę, w obszarach zwartych struktur zainwestowania. Szczegółowy przebieg dróg wewnętrznych określają miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Wytyczne do planów miejscowych:

- ustala się nakaz uwzględnienia w ustaleniach planów miejscowych przebiegów dróg publicznych i gminnych dróg wewnętrznych,
- klasyfikację techniczną dróg publicznych należy przyjmować zgodnie z przepisami odrębnymi, w uzgodnieniu z zarządcą drogi,
- za dopuszczalne uznaje się korekty przebiegu drogi wynikające ze skali opracowania planu miejscowego, uwzględnienia uwarunkowań lokalnych jak również z przyjętych w nim rozwiązań przestrzennych,
- dopuszcza się wyznaczanie nie wskazanych na rysunku studium dróg gminnych dojazdowych i lokalnych,
- dopuszcza się odstępstwa od obowiązujących przepisów odrębnych dotyczących linii rozgraniczających jedynie w przypadku przebudowy istniejących dróg i ulic na terenach zainwestowanych,
- układ podstawowy uzupełnić należy o układy bezpośredniej obsługi tworzone na bazie ulic lokalnych, dojazdowych, ciągów pieszo – jezdnych oraz dróg wewnętrznych z maksymalnym ograniczeniem obsługi komunikacyjnej terenów mieszkaniowych na zasadzie służebności przejazdu.

6.1.4. Odpowiednie kierowanie ruchem budowlanym, lokalizując nową zabudowę w bezpiecznej odległości od dróg publicznych zgodnie obowiązującymi normami;

Lokalizacja nowej zabudowy wzdłuż podstawowych ciągów drogowych winna być usytuowana w bezpiecznej odległości tak by umożliwić realizację docelowych parametrów i uzbrojenia oraz zapewnić bezpieczeństwo dla uczestników ruchu.

Przyłącza infrastruktury technicznej (energetyczne, wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe) winny być projektowane poza pasem drogowym, w szczególnie uzasadnionych przypadkach w pasie drogowym za zezwoleniem zarządcy drogi wydanym w drodze decyzji administracyjnej.

6.1.5. Poprawa parametrów dróg oraz bezpieczeństwa i komfortu podróżowania

Poprawa parametrów użytkowych dróg powinna być dostosowana do wielkości ruchu pojazdów. Zakłada się sukcesywną poprawę techniczną i funkcjonalną układu dróg gminnych (m.in. poszerzanie jezdni, przebudowy skrzyżowań).

W planach miejscowych należy zapewnić realizację dróg pożarowych zapewniających swobodny dojazd dla jednostek straży pożarnej w przypadku obiektów tego wymagających. Podczas modernizacji dróg zaleca się przebudowę poboczy gruntowych mającą na celu fizyczne oddzielenie ruchu pieszego od ruchu pojazdów.

6.1.6. Obniżenie uciążliwości dróg dla obszarów sąsiednich

Działania w zakresie modernizacji istniejącego systemu dróg dotyczyć będą wprowadzania ograniczeń uciążliwości istniejących dróg dla obszarów zainwestowanych lub podlegających rozwojowi zainwestowania. Dotyczy to w szczególności dróg przebiegających przez tereny poszczególnych miejscowości, stanowiące zarazem główne przestrzenie publiczne dla zabudowy skoncentrowanej wzdłuż jednej drogi (wsie ulicowe). Przewidziane są działania w zakresie ograniczenia uciążliwości, w tym akustycznych drogi, poprzez poprawę stanu nawierzchni drogi, realizację zieleni izolacyjnej oraz infrastruktury rowerowej. Działania w tym zakresie będą realizowane na zasadzie etapowania inwestycji, w porozumieniu z zarządcą drogi.

6.1.7. Preferowanie ruchu rowerowego w przemieszczeniach na bliskie odległości w tym rozbudowa systemu ścieżek rowerowych;

Gmina dążyć będzie do uzupełnienia systemu komunikacyjnego o ścieżki rowerowe lub pieszo-rowerowe, w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom przemieszczającym się rowerem oraz rozbudowy gminnej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej. Ścieżki rowerowe należy uwzględniać przy przebudowie istniejących fragmentów układu komunikacyjnego.

6.1.8. Zapewnienie odpowiednich ilości miejsc parkingowych;

Ważnym elementem sieci drogowej są miejsca wyznaczone dla postoju pojazdów samochodowych. Parkowanie pojazdów samochodowych ze względu na bezpieczeństwo ruchu powinno odbywać się na wyznaczonych do tego celu placach.

W pobliżu punktów usługowych, szkół, miejsc kultu religijnego, urzędów itp. niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania tych obiektów jest zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc parkingowych. polityka parkingowa powinna być zróżnicowana w zależności od rejonu miasta i gminy oraz występujących uwarunkowań komunikacyjnych. Na obszarach silnie zurbanizowanych, charakteryzujących się zwiększoną gęstością celów podróży i występującymi deficytami przestrzeni publicznej, niezbędne jest limitowanie dostępu dla samochodów indywidualnych realizowane np. poprzez ograniczanie ilości miejsc postojowych i stosowanie opłat za parkowanie.

Z kolei na terenach oddalonych od centrum, wolnych od ograniczeń przestrzennych, powinny być zapewnione dobre warunki parkowania.

Przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy wskazywać sposób urządzania miejsc postojowych lub budowy garaży oraz określać minimalne wskaźniki programowe miejsc parkingowych dla samochodów osobowych w poszczególnych kategoriach zainwestowania. Dopuszcza się lokalne odstępstwa od tej zasady, jeżeli obecne zagospodarowanie wyklucza taką możliwość.

6.2. Kierunki rozwoju komunikacji kolejowej

Ustala się utrzymanie przebiegającej przez Ozimek terenów linii kolejowej PKP Nr 144 relacji Tarnowskie Góry – Opole, przewidzianej do modernizacji i dostosowania jej parametrów technicznych do potrzeb wynikających z konieczności zapewnienia właściwych parametrów użytkowych.

Tereny te przeznacza się pod funkcjonowanie komunikacji kolejowej rozumianej jako teren infrastruktury kolejowej i technicznej wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi służącymi obsłudze kolejowego przewozu towarów i pasażerów z dopuszczeniem terminali towarowych oraz obiektów infrastruktury usługowej o przeznaczeniu transportowo – logistycznym, masztów telekomunikacyjnych służących obsłudze tegoż terenu, dróg wewnętrznych, skrzyżowań, przejazdów dróg publicznych i związanych z nimi obiektów infrastruktury technicznej. Utrzymuje się przebieg tras kolejowych z możliwością ich rozbudowy i modernizacji pod względem technicznym, z zapewnieniem bezpieczeństwa ruchu.

W przypadku przejęcia przez gminę Ozimek terenów będących własnością kolei (m.in. budynki dworców kolejowych) dopuszcza się przeznaczenie ich na obiekty usługowe – zgodnie z przeznaczeniem terenu ustalonym w karcie nr 3 - „Charakterystyka terenów zabudowy usługowej (U)”.

W bezpośrednim sąsiedztwie terenów kolejowych, należy uwzględnić wymagania w zakresie odległości projektowanego zagospodarowania od obszaru kolejowego. Dla terenów znajdujących się w obszarze narażonym na hałas i drgania powodowane ruchem pociągów należy, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, dostosować nieprzekraczalną linię zabudowy do negatywnego oddziaływania lub dla nowej zabudowy ustalić stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających uciążliwości akustyczne poniżej poziomów ustalonych w przepisach odrębnych.

Przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy mieć na uwadze, że zagospodarowanie terenów sąsiadujących z terenami kolejowymi winno uwzględnić postanowienia przepisów odrębnych m.in.:

- 1) Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 10 września 1998r w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie (Dz. U. nr 151 z 1998 r., poz.987 z późn. zm),
- 2) Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 26 lutego 1996r w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzyżowania linii kolejowej z drogami publicznymi i ich usytuowanie (Dz. U. nr 33 z 1996r, poz. 144),
- 3) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002r, nr 75 poz.690 z późn. zm.),
- 4) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r. poz. 112 z późn. zm.).

7. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

7.1. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę

Źródłem zaopatrzenia w wodę gminy i miasta Ozimek są zmodernizowane ujęcia wód podziemnych zlokalizowane w:

- Ozimku, przy ulicy Częstochowskiej zasilające w wodę miejscowości: Ozimek, Antoniów, Krasiejów
- Ozimku, przy ulicy Polnej zasilające w wodę miejscowości: Ozimek, Nowa Schodnia, Krzyżowa Dolina, Krasiejów
- Mnichusie zasilające w wodę miejscowości: Mnichus, Grodziec, Chobie
- Biestrzynniku zasilające w wodę miejscowości: Biestrzynnik, Dylaki
- Szczedrzyku zasilające w wodę miejscowości: Szczedrzyk, Jedlice, Pustków, Schodnia

Z uwagi na istniejące rezerwy w źródłach wody nie ma potrzeby budowy studni głębinowych w obszarze Gminy Ozimek (Maksymalna wydajność wszystkich ujęć wynosi ok. 8 tysięcy m³/dobę przy łącznej aktualnej wielkości produkcji wody pitnej na poziomie 1,6 tysiąca m³/dobę). W perspektywie dalszego rozwoju preferować należy działania na rzecz utrzymania w sprawności urządzeń i sieci oraz podwyższenia jakości i niezawodności dostaw wody. Uwzględnić należy modernizację stacji wodociągowej, wprowadzanie nowoczesnych technologii uzdatniania wody, automatyzacji i sygnalizacji procesów technologicznych, sterowania pracą urządzeń źródłowych i przesyłowych.

W zakresie źródeł wody ważne jest zabezpieczenie jakości ujmowanej wody poprzez objęcie ochroną zasobową wszystkich komunalnych ujęć wody oraz wyznaczenie stref ochronnych zgodnie z ustawą Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 145 późn. zm.).

Z uwagi na przewidywane objęcie ujęć wody strefami ochrony pośredniej, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla terenów przy ujęciach należy wprowadzić zapisy uniemożliwiające budowę przydomowych oczyszczalni ścieków i szamb w sąsiedztwie ujęć wody oraz innego zagospodarowania, które może zanieczyścić wody podziemne.

Zakładany rozwój gminy spowoduje potrzebę rozbudowy sieci wodociągowej w szczególności dla terenów planowanych usług logistycznych i nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej. W Studium przyjmuje się następujące kierunki rozwoju i funkcjonowania sieci wodociągowej:

- 1) wymóg rozbudowy sieci wodociągowej na terenach dopuszczonych w Studium do zabudowy;
- 2) sukcesywną modernizację istniejących wodociągów w celu utrzymania obiektów w dobrym stanie technicznym
- 3) ochronę zasobów wód podziemnych, a w szczególności Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) oraz wód powierzchniowych.
- 4) wymóg przestrzegania przy zagospodarowaniu terenów wszystkich zakazów i nakazów dotyczących stref ochronnych ujęć wód podziemnych;
- 5) obowiązek podłączenia do sieci wodociągowej wszystkich korzystających z wody budynków, zlokalizowanych w odległości mniejszej niż 150 m od granic cmentarzy,
- 6) rozbudowany system zaopatrzenia w wodę winien zapewniać również wymaganą ilość wody na wypadek pożaru oraz w warunkach specjalnych (hydranty nadziemne, dwustronne zasilanie stacji wodociągowych, studnie awaryjne),
- 7) projektując sieć rozdzielczą należy dążyć do tworzenia układów pierścieniowych (aktualnie całość funkcjonuje w podziale na trzy układy sieci wodociągowej).

7.2. Kierunki rozwoju systemów odprowadzania ścieków sanitarnych

Ilość ścieków (głównie socjalno –bytowych) kierowanych do kanalizacji i oczyszczalni ścieków systematycznie wzrasta, co w następstwie powoduje mniejszą ilość ścieków kierowaną do środowiska bez oczyszczenia. Celem polityki rozwoju systemów kanalizacyjnych jest ochrona wód powierzchniowych i gleby oraz doprowadzenie do wyrównania standardów obsługi mieszkańców miasta i gminy. Funkcjonujące jeszcze na nieskanalizowanych terenach szamba oraz w pełni nie oczyszczone ścieki stanowią znaczne zagrożenie dla stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych.

Na terenie gminy Ozimek znajduje się jedna komunalna oczyszczalnia ścieków. Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia z podwyższonym usuwaniem biogenów umiejscowiona jest w Antoniewie. Rozpoczęcie eksploatacji obiektu odbyło się w 1999 roku, natomiast przeprowadzone prace modernizacyjne w latach 2004-2005 pozwoliły przede wszystkim zwiększyć efektywność oczyszczania ścieków. Maksymalna przepustowość oczyszczalni wynosi ok. 3 tys. m³/dobę, co przy średnim dobowym dopływie ściegów ok. 1,6 tys. m³/d, pozwala stwierdzić, iż wydajność obiektu jest wystarczająca.

Podstawowym celem polityki w zakresie gospodarki ściekowej jest w miarę możliwości rozbudowa, przebudowa, modernizacja systemu kanalizacyjnego. Przyjmuje się następujące kierunki w rozwoju i sieci kanalizacji sanitarnej:

- 1) rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w sposób umożliwiający podłączenie do sieci jak największej liczby mieszkańców gminy,
- 2) budowa indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków wyłącznie jako rozwiązania alternatywnego;
- 3) obiekty z których ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych, po wybudowaniu sieci kanalizacji sanitarnej winny być do niej podłączone;
- 4) wywóz nieczystości z szamb do oczyszczalni ścieków, za pośrednictwem wyspecjalizowanych firm;
- 5) zakaz odprowadzania ścieków do gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych;
- 6) nieczystości pochodzenia zwierzęcego z budynków inwentarskich powinny być gromadzone w dostosowanych do tego zbiornikach.

7.3. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w ciepło

Na terenie Gminy Ozimek system ciepłowniczy (centralna ciepłownia i sieć przesyłowa energii cieplnej) występuje jedynie w Ozimku. Na pozostałym terenie gminy nie ma zorganizowanego systemu ciepłowniczego, występują lokalne kotłownie, obsługujące szkoły, obiekty gminne i obiekty użyteczności publicznej. Według Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ozimek źródłem ciepła sieciowego jest ciepłownia zlokalizowana na terenie wsi Schodnia, produkująca energię cieplną na potrzeby centralnego ogrzewania oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej dla miasta Ozimka i odbiorców przemysłowych.

Przyjmuje się następujące kierunki w rozwoju systemów zaopatrzenia w ciepło:

- 1) utrzymanie istniejącego zdalczynnego systemu ciepłowniczego na terenie miasta Ozimka,
- 2) na terenach w zasięgu obsługi istniejącej sieci zdalczynnej, dla noworealizowanej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, do celów grzewczych należy wykorzystywać istniejące źródła ciepła,
- 3) zastosowanie technologii grzewczych pozwalających na zmianę obecnie stosowanego paliwa na przyjazne dla środowiska i energooszczędne (aktualnie opalane węglem kamiennym),
- 4) budowa, rozbudowa lub modernizacja sieci ciepłowniczej w sposób umożliwiający podłączenie się do sieci przez jak największą liczbę odbiorców,
- 5) wymiana odcinków sieci tradycyjnej na preizolowaną;
- 6) wymiana instalacji wewnętrznych CO i CWU oraz wyposażenie w regulatory pogodowe, regulatory ciśnienia oraz liczniki indywidualnego zużycia energii cieplnej,

- 7) docieplenie budynków,
- 8) automatyka węzłów cieplnych,
- 9) modernizacja indywidualnych kotłowni węglowych,
- 10) likwidacja systemu ogrzewania piecami węglowymi w budynkach wielorodzinnych,
- 11) na terenach nie objętych systemem ciepłowniczym (teren gminy Ozimek) dopuszcza się lokalne źródła ciepła z zastosowaniem i wykorzystywaniem czystych nośników energii takich jak : energia elektryczna, gaz, itp. w istniejących i projektowanych obiektach.

7.4. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w gaz

W zakresie ogólnych ustaleń dotyczących rozwoju sieci gazowej przewiduje się:

- 1) zaopatrzenie w gaz ziemny do celów gospodarczych i grzewczych z istniejących, jak i sukcesywnie projektowanych i realizowanych gazociągów średniego ciśnienia na podstawie przepisów odrębnych,
- 2) docelowo pełne zaspokojenie potrzeb odbiorców, w tym również w obszarze wiejskim, gdyż jedynym kryterium budowy sieci jest spełnienie ekonomicznej opłacalności przedsięwzięcia,
- 3) usytuowanie gazociągów zgodnie z obowiązującymi warunkami technicznymi, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe,
- 4) lokalizację gazociągów średniego i niskiego ciśnienia w liniach rozgraniczających dróg lub poza pasami jezdni, na podstawie przepisów odrębnych, w uzgodnieniu z właściwym zarządcą drogi; dopuszcza się lokalizację gazociągu średniego i niskiego ciśnienia poza pasami dróg w sposób nie kolidujący z istniejącym i projektowanym zainwestowaniem,
- 5) utrzymanie przebiegu istniejących gazociągów;
- 6) zachowanie odpowiednich odległości podstawowych, względnie stref kontrolowanych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Przy projektowaniu sieci gazowych należy uwzględnić obowiązujące przepisy prawa oraz normy branżowe. Lokalizacja obiektów budowlanych względem zarówno istniejącej, jak i planowanej sieci gazowej w/c, powinna być zgodna z wymaganiami zawartymi w przepisach. Ponadto doprowadzenie gazu ziemnego do potencjalnych odbiorców na przedmiotowym rejonie może nastąpić, jeżeli zaistnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczenia paliwa gazowego, zgodnie z zachowaniem przepisów odrębnych

7.5. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w energię elektryczną

Zakłada się utrzymanie dostawy mocy i energii elektrycznej w oparciu o istniejący układ sieci i urządzeń elektroenergetycznych. Odbiorcy przemysłowi w sąsiedztwie terenów Huty Małapanew są i będą zasilani poprzez linie kablowe 110 kV i stację GST1-110/15kV. System dystrybucyjny odnośnie sieci średniego napięcia i stacji transformatorowych 15/0,4 kV daje gwarancję bezpieczeństwa zasilania. W stacjach transformatorowych 15/0,4 kV na terenie Gminy Ozimek łączna moc obciążeniowa zainstalowanych transformatorów wynosi ok. 16,22 MVA, przy maksymalnej mocy do osiągnięcia na poziomie ok. 47,73 MVA. W stacjach transformatorów 15/0,4 kV tkwią rezerwy mocy energii elektrycznej do wykorzystania przez potencjalnych odbiorców na poziomie ok.31,51 MVA. W przypadku pojawienia się nowych odbiorców i wzrostu zapotrzebowania na energię elektryczną istnieje możliwość wymiany transformatorów na większe.

Rozwój sieci i urządzeń energetycznych, tzn. budowa nowych lub przebudowa istniejących sieci oraz stacji transformatorowych, jest uzależniona głównie od zapotrzebowania wynikającego ze szczegółowego zagospodarowania terenów gminy i przyłączaniem do sieci energetycznej nowych podmiotów.

Ustala się zasady rozbudowy i użytkowania sieci elektroenergetycznej w sposób niekolidujący z przeznaczeniem terenu, przy uwzględnieniu następujących ogólnych wytycznych:

- 1) produkcja energii elektrycznej z zastosowaniem wysokosprawnej kogeneracji (produkcja ciepła i energii elektrycznej)
- 2) budowa nowych urządzeń elektroenergetycznych SN i nN będzie wynikać z potrzeby przyłączenia odbiorców, zgodnie z ustawą Prawo energetyczne i aktami wykonawczymi oraz celem zaspokojenia wzrostu zużycia energii istniejących odbiorców,
- 3) zaopatrzenie w energię elektryczną nowych odbiorców odbywać się będzie z istniejących i planowanych sieci elektroenergetycznych oraz stacji transformatorowych SN/nN na podstawie warunków przyłączenia określonych przez zarządcę sieci,
- 4) zakaz nasadzeń trwałej zieleni wysokiej pod liniami elektroenergetycznymi w odległościach wynikających z przepisów odrębnych,
- 5) budowa i rozbudowa budynków i budowli wymaga zachowania warunków bezpieczeństwa w tym minimalnych dopuszczalnych odległości od elementów znajdujących się pod napięciem oraz zachowania wymagań dotyczących dopuszczalnego natężenia pola elektromagnetycznego,
- 6) lokalizacja nowych budynków i budowli nie może ograniczać dostępu sprzętem budowlanym do stanowisk słupowych,
- 7) dla istniejących oraz planowanych urządzeń elektroenergetycznych należy zapewnić możliwość dojazdu oraz dostępu dla ich zarządcy celem prowadzenia eksploatacji, modernizacji i przebudowy,
- 8) dla istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej należy w miejscowych planach wyznaczyć strefy oddziaływania pól elektromagnetycznych dwustronnie od osi poszczególnych linii energetycznych, w których powinien obowiązywać zakaz lokalizacji zabudowy,
- 9) dla linii elektroenergetycznych w terenach przewidzianych do zalesienia przewidzieć pasy bez zadrzewień.

Przebiegające przez obszar gminy napowietrzne linie elektroenergetyczna wysokich napięć 110 kV wymagają wyznaczenia pasów technologicznych (pasy ochrony funkcyjnej) w obrębie tychże linii. Na Zał. 2 oraz Zał. 3 linie te zostały oznaczone jako „Istniejące linie elektroenergetyczne 110 kV wraz z pasem technologicznym” Pas technologiczny został dla linii tej wynosi 22 m (po 11 m po każdej ze stron od osi linii).

W pasach technologicznych obowiązuje w szczególności wznoszenia budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi oraz zakaz sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym, w tym obowiązuje szerokość pasa wycinki podstawowej drzew na pasie linii wg przepisów odrębnych.

7.6. Kierunki rozwoju i funkcjonowania systemu gospodarki odpadami

Plan Gospodarki Odpadami dla województwa opolskiego na lata 2016 – 2022 z uwzględnieniem lat 2023 – 2028 zakłada utworzenie systemu rozwiązań regionalnych tzw. Regionów Gospodarki Odpadami Komunalnymi, w ramach, których funkcjonować winny wszelkie niezbędne urządzenia i instalacje, w tym istniejące na terenie województwa składowiska odpadów, spełniające w zakresie technicznym kryteria najlepszej dostępnej techniki i posiadające przepustowość wystarczającą do przyjmowania i przetwarzania odpadów.

Gminę Ozimek zakwalifikowano do Regionu Centralnego. W regionie funkcjonować będą instalacje regionalne zlokalizowane w Opolu, (tj. instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, kompostownia oraz składowisko odpadów komunalnych) i Gogolinie (tj. składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne).

Zasady gospodarowania odpadami na terenie Gminy Ozimek zostały określone w Uchwale nr XXIII/202/20 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 24 sierpnia 2020 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ozimek, która ustala szczegółowe zasady utrzymania porządku i czystości na terenie gminy.

Na terenie Gminy Ozimek funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Antoniowie. Do punktu mieszkańcy miasta i gminy bezpłatnie mogą dostarczać odpady tj. zielone i ogrodowe, papier i tektura, tworzywa sztuczne, metal, szkło, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, wielkogabarytowe, zużyte baterie i akumulatory, zużyte opony, przeterminowane leki i inne odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych.

7.7. Kierunki rozwoju telekomunikacji

W zakresie telekomunikacji przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie, postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej z zachowaniem w lokalizacji wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Ustala się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie.

W zakresie telekomunikacji zakłada się pełną dostępność do łącz telekomunikacyjnych, rozwój sieci teleinformatycznych. Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu, rozwój sieci bezprzewodowych - budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu np. za pomocą sieci Hotspotów.

Szczegółowe zasady lokalizacji obiektów infrastruktury sieciowej na terenach planowanej zabudowy zostanie określona w ramach stosownych pozwoleń administracyjnych. Linie telekomunikacyjne należy projektować jako podziemne z rozprowadzeniem w terenach przeznaczonych pod ciągi komunikacyjne. Dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę.

Rozwój obszarów zabudowy mieszkaniowej i terenów aktywności gospodarczej oraz przewidywany wzrost poziomu życia mieszkańców tworzy także dynamiczny rynek konsumentów usług dla systemów cyfrowej telefonii komórkowej. Lokalizacja, wiążących się z systemami telefonii komórkowej, systemów typowych bazowych stacji przekaźnikowych (BTS) będzie określona w ramach stosownych pozwoleń administracyjnych na wniosek zainteresowanych operatorów.

8. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

W gminie Ozimek istnieją i przewiduje się następujące inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym):

- 1) w zakresie komunikacji - modernizacji dróg gminnych,
- 2) w zakresie infrastruktury technicznej – sieci i urządzenia, służące do zaopatrzenia w wodę, odprowadzenia i oczyszczania ścieków sanitarnych, odprowadzenia wód opadowych, zaopatrzenia w energię elektryczną, obsługi telekomunikacyjnej, odzysku odpadów (np. punkt selektywnej zbiórki odpadów), czy gazyfikację gminy,
- 3) obiekty dla potrzeb oświaty, ochrony zdrowia, kultury, administracji i bezpieczeństwa publicznego,
- 4) tereny rekreacyjne i obiekty sportowe,
- 5) remonty obiektów użyteczności publicznej,
- 6) inne wg przepisów odrębnych.

Wymienione inwestycje nie wyczerpują katalogu możliwych do realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym. Przyjęto więc nadrzędną zasadę, że ewentualne nowe, obecnie trudne do przewidzenia,

inwestycje celu publicznego mogą być zlokalizowane w granicach gminy pod warunkiem podjęcia działań minimalizujących ewentualne kolizje z istniejącymi i docelowymi funkcjami terenów.

Z uwagi na ilość i skalę obszarów lokalizacji inwestycji celu publicznego nie wprowadza się oznaczeń graficznych na rysunku Studium.

9. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Ustalenia dotyczące inwestycji ponadlokalnych przyjęto w Studium zgodnie z zapisem „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego – przyjętego Uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r.

Za zadania służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym uznano:

- 1) inwestycja w zakresie rozwoju systemu gazowniczego – gazyfikację obszarów pozbawionych sieci gazowej,
- 2) inwestycja w zakresie gospodarki wodno-ściekowej – rozbudowę urządzeń uzdatniania wody, rozbudowę sieci kanalizacyjnej oraz modernizację oczyszczalni,
- 3) postulowana inwestycja w zakresie komunikacji – drogi publiczne – postulowany przebieg obwodnicy Grodzca w ciągu drogi krajowej nr 46; ICPP10,
- 4) postulowana inwestycja w zakresie komunikacji – drogi publiczne – postulowany przebieg obwodnicy Dylaków w ciągu drogi wojewódzkiej nr 463,
- 5) postulowana inwestycja w zakresie infrastruktury drogowej – przebudowa DK nr 46 w miejscowości Schodnia (km 116,106 – 117,144); ICPP36,
- 6) postulowana inwestycja w zakresie infrastruktury drogowej – przebudowa DK nr 46 na odcinku Dębska Kuźnia –Schodnia (km 110,884 – 115,987); ICPP45,
- 7) postulowana inwestycja w zakresie infrastruktury drogowej – przebudowa DK nr 46 na odcinku Grodziec – Myśliń (km 124,96 – 129,3); ICPP46,
- 8) postulowana inwestycja w zakresie infrastruktury technicznej – modernizacja linii elektroenergetycznych 110kV relacji Groszowice-Ozimek,

10. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

W Studium nie wyznacza się obszarów wskazanych do przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.

W ramach gospodarowania przestrzenią, na terenie gminy nie przewiduje się lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

W Studium nie wyznacza się obszarów przestrzeni publicznej z obowiązkiem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

11. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Studium nie wyznacza obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Uchwały w sprawie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powinny być podejmowane w zależności od potrzeb, zgodnie z wnioskami mieszkańców i zainteresowaniem potencjalnych inwestorów oraz popytem na działki budowlane.

W procesie rozwoju gminy plany miejscowe są podstawowym narzędziem tworzenia reguł zagospodarowania oraz przygotowania terenów dla różnych nowych zamierzeń inwestycyjnych. Jednocześnie są narzędziem, które w świetle obowiązującego prawa może nakładać na gminę szereg zobowiązań o charakterze finansowym i inwestycyjnym. Określa się poniżej zalecane zasady polityki, odnoszące się sporządzenia miejscowych planów:

- 1) warto obejmować planami miejscowymi obszary, dla których zaplanowano funkcje produkcyjno-magazynowe w takich sytuacjach plan miejscowy będzie narzędziem, które dopasuje zamierzenia inwestora do interesów gminy i uzasadnionych potrzeb sąsiadów,
- 2) wskazane jest przystępowanie do planów miejscowych na obszarach, na których będzie to skuteczną metodą ochrony określonych walorów przyrodniczych (np. dla obszarów otwartych, które warto zabezpieczyć przed wkraczaniem zainwestowania, w tym dla ochrony walorów krajobrazowych) oraz kulturowych (np. objętych ochroną konserwatorską),
- 3) zaleca się objęcie planami miejscowymi terenów rolnych i leśnych, które nie posiadają obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu ich ochrony przed antropopresją,
- 4) sugeruje się także sporządzenie miejscowych planów dla terenów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW,
- 5) w sytuacji braku dostatecznej ilości terenów przeznaczonych pod dany rodzaj zabudowy dopuszcza się miejscowych planach lokalizację nowej zabudowy na gruntach wymagających zgody na przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- 6) należy sukcesywnie dokonywać ocen aktualności planów, nie rzadziej niż raz w czasie kadencji rady i w razie stwierdzenia nieaktualności wprowadzać zmiany dla fragmentów lub całych planów. harmonogram sporządzenia zmiany planów należy dostosować do potrzeb i możliwości finansowych i organizacyjnych gminy,
- 7) istotne jest aby przed podjęciem decyzji o przystąpieniu do sporządzenia lub zmiany planu miejscowego dokonywać szczegółowej analizy ekonomicznej zasadności przystąpienia do sporządzenia lub zmiany.

Biorąc pod uwagę fakt, iż procedura uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest bardzo złożona, czasochłonna i dość kosztowna, istnieje prawdopodobieństwo, iż poszczególne plany będą opracowywane w dość dużej odległości czasowej, gdyż uzależnione będzie to przede wszystkim od budżetu, jakim będzie dysponowała gmina w danym roku. Nie zmienia to faktu, iż cele polityki władz gminy powinny być ukierunkowane nie tylko na dziedziny związane z zaspokojeniem podstawowych potrzeb mieszkańców, ale również na problem kształtowania przestrzeni gminy i zrównoważony rozwój poprzez narzędzia planistyczne, jakimi są MPZP.

Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele i nieleśne - opisano na rysunku Studium jako „Granice obszarów wymagających zmian przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

12. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na terenie gminy Ozimek występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit a) oraz lit b) Prawa wodnego, tj. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$) oraz wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$).

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią należy chronić przed zabudową poprzez formułowanie na nich generalnie zakazu zabudowy w planach miejscowych. W obszarach tych sposób zagospodarowania terenów powinien spełniać wymogi przepisów odrębnych tj. ustawy Prawo wodne, w szczególności w zakresie możliwych utrudnień w zarządzaniu ryzykiem powodziowym oraz zagrożeń dla zdrowia ludzi, jak i ich mienia.

W granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią znajdują się tereny przeznaczone już pod zabudowę w ustaleniach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Istniejąca zabudowa położona w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią powinna być docelowo zabezpieczana poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przed powodzią.

W granicach administracyjnych gminy Ozimek nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.

13. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

W granicach administracyjnych gminy Ozimek nie występują obszary i obiekty, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

14. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 r. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY

W granicach administracyjnych gminy Ozimek nie występują obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne.

15. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI

W studium nie wyznacza się obszarów wskazanych do przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.

16. OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Na terenie gminy Ozimek nie wyznacza się obszarów przestrzeni publicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

17. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENIA, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Tereny wymagające rekultywacji na terenie gminy Ozimek to tereny, które uległy przekształceniu w wyniku eksploatacji górniczej lub wydobywczej podlegają obowiązkowej rekultywacji wynikającej z ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2126).

W granicach gminy Ozimek nie wyznacza się obszarów wymagających rehabilitacji i remediacji.

18. OBSZARY ZDEGRADOWANE

W myśl ustawy o rewitalizacji obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym.

W aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Ozimek (luty 2021), przeprowadzono analizę zjawisk kryzysowych która wykazała, że obszarem koncentracji negatywnych zjawisk społecznych w gminie Ozimek jest miasto Ozimek.

Zakres wsparcia obszaru zdegradowanego obejmuje realizację kompleksowych projektów inwestycyjnych (projektów rewitalizacyjnych), wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji, które będą przyczyniać się do aktywizacji środowisk ubogich i zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym:

- 1) odnowa fizyczna obszarów miejskich, zakładająca realizację przedsięwzięć inwestycyjnych odpowiadających na zdiagnozowane problemy społeczne;
- 2) przebudowa, remont i adaptacja zdegradowanych budynków, obiektów, terenów
- 3) i przestrzeni w celu nadania im nowych funkcji użytkowych (np. gospodarczych, społecznych, kulturalnych) sprzyjających poprawie życia mieszkańców;
- 4) tworzenie warunków lokalowych i infrastrukturalnych do prowadzenia działalności gospodarczej i rozwoju usług (wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia, wspieranie ekonomii społecznej, podejmowanie działań inicjatyw lokalnych na rzecz zatrudnienia oraz wspierania mobilności pracowników);
- 5) realizacja działań na rzecz środowisk zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz wspierania dostępu do usług;
- 6) inwestycje polegające na dostosowaniu infrastruktury zdegradowanych budynków/pomieszczeń w celu adaptacji ich do świadczenia usług w zakresie opieki nad osobami zależnymi, w tym starszymi i osobami z niepełnosprawnościami;
- 7) przebudowa, rozbudowa i adaptacja obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na tworzenie mieszkań chronionych, wspomaganych lub treningowych polegająca jedynie na inwestycjach w zakresie części wspólnych budynków mieszkalnych.

19. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na obszarze gminy znajdują się tereny zamknięte, do których należą grunty linii kolejowa nr 144 relacji Opole - Tarnowskie Góry. Oznaczone są na rysunku studium jako „Tereny komunikacji kolejowej (tereny zamknięte)”.

Sposób zagospodarowania terenów przyległych do obszaru kolejowego winien być podporządkowany przepisom rozdziału 9 ustawy z dnia 28 marca 2003 roku o transporcie kolejowym

20. WYMOGI OBRONNOŚCI I OCHRONY CYWILNEJ

Wymogi obronności i obrony cywilnej zabezpiecza się poprzez:

- 1) realizowanie zadań związanych z zapewnieniem ochrony i dostaw wody, produktów żywnościowych na terenie gminy uwzględniających sytuacje szczególne,
- 2) zapewnienie ochrony sanitarnej w strefach ujęć wody pitnej,
- 3) uzbrojenie istniejącej sieci wodociągowej w hydranty naziemne lub odpowiednie zbiorniki wodne z możliwością wykorzystania tych elementów w sytuacji szczególnej i dla celów przeciwpożarowych,
- 4) rozwijanie łączności informatycznej i radiowej pomiędzy wszystkimi służbami technicznymi i ratowniczymi na terenie gminy,
- 5) współpracowanie jednostek organizacyjnych samorządu ze służbami, inspekcjami, strażami, instytucjami oraz organizatorami w celu zapewnienia bezpieczeństwa imprez masowych,
- 6) uwzględnienie możliwość wykorzystania terenów zielonych, pól, boisk, placów w sytuacjach szczególnych na cele obronności i ewentualne budowle ochronne w przypadkach szczególnych zagrożeń,

21. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE

Obszar funkcjonalny jest to obszar szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych, stanowiący zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi jednolitymi celami rozwoju.

Na terenie gminy Ozimek nie określono obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym.

22. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII (W TYM O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 500 kW), A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU.

Studium zakłada możliwość rozwoju działalności związanych z pozyskaniem energii ze źródeł odnawialnych mocy przekraczającej 500 kW w granicach terenów oznaczonych na rysunku Studium (załącznik Nr 3) - „Tereny przeznaczone pod lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW wraz z maksymalną dopuszczalną strefą oddziaływania”. Miejsce lokalizacji takiej inwestycji wraz ze strefą oddziaływania ponadnormatywnego, powinna zamknąć się w granicach ww. terenów.

Produkcja energii na w/w terenach odbywać się będzie z użyciem następujących typów instalacji:

- 1) kotłowni, siłowni elektrycznych z wykorzystaniem biomasy, upraw roślin dla pozyskania biomasy dla celów energetycznych,
- 2) ogniw fotowoltaicznych,
- 3) biogazowni,
- 4) pomp ciepła i innych.

Zakłada się prowadzenie działalności w tej dziedzinie poprzez budowę instalacji wymienionych typów jak i systemów hybrydowych, wykorzystujących więcej niż jedno źródło energii odnawialnej lub jako instalacji wspomagających systemy zasilane konwencjonalnie.

23. WPŁYW UWARUNKOWAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 10 UST.1 USTAWY, NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY, O KTÓRYCH MOWA W ART. 10 UST. 2 USTAWY

Koncepcję rozwoju gminy Ozimek określoną w niniejszym studium opracowano na podstawie uwarunkowań o zakresie problemowym wyczerpującym zagadnienia wyszczególnione w art. 10 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przeanalizowano uwarunkowania przyrodniczo-ekologiczne, kulturowe, lokalne i zewnętrzne powiązania komunikacyjne, elementy infrastruktury technicznej i społeczno-gospodarczej, a także zamierzenia regionalnych organów administracji publicznej i wskazania władz samorządu lokalnego.

Wskutek rozwoju osadnictwa, rejon opracowania uległ znacznym przemianom antropogenicznym. Przekształceniu uległy najcenniejsze struktury przyrodnicze terenu opracowania związane z ciągami ekologicznymi wzdłuż cieków. Jednocześnie zachowały się bogate kompleksy leśne (Lasy Stobrawsko-Turawskie) które pełnią funkcje środowiskotwórcze, posiadają najwyższą bioróżnorodność oraz stanowią jedno z najcenniejszych struktur przyrodniczych. W pozostałej części gminy naturalne i seminaturalne zbiorowiska roślinne zajmują stosunkowo

niewielkie powierzchnie, przeważnie są wykształcone fragmentarycznie i w znacznym stopniu są zniekształcone lub zdegradowane.

Dla zachowania walorów przyrodniczych i kulturowych wskazano istniejące oraz postulowane do objęcia ochroną obiekty i tereny. Przy projektowaniu nowych elementów zagospodarowania uwzględniono występowanie cennych obiektów i obszarów, aby w możliwie najmniejszym stopniu naruszyć wartościowe elementy dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego.

Generalnie, jako zasadę naczelną przyjęto ochronę i rozwój oraz przekształcenia i intensyfikację istniejących procesów i zjawisk. Rozproszenie terenów przeznaczonych do zabudowy na obszarze gminy, głównie o funkcjach osadnictwa wiejskiego o niskiej intensywności nakazuje przyjąć dążenie do ich koncentracji i tworzenia zwartych przestrzennie zespołów tej zabudowy z obowiązkiem ich sukcesywnego wyposażania w urządzenia infrastruktury technicznej. Jest to proces bardzo odległy w czasie, ale musi być procesem celowym i podporządkowanym określonym zasadom.

Wyznaczone kierunki rozwoju przestrzennego zakładają sukcesywny rozwój istniejących funkcji mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych w sąsiedztwie terenów już zainwestowanych przy założeniu równoczesnej rozbudowy infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

24. INTERPRETACJA ZAPISÓW USTALEŃ STUDIUM

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest aktem prawa miejscowego, lecz jedynie dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy. Jednocześnie ustalenia zawarte w studium są wiążące dla organów gminy sporządzających plany miejscowe. Ustalenia zawarte w tekście i załącznikach graficznych studium wyrażają jedynie kierunki zagospodarowania przestrzennego obszaru, nie są zaś ścisłym przesądzeniem o formie i granicach zainwestowania i użytkowania terenów.

Określenia dotyczące formy użytkowania terenów dotyczą podstawowych i dopuszczalnych rodzajów zabudowy. Na terenach tych mogą być realizowane także inne uzupełniające formy zabudowy, pod warunkiem nie pozostawiania w sprzeczności z podstawowymi funkcjami określonymi w studium. Przy opracowywaniu planów miejscowych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę należy przewidzieć zieleń publiczną, stwarzającą warunki do wypoczynku i rekreacji a jednocześnie stanowiącą o estetyce danego terenu. Poza drogami wskazanymi na załączniku graficznym studium, w zależności od potrzeb społeczności lokalnej, możliwa jest realizacja nowych dróg gminnych, których przebieg zostanie ustalony w drodze decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej lub w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Nowe obiekty winny spełniać wskaźniki i kierunki określone w niniejszym dokumencie.

25. OBJAŚNIENIE ZMIAN W NOWYM OPRACOWANIU W STOSUNKU DO POPRZEDNIEJ EDYCJI STUDIUM

Poprzednia wersja studium przyjęta została przyjęta uchwałą Nr XLI/367/14 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 24 marca 2014 r. Zakres zmian wprowadzonych do nowego projektu Studium obejmujących w swym zakresie ogół ustaleń, skłonił autorów dokumentu do opracowania i zredagowania go na nowo.

W związku ze zmianą redakcji studium, przyjęto inne niż dotychczas oznaczenia terenów (jednostek funkcjonalno-przestrzennych), nieco inną ich strukturę, odpowiadającą potrzebom wynikającym z konieczności sporządzenia zmian obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Dokument zawiera zaktualizowaną i uzupełnioną część dotyczącą uwarunkowań w zakresie wymaganym przepisami prawa. Zaktualizowano ustalenia dotyczące systemów infrastruktury, komunikacji, środowiska

przyrodniczego, w tym form ochrony przyrody, dziedzictwa kulturowego, procesów społeczno-gospodarczych oraz oceniono stan ładu przestrzennego

Wykaz najważniejszych zmian nowej edycji dokumentu w stosunku do Studium z 2000 i jego częściowej zmiany z 2012 r.:

- 1) dostosowanie całości Studium do aktualnych wymogów ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- 2) aktualizacji danych dotyczących uwarunkowań środowiskowych, kulturowych oraz infrastrukturalnych,
- 3) opracowanie bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę,
- 4) scharakteryzowanie na nowo struktury funkcjonalno-przestrzenne gminy,
- 5) wyznaczenie terenów przeznaczonych pod lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW,
- 6) wyznaczenie nowych terenów produkcyjno-usługowych,
- 7) wyznaczenie nowych terenów mieszkaniowych w ramach chłonności zabudowy,
- 8) naniesienie istniejącej zabudowy nie wyznaczonej w dotychczasowej edycji Studium.

V. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

Celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest wyznaczenie kierunków rozwoju przestrzennego Gminy Ozimek. Studium stanowi podstawowy dokument systemu planowania przestrzennego na poziomie gminy mimo, iż nie jest ono aktem prawa miejscowego.

W określeniu kierunków zagospodarowania przestrzennego dążono do utrzymania pozytywnych cech dotychczasowego zagospodarowania przy usprawnieniu funkcjonowania układów, możliwości ich rozwoju przestrzennego oraz stworzeniu warunków eliminujących niekorzystne przejawy tego zagospodarowania, w szczególności w środowisku przyrodniczym i krajobrazie. W rozwiązaniach funkcjonalno-przestrzennych przyjęto podstawową zasadę nie rozpraszania zabudowy (tak pojedynczych obiektów, jak i większych ich zespołów) poza ukształtowane skupione zespoły osadnicze. Dalszy rozwój przestrzenny osadnictwa polegać ma głównie na dopełnieniu (lub intensyfikacji) istniejących terenów zabudowanych lub na dodawaniu nowych terenów bezpośrednio przylegających do granic układów osadniczych (utrzymanie kontinuum tych układów).

VI. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

Opracowany dokument zawiera informacje wynikające z inwentaryzacji aktualnego stanu zagospodarowania i funkcjonowania gminy, istniejących uwarunkowań ekologicznych, społecznych, gospodarczych, kulturowych i przestrzennych oraz barier i ograniczeń rozwoju. Dokument wyznacza kierunki rozwoju i zagospodarowania przestrzennego gminy, a także podstawowe zasady polityki przestrzennej. Jednocześnie stwarza podstawy do koordynacji sporządzania planów miejscowych, integruje politykę przestrzenną państwa i województwa z interesami samorządu gminy, a także promuje walory i możliwości inwestycyjne gminy.

Podczas kolejnych etapów sporządzania studium analizie poddano istniejące dokumenty planistyczne i strategiczne, opracowania statystyczne oraz wnioski złożone przez mieszkańców, lokalnych inwestorów i zawiadomione instytucje. W ten sposób zidentyfikowane zostały potrzeby społeczności lokalnej, przedsiębiorców i organów władzy publicznej.

Zebrane informacje posłużyły do ustalenia stanu środowiska przyrodniczego i kulturowego, stanu wyposażenia w infrastrukturę techniczną, transportową i społeczną, potencjału demograficznego, ekonomicznego i gospodarczego gminy oraz sytuacji na rynku pracy i problemów związanych z bezrobociem.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań rozwoju gminy pod kątem możliwości kształtowania zagospodarowania przestrzennego stanowiła podstawę do określenia kierunków rozwoju. Wyznaczone nowe tereny inwestycyjne stanowią spełnienie potrzeb mieszkańców w zakresie zapotrzebowania na tereny mieszkaniowe, usługowe, rekreacyjne oraz produkcyjne. Wprowadzenie planowanych funkcji uwzględnia uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy, przy jednoczesnym zachowaniu wymogów ochrony wszystkich elementów środowiska. Studium poza ustaleniami z zakresu rozwoju zabudowy określa również wytyczne dotyczące zagospodarowania terenów pełniących istotne role w systemie przyrodniczym gminy i regionu, zapewniając ich ochronę przed degradacją.